

תמצית דוחות כספיים ליום 30 בספטמבר 2016

תוכן עניינים

<u>4</u>	דוח הדירקטוריון וההנהלה לרבעון השלישי לשנת 2016
<u>4</u>	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
<u>10</u>	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
<u>42</u>	סקירת הסיכונים
<u>70</u>	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים
<u>71</u>	הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי
<u>75</u>	חוות דעת רואה החשבון המבקר
<u>77</u>	דוח כספי שנתי מבוקר
<u>174</u>	ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח לדוח הרבעוני
<u>174</u>	ממשל תאגידי
<u>177</u>	פרטים נוספים
<u>196</u>	נספח
<u>202</u>	מילון מונחים
<u>209</u>	אינדקס

דוח הדירקטוריון לאסיפה הכללית של בעלי המניות

רשימת לוחות הכלולים בדוחות

8	נתונים עיקריים	1
14	ניתוח סך הרווח המימוני, נטו	2
15	נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית	3
15	פירוט העמלות וההכנסות אחרות	4
16	פירוט ההוצאות התפעוליות והאחרות	5
16	פירוט ההוצאות האחרות	6
18	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים	7
18	התפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים	8
19	נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	9
19	אשראי לציבור לפי מגזרי פעילות	10
20	התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק	11
21	הרכב תיק ניירות הערך	12
22	פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים לקביעת השווי ההוגן של ניירות הערך	13
25	הרכב ההון לצורך חישוב יחס ההון	14
27	מגזרי פעילות פיקוחיים	15
29	תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מיגזרים	16
44	סיכון אשראי בעייתי	17
46	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק	18
49	חשיפה למדינות זרות	19
54	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית	20
55	ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית	21
58	החשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית	22
66	תיאור חשיפת ההון הפנוי בפועל, ברמת הקבוצה, בהשוואה למגבלות הדירקטוריון	23
67	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים	24

דוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 בספטמבר 2016

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

<u>5</u>	תיאור פעילות הבנק
<u>6</u>	שינויים עיקריים בתקופת הדוח
<u>7</u>	מידע כספי תמציתי עיקרי
<u>9</u>	הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
<u>9</u>	יעדים ואסטרטגיה

דוח הדירקטוריון והנהלה לרבעון השלישי של שנת 2016

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 10 בנובמבר 2016 הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק אוצר החייל בע"מ ליום 30 בספטמבר 2016.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

פעילות הבנק

פעילותו העסקית של הבנק מתמקדת במספר מישורים עיקריים:
- תיווך פיננסי בין מפיקים ללווים, העומד ביסודה של הבנקאות המסחרית. ההכנסות מפעילות זו מקבלות את ביטוין בהכנסות ריבית, נטו ומהוות את מקור הרווח העיקרי של הקבוצה.
- שירותים פיננסיים ובנקאיים מניבי עמלות במגוון רחב של פעילויות, בתחומי ניירות הערך, שירותי מידע, כרטיסי אשראי, מכשירים פיננסיים נגזרים, מט"ח, סחר בינלאומי, וכיו"ב.
- ייעוץ השקעות וייעוץ פנסיוני.
- השקעת הנוסטרו של הבנק וניהול סיכוני שוק ונדילות.

עיקר פעילותו של הבנק הינה פעילות קימעונאית. הבנק פועל באמצעות 47 סניפים ושלוחות, חלקם ממוקמים בקירבת ובתוך בסיסי צה"ל ומשרתים את לקוחות הבנק מקרב אוכלוסייה זו. חלקו של הבנק בקרב אוכלוסיית מערכת הביטחון גדול באופן משמעותי מחלקו במערכת הבנקאית. הבנק פועל בקרב לקוחותיו באמצעות שתי חטיבות עסקיות עיקריות:

החטיבה לבנקאות קימעונאית - מרכזת את פעילות הסניפים של הבנק בתחומי הבנקאות האישית, הפרטית והעסקים הקטנים ואחראית על תחום הבנקאות הישירה על מגוון פעילויותיה ועל הפעילות בשוק ההון ופעילות הייעוץ הפנסיוני. החטיבה ממונה על תחום השיווק והפרסום של הבנק.
מנהל החטיבה הקימעונאית אחראי לפעילות התפעול והלוגיסטיקה המתבצעת בעיקרה באמצעות הבנק הבינלאומי.

החטיבה לבנקאות עסקית - מנהלת את פעילות הבנק בתחום הלקוחות העסקיים, אחראית לאישורי אשראי ללקוחות בסכומים שמעבר לסמכות החטיבה הקימעונאית, אחראית על יחידת הבקרה העוסקת באיתור, סיווג וטיפול בלווים במעקב ובעייתיים ועל יישום נוהלי הבנק באשראי וכן אחראית לניהול מערך גביית חובות.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות בארץ ובעולם והשפעתן על מצב הנדילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי אגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.
מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "ייהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות הנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי הסיכון בדוח השנתי.
המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

שינויים עיקריים בתקופת הדוח

התייעלות

ביום 12 בינואר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - "הוראת ההתייעלות"). בהתאם למכתב על דירקטוריון הבנק להתוות תכנית רב שנתית להתייעלות.

תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו במכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת עלויות התכנית לעניין חשוב הלימות ההון על פני חמש שנים בקו ישר.

בהמשך למהלכי התייעלות בהם נקט הבנק בשנתיים האחרונות, ביום 10 בנובמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק עדכון התוכנית האסטרטגית של הבנק בהיבט מהלכי התייעלות. מהלכי התייעלות כוללים, בין השאר, המשך הרחבת פעילות באמצעים דיגיטליים; צמצום שטחי נדל"ן בין השאר בשל צמצום מספר הסניפים; מהלכי התייעלות בתהליכי עבודה בסניפים ובמטה וסגירה הדרגתית של פעילות. כתוצאה מכך צפויה ירידה במצבת כח האדם של הבנק בכ- 120 עובדים עד לסוף שנת 2020, מתוכם כ- 40% בפרישה מוקדמת מרצון שתמשיך להעשות על בסיס הצעות פרטניות ולגופם של מקרים.

הבנק קיבל אישור עקרוני של הפיקוח על הבנקים לפריסת עלות המהלכים לעניין חישוב הלימות ההון על פני חמש שנים בקו ישר.

עלות ההטבות לעובדים במסגרת מהלכי התייעלות בשנים 2016 ועד 2020 מוערכת בכ-63 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס, אשר מתוכה, סך של 4.5 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס, נזקפו כהוצאה ברווח והפסד ברבעון השלישי של השנה (העלות מבוססת על הנחות אקטואריות, בין השאר ביחס לעלות הפרישה של עובדים). השפעת מהלכי התייעלות על יחס ההון העצמי לרכיבי סיכון מוערכת בקטיון של כ-0.4% ותיזקף, כאמור, לשיעורין על פני 5 שנים.

עקרונות הטיפול החשבונאי

עלויות עדכון ההתחייבות האקטוארית לעובדים בגין מהלכי התייעלות, יטופלו כהפסד אקטוארי ויזקפו לרווח כולל אחר.

בתקופות עוקבות יופחתו לרווח והפסד עלויות המהלכים כחלק מיתרת רווחים והפסדים אקטואריים בשיטת הקו הישר, על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים. במידה ובשנה מסויימת יעלו סך התשלומים בגין פיצויים על עלות השירות ועלות הרבית שהוכרו באותה שנה, תישם חשבונאות סילוק ובהתאם יואץ קצב הפחתת "הרווחים והפסדים אקטואריים" באותה תקופה, כך שיותאם לקצב סילוק ההתחייבות האקטוארית בתקופה.

יצוין כי הנתונים וההערכות שהובאו בדוח זה לעיל הינם בגדר מידע צופה פני עתיד, כמשמעותו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. היקף מהלכי התייעלות, יכולת הבנק להגשימם, יישומם בפועל והשפעתם על הרווח והפסד ועל יחס ההון העצמי לרכיבי סיכון תלויים, בין היתר, במהלכי התייעלות בבנק, בעיתוי פרישת העובדים ובמאפייני אוקלוסיית הפרושים (וותק, גיל, מגדר ורמת שכר) לפיכך התוצאות בפועל של המהלכים עשויות להיות שונות מהותית ביחס לנתונים שצוינו לעיל.

מידע כספי תמציתי עיקרי

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בתשעה חודשים של שנת 2016 הסתכם ב- 74.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 48.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 54.4%.

הרווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכם ב- 20.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 12.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 68.0%.

השינוי ברווח הנקי בתשעה חודשים של שנת 2016 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד משקף בעיקר:
- גידול בהכנסות ריבית נטו בסך של 70.0 מיליון ש"ח הנובע בעיקר מהכנסות ריבית בגין שנים קודמות.
- גידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 14.6 מיליון ש"ח המשקף בעיקר פער בהשפעת שינוי במקדמי הפרשה קבוצתית.
- קיטון בהכנסות מימון שאינן ריבית בסך 9.9 מיליון ש"ח הנובע בעיקר מירידה ברווח ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה.
- קיטון בהכנסות מעמלות בסך 5.7 מיליון ש"ח הנובע בעיקר מירידה בהכנסות מפעילות בשוק ההון ומניהול חשבון אשר קוזזה בחלקה בגידול בהכנסות מעמלות טיפול באשראי.
- גידול בהוצאות שכר בסך 3.8 מיליון ש"ח הנובע משינויים בהסכמי שכר בניכוי השפעת ירידה בהיקף כח אדם.
- קיטון בהוצאות התפעוליות בסך 6.0 מיליון ש"ח הנובע בעיקרו מקיטון בהוצאות אחזקה ופחת והוצאות עיבוד נתונים.
- עלייה בשיעור ההפרשה למס הנובעת מהשפעת הירידה בשיעור המס על יתרת המיסים הנדחים המסתכמת בכ- 2.9 מיליון ש"ח.

השינוי ברווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2016 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד משקף בעיקר:
- גידול בהכנסות ריבית נטו בסך של 13.5 מיליון ש"ח הנובע בעיקר מגידול בהיקף הפעילות.
- גידול בהכנסות מימון שאינן ריבית בסך 0.9 מיליון ש"ח הנובע בעיקר מגידול בהכנסות ממכשירים נגזרים.
- גידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 2.1 מיליון ש"ח מרביתו נובעת מהשפעת שינוי במקדמי ההפרשה הקבוצתית.
- גידול בהכנסות אחרות בסך 2.8 מיליון ש"ח הנובע מרווח הון ממימוש מבנה סניף.
- גידול בהוצאות שכר בסך של 5.2 מיליון ש"ח כתוצאה משינויים בהסכמי השכר, מירידה בהיקף כח אדם ומהטיפול החשבונאי במהלכי ההתייעלות.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק בתשעה חודשים של שנת 2016 הסתכם ב- 8.35% בהשוואה ל-5.74% בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכם שיעור תשואת הרווח הנקי להון מיוחס לבעלי מניות הבנק ב- 6.88% בהשוואה ל- 4.33% ברבעון המקביל אשתקד.

סך נכסי הבנק ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב- 20,397.7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 19,172.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015, גידול בשיעור של 6.4%.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב- 12,389.9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 11,791.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015, גידול בשיעור של 5.1%.

פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכמו ב- 16,759.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 15,454.3 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015, גידול בשיעור של 8.4%.

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב- 1,199.1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 1,164.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015, גידול בשיעור של 3.0%.

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2016 עמד על שיעור של 10.81% בהשוואה ל- 9.83% ביום 31 בדצמבר 2015. יחס ההון הכולל עמד על 13.84% בהשוואה ל- 13.25% ביום 31 בדצמבר 2015.

נתונים עיקריים רווח ורווחיות

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר			
שינוי	2015	2016	
	במיליוני ש"ח		
20.6%	292.2	352.3	רווח מימוני, נטו(1)
(3.0%)	174.3	169.0	עמלות והכנסות אחרות
11.7%	466.5	521.3	סך ההכנסות
(3.3%)	170.8	165.1	מזה: עמלות
-	(0.2)	14.4	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(0.6%)	387.7	385.5	הוצאות תפעוליות ואחרות
54.4%	48.2	74.4	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

מאזן

שינוי בהשוואה ליתרה		ליום 30		ליום 31		
ביום 30	ביום 31	בספטמבר	בדצמבר	בספטמבר	בדצמבר	
2015	2015	2015	2015	2015	2015	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		ב- %	
9.7%	6.4%	19,172.0	18,589.1	20,397.7	18,589.1	סך כל הנכסים (סך כל המאזן)
4.6%	5.1%	11,791.4	11,845.6	12,389.9	11,845.6	אשראי לציבור, נטו
(43.6%)	(35.0%)	1,809.0	2,085.2	1,175.7	2,085.2	ניירות ערך
12.8%	8.4%	15,454.3	14,852.3	16,759.3	14,852.3	פקדונות הציבור
(25.1%)	(23.5%)	665.9	680.6	509.7	680.6	כתבי התחייבות נדחים
4.6%	3.0%	1,164.7	1,146.6	1,199.1	1,146.6	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
(0.9%)	0.4%	296.0	299.7	297.1	299.7	סיכון אשראי בעייתי

יחסים פיננסיים עיקריים

ליום 30		ליום 31		
בספטמבר	בספטמבר	בדצמבר	בדצמבר	
2016	2015	2015	2015	
5.9%	6.2%	6.1%	6.1%	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לסך כל המאזן
0.15%	*	*	*	הוצאות בגין הפסדי אשראי לאשראי לציבור, נטו
10.81%	9.63%	9.83%	9.83%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.84%	13.23%	13.25%	13.25%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
5.60%	5.78%	5.73%	5.73%	יחס מינוף
406%	341%	376%	376%	יחס כיסוי נזילות
60.7%	63.7%	61.5%	61.5%	אשראי לציבור, נטו לסך כל המאזן
82.2%	79.9%	80.6%	80.6%	פקדונות הציבור לסך כל המאזן
135.3%	125.4%	131.1%	131.1%	פקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו
73.9%	83.1%	82.3%	82.3%	הוצאות תפעוליות ואחרות לסך ההכנסות
8.35%	5.74%	5.78%	5.78%	תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק

*שיעור הוצאה קטן מ 0.05%

(1) רווח מימוני, נטו כולל הכנסות ריבית, נטו והכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

הסיכונים העיקריים אליהם חשוף הבנק

פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהמהותיים שבהם הינם: סיכוני האשראי, סיכוני שוק ונזילות, סיכונים תפעוליים, סיכון ציות וסיכון איסור הלבנת הון.

הסיכונים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים אחרים ובאחריותם. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Assessment Process), הבנק מבצע תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואיתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.

מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מותאמת למדיניות קבוצת הבנק הבינלאומי ומכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה ביקורת ודיווח נאותים.

יעדים ואסטרטגיה

הנהלת הבנק מוכוונת ומונחית על ידי הדירקטוריון וועדותיו באשר לאסטרטגיה ולמדיניות העסקית של הבנק. במסגרת זו, מאושרים על ידי הדירקטוריון המטרות, היעדים הכמותיים והאיכותיים ותחומי הפעילות של הבנק.

על בסיס התכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק, מגישה ההנהלה לדירקטוריון תכנית עבודה שנתית ואת תקציב הבנק, תוך פירוט כמותי ואיכותי של תמהיל ההכנסות, ההוצאות וההשקעות, שהנהלת הבנק קבעה לעצמה כיעדים ארוכי טווח ויעדים פרטניים לשנת העבודה השוטפת.

הדירקטוריון וועדותיו מפקחים ומבקרים את עבודת ההנהלה בכל הקשור ביישום האסטרטגיה והמדיניות העסקית, כפי שאושרו על ידם. הדירקטוריון גם מאשר את מדיניות ניהול הסיכונים הכוללת, לרבות קביעת מגבלות שונות לחשיפות בתחום סיכוני האשראי, השוק והנזילות. היחידות השונות בבנק, במערך הסניפים ובמטה, פועלות במסגרת נהלים וחוזרים כתובים המנחים אותן בפעילותן השוטפת. נהלים אלו מגדירים, בין היתר, את סמכויות היחידות השונות בבנק, ואת דרכי הפעולה בהן עליהן לנקוט.

הבנק פועל על פי תכנית אסטרטגית לשנים 2014 – 2018 שאושרה על ידי הדירקטוריון. דיון בתכנית נערך לאחרונה בחודש ספטמבר 2016.

התוכנית מושתתת על התנהלות מידתית בכל תחומי הפעילות, מתוך שאיפה לרווחיות נאותה ויציבה לאורך זמן והיא שומרת על מרכזיותה של הפעילות הקיימאית ועל התמקדות במתן שירות לאוכלוסיית מערכת הביטחון מתוך שאיפה לרווחיות נאותה, ויציבה לאורך זמן תוך נקיטת צעדי התייעלות ושימוש גובר בערוצי הבנקאות הישירה.

בבנקאות העסקית/ מסחרית מושם דגש על המשך הגדלת תיק האשראי, בעיקר בלקוחות קטנים ובינוניים. הבנק בוחן את התוכנית מדי שנה בהתייחס לסביבה המקרו כלכלית, להתפתחויות התחרותיות במשק, לסביבה הרגולטורית, להתפתחויות הטכנולוגיות ומעדכן במידת הצורך את התוכניות והמהלכים הנובעים מהתוכנית האסטרטגית.

הסבר וניתוח התוצאות והמצב העסקי

<u>11</u>	סקירה כלכלית
<u>14</u>	התפתחות בהכנסות, בהוצאות וברוח הכולל
<u>18</u>	מבנה והתפתחות הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
<u>27</u>	מגזרי פעילות פיקוחיים

הסבר וניתוח התוצאות והמצב העסקי

סקירה כלכלית התפתחויות ריאליות

האינדיקטורים לפעילות הריאלית שפורסמו הינם חיוביים ומעידים כי המשק הוסיף לצמוח במחצית הראשונה של שנת 2016 בקצב המתון שאפיין אותו בשנים האחרונות. על פי האומדן האחרון שפורסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס") במהלך חודש אוקטובר 2016 ישנו שיפור בשיעור הצמיחה. ברבעון השני של שנת 2016 צמח המשק ב-3.2% במונחים שנתיים, לאחר עלייה של 2.0% במחצית השנייה של שנת 2015 ו-2.7% במחצית הראשונה של שנת 2015. העלייה בתוצר במחצית הראשונה של השנה משקפת עליות בהוצאה לצריכה פרטית, בהוצאה לצריכה ציבורית, בהשקעות בנכסים קבועים ובייצוא סחורות והשירותים.

המדד המשולב של בנק ישראל מצביע על האטה מסוימת בקצב הצמיחה, כאשר בשמונת החודשים הראשונים של שנת 2016 עלה המדד בכ-1.55%, לעומת עלייה של כ-1.65% בשמונת החודשים הראשונים של שנת 2015.

חטיבת המחקר של בנק ישראל העלתה בחודש ספטמבר 2016 את תחזית צמיחת התוצר לשנת 2016 ל-2.8%, לעומת 2.4% בתחזית הקודמת שניתנה בחודש יוני 2016. כמו כן הועלתה תחזית הצמיחה לשנת 2017 ל-3.1% לעומת 2.9% בתחזית הקודמת, על רקע עלייה בתחזית הגידול הן בצריכה הפרטית והן בצריכה הציבורית.

תקציב המדינה

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 חל גידול בגירעון הפעילות התקציבית של הממשלה שהסתכם בכ-6.1 מיליארד ש"ח, לעומת גירעון בסך של כ-4.2 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגירעון המתוכנן לשנת 2016 עומד על 35 מיליארד ש"ח, שהם 2.9% מהתמ"ג, כאשר ב-12 החודשים האחרונים (אוקטובר 2015 - ספטמבר 2016) עמד הגירעון בתקציב המדינה על 2.2% מהתמ"ג בלבד. בתשעת החודשים הראשונים של השנה, הוצאות המשרדים האזרחיים עלו ב-8.9% (לעומת תכנון גידול גבוה יותר בשיעור של 11.4% בתקציב 2016) והוצאות מערכת הביטחון עלו ב-2.2% (לעומת ירידה בשיעור של כ-3.7% בתקציב 2016), בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

גביית המסים בחודשים ינואר-ספטמבר 2016 הסתכמה ב-216.1 מיליארד ש"ח, עלייה נומינלית של 4.5%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, כאשר העלייה נרשמה הן במסים הישירים והן בעקיפים. במהלך חודש אפריל, חברת הדירוג Fitch העלתה את תחזית דירוג האשראי של מדינת ישראל על החוב במטבע חוץ מיציב לחיובי ואישררה אותו ברמה של A. עידכון התחזית כלפי מעלה נובע מהתחזקות נוספת בחשבונות החיצוניים של ישראל (עודף בחשבון השוטף שהתרחב ועלייה ביתרות המט"ח של בנק ישראל) והשיפור בהפחתת יחס החוב הציבורי לתוצר, תוך שימת דגש לסיכונים הפוליטיים המכבידים על דירוג האשראי.

אינפלציה

סביבת האינפלציה במשק ממשיכה להיות נמוכה באופן יחסי. מדד המחירים לצרכן בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 נותר ללא שינוי. נרשמה ירידה בעיקר בסעיפי הלבשה והנעלה - 11.9% וריהוט וציוד לבית - 1.3%. מנגד, נרשמה עליה בסעיפי הדיור - 1.9% והחינוך, התרבות והבידור - 1.7%. ב-12 החודשים האחרונים נרשמה אינפלציה שלילית בשיעור של 0.4% והמדד ללא דיור ירד ב-1.2%.

חטיבת המחקר של בנק ישראל העריכה בחודש ספטמבר 2016, כי סביבת האינפלציה בשנת 2016 תמשיך להיות שלילית אך ברמה נמוכה. בשנת 2017 האינפלציה צפויה לעלות בהדרגה עד לרמה שנתית של 1.1%, עדיין ברף התחתון של יעד האינפלציה, בעיקר על רקע הצפי לעצירת הירידה במחירי הסחורות והצפי לעלייה ברמת האינפלציה בעולם וגם התקרבות המשק לתעסוקה מלאה צפויה לתמוך בעלייה באינפלציה.

נכון לחודש ספטמבר, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים הקרובים עדיין נמוכות ועומדות על שיעור של 0.5%.

שוק הדיור

על פי אומדן מדד מחירי הדירות של הלמ"ס שפורסם בחודש ספטמבר 2016, נרשמה עלייה מתונה של כ-0.4% במחירי הדירות בחודשים יולי - אוגוסט 2016, לעומת החודשים יוני - יולי 2016, כאשר ב-12 החודשים שהסתיימו בחודש אוגוסט 2016 עלו המחירים בשיעור חד של כ-6.8%.

במחצית הראשונה של שנת 2016 הוחל בבנייתן של 24,090 דירות חדשות (ירידה של כ-6.9%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד) ונסתיימה בנייתן של 19,880 דירות (ירידה של כ-11.5%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד). הרבעון השני של 2016 היה הרבעון החמישי ברציפות בו נרשמה ירידה במספר הדירות שנסתיימה בנייתן.

בביקוש לדירות, בחודשים ינואר - אוגוסט 2016 נרשמה ירידה בביקוש לדירות חדשות ונמכרו כ-20,230 דירות חדשות, ירידה של כ-9.5%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. בחודש אוגוסט 2016 נטל הציבור משכנתאות בהיקף של 5.5 מיליארד ש"ח, גבוה במקצת מהמוצע החודשי ב-12 החודשים האחרונים שעמד על כ-5.1 מיליארד ש"ח. שיעור המשכנתאות לרכישת דירות להשקעה מוסיף לרדת, ובחודש אוגוסט 2016 עמד על 13.7%, לעומת ממוצע של 14.9% ב-12 החודשים האחרונים.

שוק העבודה

נתוני האבטלה ממשיכים להיות חיוביים ואף בשיפור. שיעור האבטלה בחודש אוגוסט 2016 (בקרב גילאי 15 ומעלה) ירד ל-4.6%, לעומת 4.7% בחודש יולי 2016. בקרב גילאי העבודה העיקריים (גילאי 25-64) שיעור הבטלה מועסקים נשאר בחודש אוגוסט על רמה של 4.0%, בדומה לחודש יולי.

שער החליפין

בתשעה חודשים של שנת 2016 נחלשו שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של 3.7% ושער החליפין של השקל מול האירו בשיעור של 1.0%.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 רכש בנק ישראל כ-4.6 מיליארד דולר (מזה כ-1.2 מיליארד דולר רכישות שנועדו לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין). בחודש נובמבר 2015 הודיע בנק ישראל שבמסגרת התכנית לקיזוז השפעת הפקת הגז בישראל על שער החליפין, ירכוש הבנק 1.8 מיליארד דולר בשנת 2016.

שיעור השינוי		שער החליפין ליום			
ינואר - ספטמבר 2015	ינואר - ספטמבר 2016	30.9.15	31.12.15	30.9.16	
0.9%	(3.7%)	3.92	3.90	3.76	דולר
(6.8%)	(1.0%)	4.40	4.25	4.20	אירו

ריבית בנק ישראל

בחודש פברואר 2015 החליטה הוועדה המוניתרית של בנק ישראל על הפחתת שיעור הרבית לחודש מרס, לרמה של 0.1%. ההחלטה התקבלה על רקע התגברות קצב הייסוף בשקל והשפעותיו האפשריות על הפעילות במשק והאינפלציה ונועדה, בין היתר, להחזיר את האינפלציה אל תוך יעד יציבות המחירים. מאז הרבית נותרה יציבה, זאת על רקע האינפלציה הנמוכה. הוועדה העריכה כי המדיניות המוניתרית תיוותר מרחיבה למשך זמן רב. חטיבת המחקר של בנק ישראל העריכה בחודש ספטמבר 2016 כי ריבית בנק ישראל צפויה להיוותר ברמתה הנוכחית בכל שנת 2016 ולעלות בהדרגה רק החל מהרבעון השלישי של שנת 2017.

הסביבה הגלובלית

מגמת ההתמתנות בפעילות הכלכלית העולמית נמשכת, במיוחד בכלכלות המפותחות. תחזית הצמיחה הגלובלית החזויה של קרן המטבע הבינלאומית לשנת 2016, נשארה בחודש אוקטובר 2016 ב-3.1%. גם לשנת 2017 נשארה התחזית ברמה של 3.4%. תחזית הצמיחה של ארה"ב לשנת 2016 ירדה ל-1.6% מ-2.2% בתחזית הקודמת ולשנת 2017 ירדה מ-2.5% ל-2.2%. תחזית הצמיחה של ישראל נותרה על 2.8% בשנת 2016 ועל 3% בשנת 2017.

המשק העולמי ממשיך לצמוח בקצב אטי, וקצב הגידול של הסחר העולמי ממשיך לרדת – בשנה האחרונה הוא צמח בפחות מ-1%. הבנקים המרכזיים בעולם ממשיכים להנהיג מדיניות מוניתרית מרחיבה מאוד, והאינפלציה נותרה נמוכה מאוד, אם כי חלק מהגורמים הדפלציוניים מתחילים להתמתן.

בארה"ב, הצפי על פי מדד GDPNOW הנו שברבעון השלישי תירשם צמיחה של 2.9%, אך זהו שיעור צמיחה שלא יספיק כדי לפצות על הצמיחה הנמוכה בשני הרבעונים הקודמים. הצריכה הפרטית מוסיפה

להוביל את הכלכלה, בשעה שבמגזר התעשייתי נמשכת חולשה וההערכות הן ששוק העבודה מתקרב לתעסוקה מלאה.

באירופה הנתונים ממשיכים להצביע על קצב צמיחה נמוך, וה-ECB צופה צמיחה של 1.6% בשנים 2017-2018. ההתפתחויות הפוליטיות מהוות את הסיכון העיקרי לצמיחה. בבריטניה, מדד מנהלי הרכש שירד בחדות לאחר משאל העם אך שב ועלה לרמות שמעידות על התרחבות; אולם לפי מרבית ההערכות צפויה פגיעה בפעילות, ועוצמתה תהיה תלויה בהסכמים שיגובשו.

הצמיחה ביפן נותרה כמעט אפסית, והבנק המרכזי הודיע על תכנית "לשליטה על עקום הריביות" – תכנית שבמסגרתה הוא יחתור לשמר את תשואת האג"ח הממשלתיות לעשר שנים בקרבת רמתה הנוכחית, סביב ה-0%. נוסף לכך הוא התחייב להמשיך את ההרחבה המוניטרית גם לאחר שהאינפלציה תגיע ל-2%. במרבית המשקים המתעוררים חל שיפור מסוים בהערכות לגבי הפעילות, ומרבית הנתונים הכלכליים שפורסמו לאחרונה בסין היו חיוביים. מדד עלויות הייצור (PPI) בסין עומד מתחילת השנה על 0.8%, והמשך התייצבותו עשוי להקטין את הלחצים הדפלציוניים בעולם.

שוקי ההון

בשוק ההון המקומי, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 ירדו קלות מדדי המניות העיקריים. מדד ת"א 100 ירד בכ-0.8% ומדד ת"א 25 ירד בכ-0.3%. מדד האג"ח הכולל עלה בשיעור של 2.6%. מחזורי המסחר של המניות הכלולות במדד ת"א 25 ירדו בכ-7.8% בהשוואת תשעת החודשים הראשונים של שנת 2016, לתקופה המקבילה אשתקד, במקביל לירידה של 5.3% במחזורי המסחר של המניות הכלולות במדד ת"א 100, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. מחזורי המסחר של אגרות החוב ירדו בשיעור של כ-14.1%.

מחזורי מסחר יומיים ממוצעים		שיעור השינוי		
במיליוני ש"ח		ב-%		
ינואר- ספטמבר 2015	ינואר- ספטמבר 2016	ינואר- ספטמבר 2015	ינואר- ספטמבר 2016	
686	632	1.8%	(0.3%)	מדד ת"א 25
872	826	0.9%	(0.8%)	מדד ת"א 100
4,394	3,776	1.5%	2.6%	מדד אג"ח כללי

בסך גיוסי ההון (מניות ואג"ח), במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 חלה עלייה של כ-53%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נרשם בעיקר בגין הקצאה פרטית שביצעה חברת טבע במסגרת רכישת הפעילות הגנרית של Allergan plc בסך כ-21 מיליארד ש"ח.

היקף הגיוס		היקף ההון		
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
ינואר- ספטמבר 2015	ינואר- ספטמבר 2016	ינואר- ספטמבר 2015	ינואר- ספטמבר 2016	
484.2%	4,814	28,122		מניות והמרים
25.8%	29,276	36,822		אג"ח ממשלתי
24.6%	45,564	56,761		אג"ח קונצרני (כולל מוסדי)
52.8%	79,654	121,705		סך הכל

מדד ה-S&P-500 עלה בכ-6.1% במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2016. באירופה, ירד מדד הירורסטוקס-600 בכ-6.3% ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) עלה בכ-13.8%.

התפתחות בהכנסות, בהוצאות וברוח הכולל

רווח ורווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בתשעה חודשים של שנת 2016 הסתכם ב- 74.4 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח נקי בסך של 48.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 54.4%.

הרווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכם ב- 20.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 12.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 68.0%.

הכנסות והוצאות

הכנסות ריבית, נטו הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2016 ב- 345.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 275.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 25.4%, מרביתו נובעת מהכנסה מריבית בגין תקופות קודמות.

ברבעון השלישי הסתכמו הכנסות הריבית, נטו ב- 104.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 91.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 14.8% הנובע בעיקר מגידול בהיקף הפעילות ועלייה במרווח הפיננסי.

הכנסות המימון שאינן מריבית הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2016 ב- 7.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 16.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בהכנסות מימון שאינן מריבית נובעת בעיקר משינוי ברווח ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה.

ברבעון השלישי הסתכמו הכנסות המימון שאינן מריבית ב- 1.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 0.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

רווחי המימון הנובעים מכלל הנכסים וההתחייבויות של הבנק כוללים את הכנסות הריבית, נטו בצירוף הכנסות המימון שאינן מריבית. הכנסות המימון שאינן מריבית כוללות הכנסות מימון ממכשירים פיננסיים נגזרים שהם חלק בלתי נפרד מניהול החשיפות של הבנק.

להלן מרכיבי הרווח מפעילות מימון

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2015	2016	2015	2016	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
304.3	368.7	105.5	114.7	הכנסות ריבית
29.0	23.4	14.4	10.1	הוצאות ריבית
275.3	345.3	91.1	104.6	הכנסות ריבית, נטו
16.9	7.0	0.1	1.0	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
292.2	352.3	91.2	105.6	סך הרווח מפעילות מימון נטו

להלן ניתוח סך הרווח מפעילות מימון, נטו:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2015	2016	2015	2016	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
266.8	342.3	89.3	102.8	רווח מפעילות שוטפת
17.7	4.7	0.7	1.5	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב
1.8	(0.4)	0.6	(0.6)	רווחים (הפסדים) מהשקעות אחרות
5.9	5.7	0.6	1.9	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים
292.2	352.3	91.2	105.6	סך הכל

להלן נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית:

לתשעה חודשים		לשלושה חודשים		
ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		
2015	2016	2015	2016	
2.64%	2.77%	2.63%	2.56%	שיעור ההכנסה על נכסים נושאי ריבית
0.44%	0.35%	0.66%	0.47%	שיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות ריבית
2.20%	2.42%	1.97%	2.09%	פער הריבית הכולל
2.38%	2.60%	2.27%	2.33%	יחס בין הכנסות מריבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית

הגידול בשיעור ההכנסה על נכסים בתשעה חודשים של שנת 2016 נובע מהכנסות ריבית בגין תקופות קודמות, שקוזז בחלקו בהשפעת המדד על המרווח בפעילות צמודת מדד. לפירוט דוח שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית, ראה ספח 1 בפרק ממשל תאגידי.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי בתשעה חודשים של שנת 2016 הסתכמו ב- 14.4 מיליון ש"ח בהשוואה להכנסה בסך של (0.2) מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכמו ההוצאות בגין הפסדי אשראי ב- 6.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 4.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השינוי בהפרשה להפסדי אשראי נבע בעיקר משינוי במקדמי ההפרשה הנמדדת על בסיס קבוצת. בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים מחודש יולי 2016, כלל הבנק את שיעורי המחיקות משנת 2011 בממוצע שיעורי ההפסד שמשמש בסיס לקביעת ההפרשה הקבוצתית. יישום הנחיה זו הביא לגידול של 2.6 מיליון ש"ח בהפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי. הבנק בחר לזקוף השפעה זו ברבעון השני של השנה.

פרטים על הרכב החובות הבעייתיים ראה בפרק "מבנה והתפתחות הנכסים ההתחייבויות ההון והלימות ההון" ובפרק "סקירת הסיכונים" להלן.

העמלות וההכנסות האחרות, הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2016 ב- 169.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 174.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 3.0%. ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכמו העמלות וההכנסות האחרות ב- 60.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 57.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 4.7% הנובע מרווח הון ממכירת מבנה סניף בבעלות הבנק. להלן פירוט ההכנסות מעמלות והכנסות אחרות:

לתשעה חודשים שהסתיימו			לשלושה חודשים שהסתיימו			
ביום 30 בספטמבר			ביום 30 בספטמבר			
שינוי	2015	2016	שינוי	2015	2016	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
						עמלות
(5.0%)	36.0	34.2	1.7%	11.8	12.0	פעילות עוש
13.6%	38.3	43.5	10.1%	13.9	15.3	אשראי, ערבויות וסחר חוץ
2.1%	19.1	19.5	2.9%	6.8	7.0	כרטיסים מגנטיים
(13.4%)	72.6	62.9	(9.2%)	22.9	20.8	מפעילות בשוק ההון
4.2%	4.8	5.0	12.5%	1.6	1.8	עמלות אחרות
(3.3%)	170.8	165.1	(0.2%)	57.0	56.9	סך כל העמלות
11.4%	3.5	3.9	933.3%	0.3	3.1	הכנסות תפעוליות אחרות
(3.0%)	174.3	169.0	4.7%	57.3	60.0	סך כל ההכנסות מעמלות והתפעוליות האחרות

הוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2016 ב- 385.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 387.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 0.6%. ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכמו הוצאות התפעוליות והאחרות ב- 127.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 123.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.9%.

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
שינוי	2015	2016	שינוי	2015	2016	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
1.8%	216.2	220.0	7.9%	65.6	70.8	משכורות והוצאות נלוות
(5.5%)	60.2	56.9	(4.9%)	20.4	19.4	אחזקה ופחת בניינים וציוד
(2.4%)	111.3	108.6	(1.6%)	37.6	37.0	הוצאות אחרות
(0.6%)	387.7	385.5	2.9%	123.6	127.2	סך כל הוצאות התפעוליות והאחרות

משכורות והוצאות נלוות הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2016 ב- 220.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 216.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 1.8%. ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכמו המשכורות והוצאות הנלוות ב- 70.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 65.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 7.9%.

הגידול בהוצאות השכר בתשעה חודשים של שנת 2016 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד המסתכם ב- 3.8 מיליון ש"ח נובע בעיקר מהשפעת הסכמי השכר בקיזוז ירידה בהיקף כוח האדם המועסק.

הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2016 ב- 56.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 60.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 5.5%. ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכמו הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד ב- 19.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 20.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 4.9%.

הוצאות האחרות הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2016 ב- 108.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 111.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 2.4%. ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכמו הוצאות האחרות ב- 37.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 37.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 1.6%.

מרבית הקיטון בהוצאות תפעוליות בתשעה חודשים של שנת 2016 נובע מירידה בהוצאות עיבוד נתונים.

הפרשה למיסים הסתכמה בתשעה חודשים של שנת 2016 ב- 47.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 30.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 52.6%. ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכמה הפרשה למיסים ב- 11.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 8.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 37.3%. שיעור הפרשה למיסים בתשעה חודשים של שנת 2016 הסתכם ב- 38.7% בהשוואה לשיעור של 39.0% בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים בתשעה חודשים של שנת 2016 מסתכם ב-35.90% בהשוואה ל- 37.71% בתקופה המקבילה אשתקד ול- 37.58% בכל שנת 2015. שיעור המס האפקטיבי בתשעה חודשים הושפע בעיקר מההוצאה שנרשמה בגין השפעת השינוי בשיעור מס החברות מ 26.5% ל-25.0% על יתרות המסים הנדחים, השפעה המסתכמת בהוצאה בסך של כ- 2.9 מיליון ש"ח.

לפרטים נוספים ראה ביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים.

הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם בתשעה חודשים של שנת 2016 ב- 34.4 מיליון ש"ח, סכום זה הושפע מהרווח הנקי בתשעה חודשים של 2016 המיוחס לבעלי מניות הבנק בסך של 74.4 מיליון ש"ח, מהתאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי שוק בסך של 5.7 מיליון ש"ח, ומשינוי בהטבות לעובדים בסך של (45.7) מיליון ש"ח. השינוי ברווח הכולל הנובע מהטבות לעובדים משקף שינוי אקטוארי הנובע בעיקר מן הטיפול החשבונאי בהצגת השפעת מהלכי ההתייעלות על חישוב העתודות להטבות לאחר פרישה.

**מבנה והתפתחות הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
התפתחות סעיפי המאזן העיקריים**

שינוי לעומת היתרה		ליום 31			סך כל המאזן
ביום 31	ביום 30	בדצמבר	בספטמבר	ליום 30 בספטמבר	
בדצמבר	בספטמבר	בדצמבר	בספטמבר	ליום 30 בספטמבר	
2015	2015	2015	2015	2016	
אחוזים		במיליוני ש"ח			
6.4%	9.7%	19,172.0	18,589.1	20,397.7	אשראי לציבור, נטו
5.1%	4.6%	11,791.4	11,845.6	12,389.9	מזומנים ופקדונות בבנקים
25.4%	52.0%	5,196.4	4,285.4	6,515.4	השקעה בניירות ערך
(35.0%)	(43.6%)	1,809.0	2,085.2	1,175.7	השקעות בבניינים וציוד
(7.5%)	(6.2%)	81.2	80.1	75.1	פקדונות הציבור
8.4%	12.8%	15,454.3	14,852.3	16,759.3	הון מיוחס לבעלי מניות הבנק
3.0%	4.6%	1,164.7	1,146.6	1,199.1	יחס ההון לסך המאזן
		6.1%	6.2%	5.9%	יחס האשראי לציבור, נטו לסך המאזן
		61.5%	63.7%	60.7%	

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

שינוי לעומת היתרה		ליום 31			אשראי תעודות
ביום 31	ביום 30	בדצמבר	בספטמבר	ליום 30 בספטמבר	
בדצמבר	בספטמבר	בדצמבר	בספטמבר	ליום 30 בספטמבר	
2015	2015	2015	2015	2016	
אחוזים		במיליוני ש"ח			
(1.5%)	(17.9%)	6.5	7.8	6.4	ערבויות להבטחת אשראי
5.9%	(2.2%)	63.9	69.2	67.7	ערבויות לרוכשי דירות
(28.5%)	(40.8%)	337.8	407.9	241.5	ערבויות והתחייבויות אחרות
3.7%	3.1%	185.6	186.6	192.4	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
(14.2%)	(12.7%)	2,675.0	2,628.0	2,294.1	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
5.9%	8.5%	1,597.0	1,558.4	1,690.8	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
300.6%	216.0%	382.3	484.7	1,531.6	התחייבויות להוצאת ערבויות
269.4%	134.3%	84.4	133.1	311.8	מסגרות לפעולות למכשירים נגזרים שלא נוצלו
2.7%	8.8%	156.9	148.1	161.2	סך הכל
18.4%	15.5%	5,489.4	5,623.8	6,497.5	

מכשירים פיננסיים - ערך נקוב

שינוי לעומת היתרה		ליום 31			חוזי ריבית שקל מדד
ביום 31	ביום 30	בדצמבר	בספטמבר	ליום 30 בספטמבר	
בדצמבר	בספטמבר	בדצמבר	בספטמבר	ליום 30 בספטמבר	
2015	2015	2015	2015	2016	
אחוזים		במיליוני ש"ח			
(100.0%)	(100.0%)	100.2	150.7	-	חוזי ריבית - אחר
4.3%	(9.2%)	425.5	488.7	443.7	חוזי מטבע חוץ
15.9%	9.9%	893.6	942.4	1,035.4	חוזים בגין מניות
(5.7%)	(45.1%)	934.2	1,605.6	880.8	סך הכל
0.3%	(26.0%)	2,353.5	3,187.4	2,359.9	

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב- 12,389.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 11,845.6 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015 ו- 11,791.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015, גידול בשיעור של 4.6% ו-5.1%, בהתאמה.

אשראי לציבור לפי מגזרי הצמדה:

חלק המגזר מסך האשראי לציבור					
ליום 31 בדצמבר			ליום 30 בספטמבר		
2015	2015	2016	2015	2015	2016
אחוזים			במיליוני ש"ח		
94.0%	93.5%	95.0%	11,081.6	11,076.8	11,764.9
3.6%	4.3%	2.7%	427.2	510.3	338.5
2.4%	2.2%	2.3%	282.6	258.5	286.5
100.0%	100.0%	100.0%	11,791.4	11,845.6	12,389.9
מטבע ישראלי					
לא צמוד					
צמוד					
מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)					
סך הכל					

אשראי* לציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

שינוי לעומת היתרה				
ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר
2015	2015	2015	2015	2016
אחוזים		במיליוני ש"ח		
4.3%	4.8%	8,179.8	8,147.6	8,535.1
7.7%	(19.5%)	2,048.9	2,741.9	2,206.7
9.6%	37.9%	755.3	600.4	827.8
1.9%	98.0%	935.2	481.2	952.8
31.6%	(58.3%)	1.9	6.0	2.5
5.1%	4.6%	11,921.1	11,977.1	12,524.9
מיגזר משקי בית				
עסקים קטנים וזעירים				
עסקים בינוניים				
עסקים גדולים				
מוסדיים				
סך הכל				

* לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור, מורכב מאשראי לציבור, השקעה באגרות חוב של הציבור, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור ומסיכון אשראי חוץ מאזני, הכולל ערבויות, עסקאות במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות להעמיד אשראי. סיכון האשראי הכולל לציבור הסתכם ביום 30 בספטמבר 2016 ב- 18,656.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 17,249.2 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015 ו- 17,110.9 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015, גידול בשיעור של 8.16% ו-9.03%, בהתאמה.

התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

שינוי לעומת היתרה		לימים			
31 ביום	30 ביום	31 ביום	30 בספטמבר		
בדצמבר	בספטמבר	בדצמבר	2015	2016	
2015	2015	2015	2015	2016	
אחוזים		במיליוני ש"ח			
22.1%	5.4%	812.6	941.5	992.4	בינוי ונדלן
6.9%	1.2%	1,243.3	1,313.2	1,328.6	תעשייה
6.5%	5.6%	2,870.9	2,897.0	3,058.4	מסחר ושירותים
9.0%	9.8%	12,184.1	12,097.5	13,277.2	אנשים פרטיים
9.0%	8.2%	17,110.9	17,249.2	18,656.6	סך הכל

בהתפלגות לפי ענפי משק מהווה האשראי לאנשים פרטיים את עיקר האשראי בבנק. ביום 30 בספטמבר 2016 היה חלקו של אשראי זה כ-71% מסיכון האשראי לציבור בבנק, בהשוואה לכ-70% ביום 30 בספטמבר 2015 וכ-71% ביום 31 בדצמבר 2015.

פעילות משכנתאות – פעילות המשכנתאות בבנק מתבצעת באמצעות דלפקי משכנתאות של הבנק הבינלאומי המוצבים בחלק מסניפי הבנק. יתרות האשראי אינן כלולות בספרי הבנק.

סיכון האשראי לדיור הכלול בספרי הבנק ביום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב-242.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל-212.8 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015 ו-209.2 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015, גידול בשיעור של 13.8% ו-15.7%, בהתאמה. היקף האשראי האמור מהווה כ-1.9% מסיכון האשראי המאזני ביום 30 בספטמבר 2016 בהשוואה ל-1.8% ביום 30 בספטמבר 2015 וביום 31 בדצמבר 2015. מרבית האשראי לדיור הינו אשראי למטרות דיור הניתן לאוכלוסיית מערכת הביטחון כחלק מן האשראי בתנאי מכרז, ללא משכון נכס.

היקף האשראי הבעייתי בבנק ביום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב-297.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל-299.7 ביום 30 בספטמבר 2015 ו-296.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015, קיטון בשיעור של 0.9% וגידול בשיעור של 0.4%, בהתאמה.

השיעור הכולל של החובות הבעייתיים ביחס לסיכון האשראי מסתכם ביום 30 בספטמבר 2016 ב-1.6% בהשוואה ל-1.7% ביום 30 בספטמבר 2015 וביום 31 בדצמבר 2015. השיעור הכולל של חובות משקי בית בעייתיים ביחס לסיכון האשראי שלהם מסתכם ביום 30 בספטמבר 2016 ב-0.8% בהשוואה לשיעור של 0.7% ביום 30 בספטמבר 2015 וביום 31 בדצמבר 2015. השיעור הנמוך של החובות הבעייתיים מכלל משקי הבית משקף בעיקר את איכות הלווים בקרב אוכלוסיית מערכת הביטחון.

לפרטים נוספים ראה פרק "סיכון אשראי" להלן ובדוח על ניהול הסיכונים באתר הבנק.

ההשקעה בניירות ערך

ההשקעה בניירות ערך הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2016 ב- 1,175.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 2,085.2 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015 ו- 1,809.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015, קיטון בשיעור של 43.6% ו- 35.0% בהתאמה.

א. הרכב ניירות הערך בהתאם לסווגם המאזני

שינוי לעומת היתרה		ליום 31			
ביום 31	ביום 30	בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
בדצמבר	בספטמבר	2015	2015	2016	
אחוזים		במיליוני ש"ח			
(2.0%)	(2.7%)	123.6	124.4	121.1	תיק לפדיון
(37.5%)	(46.3%)	1,673.4	1,948.3	1,046.5	תיק זמין למכירה
(32.5%)	(35.2%)	12.0	12.5	8.1	תיק למסחר
(35.0%)	(43.6%)	1,809.0	2,085.2	1,175.7	סך כל תיק ההשקעות

ב. להלן הרכב תיק ניירות הערך לפי מנפיק בערכם המאזני

שינוי לעומת היתרה		ליום 31			
ביום 31	ביום 30	בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
בדצמבר	בספטמבר	2015	2015	2016	
אחוזים		במיליוני ש"ח			
(36.7%)	(46.0%)	1,532.2	1,794.3	969.5	אגרות חוב ממשלתיות
(32.7%)	(36.4%)	199.9	211.5	134.6	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
(10.3%)	(15.4%)	31.9	33.8	28.6	של אחרים בישראל סחיר
(4.4%)	(5.7%)	45.0	45.6	43.0	של אחרים בישראל לא סחיר
(35.0%)	(43.6%)	1,809.0	2,085.2	1,175.7	סך הכל

ג. ביום 30 בספטמבר 2016 גבוה השווי ההוגן של ניירות הערך בתיק הזמין למכירה ב- 11.2 מיליון ש"ח מעלותם המותאמת, בהשוואה ל- 0.7 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015 ו- 2.3 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015.

ליום 31 בדצמבר 2015			ליום 30 בספטמבר 2015			ליום 30 בספטמבר 2016			
עלות שווי מותאמת הוגן הפרש			עלות שווי מותאמת הוגן הפרש			עלות שווי מותאמת הוגן הפרש			
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
3.6	1,446.3	1,442.7	1.5	1,708.3	1,706.8	10.8	885.1	874.3	אגרות חוב של ממשלת ישראל
(3.4)	195.7	199.1	(2.4)	207.2	209.6	(1.4)	131.0	132.4	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
(2.0)	27.3	29.3	(2.5)	28.7	31.2	(1.1)	27.5	28.6	אגרות חוב של אחרים בישראל
4.1	4.1	-	4.1	4.1	-	2.9	2.9	-	מניות
2.3	1,673.4	1,671.1	0.7	1,948.3	1,947.6	11.2	1,046.5	1,035.3	סך הכל

ד. פרוט המקורות לציטוט המחירים המשמשים את הבנק לקביעת השווי ההוגן של ניירות הערך ליום 30 בספטמבר 2016:

סך הכל	מחיר		מחיר מצוטט בשוק פעיל	
	מצד נגדי לעסקה**	מחיר אינדיקטיבי*		
במיליוני ש"ח				
2.9	-	2.9	-	מניות וקרנות השקעה פרטיות
660.3	-	-	660.3	אגרות חוב ממשלתיות במטבע ישראלי
175.8	-	36.7	139.1	אגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי
336.7	-	336.7	-	אגרות חוב במט"ח וצמוד מט"ח שאינן מגובות נכסים
1,175.7	-	376.3	799.4	סך הכל
100.0%	-	32.0%	68.0%	% מהתיק

* מחיר אינדיקטיבי – אינדיקציה הנקבעת על ידי הבנק ואשר מבוססת בעיקר על ציטוטי מחיר המתקבלים מגוף, או גופים חיצוניים, אשר התמחותם בכך, והיתרה מבוססת על מודלים פנימיים שנקבעו על ידי הבנק.

** מחיר מצד נגדי לעסקה – ציטוט מחיר המתקבל מהגורם מולו בוצעה העסקה. לגבי קרנות השקעה פרטיות, בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך מתבססת על הדוחות הכספיים שלהן.

פיקדונות הציבור הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2016 ב- 16,759.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל-14,852.3 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015 ו- 15,454.3 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015, גידול בשיעור של 12.8% ו- 8.4%, בהתאמה.

פיקדונות הציבור היוו ביום 30 בספטמבר 2016 כ- 82.2% מסך מקורות הבנק לרבות ההון בהשוואה ל- 79.9% ביום 30 בספטמבר 2015 ו- 80.6% ביום 31 בדצמבר 2015.

יחס פיקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו ביום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב- 135.3% בהשוואה ל- 125.4% ביום 30 בספטמבר 2015 ו- 131.1% ביום 31 בדצמבר 2015.

מרבית פיקדונות הציבור הינם פיקדונות של אנשים פרטיים (כ- 86%) בסכומים פחותים מ- 1 מיליון ש"ח (כ- 74%).

בתשעה חודשים של שנת 2016 נמשכה המגמה בהתפתחות נכסי הציבור בבנק המצביעה על גידול ביתרות הפיקדונות ובעיקר בפיקדונות לפי דרישה ועל ירידה בהיקף ההשקעה בשוק ההון, מגמה הנובעת מתנודתיות בשוק ההון.

יתרת הפיקדונות לפי דרישה ביום 30 בספטמבר 2016 הסתכמה ב- 9,077.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 7,274.4 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015 ו- 7,879.2 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015, גידול בשיעור של 24.8% ו- 15.2%, בהתאמה.

מידע בדבר הרכב פיקדונות הציבור בפירוט לפי מפקיד ראה ביאור 7 לתמצית הדוחות הכספיים.

תיק ניירות הערך של לקוחות הבנק

סך תיק ניירות הערך של לקוחות הבנק ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב- 12.2 מיליארד ש"ח בהשוואה ל- 12.9 מיליארד ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015 ו- 12.8 מיליארד ש"ח ב- 31 בדצמבר 2015.

כתבי התחייבות נדחים שהנפיק הבנק הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2016 ב- 509.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 680.6 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2015 ו- 665.9 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015, קיטון בשיעור של 25.1% ו- 23.5%, בהתאמה. כתבי ההתחייבות שהנפיק הבנק אינם ניתנים להמרה במניות ואינם מקנים זכות לרכישת מניות. זכויותיהם בעת פירוק נדחות מפני התחייבויות אחרות.

כתבי התחייבות רשומים למסחר- בהתאם להסכם עם הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ (להלן: "הבינלאומי הנפקות") חברה בת בבעלות מלאה של הבנק הבינלאומי, התחייב הבנק לשאת בכל התשלומים למחזיקי תעודות ההתחייבות שתנפיק הבינלאומי הנפקות לציבור עבור הבנק וכל ההוצאות הכרוכות בהנפקה כאמור. כמו כן התחייב הבנק כי תמורת ההנפקה תופקד בבנק בהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם. יתרת כתבי ההתחייבות הרשומים למסחר ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכמה ב- 82.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל-166.2 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015 ובהשוואה ל- 163.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015.

כתבי התחייבות שאינם רשומים למסחר- מרבית מחזיקי כתבי ההתחייבות שאינם סחירים הינם גופים מוסדיים, כגון קופות גמל וקרנות השתלמות. סך כל כתבי ההתחייבות אלו הגיע ביום 30 בספטמבר 2016 ל- 219.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל-305.9 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015 ו- 295.9 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015. יתרת כתבי ההתחייבות שהונפקו לחברה האם ואינם רשומים למסחר הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2016 ב- 207.3 מיליון ש"ח (ביום 30 בספטמבר 2015 – 208.5 מיליון ש"ח וביום 31 בדצמבר 2015 - 206.6 מיליון ש"ח).

יתרת כתבי ההתחייבויות הנדחים שנכללו ברובד השני של ההון בחישוב יחס ההון המזערי ליום 30 בספטמבר 2016 משוקללים, בהתאם להוראת בנק ישראל, בהתחשב בתקופה שנותרה לפירעונם הסתכמה ב- 231.6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 319.4 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015 ו- 291.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015. על פי הוראה 299 של המפקח על הבנקים כתבי התחייבות אלו אינם מוכרים כחלק מן ההון לצרכי באזל. בתקופת ביניים מותרת ההכרה בהם כהון רובד 2 בשיעור ההולך ופוחת שבין 60% בשנת 2016 ועד לביטול מלא בהכרתם בשנת 2022.

חברות מוחזקות עיקריות

לבנק חברה בת פעילה אחת, חברת נכסים של אוצר החייל בע"מ, מוחזקת בשיעור של 100%, מחזיקה בחלק מהנכסים שרכש הבנק ומשכירתם לבנק.

הון והלימות ההון

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב- 1,199.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 1,146.6 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015 ו- 1,164.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015, גידול בשיעור של 4.6% ו- 3.0%, בהתאמה. לפרטים בדבר התפתחות הרווח הכולל האחר, ראה פרק התפתחות ההכנסות וההוצאות.

הלימות ההון

ביום 30 במאי 2013 פירסם בנק ישראל תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 201-205, 208, 211 ו-299 בנושא "מדידה והלימות ההון", אשר מאמצות את הוראות באזל. מועד יישומן לראשונה נקבע ליום 1 בינואר 2014, כאשר היישום יהיה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". לפי הוראות אלו יעדי ההון המזעריים יהיו כדלקמן:

1. יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-9%, וזאת מיום 1 בינואר 2015. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, ידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

2. יחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-12.5%, וזאת מיום 1 בינואר 2015. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, ידרש לעמוד ביחס הון כולל מינימלי בשיעור של 13.5%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים החל מיום 1 בינואר 2015 מתווספת ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017.

בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי ינוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. נכון ליום 1 בינואר 2016 שיעור הניכויים מההון הרגולטורי עומד על 60% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 60%.

התייעלות

ביום 10 בנובמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק מהלכי התייעלות שעלותם מוערכת בכ-41 מיליון ש"ח (לאחר מס). השפעת עלות מהלכי התייעלות על יחס ההון לנכסי סיכון הינה הפחתה בשיעור של 0.4%. על פי מכתב המפקח על הבנקים מיום ה-12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל", יוכל תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו, לקבל הקלה לפיה לעניין חישוב יחסי הלימות ההון ייחס המינוף יוכל לפרוס את השפעת מהלכי התייעלות על פני חמש שנים בקו ישר.

יישום ההוראות

הנדבך הראשון- כאמור לעיל, לפי הוראות בנק ישראל, הבנק החל ליישם את הוראת באזל, החל מיום 1 בינואר 2014.

סיכוני אשראי, שוק ותפעולי - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל. הנדבך השני - הבנק נדרש לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק. תשתית תהליך הנאותות ההונית שאושרה בחברה האם שימשה בסיס לתהליך הפנימי שבוצע בבנק בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי של הבנק. במהלך הרבעון הראשון של 2016 ביצע הבנק את תהליך ה-ICAAP מבוסס על נתוני ה-31 בדצמבר 2015.

יחס ההון לרכיבי סיכון

בחודש אפריל 2016 החליט דירקטוריון הבנק לאחר דיון במסמך שהוכן במסגרת תהליך הערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP), כי בשנת 2016 יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ- 12.5% ויחס ההון רובד 1 לא יפחת מ- 9.3%. דרישה זו אינה כוללת את התוספת הנדרשת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בנושא הלוואות לדיור בגינן נדרש הבנק בשנת 2016 לתוספת ליחס ההון רובד 1 וליחס ההון הכולל המסתכם ביום 30 בספטמבר 2016 בשיעור של 0.02%.

במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.5% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9%.

להלן פרטים על יחס ההון לנכסי סיכון המחושב בהתאם להוראות בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל):

הרכב ההון לצורך חישוב יחס ההון

30 בספטמבר 2015	30 בספטמבר 2015	30 בספטמבר 2016	
1,165.3	1,147.0 (2)	1,241.1	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
404.9	428.0	349.0	הון רובד 2, לאחר ניכויים
1,570.2	1,575.0	1,590.1	סך הכל הון כולל

יתרות משוקללות של נכסי סיכון

10,761.7	10,811.6	10,383.6	סיכון אשראי
47.5	57.5	63.2	סיכונים שוק
1,045.0	1,044.0	1,039.4	סיכון תפעולי
11,854.2	11,913.1	11,486.2	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

יחס ההון לנכסי סיכון

9.83%	9.63%	10.81%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.25%	13.22%	13.84%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.02%	9.01%	9.02% (1)	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.52%	12.51%	12.52% (1)	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(1) לרבות דרישת הון בשיעור המבטאת 1% מיתרת הלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה בשיעורים רבעוניים שווים החל מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס הון ההון הכולל המזערי שיידרש על ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 9.02% ו-12.52%, בהתאמה.

(2) נתונים אלה כוללים התאמות בגין מהלכי ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן – התאמות בגין מהלכי ההתייעלות), אשר פוחתות בהדרגה עד יום 1 בינואר 2021. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות ראה ד. להלן.
מסך היתרות המשוקללות של נכסי הסיכון הופחתו סך של כ- 57 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין מהלכי ההתייעלות.

השינוי ביחס ההון לנכסי סיכון ביום 30 בספטמבר 2016 בהשוואה ליחס ביום 31 בדצמבר 2015 נובע בעיקר מירידה בנכסי סיכון אשראי המשקפת הסכם עם המדינה שהושג במהלך הרבעון הראשון.

יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים - ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון עצמי רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 5%, תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס מינוף המזערי החל מיום 1 בינואר 2018. יחס המינוף ליום 30 ביוני 2016 עומד על 5.60% בהשוואה ל-5.73% ביום 31 בדצמבר 2015.

מגבלות על חלוקת דיבידנד

חלוקת דיבידנד כפופה לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים שנקבעו ושייקבעו על ידי דירקטוריון הבנק מעת לעת, בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית. כל חלוקה של דיבידנד תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים על פי דין, לרבות אלו הקבועות בחוק החברות.

מגזרי פעילות פיקוחיים

א. כללי

ביום 3 בנובמבר 2014 פורסם חוזר לתיקון הוראות הדיווח לציבור בנושא מגזרי פעילות פיקוחיים. להלן השינויים העיקריים הכלולים בו:
- נוספה דרישה לגילוי על "מגזרי פעילות פיקוחיים", בהתאם להגדרות של הפיקוח על הבנקים, המבוססות בעיקרן על סיווג הלקוחות על פי מחזור הפעילות של הלקוח. מתכונת הגילוי על מגזרי הפעילות הפיקוחיים כוללת את המגזרים הבאים: משקי בית, בנקאות פרטית, עסקים זעירים וקטנים, עסקים בינוניים, עסקים גדולים, גופים מוסדיים וניהול פיננסי.
- נוספה דרישה לגילוי נפרד על המגזר "ניהול פיננסי".
ההוראות שנקבעו בחוזר חלות באופן מלא החל מהדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2016, למעט הגילוי הנפרד על מגזר ניהול פיננסי שיוצג באופן מלא החל מהדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2017. ליישום ההוראה לראשונה השפעה הצגתית על הדוחות הכספיים של הבנק.

להלן הגדרות ומאפייני מגזרי הפעילות הפיקוחיים:

ב. הגדרות

אנשים פרטיים - יחידים, לרבות יחידים המנהלים חשבון משותף, אשר למועד הדיווח אין להם חבות לבנק, או שהחבות שלהם סווגה בענף משק "אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ואחר".
- מגזר בנקאות פרטית – אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק על בסיס מאוחד (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליוני ש"ח.
- משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.

לקוחות עיסקיים מסווגים למגזרי פעילות לפי מחזור הפעילות כלומר מחזור מכירות או היקף הכנסות שנתיות.

- עסק זעיר - עסק שמחזור פעילותו קטן מ- 10 מיליוני ש"ח.
- עסק קטן - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 10 מיליוני ש"ח וקטן מ- 50 מיליוני ש"ח.
- עסק בינוני - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 50 מיליוני ש"ח וקטן מ- 250 מיליוני ש"ח.
- עסק גדול - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 250 מיליוני ש"ח.

בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בקובץ שאלות ותשובות של בנק ישראל נקבע כי לקוח עיסקי אשר החבות שלו לבנק עד 300 אלפי ש"ח ולבנק אין מידע על מחזור הפעילות שלו, יסווג למגזר הפעילות הפיקוחי הרלוונטי לפי סך הנכסים הפיננסיים של הלקוח בבנק (לרבות פקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) כאשר במקום סך הנכסים במאזן הסיווג ייעשה לפי סך הנכסים הפיננסיים לאחר הכפלתם במקדם של 10.

גופים מוסדיים - בהתאם להגדרות המפקח על הבנקים כולל קופות גמל קרנות נאמנות קרנות פנסיה קרנות השתלמות חברות ביטוח

מגזר ניהול פיננסי כולל פעילות למסחר, פעילות ניהול נכסים והתחייבויות, פעילות השקעה ריאלית ופעולות נוספות כהגדרתן בהוראות המפקח על הבנקים. בהתאם להוראות אילו לא נכלל גילוי נפרד אודות מגזר זה.

מגזר אחר - לרבות פעילויות שהופסקו, רווחים מיעודות ותוצאות אחרות הקשורות לזכויות עובדים שלא שויכו למגזרי הפעילות האחרים, פעילויות שלא שויכו למגזרים האחרים, והתאמות בין סך כל הפריטים המיוחסים למגזרים לבין סך כל הפריטים בדוח הכספי המאוחד.

ג. העקרונות בחלוקת תוצאות הפעילות בין מגזרי הפעילות השונים:

הכנסות ריבית נטו - כוללות את:

- המרווח הפיננסי, הן בצד האשראי והן בצד הפיקדונות, המחושב כפער בין הריבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחירי הכסף של הבנק, הנגזרים ממשך החיים התואם את תנאי האשראי או הפיקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים.
- ריבית על ההון המשוקלל המיוחס למגזר (על בסיס נכסי הסיכון המשויכים לכל מגזר).
- מגזרי הלקוחות מחויבים בעלויות המימון העודפות (מעבר לעלות גיוס המקורות) של שטרי ההון המיוחסים למגזר.

הוצאות בגין הפסדי אשראי – לכל מגזר פעילות מיוחסות ההוצאות בגין הפסדי אשראי שנרשמו בגין לקוחותיו.

הכנסות שאינן מרבית - לכל מגזר פעילות נזקפות ההכנסות מעמלות, הכנסות מימון שאינן מרבית וההכנסות האחרות, הנובעות מפעילות לקוחותיו.

הוצאות תפעוליות - לכל מגזר פעילות מיוחסות ההוצאות הישירות בסניפי הבנק ובהנהלה המרכזית, הנובעות ממתן שירותים ללקוחות המגזר, וזאת, בהתבסס על תקן "מדד פעולה", המתרגם את הפעילות עם הלקוח לתשומות עבודה ולעלויות ישירות אחרות. יתר ההוצאות הישירות במטה, מועמסות על המגזר על בסיס פרמטרים ומפתחות העמסה המזוהים עם פעילות היחידה העסקית. ההוצאות העקיפות מועמסות על בסיס מפתחות העמסה קבועים.

מיסים על ההכנסה - ההפרשה למס על הרווח של כל מגזר, חושבה על פי שיעור המס הסטטוטורי, תוך ביצוע התאמות מסוימות הנובעות מהוצאות לא מוכרות וכיו"ב.

רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנה שליטה - זקיפת חלק ברווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה במגזרי הפעילות השונים, הוקצה על פי יחס הרווח נטו של חברות הבת בהן יש זכויות שאינן מקנות שליטה, כפי שרווח זה שויך למגזרי הפעילות השונים.

תשואה להון - מבטאת את היחס שבין הרווח הנקי של כל אחד מהמגזרים לבין ההון המוקצה למגזר. ההון המוקצה למגזר כולל את ההון הנדרש בגין סיכוני אשראי ובגין הסיכון התפעולי.

להלן תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מגזרים:

א. סך ההכנסות*

חלק המגזר מסך ההכנסות בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2015	2016	השינוי	2015	2016	
במיליוני ש"ח					
62.2%	62.6%	12.2%	92.4	103.7	מיגזר משקי בית
2.2%	2.0%	3.1%	3.2	3.3	מיגזר בנקאות פרטית
22.6%	20.7%	2.1%	33.6	34.3	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
5.6%	5.2%	3.6%	8.3	8.6	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
3.2%	2.7%	(4.3%)	4.7	4.5	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
0.1%	-		0.1	-	גופים מוסדיים
4.2%	6.8%	80.6%	6.2	11.2	מיגזר ניהול פיננסי
100.0%	100.0%	11.5%	148.5	165.6	סך הכל

חלק המגזר מסך ההכנסות בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2015	2016	השינוי	2015	**2016	
במיליוני ש"ח					
59.5%	66.3%	24.5%	277.6	345.6	מיגזר משקי בית
1.7%	1.6%	5.2%	7.7	8.1	מיגזר בנקאות פרטית
21.2%	19.0%	0.4%	98.9	99.3	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
5.4%	4.5%	(6.0%)	25.0	23.5	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
3.8%	3.6%	6.8%	17.6	18.8	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
0.0%	-	-	0.1	-	גופים מוסדיים
8.5%	5.0%	(34.3%)	39.6	26.0	מיגזר ניהול פיננסי
100.0%	100.0%	11.7%	466.5	521.3	סך הכל

* כולל הכנסות ריבית, נטו והכנסות שאינן מריבית

** כולל הכנסות ריבית בגין שנים קודמות במגזר משקי בית.

ב. רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
השינוי באחוזים	2015	2016	
במיליוני ש"ח			
-	(2.6)	3.9	מיגזר משקי בית
14.3%	0.7	0.8	מיגזר בנקאות פרטית
(36.9%)	8.4	5.3	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
(9.1%)	2.2	2.0	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
76.9%	1.3	2.3	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
	(0.3)	-	גופים מוסדיים
148.0%	2.5	6.2	מיגזר ניהול פיננסי
68.0%	12.2	20.5	סך הכל

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
השינוי באחוזים	2015	*2016	
במיליוני ש"ח			
-	(6.3)	30.8	מיגזר משקי בית
16.7%	1.8	2.1	מיגזר בנקאות פרטית
(29.8%)	19.8	13.9	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
7.5%	6.7	7.2	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
6.6%	6.1	6.5	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
	(0.3)	(0.1)	גופים מוסדיים
(31.4%)	20.4	14.0	מיגזר ניהול פיננסי
54.4%	48.2	74.4	סך הכל

* כולל רווח נקי בסך 28.9 מיליון ש"ח בגין שנים קודמות במגזר משקי בית.

ג. יתרות אשראי לציבור ממוצעות

חלק המגזר מסך האשראי לציבור בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2015	2016	השינוי	2015	2016	
במיליוני ש"ח					
67.6%	68.0%	4.5%	8,030.1	8,392.1	מיגזר משקי בית
0.2%	0.2%	(32.1%)	29.0	19.7	מיגזר בנקאות פרטית
19.5%	18.6%	(0.8%)	2,313.9	2,295.8	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
7.0%	6.8%	1.6%	830.8	844.3	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
5.6%	6.4%	17.9%	669.9	789.9	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
0.0%	-	(77.8%)	1.8	0.4	גופים מוסדיים
100.0%	100.0%	3.9%	11,875.5	12,342.2	סך הכל

חלק המגזר מסך האשראי לציבור בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2015	2016	השינוי	2015	2016	
במיליוני ש"ח					
67.7%	68.2%	5.5%	7,850.3	8,283.9	מיגזר משקי בית
0.2%	0.2%	(0.5%)	19.2	19.1	מיגזר בנקאות פרטית
18.9%	18.2%	1.0%	2,189.4	2,212.0	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
6.5%	6.2%	(1.4%)	758.0	747.3	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
6.8%	7.2%	11.2%	788.0	876.6	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
-	-	-	1.8	1.1	גופים מוסדיים
100.0%	100.0%	4.6%	11,606.7	12,140.0	סך הכל

ד. יתרות פקדונות הציבור ממוצעות

חלק המגזר מסך האשראי לציבור בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2015	2016	השינוי	2015	2016	
במיליוני ש"ח					
79.1%	80.2%	16.1%	11,554.4	13,414.0	מיגזר משקי בית
4.9%	5.5%	27.8%	722.1	922.7	מיגזר בנקאות פרטית
11.2%	10.5%	7.4%	1,636.5	1,757.3	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
3.2%	2.9%	3.6%	469.5	486.2	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
0.7%	0.8%	28.0%	98.4	126.0	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
0.9%	0.1%	(80.0%)	125.2	25.0	גופים מוסדיים
100.0%	100.0%	14.5%	14,606.1	16,731.2	סך הכל

חלק המגזר מסך האשראי לציבור בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2015	2016	השינוי	2015	2016	
במיליוני ש"ח					
79.4%	80.4%	20.0%	10,977.7	13,177.0	מיגזר משקי בית
3.7%	4.9%	55.4%	515.7	801.5	מיגזר בנקאות פרטית
10.7%	10.0%	10.9%	1,476.5	1,637.9	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
2.7%	2.8%	20.6%	378.3	456.4	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
2.5%	1.8%	(16.6%)	344.8	287.4	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
0.9%	0.1%	(83.3%)	125.2	20.9	גופים מוסדיים
100.0%	100.0%	18.5%	13,818.2	16,381.1	סך הכל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016

מבוקר								
מגזר	גופים	עסקים	עסקים	עסקים	בנקאות	משקי בית		
ניהול	מוסדיים	גדולים	בינוניים	זעירים	פרטית			
סך פעילות	פיננסי							
ישראל								
114.7	10.5	-	5.4	8.0	29.5	-	61.3	הכנסות ריבית מחיצוניים
10.1	1.5	-	0.3	0.3	0.9	0.4	6.7	הוצאות ריבית מחיצוניים
								הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
104.6	9.0	-	5.1	7.7	28.6	(0.4)	54.6	מחיצוניים
-	(1.1)	-	(0.7)	(0.7)	(2.7)	1.1	4.1	בינגזרי
104.6	7.9	-	4.4	7.0	25.9	0.7	58.7	סך הכנסות ריבית, נטו
								הכנסות שאינן מריבית:
61.0	3.3	-	0.1	1.6	8.4	2.6	45.0	מחיצוניים
165.6	11.2	-	4.5	8.6	34.3	3.3	103.7	סך הכנסות
6.5	-	-	(3.2)	1.6	5.9	-	2.2	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
								הוצאות תפעוליות ואחרות:
127.2	1.1	-	4.2	3.8	20.2	1.9	96.0	לחיצוניים
127.2	1.1	-	4.2	3.8	20.2	1.9	96.0	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
31.9	10.1	-	3.5	3.2	8.2	1.4	5.5	רווח לפני מסים
11.4	3.9	-	1.2	1.2	2.9	0.6	1.6	הפרשה למסים על הרווח
								רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד
20.5	6.2	-	2.3	2.0	5.3	0.8	3.9	הבנקאי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016

בלתי מבוקר								
סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
20,192.5	7,839.1	0.4	800.7	844.3	2,296.2	19.7	8,392.1	יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)
12,342.2	-	0.4	789.9	844.3	2,295.8	19.7	8,392.1	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)
12,524.9	-	2.5	952.8	827.8	2,206.7	19.7	8,515.4	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
92.6	-	-	-	21.4	43.0	-	28.2	יתרת חובות פגומים
16.6	-	-	-	-	11.0	-	5.6	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
18,992.2	2,117.1	25.0	222.3	521.5	1,769.6	922.7	13,414.0	יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)
16,731.2	-	25.0	126.0	486.2	1,757.3	922.7	13,414.0	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)
16,759.3	-	29.0	230.5	450.5	1,593.1	851.3	13,604.9	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
11,454.9	1,218.4	5.2	979.7	990.9	1,917.1	27.5	6,316.1	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א),(ב)}
11,486.2	1,271.2	2.5	964.9	1,047.4	1,931.6	28.7	6,239.9	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)
12,309.4	-	3.8	219.4	207.3	469.8	2,402.9	9,006.2	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א),(ג)}
הכנסות ריבית, נטו								
89.6	-	-	4.5	7.0	25.5	0.1	52.5	מרווח מפעילות מתן אשראי
9.1	-	-	0.1	0.2	0.7	0.6	7.5	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
5.9	7.9	-	(0.2)	(0.2)	(0.3)	-	(1.3)	אחר
104.6	7.9	-	4.4	7.0	25.9	0.7	58.7	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

- א. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 ב. נכסים משוקללים בסיכון – כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 ג. נכסים בניהול – לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015

בלתי מבוקר								
סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
105.5	10.2	0.1	4.6	7.8	28.8	(0.3)	54.3	הכנסות ריבית מחיצוניים
14.4	5.6	-	0.3	0.5	1.0	0.3	6.7	הוצאות ריבית מחיצוניים
								הכנסות ריבית, נטו:
91.1	4.6	0.1	4.3	7.3	27.8	(0.6)	47.6	מחיצוניים
-	2.5	-	(0.7)	(0.9)	(3.3)	0.9	1.5	בימגזרי
91.1	7.1	0.1	3.6	6.4	24.5	0.3	49.1	סך הכנסות ריבית, נטו
								הכנסות שאינן מריבית:
57.4	(0.9)	-	1.1	1.9	9.1	2.9	43.3	מחיצוניים
148.5	6.2	0.1	4.7	8.3	33.6	3.2	92.4	סך הכנסות
4.4	-	-	(0.2)	0.8	0.4	-	3.4	הוצאות בגין הפסדי אשראי
								הוצאות תפעוליות ואחרות:
123.6	1.3	0.4	2.8	3.8	19.1	2.3	93.9	לחיצוניים
123.6	1.3	0.4	2.8	3.8	19.1	2.3	93.9	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
20.5	4.9	(0.3)	2.1	3.7	14.1	0.9	(4.9)	רווח לפני מסים
8.3	2.4	-	0.8	1.5	5.7	0.2	(2.3)	הפרשה למסים על הרווח
								רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד
12.2	2.5	(0.3)	1.3	2.2	8.4	0.7	(2.6)	הבנקאי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015

בלתי מבוקר								
סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
18,221.4	6,250.3	1.8	706.8	860.8	2,342.6	29.0	8,030.1	יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)
11,875.5	-	1.8	669.9	830.8	2,313.9	29.0	8,030.1	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)
11,977.1	-	2.2	903.0	709.7	2,214.7	19.3	8,128.2	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
142.4	-	-	2.4	28.8	73.3	-	37.9	יתרת חובות פגומים
2.1	-	-	-	-	0.6	-	1.5	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
17,087.3	2,345.6	125.2	204.6	489.1	1,646.3	722.1	11,554.4	יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)
14,606.1	-	125.2	98.4	469.5	1,636.5	722.1	11,554.4	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)
14,852.3	-	110.8	274.2	398.9	1,506.5	660.5	11,901.4	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
11,912.5	786.0	14.4	868.1	979.9	1,645.1	31.3	7,587.7	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א),(ב)}
11,913.1	966.9	3.2	1,034.2	933.7	1,703.4	31.3	7,240.4	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(א)
13,217.2	-	(5.1)	236.8	184.9	607.9	2,616.2	9,576.5	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א),(ג)}
הכנסות ריבית, נטו								
79.9	-	-	3.9	6.5	24.2	-	45.3	מרווח מפעילות מתן אשראי
6.9	-	-	-	0.2	0.7	0.3	5.7	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
4.3	7.1	0.1	(0.3)	(0.3)	(0.4)	-	(1.9)	אחר
91.1	7.1	0.1	3.6	6.4	24.5	0.3	49.1	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

א. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 ב. נכסים משוקללים בסיכון – כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 ג. נכסים בניהול – לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016								
(בלתי מבוקר)								
סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
368.7	22.1	-	19.5	20.9	83.6	0.8	221.8	הכנסות ריבית מחיצוניים
23.4	9.4	-	0.7	0.7	1.8	0.5	10.3	הוצאות ריבית מחיצוניים
								הכנסות ריבית, נטו:
345.3	12.7	-	18.8	20.2	81.8	0.3	211.5	מחיצוניים
-	4.7	-	(1.8)	(1.5)	(6.6)	1.4	3.8	בימגזרי
345.3	17.4	-	17.0	18.7	75.2	1.7	215.3	סך הכנסות ריבית, נטו
								הכנסות שאינן מריבית:
176.0	8.6	-	1.8	4.8	24.1	6.4	130.3	מחיצוניים
521.3	26.0	-	18.8	23.5	99.3	8.1	345.6	סך הכנסות
14.4	-	-	(4.0)	1.0	14.0	-	3.4	הוצאות בגין הפסדי אשראי
								הוצאות תפעוליות ואחרות:
385.5	3.1	0.1	12.2	10.7	63.0	4.6	291.8	לחיצוניים
385.5	3.1	0.1	12.2	10.7	63.0	4.6	291.8	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
121.4	22.9	(0.1)	10.6	11.8	22.3	3.5	50.4	רווח לפני מסים
47.0	8.9	-	4.1	4.6	8.4	1.4	19.6	הפרשה למסים על הרווח
74.4	14.0	(0.1)	6.5	7.2	13.9	2.1	30.8	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016

(בלתי מבוקר)								
סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
19,887.7	7,730.9	1.1	893.4	747.3	2,212.0	19.1	8,283.9	יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)
12,140.0	-	1.1	876.6	747.3	2,212.0	19.1	8,283.9	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)
12,524.9	-	2.5	952.8	827.8	2,206.7	19.7	8,515.4	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
92.6	-	-	-	21.4	43.0	-	28.2	יתרת חובות פגומים
16.6	-	-	-	-	11.0	-	5.6	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
18,706.4	2,181.3	20.9	369.9	497.6	1,658.2	801.5	13,177.0	יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)
16,381.1	-	20.9	287.4	456.4	1,637.9	801.5	13,177.0	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)
16,759.3	-	29.0	230.5	450.5	1,593.1	851.3	13,604.9	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
11,385.0	1,112.6	6.5	1,008.7	877.7	1,887.3	24.1	6,468.1	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א),(ב)}
11,486.2	1,271.2	2.5	964.9	1,047.4	1,931.6	28.7	6,239.9	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(א)
12,173.3	-	1.9	182.8	214.9	493.2	2,079.9	9,200.6	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א),(ג)}
הכנסות ריבית, נטו								
308.2	-	-	17.3	18.7	74.3	0.1	197.8	מרווח מפעילות מתן אשראי
25.6	-	-	0.3	0.6	1.8	1.6	21.3	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
11.5	17.4	-	(0.6)	(0.6)	(0.9)	-	(3.8)	אחר
345.3	17.4	-	17.0	18.7	75.2	1.7	215.3	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

- א. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 ב. נכסים משוקללים בסיכון – כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 ג. נכסים בניהול – לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015

(בלתי מבוקר)								
סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
304.3	25.4	0.1	17.7	22.2	85.7	-	153.2	הכנסות ריבית מחיצוניים
29.0	11.7	-	0.9	1.0	2.1	0.4	12.9	הוצאות ריבית מחיצוניים
								הכנסות ריבית, נטו:
275.3	13.7	0.1	16.8	21.2	83.6	(0.4)	140.3	מחיצוניים
-	8.6	-	(2.0)	(2.4)	(9.6)	1.2	4.2	בימגזרי
275.3	22.3	0.1	14.8	18.8	74.0	0.8	144.5	סך הכנסות ריבית, נטו
								הכנסות שאינן מריבית:
191.2	17.3	-	2.8	6.2	24.9	6.9	133.1	מחיצוניים
466.5	39.6	0.1	17.6	25.0	98.9	7.7	277.6	סך הכנסות
(0.2)	-	-	(2.6)	3.5	1.8	-	(2.9)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
								הוצאות תפעוליות ואחרות:
387.7	5.7	0.4	10.3	10.6	64.6	4.9	291.2	לחיצוניים
387.7	5.7	0.4	10.3	10.6	64.6	4.9	291.2	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
79.0	33.9	(0.3)	9.9	10.9	32.5	2.8	(10.7)	רווח לפני מסים
30.8	13.5	-	3.8	4.2	12.7	1.0	(4.4)	הפרשה למסים על הרווח
48.2	20.4	(0.3)	6.1	6.7	19.8	1.8	(6.3)	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015

(בלתי מבוקר)								
מגזר	גופים	עסקים	עסקים	עסקים	בנקאות	משקי בית		
סך פעילות	ניהול	מוסדיים	גדולים	בינוניים	זעירים	פרטית		
ישראל	פיננסי							
17,422.2	5,754.7	1.8	828.8	768.0	2,199.4	19.2	7,850.3	יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)
11,606.7	-	1.8	788.0	758.0	2,189.4	19.2	7,850.3	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)
11,977.1	-	2.2	903.0	709.7	2,214.7	19.3	8,128.2	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
142.4	-	-	2.4	28.8	73.3	-	37.9	יתרת חובות פגומים
2.1	-	-	-	-	0.6	-	1.5	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
16,317.1	2,329.4	125.2	447.5	412.5	1,509.1	515.7	10,977.7	יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)
13,818.2	-	125.2	344.8	378.3	1,476.5	515.7	10,977.7	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)
14,852.3	-	110.8	274.2	398.9	1,506.5	660.5	11,901.4	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
11,905.7	1,006.0	1.6	1,035.5	941.9	1,776.3	28.9	7,115.5	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א),(ב)}
11,913.1	966.9	3.2	1,034.2	933.7	1,703.4	31.3	7,240.4	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(א)
13,803.7	-	-	236.8	184.9	533.5	2,129.4	10,719.1	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א),(ג)}
הכנסות ריבית, נטו								
238.3	-	0.1	15.1	18.9	73.3	-	130.9	מרווח מפעילות מתן אשראי
22.1	-	-	0.4	0.6	1.9	0.8	18.4	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
14.9	22.3	-	(0.7)	(0.7)	(1.2)	-	(4.8)	אחר
275.3	22.3	0.1	14.8	18.8	74.0	0.8	144.5	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

- א. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 ב. נכסים משוקללים בסיכון – כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 ג. נכסים בניהול – לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

מיגזר משקי בית ובנקאות פרטית

המגזר מספק מגוון שירותים ללקוחות פרטיים, מרביתם שכירים. השירותים מוענקים באמצעות 47 נקודות פזורות ברחבי הארץ, באמצעות ערוצי שירות ישירים ומכשירים אוטומטיים. בהמשך למגמה המסתמנת בשנים האחרונות מתמקדת התחרות בלקוחות מגזר זה. הבנק מציע הצעות ערך ללקוחותיו בין היתר הצעות ייעודיות לאוכלוסיית הליבה, אוכלוסיית מערכת הביטחון. במהלך התקופה התמקד הבנק בעיקר בהתאמת מעטפת השירות לאוכלוסיית מערכת הביטחון, בהתאם למכרז למתן שירותים לאוכלוסיית מערכת הביטחון בו זכה הבנק בחודש אוקטובר 2015, בסניפים במתקני מערכת הביטחון ובסניפים אחרים. בנוסף, ננקטו פעולות לשינוי פריסת הסניפים ואירגון פעילותם במטרה להביא לשיפור השירות וייעול התפעול.

הרווח הנקי של מגזר אנשים פרטיים בהגדרתו כאמור, המיוחס לבעלי מניות הבנק בתשעה חודשים של שנת 2016 הסתכם ב- 32.9 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך (4.5) מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכם הרווח הנקי ב- 4.7 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך (1.9) מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השינוי ברווח הנקי נובע בעיקר משינוי בהכנסות מריבית בגין שנים קודמות ומשינוי בהפרשה להפסדי אשראי.

סך ההכנסות בתשעה חודשים של שנת 2016 הסתכמו ב- 353.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 285.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכמו ההכנסות ב- 107.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 95.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הוצאות להפסדי אשראי בתשעה חודשים של שנת 2016 הסתכמו ב- 3.4 מיליון ש"ח בהשוואה להכנסה בסך- (2.9) מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכמו הוצאות להפסדי אשראי ב- 2.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 3.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך ההוצאות בתשעה חודשים של שנת 2016 הסתכמו ב- 296.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 296.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכמו ההוצאות ב- 97.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 96.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב- 8,535.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 8,147.6 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015.

פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכמו ב- 14,456.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 12,561.9 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015.

פעילות עיסוקית - מגזר עסקים קטנים וזעירים, מגזר עסקים בינוניים ומגזר עסקים גדולים

הפעילות העיסוקית בבנק כוללת מגוון שירותים ללקוחות עסקיים שהיקף החבות שלהם בבנק ככלל, אינו עולה על כ- 50 מיליון ש"ח.

הפעילות העיסוקית מתמקדת בלקוחות קטנים ובינוניים ומנוהלת באמצעות מנהלי קשרי לקוחות בחטיבה העיסוקית ובאמצעות יחידות עיסוקיות בסניפים.

הבנק מפעיל קרנות לעידוד עסקים בערבות המדינה וגופים נוספים. פעילות הקרנות, פעילות פקטורינג ופעילויות נוספות מהוות הצעות ערך באמצעותן מייחד הבנק את הפעילות העיסוקית.

במהלך הרבעון השני של 2016 החלו הבנק וגוף פיננסי שותף, להעמיד הלוואות בערבות המדינה לעידוד עסקים קטנים ובינוניים כמפורט בסעיף "הסכמים מהותיים" במסגרת פרק ממשל תאגידי.

הרווח הנקי של הפעילות העיסוקית, בהגדרתה כאמור, המיוחס לבעלי מניות הבנק בתשעה חודשים של שנת 2016 הסתכם ב- 27.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 32.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכם הרווח הנקי ב- 9.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 11.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השינוי ברווח הנקי נובע בעיקר משינוי בהפרשה להפסדי אשראי.

סך ההכנסות בתשעה חודשים של שנת 2016 הסתכמו ב- 141.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 141.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכמו ההכנסות ב- 47.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 46.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך ההוצאות להפסדי אשראי בתשעה חודשים של שנת 2016 הסתכמו ב- 11.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 2.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכמו ההוצאות להפסדי אשראי ב- 4.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 1.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך ההוצאות בתשעה חודשים של שנת 2016 הסתכמו ב- 85.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 85.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי של שנת 2016 הסתכמו ההוצאות ב- 28.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 25.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב- 3,987.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 3,805.9 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015.

פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכמו ב- 2,274.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 2,179.6 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015.

סקירת הסיכונים

<u>43</u>	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
<u>44</u>	סיכון אשראי
<u>53</u>	סיכון שוק
<u>68</u>	סיכון נזילות ומימון

סקירת הסיכונים

תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוחות הכספיים לשנת 2015. על כן, יש לקרוא את הפרק יחד עם פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2015.

כללי

פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכוני אשראי, סיכוני שוק ונזילות, סיכונים תפעוליים, סיכונים משפטיים, סיכון ציות והלבנת הון.

- הסיכונים מנוהלים על ידי חברי הנהלה ונושאי משרה אחרים או בעלי תפקידים בכירים אחרים ובאחריותם.

- בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Assessment Process), הבנק מבצע תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואיתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.

- מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מותאמת למדיניות קבוצת הבנק הבינלאומי ומכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו, תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.

- תפישת הסיכון הכוללת של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועם העקרונות המנחים של וועדת באזל ומושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות חשיפה לתחום והגדרת היקף ועומק החשיפה, מערך בקרה וביקורת, מערך דיווח, ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.

- ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח ובקרה, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה עיקריים: קו הגנה ראשון של האחראיים על יצירת הסיכון וניהול הסיכון המקיימים בקורות שונות בעת נטילת הסיכון. קו הגנה שני של מבצעי בקרה לאחר אך בסמוך לנטילת הסיכון באמצעות יחידות הכפופות למנהל הסיכונים הראשי שהינו בלתי תלוי. קו הגנה שלישי של מטה הביקורת הפנימית.

מנהלת הסיכונים הראשית בבנק (CRO), רות לפיד, כפופה למנכ"ל ומוכוונת מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של הקבוצה. בנק ישראל אישר כי מנהלת הסיכונים הראשית בבנק לא תהיה חברת הנהלה. החלטה זו עשויה להשתנות בהתאם לשינויים, ככל שיהיו, בפרופיל העיסקי של הבנק, מורכבותם ומהותיותם לחברה האם.

מנהלת הסיכונים הראשית נושאת באחריות מפורשת לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרוחב הארגון כולו ואחראית לניהול הסיכונים התפעוליים ולהמשכיות עיסקית וכן משמשת כקצינת הציות וממונה על אכיפה פנימית בניירות ערך, אחראית איסור הלבנת הון ומימון טרור ויישום הוראות FATCA.

במקביל נקבעו אחראים לסיכונים הייעודיים:

ניר הרצנשטיין, מנהל היחידה לניהול פיננסי אחראי לניהול סיכוני השוק והנזילות.

דורון כליף, מנהל החטיבה העיסקית אחראי לניהול סיכוני האשראי.

עו"ד איה אשטר, היועצת המשפטית הראשית, אחראית על ניהול הסיכונים המשפטיים.

משה יגן, מ"מ מנהל החטיבה הקימעונאית אחראי לניהול סיכוני האסטרטגיה, המוניטין והתחרות.

מר אמנון בק, מנכ"ל מתף – מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ, משמש כמנהל סיכוני IT.

מר יהושע פלג, מנהל הגנת הסייבר ואבטחת מידע, משמש כמנהל סיכוני הסייבר.

- הסיכונים הנוספים אליהם חשוף הבנק – כגון, סיכוני רגולציה וחקיקה, וסיכונים הקשורים למשק הישראלי מנוהלים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל, על ידי כל אחד מחברי הנהלה ונושאי משרה נוספים בתחום הנתון לאחריותם, ובמקביל מפוקחים, כחלק מניהול הסיכונים הקבוצתי האינטגרטיבי, גם על ידי מנהל הסיכונים הראשי של הקבוצה באמצעות מנהלת הסיכונים בבנק.

מדי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי מנהלת הסיכונים הראשית שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק. מסמך הסיכונים בוחן את כלל הסיכונים שאליהם חשוף הבנק במסגרת פעולותיו תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן את תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.

הבנק מיישם מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. המתווה כולל בין היתר תרחישים בתחום סיכוני השוק, הנדילות והאשראי, ותרחישים המשלבים התממשות של כמה סיכונים בו זמנית. התרחישים שמפעיל הבנק כוללים תרחישים מסוג ניתוחי רגישות, תרחישים היסטוריים, תרחישים היפוטטיים ותרחישים מאקרו כלכליים.

במסמך מוצגת בנוסף, סקירת מנהלת הסיכונים הראשית על מצב ניהול הסיכונים בבנק, עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות דרגות הסיכון וכן טיפול היחידה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שננקטו על ידי היחידה ברבעון הרלוונטי.

לתיאור תיאבון הסיכון והעקרונות לניהול הסיכונים ראה התייחסות במסגרת תיאור הסיכונים העיקריים המופיעים להלן ובפרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים השנתיים של הבנק לשנת 2015. למידע המפורט על ניהול הסיכונים הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ראה פרק משנה "גילויים פיקוחיים נוספים" בפרק מידע כספי באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אשראי

א. חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 30 בספטמבר 2016, ישנה קבוצת לווים אחת אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון. חבות זו דווחה וקיבלה אישור הדירקטוריון.

ב. חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים (זרים ומקומיים)

פעילות לקוחות הבנק ופעילות הבנק עבור עצמו מתבצעת באמצעות חדרי העיסקות בבנק הבינלאומי. חשיפות הנוצרות בגין פעילות שוטפת בחדרי העיסקות הינן מול הבנק הבינלאומי בלבד.

ג. סיכון אשראי בעייתי -

סיכון האשראי הבעייתי הסתכם ביום 30 בספטמבר 2016 ב- 297.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 299.7 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015 ו- 296.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015. יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל לציבור הסתכם ביום 30 בספטמבר 2016 ב- 1.6% בהשוואה ל- 1.7% ביום 30 בספטמבר 2015 ו ביום 31 בדצמבר 2015.

1. סיכון אשראי בעייתי

יתרה ליום 31 בדצמבר 2015			יתרה ליום 30 בספטמבר 2015			יתרה ליום 30 בספטמבר 2016			
סיכון אשראי			סיכון אשראי במיליוני ש"ח			סיכון אשראי			
חוץ			חוץ			חוץ			
כולל	מאזני	מאזני	כולל	מאזני	מאזני	כולל	מאזני	מאזני	
108.0	4.8	103.2	153.9	7.8	146.1	101.2	5.2	96.0	סיכון אשראי פגום
58.5	-	58.5	6.4	-	6.4	50.3	-	50.3	סיכון אשראי נחות
129.5	33.7	95.8	139.4	37.4	102.0	145.6	17.2	128.4	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
296.0	38.5	257.5	299.7	45.2	254.5	297.1	22.4	274.7	סך סיכון אשראי בעייתי*
									*מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 יום או יותר
9.9			1.8			16.6			

השינוי בסיכון אשראי בעייתי בהשוואה ליתרה ביום 30 בספטמבר 2015 משתקף בירידה בסיכון אשראי פגום במהלך שנת 2015 ועלייה בסיכון אשראי נחות.

2. נכסים שאינם מבצעים:

יתרה ליום 31 בדצמבר 2015			יתרה ליום 30 בספטמבר 2015			יתרה ליום 30 בספטמבר 2016		
סיכון אשראי			סיכון אשראי במיליוני ש"ח			סיכון אשראי		
כולל	חוץ מאזני	מאזני	כולל	חוץ מאזני	מאזני	כולל	חוץ מאזני	מאזני
93.9	4.8	89.1	141.5	7.8	133.7	86.2	5.2	81.0
-	-	-	-	-	-	-	-	-
93.9	4.8	89.1	141.5	7.8	133.7	86.2	5.2	81.0

חובות פגומים
שנבדק על בסיס פרטני
שנבדק על בסיס קבוצתי
סך הכל נכסים שאינם מבצעים

3. חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים ריבית

31.12.15	30.9.15	30.9.16
במיליוני ש"ח		
10.2	8.7	11.6

חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית

4. שינויים בחובות הפגומים במהלך הרבעון

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2015	2016	2015	2016
במיליוני ש"ח			
159.0	99.3	145.4	100.6
96.9	55.8	41.7	19.3
(69.9)	(41.7)	(22.1)	(18.2)
(43.6)	(20.8)	(22.6)	(9.1)
142.4	92.6	142.4	92.6

יתרת חובות פגומים לתחילת התקופה
סוגו כחובות פגומים
גביית חובות פגומים
מחיקות חשבונאיות
יתרת חובות פגומים לסוף התקופה

5. מדדי סיכון אשראי

ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 30 בספטמבר 2015	ליום 30 בספטמבר 2016
0.83%	1.19%	0.74%
0.08%	0.02%	0.13%
1.09%	1.10%	1.08%
130.61%	92.35%	145.79%
1.73%	1.74%	1.59%
0.02%	(0.00%)	0.16%
0.21%	0.21%	0.10%
18.81%	18.97%	8.89%

שיעור יתרת אשראי פגום לציבור מיתרת האשראי לציבור
שיעור יתרת אשראי שאינו פגום לציבור שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי הפגום לציבור
שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור
שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור
שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי בגין אשראי לציבור

ד. סיכון אשראי לפי ענפי משק
סכומים מדווחים, במיליוני ש"ח
פעילות בישראל בלבד

ליום 30 בספטמבר 2016

		סיכון אשראי כולל (1)					חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3) הפסדי אשראי (4)					
יתרת	הוצאות	מחיקות	בגין	הפסדי	מזה:	סך הכל	חובות (2) בעייתי (6) פגום	אשראי	נטו	אשראי	דירוג ביצוע	סך הכל
												ציבור - מסחרי
2.4	0.7	1.4	4.6	7.7	128.1	148.2	7.7	111.0	148.2			חקלאות
0.1	-	-	0.1	0.1	27.3	31.2	0.1	29.6	31.3			כרייה וחציבה
16.3	(0.7)	(8.4)	12.4	40.6	811.4	975.7	40.6	822.4	1,000.2			תעשייה
7.1	0.2	1.4	5.7	16.1	283.6	810.1	16.1	634.8	810.1			בינוי ונדל"ן - בינוי
0.6	-	(0.3)	0.6	0.7	163.3	177.7	0.7	177.8	182.3			בינוי ונדל"ן - נדל"ן
0.7	-	0.2	0.1	1.1	104.0	120.7	1.1	139.3	148.9			אספקת חשמל ומים
26.8	5.3	10.6	22.8	46.9	1,208.6	1,388.0	46.9	1,209.8	1,388.1			מסחר
												בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
11.1	2.3	2.0	12.8	19.6	163.3	196.6	19.6	128.4	197.0			תחבורה ואחסנה
2.6	0.1	0.3	0.6	5.9	175.9	202.4	9.3	184.3	214.3			מידע ותקשורת
3.9	0.1	2.0	3.8	25.7	179.8	294.0	25.7	211.7	294.0			שרותים פיננסיים
1.3	(0.3)	0.2	1.4	5.4	96.4	101.7	5.4	87.2	101.7			שרותים עסקיים
3.0	0.2	1.1	2.4	9.3	250.2	372.2	9.3	297.3	372.2			אחרים
												שרותים ציבוריים
2.8	(0.3)	0.7	2.0	9.1	397.7	491.1	9.1	442.9	491.1			וקהילתיים
78.7	7.6	11.2	69.3	188.2	3,989.6	5,309.6	191.6	4,476.5	5,379.4			סך הכל מסחרי
												אנשים פרטיים
1.6	0.1	0.2	0.3	2.7	242.1	242.1	2.7	211.0	242.1			הלוואות לדיור
												אנשים פרטיים - אחר
62.9	1.2	3.0	28.2	102.8	8,293.2	13,029.4	102.8	12,024.7	13,035.1			סך הכל ציבור - פעילות בישראל
143.2	8.9	14.4	97.8	293.7	12,524.9	18,581.1	297.1	16,712.2	18,656.6			בנקים בישראל
-	-	-	-	-	1,202.5	1,202.5	-	1,363.2	1,363.2			ממשלה בישראל
-	-	-	-	-	34.5	36.1	-	1,005.6	1,005.6			סך הכל פעילות בישראל
143.2	8.9	14.4	97.8	293.7	13,761.9	19,819.7	297.1	19,081.0	21,025.4			

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 13,761.9 מיליון ש"ח, 1,172.8 מיליון ש"ח, 7.0 מיליון ש"ח, 6,083.7 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

סכומים מדווחים, במיליוני ש"ח

פעילות בישראל בלבד

ליום 30 בספטמבר 2015

		חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)					סיכון אשראי כולל (1)			
הפסדי אשראי (4)										
יתרת	הוצאות	מזה:					דירוג			
בגין	מחיקות	חובות (2)	בעייתי (6)	פגום	סך הכל	אשראי (5)	בעייתי (6)	סך הכל		
הפרשה	חשבונאיות להפסדי	חובות (2)	בעייתי (6)	פגום	סך הכל	אשראי (5)	בעייתי (6)	סך הכל		
אשראי	נטו	אשראי	נטו	אשראי	נטו	אשראי	נטו	אשראי	נטו	אשראי
ציבור - מסחרי										
2.8	-	(1.2)	7.5	11.9	121.3	142.6	11.9	86.3	142.6	חקלאות
0.1	(0.2)	(0.2)	0.1	0.1	25.2	26.2	0.1	21.1	26.6	כרייה וחציבה
19.4	11.3	(0.1)	15.7	35.3	769.5	973.6	35.3	725.1	999.3	תעשייה
6.9	0.3	(8.9)	4.8	35.2	279.3	701.7	35.2	612.6	710.8	בניו ונדל"ן - בינוי
1.2	(0.8)	(0.1)	1.6	2.4	199.9	222.3	2.4	211.2	230.7	בניו ונדל"ן - נדל"ן
0.6	0.4	0.4	0.7	1.7	95.9	115.9	1.7	130.3	144.7	אספקת חשמל ומים
20.6	(1.4)	(1.6)	38.4	57.1	1,120.9	1,312.8	57.1	928.2	1,313.2	מסחר
בתי מלון, שרותי										
12.9	4.8	9.8	24.5	27.5	163.3	197.0	27.5	99.7	197.2	הארחה ואוכל
3.0	0.7	0.7	2.1	2.7	162.6	195.7	6.4	129.7	199.5	תחבורה ואחסנה
2.7	1.0	2.6	6.4	20.3	181.7	289.9	20.3	154.7	289.9	מידע ותקשורת
0.8	(0.3)	0.3	2.2	2.6	64.4	69.8	2.6	49.7	69.8	שרותים פיננסיים
שרותים עסקיים										
2.1	2.3	1.2	4.0	6.3	224.4	345.6	6.3	247.6	345.6	אחרים
שרותים ציבוריים										
2.0	(0.4)	(0.2)	4.3	6.9	421.2	481.8	6.9	414.4	481.8	וקהילתיים
75.1	17.7	2.7	112.3	210.0	3,829.6	5,074.9	213.7	3,810.6	5,151.7	סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים										
1.4	0.1	0.9	0.7	1.2	212.8	212.8	1.2	192.2	212.8	הלוואות לדירוג
אנשים פרטיים -										
64.6	0.5	(3.8)	37.2	84.8	7,934.7	11,878.4	84.8	10,873.6	11,884.7	אחר
סך הכל ציבור - פעילות בישראל										
141.1	18.3	(0.2)	150.2	296.0	11,977.1	17,166.1	299.7	14,876.4	17,249.2	
-	-	-	-	-	610.3	610.3	-	847.7	847.7	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	42.8	44.5	-	1,838.8	1,838.8	ממשלה בישראל
סך הכל פעילות בישראל										
141.1	18.3	(0.2)	150.2	296.0	12,630.2	17,820.9	299.7	17,562.9	19,935.7	

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 12,630.2 מיליון ש"ח, 2,081.1 מיליון ש"ח, 16.5 מיליון ש"ח, 5,207.9 מיליון ש"ח, בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות)

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק

(6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)
 סכומים מדווחים, במיליוני ש"ח
 פעילות בישראל בלבד

ליום 31 בדצמבר 2015

סיכון אשראי כולל (1)			חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)				הפסדי אשראי (4)			
סך הכל	אשראי (5) בעייתי (6)	סך הכל	חובות (2) בעייתי (6) פגום	אשראי	נטו	הפסדי	מחיקות	הפרשה	יתרת	הוצאות
			מזה:	בגין	פסדי	חשבונאיות להפסדי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי
ציבור - מסחרי										
חקלאות	101.4	148.4	10.1	10.1	127.9	148.4	1.7	0.4	(1.9)	5.1
כרייה וחציבה	20.3	26.0	0.1	0.1	23.4	25.9	0.1	(0.2)	(0.2)	0.1
תעשייה	713.3	928.1	48.4	48.4	719.3	904.1	24.0	9.1	2.3	15.7
בינוי ונדל"ן - בינוי	534.1	602.6	32.9	32.9	241.8	594.0	5.9	-	(10.2)	2.7
בינוי ונדל"ן - נדל"ן	201.4	210.0	1.7	1.7	183.6	201.6	0.9	(0.9)	(0.5)	1.1
אספקת חשמל ומים	136.7	140.8	0.8	0.8	93.7	112.3	0.5	0.5	0.4	0.4
מסחר	1,071.8	1,352.2	51.4	51.4	1,162.2	1,352.2	21.5	(1.8)	(1.1)	29.9
בתי מלון, שרותי										
הארכה ואוכל	108.4	184.7	23.5	23.5	153.6	184.6	11.4	9.6	13.1	12.8
תחבורה ואחסנה	140.1	185.2	7.3	3.4	157.3	181.3	2.4	0.4	(0.2)	0.7
מידע ותקשורת	148.1	264.7	11.2	11.2	171.0	264.7	2.0	1.8	2.7	5.1
שרותים פיננסיים	58.8	73.2	2.3	2.3	68.2	73.2	0.8	(0.5)	0.1	2.0
שרותים עסקיים										
אחרים	295.2	367.8	8.0	8.0	247.6	367.8	2.1	2.6	1.5	2.3
שרותים ציבוריים										
וקהילתיים	391.2	443.1	7.0	7.0	380.2	443.1	1.8	(0.8)	(0.8)	2.4
סך הכל מסחרי	3,920.8	4,926.8	204.7	200.8	3,729.8	4,853.2	75.1	20.2	5.2	80.3
אנשים פרטיים										
הלוואות לדיור	189.3	209.2	2.1	2.1	209.2	209.2	1.5	-	0.9	0.3
אנשים פרטיים -										
אחר	10,579.2	11,974.9	89.2	89.2	7,982.1	11,968.9	61.1	4.2	(3.6)	23.5
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	14,689.3	17,110.9	296.0	292.1	11,921.1	17,031.3	137.7	24.4	2.5	104.1
בנקים בישראל	1,050.1	1,050.1	-	-	830.1	830.1	-	-	-	-
ממשלה בישראל	1,585.5	1,585.5	-	-	51.5	53.3	-	-	-	-
סך הכל פעילות בישראל	17,324.9	19,746.5	296.0	292.1	12,802.7	17,914.7	137.7	24.4	2.5	104.1

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 12,802.7 מיליון ש"ח, 1,804.9 מיליון ש"ח, 10.2 מיליון ש"ח, 5,128.7 מיליון ש"ח, בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות)

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק

(6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

חשיפה למדינות זרות (1)

חלק א' - מידע בדבר כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (4) *

ליום 30 בספטמבר 2016

חשיפה מאזנית (2)		חשיפה חוץ מאזנית (2),(3)		חשיפה מאזנית (2)			המדינה
מעבר לגבול		מעבר לגבול		חשיפה מאזנית	מעבר לגבול	חשיפה מאזנית	
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	סיכון אשראי מאזני בעייתי	חובות פגומים	לאחרים	
-	29.3	-	7.3	0.5	-	29.3	ספרד
-	14.9	-	1.2	0.9	-	14.9	איטליה
-	2.1	-	-	-	-	2.1	פורטוגל
-	0.6	-	0.9	0.1	-	0.6	אירלנד
-	16.5	-	52.9	-	-	16.5	הודו
-	69.1	-	14.8	0.3	-	69.1	בריטניה
0.1	125.6	-	74.7	15.4	-	125.7	אחרות
סך כל החשיפות למדינות זרות							
0.1	258.1	-	151.8	17.2	-	258.2	
0.1	44.0	-	56.9	0.3	-	44.1	סך החשיפות למדינות LDC

ליום 30 בספטמבר 2015

חשיפה מאזנית (2)		חשיפה חוץ מאזנית (2),(3)		חשיפה מאזנית (2)			המדינה
מעבר לגבול		מעבר לגבול		חשיפה מאזנית	מעבר לגבול	חשיפה מאזנית	
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	סיכון אשראי מאזני בעייתי	חובות פגומים	לאחרים	
-	2.7	-	3.3	0.2	-	2.7	ספרד
-	3.1	-	1.9	0.1	-	3.1	איטליה
-	0.7	-	2.0	0.2	-	0.7	אירלנד
-	43.3	-	0.8	8.1	-	43.3	הודו
-	70.9	-	14.7	2.0	-	70.9	בריטניה
0.1	90.8	-	118.9	6.8	-	90.9	אחרות
סך כל החשיפות למדינות זרות							
0.1	211.5	-	141.6	17.4	-	211.6	
-	62.3	-	18.5	8.6	-	62.3	סך החשיפות למדינות LDC

* עיקר האשראי שניתן בפועל הינו אשראי פקטורינג המובטח בביטוח אשראי בחברות ביטוח.

חשיפה למדינות זרות (1) (המשך)

חלק א' - מידע בדבר כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (4) *

ליום 31 בדצמבר 2015							המדינה
חשיפה מאזנית (2)		חשיפה חוץ מאזנית (2),(3)			חשיפה מאזנית (2)		
חשיפה מאזנית מעבר לגבול (2)		חשיפה חוץ מאזנית (2),(3)			חשיפה מאזנית מעבר לגבול		
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	חובות פגומים	סיכון אשראי מאזני בעייתי		
					לאחרים	לאחרים	
-	3.1	-	4.7	-	-	3.1	ספרד
-	2.9	-	1.4	-	-	2.9	איטליה
-	1.3	-	-	-	-	1.3	פורטוגל
-	0.4	-	1.4	-	-	0.4	אירלנד
-	46.6	-	23.0	-	3.9	46.6	הודו
-	74.0	-	16.9	-	1.3	74.0	בריטניה
0.1	122.4	-	63.6	-	3.5	122.5	אחרות
סך כל החשיפות למדינות זרות							
0.1	250.7	-	111.0	-	8.7	250.8	
-	67.9	-	30.3	-	4.7	67.9	סך החשיפות למדינות LDC

* עיקר האשראי שניתן בפועל הינו אשראי פקטורינג המובטח בביטוח אשראי בחברות ביטוח.

חלק ב' - מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% ובין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% ובין 20% מההון, לפי הנמוך
 בימים 30 בספטמבר 2016 ו-2015 ו-31 בדצמבר 2015 לא קיימת חשיפה למדינות זרות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% ובין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% ובין 20% מההון, לפי הנמוך.

חשיפה למדינות זרות (1) (המשך)

חלק ג' – מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות *

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2016					
פורטוגל	ג'מייקה	קפריסין	פורטו ריקו	אירלנד	
1.3	-	6.0	3.3	0.6	סכום החשיפה בתחילת תקופה
0.8	0.2	(0.3)	(1.5)	-	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
-	-	-	-	-	חשיפות שהתווספו
-	-	-	-	-	שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
2.1	0.2	5.7	1.8	0.6	סכום החשיפה בסוף תקופה
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2015					
הונגריה	קפריסין	פורטו ריקו	רומניה	יוון	
-	-	3.6	0.8	0.1	סכום החשיפה בתחילת תקופה
-	-	(1.7)	1.3	(0.1)	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
1.0	0.4	-	-	-	חשיפות שהתווספו
-	-	-	-	-	שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
1.0	0.4	1.9	2.1	-	סכום החשיפה בסוף תקופה
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2016					
פורטוגל	ג'מייקה	קפריסין	פורטו ריקו	אירלנד	
1.3	-	0.3	2.7	0.4	סכום החשיפה בתחילת תקופה
0.8	-	(0.5)	(0.9)	0.2	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
-	0.2	5.9	-	-	חשיפות שהתווספו
-	-	-	-	-	שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
2.1	0.2	5.7	1.8	0.6	סכום החשיפה בסוף תקופה
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2015					
הונגריה	קפריסין	פורטו ריקו	רומניה	יוון	
-	-	2.2	-	0.1	סכום החשיפה בתחילת תקופה
-	-	(1.4)	-	(0.1)	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
1.0	0.4	1.1	2.1	-	חשיפות שהתווספו
-	-	-	-	-	שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
1.0	0.4	1.9	2.1	-	סכום החשיפה בסוף תקופה

הערות בעמוד הבא

חשיפה למדינות זרות (1) (המשך)

חלק ג' – מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות *

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015

פורטוגל	הונגריה	קפריסין	פורטו ריקו	רומניה	יוון	
-	-	-	2.2	-	0.1	סכום החשיפה בתחילת תקופה
-	(0.6)	(0.1)	(1.0)	1.2	(4.7)	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
1.3	1.0	0.4	1.5	2.7	4.6	חשיפות שהתווספו
-	-	-	-	-	-	שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
1.3	0.4	0.3	2.7	3.9	-	סכום החשיפה בסוף תקופה

* עיקר האשראי שניתן בפועל הינו אשראי פקטורינג המובטח בביטוח אשראי בחברות ביטוח.

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערביות, בטחונות נזילים וניגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני וחוזף מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ולשל קבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) ניתן מידע גם בדבר כל החשיפות למדינות פורטוגל, איטליה, אירלנד, יוון וספרד.

Leveraged Finance - מימון ממונף

לאור הוראת בנק ישראל מספר 327 אשר נכנסה לתוקף החל מיום 1 בינואר 2016, עדכן הבנק את הגדרת המימון הממונף. ככלל, מימון ממונף מוגדר כאשראי למימון עסקאות הוניות בתאגידים (כמוגדר בהוראת בנק ישראל מספר 323) אשר עונה על תבחינים מסויימים, ואשראי הניתן ללווים המאופיינים ברמות מינוף פיננסי גבוהות. בפרט, הבנק מחשיב מימון ממונף כאשראי הנכלל באחת מארבע הקבוצות הבאות:

א. אשראי למטרת עסקה הונית כמוגדר בהוראת בנק ישראל מספר 323 (רכישת תאגיד אחר, רכישה עצמית של מניות וחלוקת הון), אשר עונה לתבחינים מסויימים בנוגע להיקף האשראי, לשיעור המימון הטמון בו, והיקף הבטחונות המוחשיים כפי שנקבעו על ידי הבנק.

ב. אשראי למטרות עסקיות שונות, אשר עונה לתבחינים מסויימים המצביעים על נתונים פיננסיים חלשים, כפי שנקבעו על ידי הבנק.

ג. אשראי למטרת מימון נדל"ן מניב, אשר עונה לתבחינים מסויימים המצביעים בנוגע להיקף האשראי, לשיעור המימון הטמון בו, והיקף הבטחונות המוחשיים כפי שנקבעו על ידי הבנק.

ד. אשראי למטרת ליווי פרויקטים לבנייה, אשר עונה לתבחינים מסויימים בנוגע להיקף האשראי, היקף הבטחונות המוחשיים, ולחשיפה שעשויה להיווצר לבנק מהפרוייקט, כפי שנקבעו על ידי הבנק.

לנוכח פרופיל הסיכון הגבוה שטמון במימון הממונף, מדיניות האשראי של הבנק קובעת הנחיות מחמירות לחיתום ומגבלות על היקף החשיפה למימון ממונף.

סך כל החשיפה המאזנית בגין עסקאות בגין אשראי לרכישת אמצעי שליטה ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם בכ- 22.5 מיליון ש"ח (30 בספטמבר 2015 – 28.0 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2015 - 26 מיליון ש"ח).

אין חשיפה חוץ מאזנית למימון ממונף לימים 30 בספטמבר 2016 ו- 2015 וליום 31 בדצמבר 2015.

סיכון שוק

מודלים לניהול סיכון שוק

הבנק, כחלק מקבוצת הבינלאומי, עושה שימוש במספר מודלים מקובלים לניהול, מדידת והערכת סיכון שוק לרבות מדדי חשיפה לשחיקה בשווי ההוגן כתוצאה משינוי בלתי צפוי בגורמי הסיכון, מדד הערך בסיכון (ה-VAR) וכן מבחני קיצון.

בחינת Back Testing

הבנק פועל בהתמדה לשיפור איכות החיזוי של מודל ה-VAR ההיסטורי באמצעות בחינה שוטפת של ה-Back Testing.

בחינת ה-Back Testing של מודל ה-VAR ההיסטורי מראה כי בתקופה שהסתיימה ביום ה-30 בספטמבר 2016 נרשמו שלושה מקרים בהם ההפסד התיאורטי היומי עלה על ערך ה-VAR שנחזה כמפורט להלן:

מועד	גודל הפער
	במיליוני ש"ח
18.5.16	0.98
15.5.16	0.47
28.1.15	0.41

מספר המקרים עומד בקריטריונים כפי שהוגדרו על ידי ועדת באזל.

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע כי החשיפה לסיכון שוק כפי שמוצאת את ביטוייה בערך בסיכון (VAR) בכל המגזרים לא תעלה על 5% מסך כל ההון לפי אופק של 21 ימים בשיטה ההסטורית.

ערך ה VAR ההיסטורי של הבנק ליום 30 בספטמבר 2016 עמד על כ- 15.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 9.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015.

משקלו של ה-VAR ביחס להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 30 בספטמבר 2016 עומד על כ- 1.3% בהשוואה ל-0.8% ביום 31 בדצמבר 2015.

החשיפה בריבית

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על החשיפה הכוללת לסיכונים הריבית באמצעות תחמת החשיפה המקסימאלית לשחיקת השווי ההוגן של ההון העצמי עם שינוי מקביל של 1% בעקום הריבית במיגזר הצמוד, במיגזר השקלי ובמיגזר המט"ח כלהלן:

- מיגזר פעילות צמוד מדד: מגבלה בשיעור של 3.5% מההון העצמי.
- מיגזר פעילות שקל לא צמוד: מגבלה בשיעור של 3.5% מההון העצמי.
- מיגזר פעילות מטח וצמוד מטח: מגבלה בשיעור של 1% מההון העצמי.

המגבלה על סך החשיפה בכלל מיגזרי ההצמדה הינה עד 5% מההון העצמי.

בנוסף לקביעת מגבלות על תיאבון הסיכון הכולל לחשיפה לסיכונים ריבית ברמת חשיפת השווי ההוגן, קבע דירקטוריון הבנק מגבלות פרטניות ברמת היחידות העסקיות השונות היוצרות סיכונים ריבית, על היקף חשיפת הריבית.

תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן הנבדקת באמצעות הפעלתם של מספר תרחישי קיצון לרבות מגבלה על השפעת זעזוע סטנדרטי בריבית (2%) על התיק הבנקאי. מגבלה זו נקבעה לעד 10% מסך כל ההון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

סיכון הריבית נמדד ומנוהל על בסיס הנחות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות. בחשבונות עו"ש שאינם נושאים ריבית קיימות יתרות זכות בסכום יציב לאורך זמן. תקופת הפירעון של יתרות העו"ש, המשמשת בחישוב החשיפה לריבית, הינה כשנה. השפעת פירעונות מוקדמים של הלוואות ושל פיקדונות ללא זמן פירעון שולית.

להלן תיאור רגישות ההון לשינויים במקביל בעקומי הריבית - השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מתרחיש של ירידה מקבילה של 1% בעקום הריבית:

ליום 31 בדצמבר 2015		ליום 30 בספטמבר 2016		
המגבלה	אחוז החשיפה	המגבלה	אחוז החשיפה	
4.5%	4.3%	3.5%	2.9%	מט"י לא צמוד
4.0%	1.8%	3.5%	2.0%	מט"י צמוד מדד
1.0%	(0.1%)	1.0%	0.1%	מט"ח וצמוד מט"ח
8.0%	5.3%	5.0%	5.0%	סך הכל

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים בריבית על פי שוויים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעור הריבית על שוויים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

ליום 30 בספטמבר 2016

א. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הריבית):

סך הכל	מטבע חוץ (2)		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
במיליוני ש"ח					
19,888.2	426.1	444.0	1,272.4	17,745.7	נכסים פיננסיים (1)
					סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
1,414.9	189.7	1,158.9	-	66.3	וחוץ מאזניים (3)
18,964.5	453.9	1,140.6	1,377.6	15,992.4	התחייבויות פיננסיות (1)
					סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
1,449.9	165.1	421.0	-	863.8	וחוץ מאזניים
888.7	(3.2)	41.3	(105.2)	955.8	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ב. השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (5):

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית (4)

סך הכל	מטבע חוץ (2)		מטבע ישראלי		שינויים בשיעורי הריבית		
	השפעות סך	מקצות הכל	צמוד מדד	לא צמוד			
במיליוני ש"ח							
(3.79%) (33.7)	855.0	-	(3.1)	39.8 (84.1)	902.4	גידול מידי מקביל של אחוז אחד	
(0.36%) (3.2)	885.5	-	(3.1)	41.1 (102.7)	950.2	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז	
2.96%	26.3	915.0	-	(5.0)	42.2 (128.9)	1,006.7	קטון מידי מקביל של אחוז אחד

ליום 30 בספטמבר 2015

א. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הריבית):

סך הכל	מטבע חוץ (2)		מטבע ישראלי		לא צמוד	צמוד מדד
	אחר	דולר	לא צמוד	צמוד מדד		
במיליוני ש"ח						
17,824.1	415.8	422.8	1,258.2	15,727.3	נכסים פיננסיים (1)	
1,448.8	230.8	1,021.9	149.6	46.5	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים	
17,326.4	428.4	1,037.3	1,703.9	14,156.8	וחוץ מאזניים (3)	
1,476.3	216.7	398.2	-	861.4	התחייבויות פיננסיות (1)	
470.2	1.5	9.2	(296.1)	755.6	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים	
					וחוץ מאזניים	
					שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים	

ב. השפעת שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (5):

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים. לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית (4)

סך הכל	מטבע חוץ (2)		מטבע ישראלי		שינויים בשיעורי הריבית			
	השפעות סך מקצות הכל	אחר	דולר	לא צמוד				
					צמוד מדד			
במיליוני ש"ח								
(1.04%)	(5.1)	465.1	-	0.2	9.6	(280.1)	735.4	גידול מידי מקביל של אחוז אחד
0.02%	(0.1)	470.1	-	1.4	9.2	(294.0)	753.5	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
0.26%	1.0	471.2	-	3.0	8.8	(318.4)	777.8	קטון מידי מקביל של אחוז אחד

ליום 31 בדצמבר 2015

א. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הריבית):

סך הכל	מטבע חוץ (2)		מטבע ישראלי		לא צמוד	צמוד מדד
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד		
במיליוני ש"ח						
18,650.1	421.1	426.7	1,222.3	16,580.0	נכסים פיננסיים (1)	
1,324.5	171.9	1,015.5	99.6	37.5	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוף מאזניים (3)	
17,878.6	438.1	1,079.0	1,568.1	14,793.4	התחייבויות פיננסיות (1)	
1,346.9	151.9	355.1	-	839.9	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוף מאזניים	
749.0	3.0	8.1	(246.2)	984.2	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים	

ב. השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (5):

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית (4)

סך הכל	מטבע חוץ (2)		מטבע ישראלי		צמוד מדד	לא צמוד	שינויים בשיעורי הריבית
	השפעות סך מקזזות הכל	אחר	דולר	צמוד מדד			
במיליוני ש"ח							
1.46%	10.9	-	3.3	8.0	(227.9)	976.5	גידול מידי מקביל של אחוז אחד
0.15%	1.1	-	3.0	8.2	(244.2)	983.1	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
(1.96%)	(14.7)	-	2.8	6.1	(266.9)	992.3	קיטון מידי מקביל של אחוז אחד

הערות:

- לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים חוף מאזניים.
- לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוף.
- סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוף מאזניים, שהם מהוונים ברביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן בכל שאר המטבעות ושאינם דולר ארה"ב ואינם מטבעות עיקריים שניתן להם גילוי נפרד.
- שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים המוצג בכל מיגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במיגזר זה בהנחה שחל שינוי שצוין בכל שיעורי הריבית במיגזר ההצמדה. סך השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים), בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מיגזרי ההצמדה.
- בחישוב החשיפה לשינוי הריבית המחושב על פי כללים חשבונאיים ההתייחסות לחשבונות עו"ש שאינם נושאים ריבית היא כפיקדונות שזמן פירעונם עם דרישה ועד חודש. כמו-כן החישוב אינו כולל הנחה של פירעונות מוקדמים של הלוואות לדיור.

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 30 בספטמבר 2016
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

	מעל 10	מעל 5	מעל 3	מעל	מעל 3	מעל	עם דרישה
מעל 20	עד 20	עד 10	עד 5	שנה עד 3	חודשים עד שנה	חודש עד 3	עד חודש
שנה	שנה	שנים	שנים	שנים	עד שנה	חודשים	עד חודש
מטבע ישראלי לא צמוד							
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
-	217.9	371.4	297.8	643.6	821.8	788.2	14,590.8
נכסים פיננסיים (1)							
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט							
-	-	-	-	-	21.5	10.5	10.8
אופציות)							
-	-	-	-	-	10.4	1.6	11.5
אופציות (במונחי נכס הבסיס)							
-	-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
-	217.9	371.4	297.8	643.6	853.7	800.3	14,613.1
סך כל השווי ההוגן							
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
-	(0.7)	6.5	539.5	283.5	350.0	391.0	14,422.6
התחייבויות פיננסיות (1)							
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט							
-	-	20.4	1.5	1.5	115.2	653.4	48.3
אופציות)							
-	-	-	-	-	10.4	1.6	11.5
אופציות (במונחי נכס הבסיס)							
-	-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
-	(0.7)	26.9	541.0	285.0	475.6	1,046.0	14,482.4
סך כל השווי ההוגן							
-	-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים, נטו							
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית							
-	218.6	344.5	(243.2)	358.6	378.1	(245.7)	130.7
במגזר							
941.6	941.6	723.0	378.5	621.7	263.1	(115.0)	130.7
החשיפה המצטברת במגזר							

הערות לעמודים 58 עד 65 ראה עמוד 64.

2015 בדצמבר 31			2015 בספטמבר 30							
משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	סך הכל שווי הוגן
0.16	1.53%	16,584.1	0.20	1.51%	15,731.4	0.49	2.18%	17,748.6	17.1	
0.21		37.4	0.20		46.3	0.13		42.8	-	
-		6.3	-		8.2	0.24		29.2	5.7	
-		-	-		-	-		-	-	
⁽²⁾ 0.20	1.53%	16,627.8	0.20	1.51%	15,785.9	⁽²⁾ 0.49	2.18%	17,820.6	22.8	
0.10	0.81%	14,793.4	0.06	0.42%	14,156.8	0.16	1.06%	15,992.4	-	
0.33		839.8	0.36		861.2	0.35		840.3	-	
-		6.3	-		8.2	0.24		29.2	5.7	
-		-	-		-	-		-	-	
⁽²⁾ 0.07	0.81%	15,639.5	0.07	0.42%	15,026.2	⁽²⁾ 0.17	1.06%	16,861.9	5.7	

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 30 בספטמבר 2016 (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

	מעל עד 20 שנה	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל עד דרישה עד חודש
מטבע ישראלי צמוד למדד							
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
-	7.8	93.5	327.4	650.0	149.4	19.0	25.1
נכסים פיננסיים (1)							
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט							
-	-	-	-	-	-	-	-
אופציות)							
אופציות (במונחי נכס הבסיס)							
-	-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
-	7.8	93.5	327.4	650.0	149.4	19.0	25.1
סך כל השווי ההוגן							
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
-	40.9	377.9	321.9	388.9	177.2	35.1	35.7
התחייבויות פיננסיות (1)							
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט							
-	-	-	-	-	-	-	-
אופציות)							
אופציות (במונחי נכס הבסיס)							
-	-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
-	40.9	377.9	321.9	388.9	177.2	35.1	35.7
סך כל השווי ההוגן							
מכשירים פיננסיים, נטו							
-	-	-	-	-	-	-	-
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית							
-	(33.1)	(284.4)	5.5	261.1	(27.8)	(16.1)	(10.6)
במגזר							
(105.4)	(105.4)	(72.3)	212.1	206.6	(54.5)	(26.7)	(10.6)
החשיפה המצטברת במגזר							

הערות לעמודים 58 עד 65 ראה עמוד 64.

2015 בדצמבר 31			2015 בספטמבר 30							
משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	סך הכל שווי הוגן
3.29	1.72%	1,222.3	3.38	1.82%	1,258.2	2.50	1.78%	1,272.4	0.2	
0.27		99.6	0.35		149.6	-		-	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽²⁾ 3.06	1.72%	1,321.9	3.06	1.82%	1,407.8	⁽²⁾ 2.50	1.78%	1,272.4	0.2	
3.81	1.16%	1,568.1	3.75	1.04%	1,703.9	3.92	0.97%	1,377.6	-	
-		-	-		-	-		-	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽²⁾ 3.81	1.16%	1,568.1	3.75	1.04%	1,703.9	⁽²⁾ 3.92	0.97%	1,377.6	-	

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 30 בספטמבר 2016 (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

	מעל 10	מעל 5	מעל 3	מעל	מעל 3	מעל	עם דרישה
מעל 20	עד 20	עד 10	עד 5	שנה עד 3	חודשים עד שנה	חודש עד 3	עד חודש
שנה	שנה	שנים	שנים	שנים	עד שנה	חודשים	עד חודש
מטבע חוץ (3)							
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
-	-	170.2	44.7	73.0	13.9	209.6	358.7
נכסים פיננסיים (1)							
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט							
-	-	1.3	1.2	2.7	546.6	648.4	125.4
אופציות)							
-	-	-	-	-	10.2	1.5	11.3
אופציות (במונחי נכס הבסיס)							
-	-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
-	-	171.5	45.9	75.7	570.7	859.5	495.4
סך כל השווי ההוגן							
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
-	-	-	-	21.1	96.7	61.5	1,415.2
התחייבויות פיננסיות (1)							
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט							
-	-	178.1	39.4	67.5	179.9	10.3	87.8
אופציות)							
-	-	-	-	-	-	0.3	22.8
אופציות (במונחי נכס הבסיס)							
-	-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
-	-	178.1	39.4	88.6	276.6	72.1	1,525.8
סך כל השווי ההוגן							
-	-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים, נטו							
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית							
-	-	(6.6)	6.5	(12.9)	294.1	787.4	(1,030.4)
במגזר							
38.1	38.1	38.1	44.7	38.2	51.1	(243.0)	(1,030.4)
החשיפה המצטברת במגזר							

הערות לעמודים 58 עד 65 ראה עמוד 64.

2015 בדצמבר 31			2015 בספטמבר 30						
משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון
1.81	2.46%	847.8	1.89	2.46%	838.6	1.89	1.66%	870.1	-
0.15		1,187.1	0.15		1,252.2	0.19		1,325.6	-
-		0.3	-		0.5	-		23.0	-
-		-	-		-	-		-	-
⁽²⁾ 0.84	2.46%	2,035.2	0.85	2.46%	2,091.3	⁽²⁾ 0.86	1.66%	2,218.7	-
0.05	0.85%	1,517.1	0.05	0.69%	1,465.7	0.06	0.92%	1,594.5	-
3.20		506.7	2.48		614.4	2.96		563.0	-
-		0.3	-		0.5	-		23.1	-
-		-	-		-	-		-	-
⁽²⁾ 0.84	0.85%	2,024.1	0.77	0.69%	2,080.8	⁽²⁾ 0.81	0.92%	2,180.6	-
									-

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 30 בספטמבר 2016 (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

	מעל 10	מעל 5	מעל 3	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל עם דרישה עד חודש
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית							
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
נכסים פיננסיים (1)	225.7	635.1	669.9	1,366.6	985.1	1,016.8	14,974.6
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	-	-	1.3	1.2	2.7	568.1	658.9
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	-	-	-	-	-	20.6	3.1
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים	-	-	-	-	-	-	-
סך כל השווי ההוגן	225.7	636.4	671.1	1,369.3	1,573.8	1,678.8	15,133.6
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
התחייבויות פיננסיות (1)	40.2	384.4	861.4	693.5	623.9	487.6	15,873.5
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	-	-	198.5	40.9	69.0	295.1	663.7
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	-	-	-	-	-	10.4	1.9
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים	-	-	-	-	-	-	-
סך כל השווי ההוגן	40.2	582.9	902.3	762.5	929.4	1,153.2	16,043.9
מכשירים פיננסיים, נטו	-	-	-	-	-	-	-
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר	185.5	53.5	(231.2)	606.8	644.4	525.6	(910.3)
החשיפה המצטברת במגזר	874.3	874.3	688.8	635.3	866.5	259.7	(910.3)

הערות לעמודים 58 עד 65:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
  - בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 18 לדוחות הכספיים.
  - שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרמי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
  - משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
1. למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
  2. ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
  3. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

2015 בדצמבר 31			2015 בספטמבר 30							
משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	
0.44	1.80%	18,654.2	0.54	1.96%	17,828.2	0.68	2.02%	19,891.1	17.3	
0.16		1,324.1	0.17		1,448.1	0.19		1,368.4	-	
-		6.6	-		8.7	-		52.2	5.7	
-		-	-		-	-		-	-	
⁽²⁾ 0.42	1.80%	19,984.9	0.50	1.96%	19,285.0	⁽²⁾ 0.65	2.02%	21,311.7	23.0	
0.42	1.09%	17,878.6	0.45	0.74%	17,326.4	0.43	1.00%	18,964.5	-	
1.41		1,346.5	1.20		1,475.6	1.40		1,403.3	-	
-		6.6	-		8.7	-		52.3	5.7	
-		-	-		-	-		-	-	
⁽²⁾ 0.49	1.09%	19,231.7	0.59	0.74%	18,810.7	⁽²⁾ 0.49	1.00%	20,420.1	5.7	

ז. חשיפת הבסיס

החשיפה בפועל ליום הדוח

להלן תיאור חשיפת ההון הפנוי בפועל, בהשוואה למגבלות הדירקטוריון:

מגבלת הדירקטוריון	כחלק מההון הפנוי ליום			במיליוני ש"ח			
	31 ליום בספטמבר 2015	30 ליום בספטמבר 2015	30 ליום בספטמבר 2016	31 ליום בספטמבר 2015	30 ליום בספטמבר 2015	30 ליום בספטמבר 2016	
-	115.2%	117.6%	103.0% *	1,221.4	1,227.3	1,131.6	מיגזר שיקלי לא צמוד
(30%)/+30%	(16.3%)	(18.6%)	(6.4%)	(172.4)	(194.0)	(70.2)	מיגזר שיקלי צמוד מדד
(10%)/+10%	1.1%	1.0%	3.4%	11.4	10.5	37.7	מט"ח וצמוד מט"ח
	100.0%	100.0%	100.0% *	1,060.4	1,043.8	1,099.1	סך הכל

רגישות ההון לשינויים בשער חליפין

הבנק פועל בשוק המטבע בעיקר באמצעות עסקות ספוט ופורוורד הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של הבנק נמוכה. להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים. המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוזי מאזניים:

ליום 30 בספטמבר 2016

מטבע	התחזקות של 5%	התחזקות של 10%	החלשות של 5%	החלשות של 10%
במיליוני ש"ח				
דולר	2.0	4.1	(2.0)	(4.1)
אירו	(0.3)	(0.6)	0.3	0.6

ליום 30 בספטמבר 2015

מטבע	התחזקות של 5%	התחזקות של 10%	החלשות של 5%	החלשות של 10%
במיליוני ש"ח				
דולר	0.5	0.9	(0.5)	(0.9)
אירו	(0.1)	(0.2)	0.1	0.2

ליום 31 בדצמבר 2015

מטבע	התחזקות של 5%	התחזקות של 10%	החלשות של 5%	החלשות של 10%
במיליוני ש"ח				
דולר	0.4	0.8	(0.4)	(0.8)
ארו	(0.1)	(0.2)	0.1	0.2

הערות:

- (1) תרחיש עלייה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- (2) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.
- (3) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

סיכון נזילות ומימון

למידע בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה ביאור 8 לתמצית הדוחות הכספיים.

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

עיקר הנכסים הנזילים של הבנק, הכוללים מזומנים, פיקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופיקדונות מוניטריים) וניירות ערך, הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2016 ב- 6.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל- 5.8 מיליארד ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015 ו- 6.2 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015, מזה, יתרת המזומנים ופיקדונות בבנק ישראל הסתכמה ב- 5.3 מיליארד ש"ח וכ- 1.2 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל (ב- 30 בספטמבר 2015 – 3.7 מיליון ש"ח ו- 2.1 מיליון ש"ח, ב- 31 בדצמבר 2015 - 4.4 מיליארד ש"ח ו- 1.8 מיליארד ש"ח, בהקבלה).

יחס הפיקדונות לאשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2016, עומד על 135.3% בהשוואה ל- 125.4% ביום 30 בספטמבר 2015 ו- 131.1% ביום 31 בדצמבר 2015. ב- 30 בספטמבר 2016 הסתכמו פיקדונות הציבור וכתבי התחייבות נדחים, בכ- 17.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל- 15.5 מיליארד ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015 ו- 16.1 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015.

הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק מצביע על נזילות גבוהה. הבנק מנטר את היקף וריכוזיות המקורות על פי קריטריונים שונים, כגון גודל ומח"מ באופן שוטף, ומציב יעדים ומגבלות להיקף הפיקדונות הגדולים ולתמהיל המקורות בכלל.

במהלך תקופת הדיווח לא נדרש הבנק לבצע פעולות לעמידה ביחסי כיסוי והיחסים שנמדדו גבוהים מהנדרש על פי הוראות ניהול בנקאי תקין 221 ו-342.

בצד אלה ביחס למגזר המט"ח נקבעה במסגרת מודל "קצר/ארוך" במט"ח מגבלה על גובה ההפסד המקסימאלי בגין ייקור עלות גיוס מקורות במט"ח. כמו כן, נקבעה מגבלה על גובה ההפסד המקסימלי בגין שינוי הריבית במגזר השיקלי הלא צמוד במסגרת מודל "קצר/ארוך" בשקלים.

למידע המפורט על סיכונים הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים - ראה פרק משנה "גילויים פיקוחיים נוספים" בפרק "מידע כספי" באתר האינטרנט של הבנק.

טבלת גורמי סיכון

במהלך תשעת החודשים של שנת 2016 לא חל שינוי בטבלת גורמי סיכון בהשוואה לטבלה שפורסמה בדוחות הכספיים לשנת 2015, למעט סיכון חקיקה ורגולציה שרמתו עלתה מ"קטנה-בינונית" ל"בינונית" לנוכח המשך התגברות הרגולציה, היקפה ותדירותה בכל הנוגע למערכת הבנקאית, לרבות בנושאי הליבה של המערכת וההיערכות הנדרשת לצורך הטמעתה של הרגולציה.

מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

<u>70</u>	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
<u>70</u>	הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים

לא חל שינוי במדיניות החשבונאית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים שפורטה בדוחות הכספיים לשנת 2015.

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש דצמבר 2008, הבנק מקיים זה מספר שנים בקרות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח כספי, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008. ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם Sarbanes-Oxley Act שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר ע"י ה-PCAOB. לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחת בנפרד, בנושא הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי.

הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 בספטמבר 2016 את אפקטיביות הבקרות והנהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך תשעת החודשים של שנת 2016 לא חל כל שינוי בבקרה הפנימית על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

עופר סלפטר
סמנכל, חשבונאי ראשי

יעקב מלכין
מנכל הבנק

יוסי לוי
יו"ר הדירקטוריון

רמת גן, 10 בנובמבר 2016

**הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי
הצהרה**

אני, יעקב מלכין מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "הבנק"), לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2016 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
  4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדוח הכספי⁽¹⁾. וכן:
    - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח.
    - ב. קבענו בקרה פנימית על דוח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דוח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדוח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.
    - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו.
    - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון השלישי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
    5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי; וכן,
      - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
      - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

יעקב מלכין - מנכ"ל

10 בנובמבר 2016

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

הצהרה

אני, עופר סלפטר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "הבנק"), לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2016 (להלן: "הדוח").

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.

4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדוח הכספי⁽¹⁾. וכן:

א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח.

ב. קבענו בקרה פנימית על דוח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דוח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדוח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו.

ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון השלישי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,

5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי; וכן,

א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,

ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

עופר סלפטר – סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

10 בנובמבר 2016

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

דוחות כספיים

תוכן העניינים

תמצית דוחות כספיים ביניים

<u>75</u>	חוות דעת רואה החשבון המבקר
<u>77</u>	תמצית דוח רווח והפסד
<u>78</u>	תמצית דוח על הרווח הכולל
<u>79</u>	תמצית מאזן
<u>80</u>	תמצית דוח על השינויים בהון
<u>82</u>	תמצית דוח על תזרימי המזומנים
<u>84</u>	באורים לתמצית הדוחות הכספיים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק אוצר החייל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק אוצר החייל בע"מ וחברת הבת שלו (להלן – "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2016 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידיים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

10 בנובמבר 2016

תמצית דוח רווח והפסד כסומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ביאור
	2015	2016	2015	2016	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
408.1	304.3	368.7	105.5	114.7	הכנסות ריבית
30.0	29.0	23.4	14.4	10.1	הוצאות ריבית
378.1	275.3	345.3	91.1	104.6	הכנסות ריבית, נטו
2.5	(0.2)	14.4	4.4	6.5	הכנסות (הכנסות) הוצאות בגין הפסדי אשראי 6,12
375.6	275.5	330.9	86.7	98.1	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
					הכנסות שאינן מריבית
20.4	16.9	7.0	0.1	1.0	הכנסות מימון שאינן מריבית 3
226.9	170.8	165.1	57.0	56.9	עמלות
3.9	3.5	3.9	0.3	3.1	הכנסות אחרות
251.2	191.2	176.0	57.4	61.0	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
					הוצאות תפעוליות ואחרות
293.3	216.2	220.0	65.6	70.8	משכורות והוצאות נלוות
81.8	60.2	56.9	20.4	19.4	אחזקה ופחת בניינים וציוד
143.0	111.3	108.6	37.6	37.0	הוצאות אחרות
518.1	387.7	385.5	123.6	127.2	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
108.7	79.0	121.4	20.5	31.9	רווח לפני מיסים
43.1	30.8	47.0	8.3	11.4	הפרשה למסים על הרווח
					רווח נקי:
65.6	48.2	74.4	12.2	20.5	המיוחס לבעלי מניות הבנק
					רווח בסיסי למניה בש"ח
0.52	0.38	0.59	0.10	0.16	רווח למניה רגילה בת 0.0001 ש"ח
					רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
5.18	3.80	5.87	0.96	1.62	רווח למניית בכורה בת 0.001 ש"ח
					רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
25.89	19.02	29.36	4.81	8.09	רווח למניית יסוד בת 0.005 ש"ח
					רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

עופר סלפטר
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

יעקב מלכין
מנהל כללי

יוסי לוי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוח: רמת גן, 10 בנובמבר 2016

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על הרווח הכולל
 סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2015	2016	2015	2016	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
65.6	48.2	74.4	12.2	20.5	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
					רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים: התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
(16.2)	(17.8)	8.9	6.0	(0.6)	
3.2	3.7	(71.3)	1.1	(62.1)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים (1)
4.9	5.3	22.4	(2.7)	22.6	השפעת המס המתייחס
(8.1)	(8.8)	(40.0)	4.4	(40.1)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים
57.5	39.4	34.4	16.6	(19.6)	הרווח (ההפסד) הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף תקופה של תכניות פיצויים להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזן
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

ליים 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)	ליים 30 בספטמבר		ביאור	
	2015	2016		
	(בלתי מבוקר)			
נכסים				
5,196.4	4,285.4	6,515.4		מזומנים ופקדונות בבנקים
1,809.0	2,085.2	1,175.7	5	ניירות ערך(1)
11,921.1	11,977.1	12,524.9	6,12	אשראי לציבור
(129.7)	(131.5)	(135.0)		הפרשה להפסדי אשראי
11,791.4	11,845.6	12,389.9		אשראי לציבור, נטו
51.5	42.8	34.5		אשראי לממשלה
81.2	80.1	75.1		בניינים וציוד
10.2	16.5	7.0	10	נכסים בגין מכשירים נגזרים
232.3	233.5	200.1		נכסים אחרים
19,172.0	18,589.1	20,397.7		סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
15,454.3	14,852.3	16,759.3	7	פקדונות הציבור
185.2	184.0	128.3		פקדונות מבנקים
233.0	252.9	164.0		פקדונות הממשלה
665.9	680.6	509.7		כתבי התחייבות נדחים
31.6	43.5	39.7	10	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,437.3	1,429.2	1,597.6		התחייבויות אחרות(2)
18,007.3	17,442.5	19,198.6		סך כל ההתחייבויות
1,164.7	1,146.6	1,199.1		הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
19,172.0	18,589.1	20,397.7		סך כל ההתחייבויות והון

(1) לפרטים על ניירות ערך הנמדדים לפי שווי הוגן וניירות ערך אשר שועבדו למלווים, ראה ביאור 5, ניירות ערך, להלן.

(2) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין סעיפים חוץ מאזניים בסך 8.2 מיליון ש"ח, 9.6 מיליון ש"ח ו- 8.0 מיליון ש"ח ב - 30 בספטמבר 2016, 30 בספטמבר 2015 ו- 31 בדצמבר 2015, בהתאמה.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 ו-2015 (בלתי מבוקר)

סך כל ההון	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה (1)	
1,218.7	843.7	(2.8)	377.8	יתרה ליום 1 ביולי 2016
20.5	20.5	-	-	רווח נקי בתקופה
(40.1)	-	(40.1)	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
1,199.1	864.2	(42.9)	377.8	יתרה ליום 30 בספטמבר 2016

סך כל ההון	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה (1)	
1,130.0	760.2	(8.0)	377.8	יתרה ליום 1 ביולי 2015
12.2	12.2	-	-	רווח נקי בתקופה
4.4	-	4.4	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
1,146.6	772.4	(3.6)	377.8	יתרה ליום 30 בספטמבר 2015

לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 ו-2015 (בלתי מבוקר)

סך כל ההון	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה (1)	
1,164.7	789.8	(2.9)	377.8	יתרה ליום 1 בינואר 2016
74.4	74.4	-	-	רווח נקי בתקופה
(40.0)	-	(40.0)	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
1,199.1	864.2	(42.9)	377.8	יתרה ליום 30 בספטמבר 2016

סך כל ההון	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה (1)	
1,107.2	724.2	5.2	377.8	יתרה ליום 1 בינואר 2015
48.2	48.2	-	-	רווח נקי בתקופה
(8.8)	-	(8.8)	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
1,146.6	772.4	(3.6)	377.8	יתרה ליום 30 ביולי 2015

(1) כולל פרמיה על מניות בסך 358.7 מיליון ש"ח משנת 2006 ואילך.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון (המשך)
 סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)

סך כל ההון	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה (1)	
1,107.2	724.2	5.2	377.8	יתרה ליום 1 בינואר 2015
65.6	65.6	-	-	רווח נקי בשנת 2015
				רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
(8.1)	-	(8.1)	-	
1,164.7	789.8	(2.9)	377.8	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015

(1) כולל פרמיה על מניות בסך 358.7 מיליון ש"ח משנת 2006 ואילך.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים
(במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2015	2016	2015	2016	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
65.6	48.2	74.4	12.2	20.5	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
					רווח נקי לתקופה
					התאמות:
12.4	9.4	8.2	3.0	2.8	פחת על בניינים וציוד
2.5	(0.2)	14.4	4.4	6.5	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
35.1	24.9	23.0	(11.0)	6.8	הפסד (רווח) משינוי ערך וממכירת ניירות ערך זמינים למכירה ומוחזקים לפדיון
(0.5)	(0.5)	(0.2)	(0.3)	-	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(2.7)	(2.8)	(2.8)	-	(2.7)	הפסד (רווח) ממימוש בניינים וציוד
1.5	14.5	1.0	11.9	(1.8)	מיסים נדחים, נטו
5.8	4.0	2.0	1.2	2.4	שינוי בהתחייבויות נטו בגין זכויות עובדים
22.5	19.4	15.6	8.6	6.1	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
(0.9)	(0.6)	(0.4)	0.5	(0.4)	התאמות בגין הפרשי שער חליפין
					שינוי נטו בנכסים שוטפים:
3.3	(49.7)	(405.1)	(1.6)	(103.0)	פקדונות בבנקים
(456.3)	(506.2)	(612.7)	(99.8)	(147.9)	אשראי לציבור
(14.5)	(5.8)	17.0	3.1	(5.7)	אשראי לממשלה
(1.7)	(2.1)	4.1	5.3	3.5	ניירות ערך למסחר
19.4	13.1	3.2	3.1	6.0	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(13.9)	(27.7)	53.6	(16.6)	(11.3)	נכסים אחרים
					שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
(16.3)	(17.5)	(56.9)	(38.9)	(96.7)	פקדונות מבנקים
2,381.6	1,779.6	1,305.0	728.0	210.2	פקדונות הציבור
(57.0)	(37.1)	(69.0)	(4.0)	(68.3)	פקדונות הממשלה
(17.9)	(7.5)	-	(1.9)	1.4	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
50.8	43.4	86.8	25.4	149.1	התחייבויות אחרות
2,018.8	1,298.8	461.2	632.6	(22.5)	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) שוטפת

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים (המשך)
כסומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2015	2016	2015	2016	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
66.9	66.7	0.9	0.6	0.7	תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(1,527.4)	(1,527.4)	(569.2)	(45.1)	(58.0)	תמורה מפידיון איגרות חוב מוחזקות לפידיון
1,146.9	992.7	747.4	78.4	101.8	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
276.4	165.1	444.3	72.2	7.2	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
(8.3)	(4.1)	(6.6)	(2.4)	(2.0)	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
3.0	3.0	7.3	-	6.9	רכישת בניינים וציוד
(42.5)	(304.0)	624.1	103.7	56.6	תמורה מממוש בניינים וציוד
					מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) השקעה
					תזרימי מזומנים לפעילות מימון
(133.7)	(115.9)	(171.8)	(5.1)	(3.9)	פדיון כתבי התחייבות נדחים
(133.7)	(115.9)	(171.8)	(5.1)	(3.9)	מזומנים נטו לפעילות מימון
1,842.6	878.9	913.5	731.2	30.2	גידול (קיטון) במזומנים
3,105.5	3,105.5	4,949.0	3,254.3	5,832.3	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
0.9	0.6	0.4	(0.5)	0.4	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
4,949.0	3,985.0	5,862.9	3,985.0	5,862.9	יתרת מזומנים לסוף התקופה
					ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו:
476.9	380.4	436.8	121.6	127.3	ריבית שהתקבלה
140.4	87.8	81.6	19.4	19.2	ריבית ששולמה
58.2	47.3	44.8	16.3	16.9	מיסים על הכנסה ששולמו
4.8	4.8	62.4	-	-	מיסים על הכנסה שהתקבלו

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2016

תוכן עניינים	
85	1. עיקרי המדיניות החשבונאית
90	2. הכנסות והוצאות ריבית
91	3. הכנסות מימון שאינן ריבית
92	4. רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
95	5. ניירות ערך
99	6. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
101	7. פיקדונות הציבור
102	7.א. זכויות עובדים
108	8. הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים
114	9. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות:
114	א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
114	ב. תביעות משפטיות
116	10. פעילויות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון:
116	א. היקף הפעילות
122	ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד
123	ג. פירוט מועדי פירעון – סכומים נקובים: יתרות
124	11. מגזרי פעילות פיקוחיים
135	11.א. מיגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה
139	12. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
152	13. דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
155	14.א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
159	14.ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן
163	14.ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
166	14.ד. מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3
167	14.ה. מידע בדבר רגישות מדידות השווי ההוגן לשינויים בנתונים לא נצפים
167	15. אירועים מהותיים בתקופת הדיווח
168	חוו"ד אקטואר

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

בנק אוצר החייל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הביניים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 (להלן - "הדוחות השנתיים והביאורים הנלווים אליהם"). המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ד' להלן. בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים הביניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 10 בנובמבר 2016.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

ראה ביאור 7א להלן בדבר שינויים שחלו בהנחות המשמשות לקביעת המחויבות בגין תכניות פיצויים להטבה מוגדרת במסגרת מהלכי ההתייעלות בהם נוקט הבנק.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

1. מגזרי פעילות פיקוחיים ודיווח על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2016 מיישם הבנק את ההוראה החדשה בנושא מגזרי פעילות פיקוחיים ודיווח על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

א) מגזרי פעילות פיקוחיים

ביום 3 בנובמבר 2014 פורסם חוזר בנושא דיווח על מגזרי פעילות אשר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור בכל הנוגע לדרישת הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים ובין השאר כולל שינוי הגדרות מסוימות והנחיות על פיהם

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

1. מגזרי פעילות פיקוחיים ודיווח על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה (המשך)

יידרשו הבנקים לבצע סיווג לקוחות למגזרים פיקוחיים ולעדכן את דיווחיהם בהתאם להגדרות האחידות שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים, אשר מבוססות בעיקרון על סיווג הלקוחות על פי מחזור פעילותם.

(ב) מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

בנוסף לדיווח האחיד לפי מגזרי פעילות פיקוחיים, בחוזר נקבע כי הגילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה" יינתן בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות (הנכללים ב-ASC 280), ככל שקיים הבדל מהותי בין גישת ההנהלה לבין מגזרי הדיווח על פי הנחיות הפיקוח.

מגזר פעילות בהתאם לגישת ההנהלה לפי ASC-280-10 הינו מרכיב בבנק אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות ולשאת בהוצאות, אשר עומדות בקריטריונים המפורטים להלן:

- תוצאות פעילותיו נבחנות באופן סדיר על ידי מקבלי החלטות הראשיים בבנק לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכות ביצועים; וכן

- קיים לגבי מידע פיננסי נפרד.

הדיווח בדבר מגזרי הפעילות הינו בהתאם לגישת ההנהלה, תוך גילוי מגזרים ופירוט פריטי דיווח כפי שנקבעו בבנק.

הכללים החדשים חלו במתכונת מצומצמת מהדוחות הכספיים לשנת 2015. הרחבת מתכונת הדיווח עד למתכונת המלאה תבצע באופן המפורט להלן:

- החל מהדוח הכספי לרבעון הראשון של שנת 2016 נדרש גילוי מלא לפי מגזרים פיקוחיים אשר כוללים מגזרים כגון בנקאות פרטית, משקי בית, עסקים זעירים וקטנים, עסקים בינוניים, עסקים גדולים וגופים מוסדיים, למעט הגילוי הנפרד על מגזר ניהול פיננסי. מספרי השוואה יותאמו למפרע. ניתן להציג בדוחות בשנת 2016 מספרי השוואה של שנה אחת בלבד בהתייחס לביאור על מגזרי פעילות פיקוחיים. לצורך הצגת מספרי השוואה ניתן יהיה להסתמך על סיווג הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים נכון ליום 1 בינואר 2016.

- החל מהדוחות לרבעון הראשון לשנת 2017 נדרש ליישם את הנחיות החוזר במלואן.

ליישום ההוראות החדשות לא הייתה השפעה מהותית למעט אופן ההצגה והגילוי. ביאורים 11 ו-11א הותאמו כדי לכלול את הגילוי החדש בכפוף להוראות המעבר כמפורט לעיל.

2. הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור, עד הרבעון הראשון של שנת 2016 קביעת ההפרשה הקבוצתית הסתמכה, בין היתר, על שיעורי המחיקות החשבונאיות ב-5 השנים האחרונות. לפרטים נוספים, ראה באור ד.4) בדבר מדיניות חשבונאית שיושמה בנושא, בדוחות הכספיים לשנת 2015.

בחודש יולי 2016 הנחה הפיקוח על הבנקים את התאגידים הבנקאיים, שהחל מהרבעון השני של שנת 2016, יש לכלול את שיעורי המחיקות החשבונאיות משנת 2011 בממוצע ובטווח של שיעורי ההפסד, המשמש בסיס לקביעת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי. בהתאם לכך, קביעת ההפרשה הקבוצתית בשנת 2016 נסמכת, בין היתר, על שיעורי המחיקות החשבונאיות ב-6 השנים האחרונות ובשנת 2017 על שיעורי המחיקות החשבונאיות ב-7 השנים האחרונות.

בהתאם לבחינת הבנק, יישום הנחיית הפיקוח על הבנקים כאמור לעיל, הביא לגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 2.6 מיליון ש"ח לפני מס. הבנק בחר לזקוף השפעה זו ברבעון השני של השנה.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות
ביום 11 בינואר 2015 פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון כללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות". החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. התקן קובע כי הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח. בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בנושא הוראות המעבר לשנת 2015, נדרש ליישם את התיקונים להוראות הדיווח לציבור בהתאם לחוזר בדבר אימוץ עדכון כללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות" החל מיום 1.1.2018, זאת בעקביות לעדכון התקינה בארה"ב ASU 2015-14 אשר דחה את מועד היישום לראשונה.

בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה. התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 לקודיפיקציה. בנוסף, בהוראות בנק ישראל הובהר, כי ככלל הוראות התקינה החדשה לא יחולו על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות ריבית והכנסות מימון שאינן מריבית. הבנק טרם החל לבחון את ההשפעה של התקן על דוחותיו הכספיים, וטרם בחר בחלופה ליישום הוראות המעבר.

2. מיסים על הכנסה

ביום 22 באוקטובר 2015 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מיסים על הכנסה. בהתאם לחוזר נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מיסים על הכנסה, ובין היתר את כללי ההצגה, המדידה והגילוי בהתאם לפרק 740 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ - מיסים על הכנסה". בהתאם לחוזר נדרש ליישם את הכללים החדשים החל מיום 1 בינואר 2017. בעת היישום לראשונה יש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקינה האמריקאית לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש. אין חובה לתת בדוחות בשנת 2017 את הגילוי בדבר הטבות מס שלא הוכרו.

ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר כולל, בין היתר, הבהרות מסוימות בנושא דיווח על מיסים על הכנסה לפי הכללים בארה"ב.

עיקרי התיקונים להוראות הדיווח לציבור הינם כדלקמן:

- הוראות המעבר עודכנו כך שהפרשים זמניים בגין תקופות קודמות ימשיכו להיות מטופלים לפי ההוראות שחלו עד ליום 31.12.2016;
- הובהר כי הכנסות והוצאות ריבית בגין מיסים על הכנסה יסווגו בסעיף "מיסים על הכנסה"; הובהר כי קנסות לרשויות המס יסווגו בסעיף "מיסים על הכנסה";
- הובהר כי חוק יחשב כ"חוקק" רק עם פרסומו ב"רשומות";
- דרישות הגילוי בהוראות הדיווח לציבור, ומתכונת הגילוי בדבר "הפרשה למיסים על הרווח", הותאמו לדרישות בהוראות החדשות;
- הוסרה הדרישה להצגת ביאור מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצורכי מס לפי תוספות ג' 1 ו- ג' 2 שנדרשו בהוראות הדיווח לציבור, כיוון שהביאור אינו מוסיף מידע למשתמשים בדוחות. ההוראות החדשות ייושמו מיום 1 בינואר 2017 ואילך. כמו כן, יש לסווג מחדש מספרי השוואה, כדי שיתאימו לאופן ההצגה לפי ההוראות החדשות.

הבנק החל לבחון את השפעת החוזר על הדוחות הכספיים.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

3. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב
א. ביום 21 במרס 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא 830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ".
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים למדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, לרבות נושא 250 בקודיפיקציה בדבר "שינויים במדיניות חשבונאית ותיקון טעויות".

- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים לאירועים לאחר תאריך המאזן בהתאם לנושא 855-10 בקודיפיקציה בדבר "אירועים לאחר תאריך המאזן".

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2017 ואילך. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו. יודגש, כי ביישום הנחיות נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ", בתקופות מדווחות עד ליום 1 בינואר 2019, בנקים לא יכללו את הפרשי השער בגין אגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב אלו, אלא ימשיכו לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא זה.

כמו כן, תקן חשבונאות בינלאומי 29 בדבר "דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא ייושם החל ממועד תחילת החוזר. מובהר, כי אין שינוי במועד שבו הופסקה ההתאמה של דוחות כספיים של תאגידים בנקאיים לאינפלציה וכי הדוחות הכספיים יערכו על בסיס סכומים מדווחים, אלא אם כן נאמר אחרת בהתאם להוראות הדיווח לציבור. הבנק טרם החל לבחון את ההשפעה של החוזר על דוחותיו הכספיים.

ב. ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים מוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים.

החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- פעילויות שהופסקו בהתאם לנושא 20-205 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו";
- רכוש קבוע בהתאם לנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע";
- רווח למניה בהתאם לנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה";
- דוח על תזרימי המזומנים בהתאם לנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי מזומנים";

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

3. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב (המשך)
  - דיווח לתקופות ביניים בהתאם לנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים";
  - היוון עלויות ריבית בהתאם לנושא 835-20 בקודיפיקציה בדבר "היוון ריבית" (בהקשר זה יובהר, כי בהתאם להוראות הדיווח לציבור, תאגיד בנקאי לא יהוו עלויות ריבית, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כשירים ובאשר לעלויות הריבית שיהוונו);
  - מדידה וגילוי של ערבויות בהתאם לנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות".
- ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2018. בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו. הבנק טרם החל לבחון את ההשפעה של החוזר על דוחותיו הכספיים.

4. חוזר לתיקון הוראות הדיווח לציבור בדבר הטיפול באשראי שאורגן מחדש ביום 22 במאי 2016 פורסם חוזר לתיקון הוראות הדיווח לציבור שנועד לאמץ עדכונים שנקבעו בכללי החשבונאות המקובלים החלים על הבנקים בארה"ב בדבר הטיפול באשראי שאורגן מחדש. בפרט, העדכון להוראות הדיווח לציבור כולל הבהרות בכל הקשור לאופן הזיהוי של הסדרי חוב שיוגדרו כארגון מחדש של חוב בעייתי וכן כולל תנאים אשר בהתקיימם ארגון מחדש עוקב של חובות שבוצע לגביהם ארגון מחדש של חוב בעייתי בעבר (להלן: "ארגון מחדש עוקב") יאפשר לתאגיד בנקאי להפסיק טיפול בחובות כאמור כחובות שאורגנו מחדש. ההוראות שנקבעו בחוזר מאמצים את עדכון תקינה חשבונאית בארה"ב (ASU 2011-02) וכן הנחיות מסוימות של רשויות הפיקוח בארה"ב (OCC).

עיקרי העדכונים שנקבעו בהוראות להבדיל מההוראות הקיימות כיום כוללים, בין היתר, את התיקונים הבאים:

- נקבעו הנחיות לקביעה האם במהלך ארגון מחדש של חוב התאגיד הבנקאי העניק ויתור ללווה.
- קביעת החזקה כי החידוש של חוב בסיווג נחות מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי במידה ותאגיד בנקאי לא מבצע תהליך חיתום נוסף כאשר הוא מחדש חוב בסיווג נחות, או כאשר אין שינוי בתמחור החוב או שהתמחור לא הותאם כדי לשקף את פרופיל הסיכון של החוב, או במידה ובמסגרת ארגון החוב הלווה לא מספק ביטחונות נוספים כדי לפצות על גידול בסיכון הנובע מהקשיים הפיננסיים של הלווה.

- נכללו סממנים לקביעה האם הלווה נמצא בקשיים פיננסיים.
- נכללו תנאים להפסקת הטיפול בחוב כחוב שאורגן מחדש. התנאים כוללים, בין היתר:
  - ביצוע ארגון מחדש עוקב;
  - בעת ביצוע ארגון מחדש עוקב החייב אינו נמצא בקשיים פיננסיים; וכן
  - בהתאם לתנאים של ארגון מחדש עוקב, הבנק לא העניק ויתור לחייב.
- לגבי חובות שעמדו בתנאים כאמור, ההפרשה להפסדי אשראי תחושב על בסיס קבוצתי ולא יחול שינוי ביתרת החוב הרשומה, למעט אם כחלק מארגון החוב התקבל או שולם מזומן.
- נקבעה דרישה כי אין להפחית את ההפרשה במועד הארגון מחדש של חוב בעייתי כתוצאה ממעבר ממדידת ההפרשה על בסיס קבוצתי להפרשה המוערכת על בסיס פרטני.
- העדכונים בחוזר יחולו על ארגונים מחדש שיבוצעו או יחודשו החל מיום 31.12.16 (יישום מוקדם אפשרי).
- הבנק בוחן את השלכות ההוראה ונערך ליישומה. ליישום ההוראה לא צפויה השפעה מהותית.

ביאור 2 – הכנסות והוצאות ריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2015	2016	2015	2016	
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
281.3	347.7	95.8	104.4	א. הכנסות (הוצאות) ריבית (1)
2.4	3.5	0.7	1.3	מאשראי לציבור
5.2	6.7	2.3	3.9	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
13.6	10.2	6.1	4.7	מפקדונות בבנקים
1.8	0.6	0.6	0.4	מאגרות חוב
304.3	368.7	105.5	114.7	מנכסים אחרים
				סך כל ההכנסות מריבית
9.6	6.8	5.5	4.1	ב. (הכנסות) הוצאות ריבית
0.1	-	0.1	-	על פקדונות הציבור
(0.1)	0.1	0.1	-	על פקדונות הממשלה
19.4	15.6	8.6	6.1	על פקדונות מבנקים
-	0.9	0.1	(0.1)	על כתבי התחייבות נדחים
29.0	23.4	14.4	10.1	על התחייבויות אחרות
				סך כל הוצאות הריבית
275.3	345.3	91.1	104.6	סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
(2.2)	0.5	0.4	(0.5)	ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית (2)
-	-	-	-	הכנסות ריבית
(2.2)	0.5	0.4	(0.5)	הוצאות ריבית
				סך הכל בגין מכשירים נגזרים ופעולות גידור
1.9	2.6	1.3	1.4	ד. פרוט הכנסות (הוצאות) ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
11.7	7.5	4.8	3.3	מוחזקות לפידיון
-	0.1	-	-	זמינות למכירה
13.6	10.2	6.1	4.7	למסחר
				סך הכל כלול בהכנסות ריבית

(1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(2) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א' וב'.

ביאור 3- הכנסות מימון שאינן מריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2016	2015	2016	2015	
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר				
א.1. מפעילות במכשירים נגזרים				
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים (1) ALM				
(2.3)	(24.6)	20.0	(16.3)	
(2.3)	(24.6)	20.0	(16.3)	סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים
א.2. מהשקעות באיגרות חוב				
רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה (2)				
17.2	3.7	0.4	0.6	
-	(1.1)	-	(1.1)	הפרשה לירידת ערך בגין אג"ח זמין למכירה
17.2	2.6	0.4	(0.5)	סך הכל מהשקעה באג"ח
(0.3)	27.9	(21.2)	17.6	א.3. הפרשי שער, נטו
14.6	5.9	(0.8)	0.8	סך כל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר				
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים				
1.8	1.0	0.6	0.2	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו (3)
0.5	0.1	0.3	-	
2.3	1.1	0.9	0.2	סך הכל מפעילויות מסחר (4)
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת הסיכון				
2.3	1.1	0.9	0.2	חשיפת ריבית
16.9	7.0	0.1	1.0	סך הכל

- (1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (2) סוג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.
- (3) מזה חלק הרווחים/ההפסדים) הקשורים לאגרות חוב שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של (0.1) ו- 0.0 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016, בהתאמה (לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 ו- 0.2) (0.2), מיליוני ש"ח, בהתאמה.
- (4) להכנסות מריבית מהשקעה באגרות חוב למסחר, ראה באור 2.

ביאור 4 – רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 וביום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר):

סך הכל רווח כולל אחר המיחוס לבעלי מניות הבנק	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
(2.8)	(10.2)	7.4	יתרה ליום 1 ביולי 2016 (בלתי מבוקר)
(40.1)	(39.7)	(0.4)	שינוי נטו במהלך התקופה
(42.9)	(49.9)	7.0	יתרה ליום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)
(8.0)	(4.6)	(3.4)	יתרה ליום 1 ביולי 2015 (בלתי מבוקר)
4.4	0.7	3.7	שינוי נטו במהלך התקופה
(3.6)	(3.9)	0.3	יתרה ליום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 וביום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר):

סך הכל רווח כולל אחר המיחוס לבעלי מניות הבנק	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
(2.9)	(4.2)	1.3	יתרה ליום 1 בינואר 2016 (מבוקר)
(40.0)	(45.7)	5.7	שינוי נטו במהלך התקופה
(42.9)	(49.9)	7.0	יתרה ליום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)
5.2	(6.2)	11.4	יתרה ליום 1 בינואר 2015 (מבוקר)
(8.8)	2.3	(11.1)	שינוי נטו במהלך התקופה
(3.6)	(3.9)	0.3	יתרה ליום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנת 2015 (מבוקר):

סך הכל רווח כולל אחר המיחוס לבעלי מניות הבנק	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
5.2	(6.2)	11.4	יתרה ליום 1 בינואר 2015 (מבוקר)
(8.1)	2.0	(10.1)	שינוי נטו במהלך השנה
(2.9)	(4.2)	1.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)

ביאור 4 – רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 וביום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
4.0	(2.4)	6.4	-	-	-
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
(0.3)	0.1	(0.4)	(0.4)	0.2	(0.6)
3.7	(2.3)	6.0	(0.4)	0.2	(0.6)
הטבות לעובדים					
0.7	(0.4)	1.1	(41.9)	23.7	(65.6)
רווח (הפסד) רווח אקטוארי נטו בתקופה (רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד (2)					
-	-	-	2.2	(1.3)	3.5
0.7	(0.4)	1.1	(39.7)	22.4	(62.1)
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק:					
4.4	(2.7)	7.1	(40.1)	22.6	(62.7)

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 וביום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
(0.4)	0.2	(0.6)	8.1	(4.5)	12.6
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
(10.7)	6.5	(17.2)	(2.4)	1.3	(3.7)
(11.1)	6.7	(17.8)	5.7	(3.2)	8.9
הטבות לעובדים					
2.1	(1.3)	3.4	(48.0)	26.9	(74.9)
רווח (הפסד) רווח אקטוארי נטו בתקופה (רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד (2)					
0.2	(0.1)	0.3	2.3	(1.3)	3.6
2.3	(1.4)	3.7	(45.7)	25.6	(71.3)
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק:					
(8.8)	5.3	(14.1)	(40.0)	22.4	(62.4)

ביאור 4 – רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015			
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	
			השינויים במרכיבי רווח כולל אחר:
			התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
2.2	(0.8)	1.4	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
(18.4)	6.9	(11.5)	רווחים (הפסדים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד (1)
(16.2)	6.1	(10.1)	סך כל השינוי נטו במהלך התקופה
			הטבות לעובדים
2.8	(1.0)	1.8	רווח אקטוארי נטו בתקופה
0.4	(0.2)	0.2	רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד (2)
3.2	(1.2)	2.0	שינוי נטו במהלך התקופה
			השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק:
(13.0)	4.9	(8.1)	סה"כ השינוי נטו במהלך התקופה

1. הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפירוט נוסף ראה ביאור 3.
2. הסכום לפני מס מסווג בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין זכויות עובדים. פירוט נוסף ראה בביאור 7 א זכויות עובדים.

ביאור 5- ניירות ערך

30 בספטמבר 2016

(בלתי מבוקר)

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים		הפסדים	
		שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן
					שווי הוגן ⁽¹⁾
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון של ממשלת ישראל	84.4	7.0	-	-	91.4
של אחרים בישראל	36.7	3.7	-	-	40.4
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון	121.1	10.7	-	-	131.8

רווח כולל אחר מצטבר

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים		הפסדים	
		שווי הוגן ⁽¹⁾	שווי הוגן ⁽¹⁾	שווי הוגן ⁽¹⁾	שווי הוגן ⁽¹⁾
ב. ניירות ערך זמינים למכירה - אגרות חוב - של ממשלת ישראל	874.3	11.2	(0.4)	-	885.1
של מוסדות פיננסיים בישראל	132.4	-	(1.4)	-	131.0
של אחרים בישראל	28.6	-	(1.1)	-	27.5
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה	1,035.3	11.2	(2.9)	-	1,043.6
מניות	-	2.9	-	-	2.9 ⁽²⁾
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה	1,035.3	14.1	(3)	(2.9)	1,046.5 ⁽²⁾

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים		הפסדים	
		שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
					שווי הוגן ⁽¹⁾
ג. ניירות ערך למסחר - אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל	3.6	-	(4)	-	3.6 ⁽⁴⁾
אגרות חוב של אחרים בישראל	4.6	-	(4)	(0.1)	4.5 ⁽⁴⁾
סך כל ניירות הערך למסחר	8.2	-	(4)	(0.1)	8.1 ⁽⁴⁾
סך כל ניירות הערך	1,164.6	24.8	(3.0)	-	1,175.7

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בסך 2.9 מיליון ש"ח.
- (3) כוללים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו".
- (4) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- הערות לעמודים 95-97, ראה עמוד 97.

ביאור 5 – ניירות ערך (המשך)

30 בספטמבר 2015

(בלתי מבוקר)

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים		הפסדים	
		שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן
					שווי הוגן ⁽¹⁾
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון					
של ממשלת ישראל	86.0	8.6	-	94.6	
של מוסדות פיננסיים בישראל	0.6	-	-	0.6	
של אחרים בישראל	37.8	3.1	(0.2)	40.7	
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון	124.4	11.7	(0.2)	135.9	

רווח כולל אחר מצטבר

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים		הפסדים	
		רווחים	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
ב. ניירות ערך זמינים למכירה					
אגרות חוב -					
של ממשלת ישראל	1,706.8	11.5	(10.0)	1,708.3	
של מוסדות פיננסיים בישראל	209.6	-	(2.4)	207.2	
של אחרים בישראל	31.2	0.1	(2.6)	28.7	
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה	1,947.6	11.6	(15.0)	1,944.2	
מניות	-	4.1	-	4.1	
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה	1,947.6	15.7	(15.0)	1,948.3	

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים		הפסדים	
		שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
ג. ניירות ערך למסחר					
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל	3.6	0.1	(4)	3.7	
אגרות חוב של אחרים בישראל	9.1	-	(4)	8.8	
סך כל ניירות הערך למסחר	12.7	0.1	(4)	12.5	
סך כל ניירות הערך	2,084.7	27.5	(15.5)	2,096.7	

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בסך 4.1 מיליון ש"ח.
- (3) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (4) נזקפו לדוח רווח והפסד.

הערות לעמודים 95-97, ראה עמוד 97.

ביאור 5 – ניירות ערך (המשך)

31 בדצמבר 2015

(מבוקר)

שוי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים		רווחים		עלות מופחתת	הערך במאזן
	שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן		
93.9	-	8.0	85.9	85.9		א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון של ממשלת ישראל
0.6	-	-	0.6	0.6		של מוסדות פיננסיים בישראל
40.6	(0.1)	3.6	37.1	37.1		של אחרים בישראל
135.1	(0.1)	11.6	123.6	123.6		סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

רווח כולל אחר מצטבר

שוי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים	רווחים	עלות מופחתת (במניות - עלות)		הערך במאזן
			עלות מופחתת	עלות מופחתת	
1,446.3	(6.5)	10.1	1,442.7	1,446.3	ב. ניירות ערך זמינים למכירה אגרות חוב - של ממשלת ישראל
195.7	(3.4)	-	199.1	195.7	של מוסדות פיננסיים בישראל
27.3	(2.0)	-	29.3	27.3	של אחרים בישראל
1,669.3	(11.9)	10.1	1,671.1	1,669.3	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
4.1 ⁽²⁾	-	4.1	-	4.1	מניות
1,673.4 ⁽²⁾	(11.9) ⁽³⁾	14.2 ⁽³⁾	1,671.1	1,673.4	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

שוי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים		רווחים		עלות מופחתת	הערך במאזן
	שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן		
3.6 ⁽⁴⁾	-	-	3.6	3.6		ג. ניירות ערך למסחר אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל
8.4 ⁽⁴⁾	(0.2)	-	8.6	8.4		אגרות חוב של אחרים בישראל
12.0 ⁽⁴⁾	(0.2)	-	12.2	12.0		סך כל ניירות הערך למסחר
1,820.5	(12.2)	25.8	1,806.9	1,809.0		סך כל ניירות הערך

(1) נתוני שוי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שוי הוגן זמין בסך 4.1 מיליון ש"ח.

(3) כוללים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שוי הוגן, נטו".

(4) נזקפו לדוח רווח והפסד.

הערות:

- פרוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב וכן, פרוט תוצאות הפעילות בהשקעות במניות – ראה ביאור 2 ו-3.

- ניירות ערך ששועבדו למלווים הסתכמו ב-30 בספטמבר 2016 ב-49.7 מיליון ש"ח (30 בספטמבר 2015 – 49.8 מיליון ש"ח ו-31 בדצמבר 2015 – 49.7 מיליון ש"ח).

ביאור 5 – ניירות ערך (המשך)

ד. מידע לגבי אגרות חוב פגומות

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	
2015	2015	2016
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
3.9	3.7	3.4

יתרת חוב רשומה של אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית

ה. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש

30 בספטמבר 2016							
(בלתי מבוקר)							
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים			
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו			
סה"כ	20%-40%	0-20%	שווי הוגן	סה"כ	20%-40%	0-20%	שווי הוגן
-	-	-	-	0.4	-	0.4	115.7
0.8	-	0.8	61.3	0.6	-	0.6	69.7
1.1	-	1.1	27.5	-	-	-	-
1.9	-	1.9	88.8	1.0	-	1.0	185.4
אגרות חוב							
של ממשלת ישראל							
של מוסדות פיננסיים בישראל							
של אחרים בישראל							
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה							

30 בספטמבר 2015							
(בלתי מבוקר)							
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים			
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו			
סה"כ	20%-40%	0-20%	שווי הוגן	סה"כ	20%-40%	0-20%	שווי הוגן
-	-	-	-	10.0	-	10.0	518.3
-	-	-	-	2.4	-	2.4	207.2
-	-	-	-	2.6	1.3	1.3	27.7
-	-	-	-	15.0	1.3	13.7	753.2
אגרות חוב							
של ממשלת ישראל							
של מוסדות פיננסיים בישראל							
של אחרים בישראל							
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה							

31 בדצמבר 2015							
(מבוקר)							
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים			
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו			
סה"כ	20%-40%	0-20%	שווי הוגן	סה"כ	20%-40%	0-20%	שווי הוגן
-	-	-	-	6.5	-	6.5	814.1
-	-	-	-	3.4	-	3.4	195.7
2.0	1.0	1.0	27.4	-	-	-	-
2.0	1.0	1.0	27.4	9.9	-	9.9	1,009.8
אגרות חוב							
של ממשלת ישראל							
של מוסדות פיננסיים בישראל							
של אחרים בישראל							
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה							

ביאור 6 – סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

30 בספטמבר 2015					30 בספטמבר 2016					
בנקים	אשראי לציבור				בנקים	אשראי לציבור				
	וממשלות סך הכל	סך הכל	פרטי	מסחרי		וממשלות סך הכל	סך הכל	פרטי	מסחרי	
יתרת חוב רשומה:										
3,375.2	653.1	2,722.1	112.9	2,609.2	3,665.0	1,237.0	2,428.0	117.4	2,310.6	שנבדקו על בסיס פרטי
9,255.0	-	9,255.0	8,034.6	1,220.4	10,096.9	-	10,096.9	8,417.9	1,679.0	שנבדקו על בסיס קבוצתי
12,630.2	653.1	11,977.1	8,147.5	3,829.6	13,761.9	1,237.0	12,524.9	8,535.3	3,989.6	סך הכל חובות*
מזה:										
48.1	-	48.1	18.4	29.7	51.7	-	51.7	22.7	29.0	חובות בארגון מחדש
94.3	-	94.3	19.0	75.3	40.9	-	40.9	5.8	35.1	חובות פגומים אחרים
142.4	-	142.4	37.4	105.0	92.6	-	92.6	28.5	64.1	סך הכל חובות פגומים
חובות בפיגור 90 ימים או יותר										
2.1	-	2.1	1.5	0.6	16.6	-	16.6	5.6	11.0	חובות בעייתיים אחרים
106.3	-	106.3	42.6	63.7	162.2	-	162.2	68.2	94.0	סך הכל חובות בעייתיים
250.8	-	250.8	81.5	169.3	271.4	-	271.4	102.3	169.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:
56.0	-	56.0	9.4	46.6	51.1	-	51.1	5.7	45.4	שנבדקו על בסיס פרטי
75.5	-	75.5	54.6	20.9	83.9	-	83.9	57.3	26.6	שנבדקו על בסיס קבוצתי
131.5	-	131.5	64.0	67.5	135.0	-	135.0	63.0	72.0	סך הכל*
33.1	-	33.1	6.7	26.4	27.2	-	27.2	3.8	23.4	* מזה בגין חובות פגומים

31 בדצמבר 2015

בנקים	אשראי לציבור				בנקים	אשראי לציבור				
	וממשלות סך הכל	סך הכל	פרטי	מסחרי		וממשלות סך הכל	סך הכל	פרטי	מסחרי	
יתרת חוב רשומה:										
3,131.1	881.6	2,249.5	96.8	2,152.7	3,131.1	881.6	2,249.5	96.8	2,152.7	שנבדקו על בסיס פרטי
9,671.6	-	9,671.6	8,094.5	1,577.1	9,671.6	-	9,671.6	8,094.5	1,577.1	שנבדקו על בסיס קבוצתי
12,802.7	881.6	11,921.1	8,191.3	3,729.8	12,802.7	881.6	11,921.1	8,191.3	3,729.8	סך הכל חובות*
מזה:										
49.6	-	49.6	20.6	29.0	49.6	-	49.6	20.6	29.0	חובות בארגון מחדש
49.7	-	49.7	3.2	46.5	49.7	-	49.7	3.2	46.5	חובות פגומים אחרים
99.3	-	99.3	23.8	75.5	99.3	-	99.3	23.8	75.5	סך הכל חובות פגומים
חובות בפיגור 90 ימים או יותר										
9.9	-	9.9	5.5	4.4	9.9	-	9.9	5.5	4.4	חובות בעייתיים אחרים
144.4	-	144.4	57.1	87.3	144.4	-	144.4	57.1	87.3	סך הכל חובות בעייתיים
253.6	-	253.6	86.4	167.2	253.6	-	253.6	86.4	167.2	יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:
51.1	-	51.1	3.8	47.3	51.1	-	51.1	3.8	47.3	שנבדקו על בסיס פרטי
78.6	-	78.6	56.9	21.7	78.6	-	78.6	56.9	21.7	שנבדקו על בסיס קבוצתי
129.7	-	129.7	60.7	69.0	129.7	-	129.7	60.7	69.0	סך הכל*
25.5	-	25.5	2.1	23.4	25.5	-	25.5	2.1	23.4	* מזה בגין חובות פגומים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

ביאור 6 – סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום								
30 בספטמבר 2015			30 בספטמבר 2016					
הפרשה להפסדי אשראי								
בלתי מבוקר								
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי			
139.4	63.6	75.8	141.6	64.0	77.6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה		
4.4	3.4	1.0	6.5	2.0	4.5	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי		
(16.2)	(7.6)	(8.6)	(16.1)	(8.1)	(8.0)	מחיקות חשבונאיות		
13.5	6.6	6.9	11.2	6.6	4.6	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות		
(2.7)	(1.0)	(1.7)	(4.9)	(1.5)	(3.4)	מחיקות חשבונאיות נטו		
141.1	66.0	75.1	143.2	64.5	78.7	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה*		
9.6	2.0	7.6	8.2	1.5	6.7	*מזה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים		

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום								
30 בספטמבר 2015			30 בספטמבר 2016					
הפרשה להפסדי אשראי								
בלתי מבוקר								
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי			
159.6	69.5	90.1	137.7	62.6	75.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה		
(0.2)	(2.9)	2.7	14.4	3.2	11.2	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי		
(63.9)	(24.7)	(39.2)	(66.9)	(24.2)	(42.7)	מחיקות חשבונאיות		
45.6	24.1	21.5	58.0	22.9	35.1	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות		
(18.3)	(0.6)	(17.7)	(8.9)	(1.3)	(7.6)	מחיקות חשבונאיות נטו		
141.1	66.0	75.1	143.2	64.5	78.7	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה*		
9.6	2.0	7.6	8.2	1.5	6.7	*מזה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים		

ביאור 7 – פיקדונות הציבור
**א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד
בישראל**

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2015	2016	
			(בלתי מבוקר)
			פקדונות לפי דרישה
7,686.2	7,143.7	8,954.6	אינם נושאים ריבית
193.0	130.7	123.0	נושאים ריבית
7,879.2	7,274.4	9,077.6	סה"כ לפי דרישה
7,575.1	7,577.9	7,681.7	לזמן קצוב ⁽¹⁾
15,454.3	14,852.3	16,759.3	סך כל פקדונות הציבור⁽²⁾
-	-	-	(1) מזה: פקדונות שאינם נושאים ריבית
			(2) מזה:
13,088.8 *	12,561.9	14,456.2	פיקדונות של אנשים פרטיים
9.2 *	110.8	29.0	פיקדונות של גופים מוסדיים
2,356.3 *	2,179.6	2,274.1	פיקדונות של תאגידים ואחרים

*סווג מחדש

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2015	2016	
			תקרת הפיקדון במיליוני ש"ח
			עד 1
11,359.8	10,959.8	12,399.9	מעל 1 עד 10
3,314.4	3,101.8	3,774.2	מעל 10 עד 100
780.1	690.7	585.2	מעל 100 עד 120
-	100.0	-	סך הכל
15,454.3	14,852.3	16,759.3	

ביאור 7א – זכויות עובדים

1. תיאור ההטבות

א. לתיאור ההטבות ראה ביאור 22 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2015.

ב. התייעלות

ביום 12 בינואר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - "הוראת התייעלות"). בהתאם למכתב על דירקטוריון הבנק להתוות תכנית רב שנתית להתייעלות.

תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו במכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת עלויות התכנית לעניין חשוב הלימות ההון על פני חמש שנים בקו ישר.

בהמשך למהלכי התייעלות בהם נקט הבנק בשנתיים האחרונות, ביום 10 בנובמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק עדכון התוכנית האסטרטגית של הבנק בהיבט מהלכי התייעלות. מהלכי התייעלות כוללים, בין השאר, המשך הרחבת פעילות באמצעים דיגיטליים; צמצום שטחי נדל"ן בין השאר בשל צמצום מספר הסניפים; מהלכי התייעלות בתהליכי עבודה בסניפים ובמטה וסגירה הדרגתית של פעילות. כתוצאה מכך צפויה ירידה במצבת כח האדם של הבנק בכ- 120 עובדים עד לסוף שנת 2020, מתוכם כ- 40% בפרישה מוקדמת מרצון שתמשיך להעשות על בסיס הצעות פרטניות ולגופם של מקרים.

הבנק קיבל אישור עקרוני של הפיקוח על הבנקים לפריסת עלות המהלכים לעניין חישוב הלימות ההון על פני חמש שנים בקו ישר.

עלות ההטבות לעובדים במסגרת מהלכי התייעלות בשנים 2016 ועד 2020 מוערכת בכ- 63 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס, אשר מתוכה, סך של 4.5 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס, נקפו כהוצאה ברווח והפסד ברבעון השלישי של השנה (העלות מבוססת על הנחות אקטואריות, בין השאר ביחס לעלות הפרישה של עובדים). השפעת מהלכי התייעלות על יחס ההון העצמי לרכיבי סיכון מוערכת בקיטון של כ-0.4% ותיקוף, כאמור, לשיעורין על פני 5 שנים.

עקרונות הטיפול החשבונאי

עלויות עדכון ההתחייבות האקטוארית לעובדים בגין מהלכי התייעלות, יטופלו כהפסד אקטוארי ויזקפו לרווח כולל אחר.

בתקופות עוקבות יופחתו לרווח והפסד עלויות המהלכים כחלק מיתרת רווחים והפסדים אקטואריים בשיטת הקו הישר, על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים. במידה ובשנה מסוימת יעלו סך התשלומים בגין פיצויים על עלות השירות ועלות הרבית שהוכרו באותה שנה, תיושם חשבונאות סילוק ובהתאם יואץ קצב הפחתת "הרווחים והפסדים אקטואריים" באותה תקופה, כך שיותאם לקצב סילוק ההתחייבות האקטוארית בתקופה.

ג. חתימת הסכם שכר קיבוצי לשנים 2016-2017

- ביום 23 באוגוסט 2016 חתמו הנהלת הבנק, ועד העובדים והסתדרות העובדים הכללית החדשה על הסכם קיבוצי במסגרתו סוכם על שינויים בתנאי ההעסקה הכוללים, בין היתר, תיגמול שוטף, זכויות נצברות, היקף העסקה, ועוד. חתימת ההסכם ואישורו על ידי הדירקטוריון בחודש ספטמבר 2016 הביאו לסיומו של סכסוך עבודה שהוכרז בחודש מאי 2016.

- במסגרת ההסכם סוכם על תשלום מיידי של הערך המהוון של פדיון דמי מחלה בפרישה כפי שחושב ונצבר בספרי הבנק ליום 31 בדצמבר 2015. החל מחתימת ההסכם לא יהיו העובדים זכאים לפדיון דמי מחלה אך לא ייפגעו זכויות אחרות הקשורות בדמי מחלה כגון צבירה וניצול ימי מחלה.

- על פי ההסכם ישמרו הצדדים על שקט תעשייתי בנושאים שהוסדרו בהסכם עד ליום 31 במרס 2018.

ביאור 7א – זכויות עובדים (המשך)

2. מחויבות ומצב המימון
א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

תכניות פיצויים					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2015	2016	2015	2016	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
162.6 *	162.6	155.2 *	164.0	156.5	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
6.1	4.8	4.7	1.6	0.7	עלות שירות
5.4	3.8	3.6	1.4	1.2	עלות ריבית
(0.2)	(5.2)	65.3	(5.9)	60.8	הפסד אקטוארי (רווח)
(15.6)	(7.6)	(14.7)	(2.3)	(3.7)	הטבות ששולמו
(3.1)	(3.1)	-	(3.5)	(1.4)	אחר
155.2	155.3	214.1	155.3	214.1	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה

* סווג מחדש

הטבות לאחר פרישה					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2015	2016	2015	2016	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
40.3	40.3	39.3	41.7	43.2	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
2.0	1.1	0.4	0.4	(0.3)	עלות שירות
1.9	1.5	1.0	0.5	0.1	עלות ריבית
(4.1)	(1.1)	8.5	(1.3)	5.8	הפסד אקטוארי (רווח)
(0.8)	(0.7)	(0.6)	(0.2)	(0.2)	הטבות ששולמו
39.3	41.1	48.6	41.1	48.6	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה

ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

תכניות פיצויים					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2015	2016	2015	2016	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
137.3 *	137.3	136.1 *	140.5	132.7	שווי הוגן של נכסי התוכנית בתחילת תקופה
3.5	0.5	2.0	(5.0)	1.6	תשואה בפועל על נכסי התוכנית
3.8	2.6	2.7	0.9	1.0	הפקדות לתוכנית על ידי התאגיד הבנקאי
(8.5)	(4.8)	(9.1)	(0.8)	(3.6)	הטבות ששולמו
136.1	135.6	131.7	135.6	131.7	שווי הוגן של נכסי התוכנית בסוף התקופה
(19.1)	(19.7)	(82.4)	(19.7)	(82.4)	מצב המימון - נכס (התחייבות) נטו שהוכר בסוף התקופה*

* סווג מחדש

** נכלל בסעיף התחייבויות אחרות.

ביאור 7א – זכויות עובדים (המשך)

2. מחויבות ומצב המימון (המשך)

ג. סכומים שהוכרו במאזן

תכניות פיצויים				
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר			
2015	2015	2016		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)			
-	-	-	סכומים שהוכרו בסעיף נכסים אחרים	
19.1	19.7	82.4	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות	
19.1	19.7	82.4	התחייבות נטו שהוכרה בסוף התקופה	

ד. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת המס

הטבות לאחר פרישה			תכנית פיצויים				
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר			
2015	2015	2016	2015	2015	2016		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(מבוקר)	(בלתי מבוקר)			
0.7	3.8	10.1	6.2	2.7	68.0	הפסד (רווח) אקטוארי נטו	
0.7	3.8	10.1	6.2	2.7	68.0	יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר	

3. הוצאה לתקופה

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

תכנית פיצויים					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2015	2015	2016	2015	2016	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
6.1	4.8	4.7	1.6	0.7	עלות שירות
5.4	3.8	3.6	1.4	1.2	עלות ריבית
(5.0)	(3.4)	(3.1)	(1.2)	(0.7)	תשואה חזויה על נכסי התוכנית*
0.2	0.1	4.5	-	4.5	הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
(3.1)	(3.1)	-	(3.5)	(1.4)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו
3.6	2.2	9.7	(1.7)	4.3	סך עלות ההטבה, נטו

ביאור 7א – זכויות עובדים (המשך)

3. הוצאה לתקופה (המשך)

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד (המשך)

הטבות לאחר פרישה				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2015	2016	2015	2016
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
2.0	1.1	0.4	0.4	(0.3)
1.9	1.5	1.0	0.5	0.1
0.2	0.2	(0.9)	-	(1.0)
4.1	2.8	0.5	0.9	(1.2)

עלות שירות	
עלות ריבית	
הפחתה של סכומים שלא הוכרו:	
הפסד (רווח) אקטוארי נטו	
סך עלות ההטבה, נטו	

ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס

תכנית פיצויים				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2015	2016	2015	2016
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
1.3	(2.3)	66.4	0.3	59.9
(0.2)	(0.1)	(4.5)	-	(4.5)
1.1	(2.4)	61.9	0.3	55.4
3.6	2.2	9.7	(1.7)	4.3
4.7	(0.2)	71.6	(1.4)	59.7

הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה	
הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי	
סך הכל הוכר ברווח כולל אחר	
סך עלות ההטבה נטו	
סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר	

הטבות לאחר פרישה				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2015	2016	2015	2016
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
(4.1)	(1.1)	8.5	(1.3)	5.7
(0.2)	(0.2)	0.9	-	1.0
(4.3)	(1.3)	9.4	(1.3)	6.7
4.1	2.8	0.5	0.9	(1.2)
(0.2)	1.5	9.9	(0.4)	5.5

הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה	
הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי	
סך הכל הוכר ברווח כולל אחר	
סך עלות ההטבה נטו	
סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר	

ביאור 7א – זכויות עובדים (המשך)

3. הוצאה לתקופה (המשך)

ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה (כהכנסה) בשנת 2016 לפני השפעת המס

הטבות	תכנית פיצויים	לאחר פרישה
רווח) הפסד אקטוארי נטו	1.0	0.2
סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר	1.0	0.2

4. הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 ו-2015 ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015

1) ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין ההטבה

הטבות לאחר פרישה		תכנית פיצויים		שיעור ההיוון*
ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 30 בספטמבר 2016	ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 30 בספטמבר 2016	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
2.25%	2.45%	1.68%	2.02%	1.47%

2) ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

תכנית פיצויים					
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016	
2015	2016	2015	2016	2015	2016
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
2.08%	1.47%	1.01%	1.47%	1.80%	1.68%

הטבות לאחר פרישה					
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016	
2015	2016	2015	2016	2015	2016
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
2.36%	1.92%	1.37%	1.92%	2.23%	2.25%

* במונחים ריאליים

ביאור 7א – זכויות עובדים (המשך)
4. הנחות (המשך)

ב. השפעה על שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

הטבות לאחר פרישה			תכנית פיצויים		
גידול בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת		
ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 30 בספטמבר 2015	ליום 30 בספטמבר 2016	ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 30 בספטמבר 2015	ליום 30 בספטמבר 2016
(6.1)	(6.4)	(5.1)	(2.4)	(2.3)	(4.4)
(3.4)	(3.8)	(1.1)	6.6	5.1	4.4
7.7	8.2	6.2	4.7	4.1	8.1
קיטון בנקודת אחוז אחת			קיטון בנקודת אחוז אחת		
ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 30 בספטמבר 2015	ליום 30 בספטמבר 2016	ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 30 בספטמבר 2015	ליום 30 בספטמבר 2016
8.1	8.3	6.8	4.8	4.3	8.3
4.2	4.5	1.3	(6.9)	(6.1)	(4.3)
(5.8)	(6.4)	(5.0)	(2.4)	(2.2)	(4.5)
					שיעור ההיוון
					שיעור עזיבה
					שיעור גידול בתגמול

5. נכסי תוכנית
תזרימי מזומנים
(1) הפקדות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		תחזית* 2016
	2015	2016	2015	2016	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		(לא מבוקר)
3.8	2.6	2.7	0.9	1.0	0.9

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לתוכניות פיצויים להטבה מוגדרת במהלך יתרת שנת 2016.

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

(1) הלימות הון

החל מיום 1 בינואר 2014 מיישם הבנק את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בנושא מדידה והלימות הון, כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל 3.

הוראות באזל 3 קבעו שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- רכיבי ההון הפיקוחי
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- הקצאת הון בגין סיכון CVA.

היישום של ההוראות הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל 3 ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי מנוכים מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי הון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב- 10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. נכון לשנת 2016 שיעור הניכויים מההון הרגולטורי עומד על 60% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 60%.

א. יעד הלימות הון

כחלק מתהליך הדרגתי של אימוץ הוראות באזל 3 בישראל, ביום 28 במרץ 2012 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב הנחיה בנושא מסגרת באזל 3- יחסי הון ליבה מינימליים, הדורש מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 9% וביחס הון כולל בשיעור של 12.5% עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, נקבע כי בנק אשר סך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, מהווה לפחות 20% מסך נכסי המערכת הבנקאית, יידרש להגדיל את היחסים הנ"ל בנקודת אחוז אחת ולעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי של 10% ויחס הון כולל מזערי של 13.5% עד ליום 1 בינואר 2017. בנוסף, בעקבות הדרישות שנקבעו בהוראה 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור" נדרש הבנק להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 ויעד ההון הכולל באחוז אחד מיתרת הלוואות לדיור. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנדרש הבנק לעמוד לתאריך הדיווח הינו 9.02% ויחס ההון הכולל המזערי שנדרש הבנק לעמוד לתאריך הדיווח הינו 12.52%.

בעקבות אימוץ הוראות באזל 3 בישראל ודרישות הון נוספות בגין הלוואות לדיור, בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 329, בחודש אפריל 2016 אושרה על ידי הדירקטוריון וההנהלה מדיניות לפיה על הבנק להחזיק רמת הלימות הון בהתאם ליעד ההון שהינו גבוה מהיחס המזערי הנדרש כפי שהוגדר על ידי המפקח על הבנקים. יעד ההון שנקבע על ידי הדירקטוריון וההנהלה משקף, לדעת הבנק, את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתאבון הסיכון שלו. בהתאם להחלטה זו, יחס הון רובד 1 ויחס ההון הכולל יעמדו על שיעור מינימאלי של 9.3%- ו-12.5% בהקבלה, בצירוף יעד תוספת ההון הנובעת מדרישת הפיקוח בנושא הלוואות לדיור כפי שצוינה לעיל.

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

1. הלימות ההון (המשך):

מגבלות על חלוקת דיבידנד

חלוקת דיבידנד כפופה לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים שנקבעו ושייקבעו על ידי דירקטוריון הבנק מעת לעת, בכפוף להוראות הדין ונהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווח הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית. כל חלוקה של דיבידנד תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים על פי דין, לרבות אלו הקבועות בחוק החברות.

ב. להלן נתונים בדבר נכסי הסיכון, הון הרגולטורי ויחס הלימות המחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, 299 בדבר "מדידה והלימות הון".

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
	2015	2016	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
1. הון לאורך חישוב יחס ההון			
1,165.3	1,147.0	1,241.1	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
404.9	428.0	349.0	הון רובד 2, לאחר ניכויים
1,570.2	1,575.0 (2)	1,590.1	סך הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
10,761.7	10,811.6	10,383.6	סיכון אשראי
47.5	57.5	63.2	סיכויי שוק
1,045.0	1,044.0	1,039.4	סיכון תפעולי
11,854.2	11,913.1 (2)	11,486.2	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
9.83%	9.63%	10.81%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.25%	13.22%	13.84%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.02%	9.01%	9.02%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים (1)
12.52%	12.51%	12.52%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים (1)

(1) לרבות דרישת הון בשיעור המבטאת 1% מיתרת ההלוואות לדירור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה בשיעורים רבעוניים שווים החל מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס הון הכולל המזערי שיידרש על ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 9.02% ו-12.52%, בהתאמה.

(2) נתונים אלה כוללים התאמות בגין מהלכי ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן – התאמות בגין תכנית ההתייעלות), אשר פוחדות בהדרגה עד יום 1 בינואר 2021. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות, ראה סעיף ד. להלן.

מסך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של כ-57 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין מהלכי ההתייעלות.

הערה:

התאמות פיקוחיות וניכויים – בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", נכסי הסיכון וההתאמות הפיקוחיות מוצגים בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299.

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

1. הלימות ההון (המשך):

ג. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
	2015	2016	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
1,164.7	1,146.6	1,199.1	1. הון עצמי רובד 1
(2.5)	(2.5)	(2.5)	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
3.4	3.2	4.2	מניות בכורה צוברות ומשתתפות שלא הוכרו כהון רובד 1
0.9	0.7	1.7	יישום הוראות המעבר בגין אימוץ כללי חשבונאות מקובלים בנושא זכויות עובדים
1,165.6	1,147.3	1,200.8	סך ההבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
(0.3)	(0.3)	(0.5)	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
			התאמות פיקוחיות וניכויים:
			התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(0.3)	(0.3)	(0.5)	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני התאמות בגין תכנית התייעלות-
			הון עצמי רובד 1
-	-	40.8	סך ההתאמות בגין תכנית התייעלות- הון עצמי רובד 1
1,165.3	1,147.0	1,241.1	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
			2. הון רובד 2
293.9	321.9	234.1	הון רובד 2: מכשירים לפני ניכויים
111.0	106.1	114.9	הון רובד 2: הפרשות לפני ניכויים
404.9	428.0	349.0	סך הכל רובד 2
1,570.2	1,575.0	1,590.1	סך כל ההון

ד. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
	2015	2016	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
באחוזים	באחוזים	באחוזים	
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר
(1) 9.80%	9.60%	10.36%	בהוראה 299
0.03%	0.03%	0.04%	השפעת הוראות המעבר
9.83%	9.63%	10.40%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין תוכנית התייעלות
		0.41%	השפעת ההתאמות בגין תוכנית התייעלות
		10.81%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין תוכנית התייעלות

(1) לרבות השפעת אימוץ לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים.

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ה. גורמים שיכולים להשפיע באופן מהותי על הלימות הון של הבנק

ה(1). רכיבי הון הנתונים לתנודתיות

הבנק מנהל את יחס הלימות הון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק נתון לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:
- שינוי בהיקף נכסי הסיכון של הבנק והניכויים מההון.
- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמותה, פרישה וכד'.

ה(2). דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים

ביום 22 באוקטובר 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר סופי בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים". החוזר מתקן את הוראות ניהול בנקאי תקין ו-203 ו-204 במטרה להתאימן להמלצות ועדת באזל בכל הקשור לדרישות הון בגין חשיפות של תאגידי בנקאיים לצדדים נגדיים מרכזיים. החוזר מפרט את ההנחיות החדשות, אשר יחולו על חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים הנגרמות מנגזרי OTC, עסקאות נגזרים סחירים כבורסה ועסקאות מימון ניירות ערך. ההנחיות מבדילות בין צד נגדי מרכזי שאינו כשיר לבין צד נגדי מרכזי כשיר, כאשר לאחרון נקבעו דרישות הון מופחתות. ההנחיות מסדירות, בין היתר, את סוגי החשיפות הבאים:

- חשיפות של תאגיד בנקאי חבר מסלקה לצד נגדי מרכזי. ככלל, לחשיפות אלה יש לייחס משקל סיכון של 2% (לעומת ערך חשיפה אפס ערב התיקון)
- חשיפות של תאגיד בנקאי ללקוח הפעיל בבורסה. על פי התיקון יש לחשב את דרישות ההון לחשיפות אלה כאילו מדובר בעסקה דו-צדדית, לרבות הקצאת הון בגין סיכון CVA. שיטת החישוב שהייתה נהוגה עד כה על-פי ההוראה – חישוב לפי כללי הבורסה – תבוטל.
- חשיפות של תאגיד לקוח הפועל באמצעות חבר מסלקה.
- העברות של תאגיד בנקאי חבר מסלקה לקרן הסיכונים
- ביטחונות שהפקיד תאגיד בנקאי אצל חבר מסלקה או אצל צד נגדי מרכזי.
- חשיפות לצד נגדי מרכזי שאינו כשיר ישוקללו בהתאם למשקל הסיכון הרלוונטי לצד הנגדי בעוד העברות לקרן הסיכונים ישוקללו ב-1,250%.

האמור בחוזר יחול מיום 1 בינואר 2017, כאשר עד ליום 30 ביוני 2017 ניתן להתייחס לבורסה בתל אביב כצד נגדי מרכזי כשיר.

הבנק פועל לעדכן את אופן חישוב יחסי הון ויחס המינוף בהתאם לעדכון ההוראה כאמור. כמו כן הבנק בוחן את השפעת העדכון כאמור על תכנון ההון, יעדי ההון ויעד המינוף שלו.

להערכת הבנק, ההשפעה המירבית הצפויה של אימוץ חוזר "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים" נכון למועד הדיווח הינה הפחתה בשיעור של כ-0.05% ביחס הון עצמי רוברד 1, ושינוי דומה ביחס ההון הכולל של הבנק.

ה(3). דרישות הון וניכוי מההון בגין נכס מס נדחה

ביום 4 באפריל 2016 פרסם עדכון לקובץ שאלות ותשובות של הפיקוח על הבנקים ליישום הוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון. מטרת העדכון להבהיר את אופן הטיפול במרכיב מס שכר בכל הקשור לחישוב דרישות ההון וניכוי מההון בגין נכס מס נדחה. על פי ההבהרה, כאשר תאגיד בנקאי מגיע למסקנה כי בנסיבות הקיימות במועד הדוח קיימת סבירות קרובה לוודאי (virtually certain) לגבי נכס המס הנדחה בגובה סכום מס השכר הכלול בספרי הבנק, ניתן שלא להחיל את ניכוי הסף הכלול בסעיף 13 להוראה על חלק זה של נכס המס הנדחה. לצורך כך, הבנק יהיה רשאי ליישם את הבחינה של ניכוי הסף על סכום המיסים הנדחים נטו, לאחר ניכוי מס השכר כאמור לעיל. נכס המס הנדחה כאמור, שלא נוכה מההון, ישוקלל כנכס סיכון בשיעור של 250%. הבנק מיישם את ההנחיות החל ממועד פרסומן באופן של מכאן ולהבא, ללא התאמות מספרי השוואה ובכפוף להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299 של הפיקוח על הבנקים.

ליישום ההבהרה לא היתה השפעה על יחס הלימות הון.

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

(2). יחס המינוף לפי הוראת המפקח על הבנקים

החל מיום 1 באפריל 2015 מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה הבנק מחשב את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 5.5%. הדרישה לעמוד ביחס המינוף המזערי החל מיום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה אינו עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, נדרש להגדיל את יחס המינוף בשיעורים רבעונים קבועים עד ליום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, לא ירד מהסף שנקבע על פי ההוראה. הבנק שייך לקבוצת תאגידיים ז. יחס המינוף של הבנק מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218 בדבר "יחס מינוף".

א. בנתוני הבנק

	ליום 30 בספטמבר		
	2015	2016	
ליום 31 בדצמבר			
	2015	2016	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
1,165.3	1,147.0	1,241.1	הון רובד 1 (1)
20,348.5	19,849.0	22,180.3	סך החשיפות
5.73%	5.78%	5.60%	יחס המינוף
5.00%	5.00%	5.00%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(1) להשפעת הוראות המעבר והשפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות, ראה סעיף (1) ד. לעיל.

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ב. גורמים שעשויים להשפיע באופן מהותי על יחס המינוף

השינויים בהיקף החשיפות והון רובד 1 של הבנק עשויים להוביל לשינויים ביחס המינוף של הבנק. לשינויים האפשריים בהון הרגולטורי ראה ביאור 8(1)ד לעיל.

להלן ניתוח השפעת האפשרויות על יחס המינוף ליום 30 בספטמבר 2016

השפעת קיטון ב-100 מיליוני ש"ח בהון רובד 1	השפעת גידול ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הבנק	בנק
0.5%	0.2%	
באחוזים		

(3) יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

החל מיום 1 באפריל 2015 מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בגינם וכן את תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכנה).

תרחיש הקיצון שנקבע בהוראה כולל זעזוע המשלב זעזוע ספציפי לתאגיד וזעזוע מערכתי ובמסגרתו הוגדרו שיעורי משיכה סטנדרטיים לתזרימים יוצאים ושיעורי קבלה של תזרימים נכנסים בהתאם לקטגוריות של היתרות השונות.

בהתאם להוראות המעבר, החל מיום 1 באפריל 2015 הדרישה המזערית תיקבע על 60% ותגדל ל-80% ב-1 בינואר 2016 ול-100% ב-1 בינואר 2017 ואילך. עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימאליות אלו.

בעקבות אימוץ הוראות באזל בישראל כאמור לעיל, החליט דירקטוריון הבנק כי יעד היחס של הבנק והקבוצה החל מיום 1 באפריל 2015 יעמוד על שיעור הגבוה ב-20% מהדרישה המזערית. במהלך התקופה הנסקרת הבנק עמד ביחס כיסוי נזילות הנדרש.

יחס כיסוי הנזילות בבנק מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 221, בדבר "יחס כיסוי נזילות"

30 בספטמבר		31 בדצמבר	יחס כיסוי הנזילות*
2015	2016	2015	
(בלתי מבוקר)		(מבוקר)	
באחוזים		באחוזים	
341%	406%	376%	
60%	80%	60%	יחס כיסוי הנזילות הנדרש על ידי המפקח על הבנקים**

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.
 ** יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים יגדל באופן הדרגתי מ-60% ליום 1 באפריל 2015, 80% ליום 1 בינואר 2016 ולשיעור של 100% ביום 1 בינואר 2017. יחד עם זאת מצופה כי בנק שיחס כיסוי הנזילות שלו עלה על 100% ביום יישום ההוראה לא ירד משיעור של 100% בתקופת המעבר.

ביאור 9 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

לבנק קיימות התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות, לסוף תקופת הדיווח כדלהלן:
(1) חוזי שכירות לזמן ארוך – דמי שכירות של בניינים

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2015	2016	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
16.4	4.0	4.3	בשנה הראשונה
15.9	15.8	16.8	בשנה השנייה
14.2	14.5	14.9	בשנה השלישית
14.0	12.8	14.7	בשנה הרביעית
12.6	12.7	13.3	בשנה החמישית
* 62.6	71.7	68.8	מעל חמש שנים
135.7	131.5	132.8	סך הכל

* הוצג מחדש

ב. תביעות משפטיות ובקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד הבנק

1) במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק תביעות משפטיות ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, כמפורט בביאור 24 ב לדוחות הכספיים השנתיים. לדעת הנהלת הבנק המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התביעות, לרבות הבקשות לאישור התובענות הייצוגיות ובכללן הערכה של סיכויי התביעה שנכללת בסעיף 24.ב.2) בדוח הכספי השנתי, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור.

להלן פרטי תובענות שהוגשו בעבר כנגד הבנק, ואשר חל בהן שינוי ביחס לאמור בדוח הכספיים לשנת 2015:

ביום 1 באפריל 2015 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה בסך 661 מיליון ש"ח כתובענה ייצוגית שעניינה הטעיית לקוחות בנוגע למהות ערבות מדינה בהלוואות הניתנות לעסקים על ידי הבנק בערבות מדינה. לטענת המבקשים לא הוסבר להם כערבים להלוואות אלו כי ערבות המדינה היא ערבות שיורית אשר תמומש על ידי הבנק רק לאחר מימוש בטחונות ומיצוי הליכים נגד הערבים להלוואה. ביום 13 ביולי 2016 דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

2) כמו כן, תלויות ועומדות נגד הבנק תובענות ובקשות לאישור תובענות ייצוגיות המפורטת להלן, אשר לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטית באשר לסיכויי הליך משפטי זה, בשלב זה, לא ניתן להעריך את סיכוייה ומטעם זה לא בוצעה בגין הפרשה.

8 - ביום 5 בספטמבר 2016 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כייצוגית נגד הבנק, הבנק הבינלאומי ו-8 בנקים נוספים. עניינה של התובענה היא קבוצת הלקוחות עליה חל התעריפון המלא, כפי שפורסם בחודש יולי 2007 (להלן: "התעריפון"). טענת המבקשים בתובענה היא כי התעריפון חל על כלל לקוחות הבנקים, באשר הם, בעוד שהבנקים פרשו את התעריפון כחל רק על לקוחות יחידים ועסקים קטנים. המבקשים מבקשים כי בית המשפט יורה לבנקים להשיב עמלות שנגבו על ידם מלקוחות שאינם חוסים תחת הגדרת "יחיד או עסק קטן" ואשר חויבו בגין עמלות שאינן מצויות בתעריפון. המבקשים אינם יודעים לכמת את סכום התובענה אולם הם מעריכים כי שיעור הנזק לכלל הקבוצה, מגיע לכל הפחות לכמיליארד שקלים (מכל הבנקים יחדיו). להערכת הנהלת הבנק סכום החשיפה של הבנק בהתייחס ללקוחותיו אינו מהותי.

3) סכום החשיפה בגין תלויות אשר סבירות התממשותן אינה קלושה שלא בוצעה בגינה הפרשה מסתכם ב-0.5 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2015 – 0.7 מיליון ש"ח).

ביאור 9 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הסכמים מהותיים

מכרז למתן אשראי ושירותים בנקאיים לעובדי מערכת הביטחון

בחודש נובמבר 2015 זכה הבנק במכרז למתן אשראי ושירותים בנקאיים לעובדי מערכת הביטחון. במכרז נקבעו, בין היתר, התנאים למתן אשראי ולניהול חשבון לעובדי מערכת הביטחון, אוכלוסייה הכוללת את אנשי הקבע וגמלאי צה"ל, אזרחים עובדי צה"ל, עובדי משרד הביטחון וגימלאיו, יחידות הסמך של משרד הביטחון וגימלאיהן ואת הזכאים לקיצבאות שיקום.

תקופת ההסכם על פי המכרז הינה ל-7 שנים החל מחודש יוני 2016.

במכרז נקבע, בין היתר, כי הבנק יעמיד הלוואות לאוכלוסייה שצוינה לעיל בהתאם להפניות שיפנה משרד הביטחון. תנאי הריבית ללקוח יקבעו על ידי משרד הביטחון ועל פי תנאי המכרז הוא זה שיישא בכל הפסדי האשראי. משרד הביטחון ישלם לבנק או יקבל ממנו את ההפרש בין הריבית שישלם הלקוח ובין הריבית שהציע הבנק במכרז לגבי כל סוג של הלוואות.

כחלק מתנאי המכרז, נכללו גם הזכויות להפעלת סניפי הבנק במחנות צה"ל. למשרד הביטחון ניתנה האפשרות לבחור בהפעלתם של חלק מן הסניפים. במסגרת זו סוכם כי הבנק ימשיך להפעיל את הסניפים בפריסה הנוכחית.

הזכייה במכרז מאפשרת לבנק הזדמנויות עסקיות להרחבת פעילותו בקרב אוכלוסיית המכרז והגדלת חלקו באוכלוסיות נוספות.

מכרז החשב הכללי להעמדת הלוואות לעסקים קטנים ובינוניים בערבות מדינה

בחודש ינואר 2016, זכה הבנק בשותפות עם מיטב ד"ש גמל ופנסיה (להלן "מיטב ד"ש") במכרז החשב הכללי במשרד האוצר לבחירת שותפויות פיננסיות להעמדת הלוואות לעסקים קטנים בערבות המדינה. הבנק ומיטב ד"ש צפויים להעמיד אשראי לעסקים קטנים ובינוניים ב-4 השנים הקרובות.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. היקף הפעילות

1. סכום נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים

30 בספטמבר 2016					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				אחר	שקל מדד
א. נגזרים מגדרים¹					
211.8	-	-	-	211.8	-
211.8	-	-	-	211.8	-
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
211.8	-	-	-	211.8	-
ב. נגזרים ALM^{1,2}					
918.9	-	-	918.9	-	-
231.9	-	-	-	231.9	-
1,150.8	-	-	918.9	231.9	-
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
231.9	-	-	-	231.9	-
ג. נגזרים אחרים¹					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
307.0	-	300.5	6.5	-	-
307.0	-	300.5	6.5	-	-
חוזי אופציה אחרים					
192.0	-	139.9	52.1	-	-
191.2	-	139.9	51.3	-	-
997.2	-	880.8	116.4	-	-
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
-	-	-	-	-	-
0.1	-	-	0.1	-	-
ד. חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
2,359.9	-	880.8	1035.4	443.7	-
סך הכל					

- (1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
 (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2016					
(בלתי מבוקר)					
חוזי ריבית	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל	
שקל מדד	אחר				
א. נגזרים מגדרים¹					
-	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
-	15.9	-	-	15.9	שווי הוגן ברוטו שלילי
ב. נגזרים ALM^{1,2}					
-	-	-	0.6	0.6	שווי הוגן ברוטו חיובי
-	13.6	-	6.2	19.8	שווי הוגן ברוטו שלילי
ג. נגזרים אחרים¹					
-	-	5.7	0.7	6.4	שווי הוגן ברוטו חיובי
-	-	5.7	0.7	6.4	שווי הוגן ברוטו שלילי
-	-	5.7	1.3	7.0	סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי^{3,4}
-	29.5	5.7	6.9	42.1	סך הכל שווי הוגן ברוטו שלילי^{3,4}

(1) למעט חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי בגין מכשירים נגזרים משובצים 2.4 מיליון ש"ח.

(4) היתרה מאזנית של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים אינה כפופה להסדרי התחשבות נטו או הסדרים דומים.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות (המשך)

1. סכום נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים

30 בספטמבר 2015					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל מדד	אחר
א. נגזרים מגדרים 1					
					Swaps
190.1	-	-	-	190.1	-
190.1	-	-	-	190.1	-
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
190.1	-	-	-	190.1	-
ב. נגזרים ALM^{1,2}					
					חוזי Forward
978.2	-	-	827.5	-	150.7
					Swaps
298.6	-	-	-	298.6	-
1,276.8	-	-	827.5	298.6	150.7
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
298.6	-	-	-	298.6	-
ג. נגזרים אחרים 1					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
					אופציות שנכתבו
779.7	-	767.0	12.7	-	-
779.7	-	767.0	12.7	-	-
חוזי אופציה אחרים					
					אופציות שנכתבו
81.2	-	35.8	45.4	-	-
					אופציות שנקנו
79.8	-	35.8	44.0	-	-
1,720.4	-	1,605.6	114.8	-	-
ד. חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
0.1	-	-	0.1	-	-
3,187.4	-	1,605.6	942.4	488.7	150.7
סך הכל					

- (1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
 (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2015					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				אחר	שקל מדד
א. נגזרים מגדרים 1					
-	-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי					
9.2	-	-	-	9.2	-
שווי הוגן ברוטו שלילי					
ב. נגזרים ALM^{1,2}					
7.8	-	-	7.8	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי					
26.2	-	-	1.1	23.6	1.5
שווי הוגן ברוטו שלילי					
ג. נגזרים אחרים 1					
8.7	-	8.0	0.7	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי					
8.8	-	8.0	0.8	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי					
16.5	-	8.0	8.5	-	-
סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי ^{3,4}					
44.2	-	8.0	1.9	32.8	1.5
סך הכל שווי הוגן ברוטו שלילי ^{3,4}					

- (1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
- (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי בגין מכשירים נגזרים משובצים 0.7 מיליון ש"ח.
- (4) היתרה מאזנית של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים אינה כפופה להסדרי התחשבות נטו או הסדרים דומים.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות

1. סכום נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים

31 בדצמבר 2015					
(מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל מדד	אחר
א. נגזרים מגדרים 1					
186.4	-	-	-	186.4	-
186.4	-	-	-	186.4	-
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
186.4	-	-	-	186.4	-
ב. נגזרים ALM^{1,2}					
895.9	-	-	795.7	-	100.2
239.1	-	-	-	239.1	-
1,135.0	-	-	795.7	239.1	100.2
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
239.1	-	-	-	239.1	-
ג. נגזרים אחרים 1					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
431.9	-	426.3	5.6	-	-
431.9	-	426.3	5.6	-	-
חוזי אופציה אחרים					
84.8	-	40.8	44.0	-	-
83.5	-	40.8	42.7	-	-
1,032.1	-	934.2	97.9	-	-
ד. חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
-	-	-	-	-	-
2,353.5	-	934.2	893.6	425.5	100.2
סך הכל					

- (1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
 (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2015					
(מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל מדד	אחר
א. נגזרים מגדרים 1					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
7.7	-	-	-	7.7	-
ב. נגזרים ALM^{1,2}					
3.6	-	-	3.6	-	-
18.3	-	-	1.0	16.2	1.1
ג. נגזרים אחרים 1					
6.6	-	6.2	0.4	-	-
6.7	-	6.2	0.5	-	-
10.2	-	6.2	4.0	-	-
32.7	-	6.2	1.5	23.9	1.1
סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי^{3,4}					
סך הכל שווי הוגן ברוטו שלילי^{3,4}					

(1) למעט חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי בגין מכשירים נגזרים משובצים 1.1 מיליון ש"ח.

(4) היתרה מאזנית של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים אינה כפופה להסדרי התחשבות נטו או הסדרים דומים.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

30 בספטמבר 2016			
(בלתי מבוקר)			
בורסה	בנקים	אחרים	סך הכל
-	3.7	3.3	7.0
יתרות מאזניות של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:			
-	-	0.1	0.1
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל			
-	3.7	3.2	6.9
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
-	22.4	3.2	25.6
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ¹			
-	26.1	6.4	32.5
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים			
-	38.5	3.6	42.1
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			

30 בספטמבר 2015			
(בלתי מבוקר)			
בורסה	בנקים	אחרים	סך הכל
-	11.4	5.1	16.5
יתרות מאזניות של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
-	-	-	-
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל			
-	11.4	5.1	16.5
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
-	14.5	2.7	17.2
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין נגזרים ¹			
-	25.9	7.8	33.7
סך כל סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים			
-	39.8	4.4	44.2
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			

31 בדצמבר 2015			
(מבוקר)			
בורסה	בנקים	אחרים	סך הכל
-	6.2	4.0	10.2
יתרות מאזניות של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
-	-	-	-
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל			
-	6.2	4.0	10.2
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
-	13.9	2.8	16.7
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין נגזרים ¹			
-	20.1	6.8	26.9
סך כל סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים			
-	29.7	3.0	32.7
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			

בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר 2016 ו-2015 ובשנת 2015 לא הוכרו הפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים.

1. ההפרש אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

מקבוצת הבינלאומי
ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
ג. פרוט מועדי פירעון- סכומים נקובים: יתרות לסוף תקופה

30 בספטמבר 2016					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל	מעל חמש שנים	מעל שנה ועד חמש שנים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	עד שלושה חודשים	
-	-	-	-	-	חוזי ריבית
443.7	194.3	87.9	-	161.5	-שקל מדד
1,035.4	-	-	183.6	851.8	-אחר
880.8	-	169.9	115.5	595.4	חוזי מטבע חוץ
2,359.9	194.3	257.8	299.1	1,608.7	חוזים בגין מניות
					סך הכל
30 בספטמבר 2015					
(בלתי מבוקר)					
3,187.4	170.8	326.4	241.4	2,448.8	סך הכל
31 בדצמבר 2015					
(מבוקר)					
2,353.5	167.4	165.8	301.0	1,719.3	סך הכל

ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים

א. כללי

ביום 3 בנובמבר 2014 פורסם חוזר לתיקון הוראות הדיווח לציבור בנושא מגזרי פעילות פיקוחיים. להלן השינויים העיקריים הכלולים בו:

נוספה דרישה לגילוי על "מגזרי פעילות פיקוחיים", בהתאם להגדרות של הפיקוח על הבנקים, המבוססות בעיקרן על סיווג הלקוחות על פי מחזור הפעילות של הלקוח. מתכונת הגילוי על מגזרי הפעילות הפיקוחיים כוללת את המגזרים הבאים: משקי בית, בנקאות פרטית, עסקים זעירים וקטנים, עסקים בינוניים, עסקים גדולים, גופים מוסדיים וניהול פיננסי. נוספה דרישה לגילוי נפרד על המגזר "ניהול פיננסי".

ההוראות שנקבעו בחוזר חלות באופן מלא החל מהדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2016, למעט הגילוי הנפרד על מגזר ניהול פיננסי שיוצג באופן מלא החל מהדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2017. ליישום ההוראה לראשונה השפעה הצגתית על הדוחות הכספיים של הבנק.

להלן הגדרות ומאפייני מגזרי הפעילות הפיקוחיים:

ב. הגדרות

אנשים פרטיים - יחידים, לרבות יחידים המנהלים חשבון משותף, אשר למועד הדיווח אין להם חבות לבנק, או שהחבות שלהם סווגה בענף משק "אנשים פרטיים - הלוואות לדירור ואחר".
- מגזר בנקאות פרטית – אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק על בסיס מאוחד (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליוני ש"ח.
- משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.

לקוחות עיסקיים מסווגים למגזרי פעילות לפי מחזור הפעילות כלומר מחזור מכירות או היקף הכנסות שנתיות.
- עסק זעיר - עסק שמחזור פעילותו קטן מ- 10 מיליוני ש"ח.
- עסק קטן - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 10 מיליוני ש"ח וקטן מ- 50 מיליוני ש"ח.
- עסק בינוני - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 50 מיליוני ש"ח וקטן מ- 250 מיליוני ש"ח.
- עסק גדול - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 250 מיליוני ש"ח.
בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בקובץ שאלות ותשובות של בנק ישראל נקבע כי לקוח עיסקי אשר החבות שלו לבנק עד 300 אלפי ש"ח ולבנק אין מידע על מחזור הפעילות שלו, יסווג למגזר הפעילות הפיקוחי הרלוונטי לפי סך הנכסים הפיננסיים של הלקוח בבנק (לרבות פקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) כאשר במקום סך הנכסים במאזן הסיווג ייעשה לפי סך הנכסים הפיננסיים לאחר הכפלתם במקדם של 10.

גופים מוסדיים - בהתאם להגדרות המפקח על הבנקים כולל קופות גמל קרנות נאמנות קרנות פנסיה קרנות השתלמות חברות ביטוח

מגזר ניהול פיננסי כולל פעילות למסחר, פעילות ניהול נכסים והתחייבויות, פעילות השקעה ריאלית ופעולות נוספות כהגדרתן בהוראות המפקח על הבנקים. בהתאם להוראות אילו לא נכלל גילוי נפרד אודות מגזר זה.

מגזר אחר - לרבות פעילויות שהופסקו, רווחים מיעודות ותוצאות אחרות הקשורות לזכויות עובדים שלא שויכו למגזרי הפעילות האחרים, פעילויות שלא שויכו למגזרים האחרים, והתאמות בין סך כל הפריטים המיוחסים למגזרים לבין סך כל הפריטים בדוח הכספי המאוחד.

ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)								
סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
114.7	10.5	-	5.4	8.0	29.5	-	61.3	הכנסות ריבית מחיצוניים
10.1	1.5	-	0.3	0.3	0.9	0.4	6.7	הוצאות ריבית מחיצוניים
								הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
104.6	9.0	-	5.1	7.7	28.6	(0.4)	54.6	מחיצוניים
-	(1.1)	-	(0.7)	(0.7)	(2.7)	1.1	4.1	בינמגזרי
104.6	7.9	-	4.4	7.0	25.9	0.7	58.7	סך הכנסות ריבית, נטו
								הכנסות שאינן מריבית:
61.0	3.3	-	0.1	1.6	8.4	2.6	45.0	מחיצוניים
165.6	11.2	-	4.5	8.6	34.3	3.3	103.7	סך הכנסות
6.5	-	-	(3.2)	1.6	5.9	-	2.2	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
								הוצאות תפעוליות ואחרות:
127.2	1.1	-	4.2	3.8	20.2	1.9	96.0	לחיצוניים
127.2	1.1	-	4.2	3.8	20.2	1.9	96.0	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
31.9	10.1	-	3.5	3.2	8.2	1.4	5.5	רווח לפני מסים
11.4	3.9	-	1.2	1.2	2.9	0.6	1.6	הפרשה למסים על הרווח
20.5	6.2	-	2.3	2.0	5.3	0.8	3.9	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי

ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)								
סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
20,192.5	7,839.1	0.4	800.7	844.3	2,296.2	19.7	8,392.1	יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)
12,342.2	-	0.4	789.9	844.3	2,295.8	19.7	8,392.1	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)
								יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
12,524.9	-	2.5	952.8	827.8	2,206.7	19.7	8,515.4	
92.6	-	-	-	21.4	43.0	-	28.2	יתרת חובות פגומים
16.6	-	-	-	-	11.0	-	5.6	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
18,992.2	2,117.1	25.0	222.3	521.5	1,769.6	922.7	13,414.0	יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)
								מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)
16,731.2	-	25.0	126.0	486.2	1,757.3	922.7	13,414.0	
								יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
16,759.3	-	29.0	230.5	450.5	1,593.1	851.3	13,604.9	
11,454.9	1,218.4	5.2	979.7	990.9	1,917.1	27.5	6,316.1	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א),(ב)}
11,486.2	1,271.2	2.5	964.9	1,047.4	1,931.6	28.7	6,239.9	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)
12,309.4	-	3.8	219.4	207.3	469.8	2,402.9	9,006.2	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א),(ג)}
הכנסות ריבית, נטו								
89.6	-	-	4.5	7.0	25.5	0.1	52.5	מרווח מפעילות מתן אשראי
9.1	-	-	0.1	0.2	0.7	0.6	7.5	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
5.9	7.9	-	(0.2)	(0.2)	(0.3)	-	(1.3)	אחר
104.6	7.9	-	4.4	7.0	25.9	0.7	58.7	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

א. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 ב. נכסים משוקללים בסיכון – כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 ג. נכסים בניהול – לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

ביאור 11 – מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)								
סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
105.5	10.2	0.1	4.6	7.8	28.8	(0.3)	54.3	הכנסות ריבית מחיצוניים
14.4	5.6	-	0.3	0.5	1.0	0.3	6.7	הוצאות ריבית מחיצוניים
								הכנסות ריבית, נטו:
91.1	4.6	0.1	4.3	7.3	27.8	(0.6)	47.6	מחיצוניים
-	2.5	-	(0.7)	(0.9)	(3.3)	0.9	1.5	בינמגזרי
91.1	7.1	0.1	3.6	6.4	24.5	0.3	49.1	סך הכנסות ריבית, נטו
								הכנסות שאינן מריבית:
57.4	(0.9)	-	1.1	1.9	9.1	2.9	43.3	מחיצוניים
148.5	6.2	0.1	4.7	8.3	33.6	3.2	92.4	סך הכנסות
4.4	-	-	(0.2)	0.8	0.4	-	3.4	הוצאות בגין הפסדי אשראי
								הוצאות תפעוליות ואחרות:
123.6	1.3	0.4	2.8	3.8	19.1	2.3	93.9	לחיצוניים
123.6	1.3	0.4	2.8	3.8	19.1	2.3	93.9	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
20.5	4.9	(0.3)	2.1	3.7	14.1	0.9	(4.9)	רווח לפני מסים
8.3	2.4	-	0.8	1.5	5.7	0.2	(2.3)	הפרשה למסים על הרווח
12.2	2.5	(0.3)	1.3	2.2	8.4	0.7	(2.6)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי

ביאור 11 – מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015							
(בלתי מבוקר)							
משקי בית	בנקאות פרטית	קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	מגזר ניהול פיננסי	סך פעילות ישראל
8,030.1	29.0	2,342.6	860.8	706.8	1.8	6,250.3	18,221.4
יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)							
8,030.1	29.0	2,313.9	830.8	669.9	1.8	-	11,875.5
מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)							
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח							
8,128.2	19.3	2,214.7	709.7	903.0	2.2	-	11,977.1
יתרת חובות פגומים							
37.9	-	73.3	28.8	2.4	-	-	142.4
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום							
1.5	-	0.6	-	-	-	-	2.1
יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)							
11,554.4	722.1	1,646.3	489.1	204.6	125.2	2,345.6	17,087.3
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)							
11,554.4	722.1	1,636.5	469.5	98.4	125.2	-	14,606.1
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח							
11,901.4	660.5	1,506.5	398.9	274.2	110.8	-	14,852.3
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א),(ב)}							
7,587.7	31.3	1,645.1	979.9	868.1	14.4	786.0	11,912.5
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)							
7,240.4	31.3	1,703.4	933.7	1,034.2	3.2	966.9	11,913.1
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א),(ג)}							
9,576.5	2,616.2	607.9	184.9	236.8	(5.1)	-	13,217.2
הכנסות ריבית, נטו							
45.3	-	24.2	6.5	3.9	-	-	79.9
מרווח מפעילות מתן אשראי							
5.7	0.3	0.7	0.2	-	-	-	6.9
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות							
(1.9)	-	(0.4)	(0.3)	(0.3)	0.1	7.1	4.3
אחר							
49.1	0.3	24.5	6.4	3.6	0.1	7.1	91.1
סך הכל הכנסות ריבית, נטו							

א. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 ב. נכסים משוקללים בסיכון – כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 ג. נכסים בניהול – לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016								
(בלתי מבוקר)								
סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
368.7	22.1	-	19.5	20.9	83.6	0.8	221.8	הכנסות ריבית מחיצוניים
23.4	9.4	-	0.7	0.7	1.8	0.5	10.3	הוצאות ריבית מחיצוניים
								הכנסות ריבית, נטו:
345.3	12.7	-	18.8	20.2	81.8	0.3	211.5	מחיצוניים
-	4.7	-	(1.8)	(1.5)	(6.6)	1.4	3.8	בינמגזרי
345.3	17.4	-	17.0	18.7	75.2	1.7	215.3	סך הכנסות ריבית, נטו
								הכנסות שאינן מריבית:
176.0	8.6	-	1.8	4.8	24.1	6.4	130.3	מחיצוניים
521.3	26.0	-	18.8	23.5	99.3	8.1	345.6	סך הכנסות
14.4	-	-	(4.0)	1.0	14.0	-	3.4	הוצאות בגין הפסדי אשראי
								הוצאות תפעוליות ואחרות:
385.5	3.1	0.1	12.2	10.7	63.0	4.6	291.8	לחיצוניים
385.5	3.1	0.1	12.2	10.7	63.0	4.6	291.8	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
121.4	22.9	(0.1)	10.6	11.8	22.3	3.5	50.4	רווח לפני מסים
47.0	8.9	-	4.1	4.6	8.4	1.4	19.6	הפרשה למסים על הרווח
74.4	14.0	(0.1)	6.5	7.2	13.9	2.1	30.8	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי

ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016								
(בלתי מבוקר)								
סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
19,887.7	7,730.9	1.1	893.4	747.3	2,212.0	19.1	8,283.9	יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)
12,140.0	-	1.1	876.6	747.3	2,212.0	19.1	8,283.9	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)
12,524.9	-	2.5	952.8	827.8	2,206.7	19.7	8,515.4	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
92.6	-	-	-	21.4	43.0	-	28.2	יתרת חובות פגומים
16.6	-	-	-	-	11.0	-	5.6	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
18,706.4	2,181.3	20.9	369.9	497.6	1,658.2	801.5	13,177.0	יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)
16,381.1	-	20.9	287.4	456.4	1,637.9	801.5	13,177.0	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)
16,759.3	-	29.0	230.5	450.5	1,593.1	851.3	13,604.9	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
11,385.0	1,112.6	6.5	1,008.7	877.7	1,887.3	24.1	6,468.1	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א),(ב)}
11,486.2	1,271.2	2.5	964.9	1,047.4	1,931.6	28.7	6,239.9	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)
12,173.3	-	1.9	182.8	214.9	493.2	2,079.9	9,200.6	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א),(ג)}
308.2	-	-	17.3	18.7	74.3	0.1	197.8	הכנסות ריבית, נטו
25.6	-	-	0.3	0.6	1.8	1.6	21.3	מרווח מפעילות מתן אשראי
11.5	17.4	-	(0.6)	(0.6)	(0.9)	-	(3.8)	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות אחר
345.3	17.4	-	17.0	18.7	75.2	1.7	215.3	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

א. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 ב. נכסים משוקללים בסיכון – כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 ג. נכסים בניהול – לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015								
(בלתי מבוקר)								
סך פעילות	מגזר	גופים	עסקים	עסקים	עסקים	בנקאות	משקי בית	
ישראל	ניהול	מוסדיים	גדולים	בינוניים	קטנים	פרטית	וזעירים	
פיננסי	מוסדיים	גדולים	בינוניים	קטנים	וזעירים	פרטית	וזעירים	
304.3	25.4	0.1	17.7	22.2	85.7	-	153.2	הכנסות ריבית מחיצוניים
29.0	11.7	-	0.9	1.0	2.1	0.4	12.9	הוצאות ריבית מחיצוניים
								הכנסות ריבית, נטו:
275.3	13.7	0.1	16.8	21.2	83.6	(0.4)	140.3	מחיצוניים
-	8.6	-	(2.0)	(2.4)	(9.6)	1.2	4.2	בינמגזרי
275.3	22.3	0.1	14.8	18.8	74.0	0.8	144.5	סך הכנסות ריבית, נטו
								הכנסות שאינן מריבית:
191.2	17.3	-	2.8	6.2	24.9	6.9	133.1	מחיצוניים
466.5	39.6	0.1	17.6	25.0	98.9	7.7	277.6	סך הכנסות
(0.2)	-	-	(2.6)	3.5	1.8	-	(2.9)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
								הוצאות תפעוליות ואחרות:
387.7	5.7	0.4	10.3	10.6	64.6	4.9	291.2	לחיצוניים
387.7	5.7	0.4	10.3	10.6	64.6	4.9	291.2	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
79.0	33.9	(0.3)	9.9	10.9	32.5	2.8	(10.7)	רווח לפני מסים
30.8	13.5	-	3.8	4.2	12.7	1.0	(4.4)	הפרשה למסים על הרווח
48.2	20.4	(0.3)	6.1	6.7	19.8	1.8	(6.3)	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי

ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015								
(בלתי מבוקר)								
סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
17,422.2	5,754.7	1.8	828.8	768.0	2,199.4	19.2	7,850.3	יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)
11,606.7	-	1.8	788.0	758.0	2,189.4	19.2	7,850.3	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)
11,977.1	-	2.2	903.0	709.7	2,214.7	19.3	8,128.2	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
142.4	-	-	2.4	28.8	73.3	-	37.9	יתרת חובות פגומים
2.1	-	-	-	-	0.6	-	1.5	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
16,317.1	2,329.4	125.2	447.5	412.5	1,509.1	515.7	10,977.7	יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)
13,818.2	-	125.2	344.8	378.3	1,476.5	515.7	10,977.7	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)
14,852.3	-	110.8	274.2	398.9	1,506.5	660.5	11,901.4	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
11,905.7	1,006.0	1.6	1,035.5	941.9	1,776.3	28.9	7,115.5	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א),(ב)}
11,913.1	966.9	3.2	1,034.2	933.7	1,703.4	31.3	7,240.4	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)
13,803.7	-	-	236.8	184.9	533.5	2,129.4	10,719.1	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א),(ג)}
הכנסות ריבית, נטו								
238.3	-	0.1	15.1	18.9	73.3	-	130.9	מרווח מפעילות מתן אשראי
22.1	-	-	0.4	0.6	1.9	0.8	18.4	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
14.9	22.3	-	(0.7)	(0.7)	(1.2)	-	(4.8)	אחר
275.3	22.3	0.1	14.8	18.8	74.0	0.8	144.5	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

א. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 ב. נכסים משוקללים בסיכון – כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 ג. נכסים בניהול – לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

ביאור 11 – מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 (בלתי מבוקר)								
סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
408.1	29.3	-	26.7	26.6	112.8	1.2	211.5	הכנסות ריבית מחיצוניים
30.0	13.6	-	1.2	1.1	4.8	0.1	9.2	הוצאות ריבית מחיצוניים
								הכנסות ריבית, נטו:
378.1	15.7	-	25.5	25.5	108.0	1.1	202.3	מחיצוניים
-	16.9	-	(1.2)	(1.2)	(4.9)	(0.1)	(9.5)	בינמגזרי
378.1	32.6	-	24.3	24.3	103.1	1.0	192.8	סך הכנסות ריבית, נטו
								הכנסות שאינן מריבית:
251.2	20.7	-	4.3	7.5	32.9	8.6	177.2	מחיצוניים
629.3	53.3	-	28.6	31.8	136.0	9.6	370.0	סך הכנסות
2.5	-	-	(4.1)	10.2	(1.7)	-	(1.9)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
								הוצאות תפעוליות ואחרות:
518.1	7.1	-	15.2	12.4	80.8	5.5	397.1	לחיצוניים
518.1	7.1	-	15.2	12.4	80.8	5.5	397.1	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
108.7	46.2	-	17.5	9.2	56.9	4.1	(25.2)	רווח לפני מסים
43.1	18.1	-	6.9	3.6	22.8	1.6	(9.9)	הפרשה למסים על הרווח
65.6	28.1	-	10.6	5.6	34.1	2.5	(15.3)	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי

ביאור 11 – מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015								
(מבוקר)								
סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
17,728.0	6,003.1	2.1	908.7	713.0	2,177.4	15.3	7,908.4	יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)
11,669.2	-	2.1	853.0	713.0	2,177.4	15.3	7,908.4	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)
11,921.1	-	1.9	935.2	755.3	2,048.9	17.9	8,161.9	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
99.3	-	-	-	30.5	45.1	-	23.7	יתרת חובות פגומים
9.9	-	-	-	-	4.4	5.5	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
16,613.8	2,480.9	88.2	469.4	373.1	1,454.2	541.2	11,206.8	יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)
14,132.9	-	88.2	469.4	373.1	1,454.2	541.2	11,206.8	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)
15,454.3	-	9.2	408.8	421.0	1,526.5	799.9	12,288.9	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
11,853.8	1,046.7	2.3	1,040.5	851.6	1,816.6	22.8	7,073.3	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א),(ב)}
11,854.2	1,077.1	3.6	1,047.7	692.5	1,868.4	17.4	7,147.5	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)
13,806.4	-	2.5	306.3	198.3	561.5	2,087.5	10,650.3	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א),(ג)}
הכנסות ריבית, נטו								
324.6	-	-	23.5	24.3	102.7	-	174.1	מרווח מפעילות מתן אשראי
28.5	-	-	0.8	0.7	2.2	1.0	23.8	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
25.0	32.6	-	-	(0.7)	(1.8)	-	(5.1)	אחר
378.1	32.6	-	24.3	24.3	103.1	1.0	192.8	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

- א. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 ב. נכסים משוקללים בסיכון – כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 ג. נכסים בניהול – לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

ביאור 11א- מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

הפעילות העסקית מנוהלת באמצעות חמישה מגזרי פעילות עיקריים, חלוקה המבוססת על פי מאפייני הלקוחות הנכללים בכל אחד מן המגזרים.

מאפייני הלקוחות והפעילות העיקריים המשמשים מסגרת לשייך למיגזרי הפעילות נקבעו על ידי הבנק.

חלוקה זו משמשת את הנהלת הבנק לניתוח התוצאות העסקיות של הבנק ולצורך קבלת החלטות.

בהתאם להוראות בנק ישראל, תאגיד בנקאי שבהתאם לגישת ההנהלה שלו מגזרי הפעילות שלו שונים מהותית ממגזרי הפעילות הפיקוחיים ייתן בנוסף גילוי על מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה. הפעילות העסקית מנוהלת באמצעות ארבעה מגזרי פעילות עיקריים, חלוקה המבוססת על פי מאפייני הלקוחות הנכללים בכל אחד מן המגזרים.

הקריטריונים לשייך לקוחות למגזרי הפעילות השונים

השייך למיגזר פעילות נעשה לעיתים על פי קריטריונים נוספים לאלו המצוינים להלן כגון: אופי הפעילות, והיקף ופוטנציאל הפעילות בשוק ההון ועוד. תהליך השייך הכולל בדיקה והתאמת השירות, הוא רציף ומתבטא בעיקר בקביעת קריטריון לצורך שייך לבנקאות הפרטית.

פעילות קימעונאית:

מיגזר בנקאות אישית ופרטית – מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים למשקי בית.

פעילות עסקית:

מיגזר עסקים קטנים – מספק שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים קטנים, המנצלים מסגרות אשראי בהיקף של עד כ- 5 מיליוני ש"ח.

מיגזר בנקאות עסקית – מספק שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים, המנצלים מסגרות אשראי בהיקף של מעל כ- 5 מיליוני ש"ח.

מיגזר ניהול פיננסי - המגזר כולל את תוצאות הפעילות מניהול הנכסים והתחייבויות של הבנק, לרבות ניהול סיכונים השוק והנזילות בכללותם, את הפער בין השווי ההוגן לבין השווי על בסיס צבירה של מכשירים פיננסיים נגזרים ואת תוצאות הפעילות מניהול תיק הנוסטרו (לרבות פעולות מול בנקים ובנק ישראל).

העקרונות בחלוקת תוצאות הפעילות בין מגזרי הפעילות השונים:

הכנסות ריבית, נטו - כוללות את: המרווח הפיננסי, הן בצד האשראי והן בצד הפיקדונות, המחושב כפער בין הריבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחירי הכסף של הבנק, הנגזרים ממשיך החיים התואם את תנאי האשראי או הפיקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים.

ריבית על ההון המשוקלל המיוחס למגזר (על בסיס נכסי הסיכון המשוייכים לכל מגזר).

מגזרי הלקוחות מחויבים בעלויות המימון העודפות (מעבר לעלות גיוס המקורות) של שטרי ההון המיוחסים למגזר.

הוצאות בגין הפסדי אשראי - לכל מגזר פעילות מיוחסות ההוצאות בגין הפסדי אשראי שנרשמו בגין לקוחותיו.

הכנסות שאינן מריבית - לכל מגזר פעילות נזקפות ההכנסות מעמלות, הכנסות מימון שאינן מריבית וההכנסות האחרות, הנובעות מפעילות לקוחותיו.

הוצאות תפעוליות - לכל מגזר פעילות מיוחסות ההוצאות הישירות בסניפי הבנק ובהנהלה המרכזית, הנובעות ממתן שירותים ללקוחות המגזר, וזאת, בהתבסס על תקן "מדד פעולה", המתרגם את הפעילות עם הלקוח לתשומות עבודה ולעלויות ישירות אחרות. יתר ההוצאות הישירות במטה, מועמסות על המגזר על בסיס פרמטרים ומפתחות העמסה המזוהים עם פעילות היחידה העסקית. ההוצאות העקיפות מועמסות על בסיס מפתחות העמסה קבועים.

מסים על ההכנסה - ההפרשה למס על הרווח של כל מגזר, חושבה על פי שיעור המס הסטטוטורי, תוך ביצוע התאמות מסוימות הנובעות מהוצאות לא מוכרות וכיו"ב.

תשואה להון - מבטאת את היחס שבין הרווח הנקי של כל אחד מהמגזרים לבין ההון המוקצה למגזר. ההון המוקצה למגזר כולל את ההון הנדרש בגין סיכונים אשראי ובגין הסיכון התפעולי.

ביאור 11א- מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה (המשך)

ב. מידע על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016					
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות אישית ופרטית	
הכנסות ריבית, נטו:					
104.6	9.0	16.1	22.2	57.3	- מחיצוניים
-	(1.2)	(0.9)	(1.0)	3.1	- בינמגזרי
הכנסות שאינן מריבית:					
61.0	3.3	2.7	6.1	48.9	- מחיצוניים
165.6	11.1	17.9	27.3	109.3	סך ההכנסות
6.5	-	3.2	2.4	0.9	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (לרבות פחת)					
127.2	0.9	9.4	18.8	98.1	לחיצוניים
-	-	2.1	(2.1)	-	בינמגזרי
31.9	10.2	3.2	8.2	10.3	רווח לפני מיסים
11.4	3.9	1.2	3.1	3.2	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי					
20.5	6.3	2.0	5.1	7.1	
20,192.4	7,839.1	2,172.3	1,731.1	8,449.9	יתרה ממוצעת של נכסים
12,389.9	-	2,100.2	1,704.8	8,584.9	יתרת אשראי לסוף תקופה
16,759.3	-	488.3	1,183.4	15,087.6	יתרת פקדונות לסוף תקופה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015					
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות אישית ופרטית	
הכנסות ריבית, נטו:					
91.1	4.6	19.0	20.7	46.8	- מחיצוניים
-	2.5	(3.0)	(0.6)	1.1	- בינמגזרי*
הכנסות שאינן מריבית:					
57.4	(0.9)	2.8	6.0	49.5	- מחיצוניים
148.5	6.2	18.8	26.1	97.4	סך ההכנסות
4.4	-	(2.2)	3.3	3.3	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
סך ההוצאות התפעוליות והאחרות (לרבות פחת)					
123.6	0.6	8.3	17.8	96.9	לחיצוניים
-	-	2.3	(2.3)	-	בינמגזרי
20.5	5.6	10.4	7.3	(2.8)	רווח לפני מיסים
8.3	2.4	4.2	3.0	(1.3)	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי					
12.2	3.2	6.2	4.3	-	
18,221.4	6,250.3	2,228.1	1,691.1	8,051.9	יתרה ממוצעת של נכסים
11,845.6	-	2,134.7	1,662.9	8,048.0	יתרת אשראי לסוף תקופה
14,852.3	6.0	644.9	1,127.6	13,073.8	יתרת פקדונות לסוף תקופה

הערה: מגזרי פעילות בנקאות אישית ובנקאות פרטית אוחדו בדיווח מגזר "בנקאות אישית ופרטית".

ביאור 11א- מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה (המשך)

ב. מידע על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016				
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות אישית ופרטית
הכנסות ריבית, נטו:				
345.3	12.7	49.4	63.9	219.3
-	4.6	(4.2)	(1.5)	1.1
הכנסות שאינן מריבית:				
176.0	8.6	8.6	18.2	140.6
-	-	-	-	-
521.3	25.9	53.8	80.6	361.0
14.4	-	-	11.0	3.4
סך ההכנסות				
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי				
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (לרבות פחת)				
385.5	3.1	28.5	58.4	295.5
-	-	6.3	(6.3)	-
רווח לפני מיסים				
121.4	22.8	19.0	17.5	62.1
הפרשה למיסים על הרווח				
47.0	8.9	7.3	6.8	24.0
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי				
74.4	13.9	11.7	10.7	38.1
יתרה ממוצעת של נכסים				
19,887.7	7,730.9	2,122.5	1,705.5	8,328.8
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015				
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות אישית ופרטית
הכנסות ריבית, נטו:				
275.3	13.7	55.2	60.9	145.5
-	8.6	(7.0)	(1.7)	0.1
הכנסות שאינן מריבית:				
191.2	17.3	10.3	18.5	145.1
-	-	-	-	-
466.5	39.6	58.5	77.7	290.7
(0.2)	-	(3.2)	6.7	(3.7)
סך ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי				
סך ההוצאות התפעוליות והאחרות (לרבות פחת)				
387.7	5.2	26.8	58.8	296.9
-	-	7.0	(7.0)	-
רווח לפני מיסים				
79.0	34.4	27.9	19.2	(2.5)
הפרשה למיסים על הרווח				
30.8	13.5	10.9	7.5	(1.1)
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי				
48.2	20.9	17.0	11.7	(1.4)
יתרה ממוצעת של נכסים				
17,422.2	5,754.7	2,159.4	1,654.1	7,854.0

הערה: מגזרי פעילות בנקאות אישית ובנקאות פרטית אוחדו בדיווח מגזר "בנקאות אישית ופרטית".

ביאור 11א- מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה (המשך)

ב. מידע על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015					
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות אישית ופרטית	
					הכנסות ריבית, נטו:
378.1	15.7	74.8	84.3	203.3	- מחיצוניים
-	17.0	(9.0)	(3.2)	(4.8)	- בינמגזרי*
					הכנסות שאינן מריבית:
251.2	20.7	13.6	24.8	192.1	- מחיצוניים
629.3	53.4	79.4	105.9	390.6	סך ההכנסות
2.5	-	1.2	3.8	(2.5)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
					סך הכל הוצאות תפעוליות ואחרות (לרבות פחת)
518.1	7.1	36.0	78.7	396.3	לחיצוניים
-	-	9.3	(9.3)	-	בינמגזרי
108.7	46.3	32.9	32.7	(3.2)	רווח לפני מיסים
43.1	18.2	13.1	13.0	(1.2)	הפרשה למיסים על הרווח
					רווח נקי המיוחס לבעלי מניות
65.6	28.1	19.8	19.7	(2.0)	התאגיד הבנקאי
17,728.0	6,003.1	2,145.8	1,659.6	7,919.5	יתרה ממוצעת של נכסים
11,791.4		2,004.7	1,628.4	8,158.3	יתרת אשראי לסוף תקופה
15,454.3	6.0	754.3	1,106.4	13,587.6	יתרת פקדונות לסוף תקופה

הערה: מגזרי פעילות בנקאות אישית ובנקאות פרטית אוחדו בדיווח מגזר "בנקאות אישית ופרטית".

ביאור 12- מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30 בספטמבר 2015			30 בספטמבר 2016		
הפרשה להפסדי אשראי					
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי
127.5	61.8	65.7	134.4	62.3	72.1
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
6.7	3.2	3.5	5.5	2.2	3.3
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
(16.2)	(7.6)	(8.6)	(16.1)	(8.1)	(8.0)
מחיקות חשבונאיות					
13.5	6.6	6.9	11.2	6.6	4.6
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
(2.7)	(1.0)	(1.7)	(4.9)	(1.5)	(3.4)
מחיקות חשבונאיות נטו					
131.5	64.0	67.5	135.0	63.0	72.0
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
11.9	1.8	10.1	7.2	1.7	5.5
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
(2.3)	0.2	(2.5)	1.0	(0.2)	1.2
גידול (קיטון) בהפרשה					
9.6	2.0	7.6	8.2	1.5	6.7
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
141.1	66.0	75.1	143.2	64.5	78.7
סה"כ הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום					
30 בספטמבר 2015			30 בספטמבר 2016		
הפרשה להפסדי אשראי					
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי
142.1	67.0	75.1	129.7	60.7	69.0
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
7.7	(2.4)	10.1	14.2	3.6	10.6
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
(63.9)	(24.7)	(39.2)	(66.9)	(24.2)	(42.7)
מחיקות חשבונאיות					
45.6	24.1	21.5	58.0	22.9	35.1
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
(18.3)	(0.6)	(17.7)	(8.9)	(1.3)	(7.6)
מחיקות חשבונאיות נטו					
131.5	64.0	67.5	135.0	63.0	72.0
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
17.5	2.5	15.0	8.0	1.9	6.1
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
(7.9)	(0.5)	(7.4)	0.2	(0.4)	0.6
גידול (קיטון) בהפרשה					
9.6	2.0	7.6	8.2	1.5	6.7
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
141.1	66.0	75.1	143.2	64.5	78.7
סה"כ הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

ביאור 12- מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽²⁾ ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה:

ליום 30 בספטמבר 2015					ליום 30 בספטמבר 2016				
(בלתי מבוקר)					(בלתי מבוקר)				
אשראי לציבור		בנקים			אשראי לציבור		בנקים		
מסחרי	פרטי	סך הכל	וממשלות	סך הכל	מסחרי	פרטי	סך הכל	וממשלות	סך הכל
יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾									
3,375.2	653.1	2,722.1	112.9	2,609.2	3,665.0	1,237.0	2,428.0	117.4	2,310.6
9,255.0	-	9,255.0	8,034.6	1,220.4	10,096.9	-	10,096.9	8,417.9	1,679.0
12,630.2	653.1	11,977.1	8,147.5	3,829.6	13,761.9	1,237.0	12,524.9	8,535.3	3,989.6
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾									
56.0	-	56.0	9.4	46.6	51.1	-	51.1	5.7	45.4
75.5	-	75.5	54.6	20.9	83.9	-	83.9	57.3	26.6
131.5	-	131.5	64.0	67.5	135.0	-	135.0	63.0	72.0
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי									
ליום 31 בדצמבר 2015									
מבוקר									
אשראי לציבור		בנקים			אשראי לציבור		בנקים		
מסחרי	פרטי	סך הכל	וממשלות	סך הכל	מסחרי	פרטי	סך הכל	וממשלות	סך הכל
יתרת חוב רשומה של חובות**									
3,131.1	881.6	2,249.5	96.8	2,152.7	3,131.1	881.6	2,249.5	96.8	2,152.7
9,671.6	-	9,671.6	8,094.5	1,577.1	9,671.6	-	9,671.6	8,094.5	1,577.1
12,802.7	881.6	11,921.1	8,191.3	3,729.8	12,802.7	881.6	11,921.1	8,191.3	3,729.8
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות**									
51.1	-	51.1	3.8	47.3	51.1	-	51.1	3.8	47.3
78.6	-	78.6	56.9	21.7	78.6	-	78.6	56.9	21.7
129.7	-	129.7	60.7	69.0	129.7	-	129.7	60.7	69.0
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי									

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
 (2) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 1.7 מיליוני ש"ח (סך של 1.4 מיליוני ש"ח ו- 1.5 מיליוני ש"ח ל- 30.9.2015 ו- 31.12.2015 בהתאמה).

ביאור 12- מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

30 בספטמבר 2016						פעילות לווים בישראל
(בלתי מבוקר)						
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים (2)				ציבורי - מסחרי
בפיגור של 90 ימים או יותר (4)	בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא בעייתיים	
0.9	1.1	283.6	5.6	4.2	273.8	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	163.3	0.6	-	162.7	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	3.8	96.4	1.3	4.0	91.1	שרותים פיננסיים
10.1	47.9	3,446.3	56.6	96.8	3,292.9	מסחרי אחר
11.0	52.8	3,989.6	64.1	105.0	3,820.5	סך הכל מסחרי
-	-	242.1	0.3	2.4	239.4	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
5.6	12.7	8,293.2	28.2	71.4	8,193.6	אנשים פרטיים - אחר
16.6	65.5	12,524.9	92.6	178.8	12,253.5	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	1,202.5	-	-	1,202.5	בנקים בישראל
-	-	34.5	-	-	34.5	ממשלת ישראל
16.6	65.5	13,761.9	92.6	178.8	13,490.5	סך הכל פעילות בישראל

30 בספטמבר 2015						פעילות לווים בישראל
(בלתי מבוקר)						
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים (2)				ציבורי - מסחרי
בפיגור של 90 ימים או יותר (4)	בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא בעייתיים	
0.1	0.4	279.3	4.6	3.6	271.1	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.1	0.1	199.9	1.6	0.7	197.6	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	0.3	64.4	2.0	0.4	62.0	שרותים פיננסיים
0.4	32.4	3,286.0	96.8	59.6	3,129.6	מסחרי אחר
0.6	33.2	3,829.6	105.0	64.3	3,660.3	סך הכל מסחרי
-	-	212.8	0.7	0.5	211.6	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
1.5	12.5	7,934.7	36.7	43.6	7,854.4	אנשים פרטיים - אחר
2.1	45.7	11,977.1	142.4	108.4	11,726.3	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	610.3	-	-	610.3	בנקים בישראל
-	-	42.8	-	-	42.8	ממשלת ישראל
2.1	45.7	12,630.2	142.4	108.4	12,379.4	סך הכל פעילות בישראל

הערות בעמוד הבא.

ביאור 12- מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2015							פעילות לווים בישראל
מבוקר							
חובות לא פגומים* - מידע נוסף			בעייתיים (2)			לא בעייתיים	ציבורי - מסחרי
בפיגור של 90 ימים או יותר (4)	בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא פגומים		
0.8	3.5	241.8	2.7	9.2	229.9	בינוי ונדל"ן - בינוי	
0.1	-	183.6	1.1	0.6	181.9	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן	
-	0.1	68.2	1.8	0.3	66.1	שרותים פיננסיים	
3.5	24.6	3,236.2	69.9	81.6	3,084.7	מסחרי אחר	
4.4	28.2	3,729.8	75.5	91.7	3,562.6	סך הכל מסחרי	
-	-	209.2	0.3	1.8	207.1	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	
5.5	17.8	7,982.1	23.5	60.8	7,897.8	אנשים פרטיים - אחר	
9.9	46.0	11,921.1	99.3	154.3	11,667.5	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
-	-	830.1	-	-	830.1	בנקים בישראל	
-	-	51.5	-	-	51.5	ממשלת ישראל	
9.9	46.0	12,802.7	99.3	154.3	12,549.1	סך הכל פעילות בישראל	

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי – ראה ביאור 28.ב.ג. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. כל החובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

ביאור 12- מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

איכות האשראי- מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות רבית) לאחר 90 ימי פיגור. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב למעט במקרים בהם הועבר לטיפול באמצעים משפטיים, נבחן באופן פרטני ונמצא כי לא צפויים ממנו הפסדי אשראי מעבר לסכום שנמחק או הופרש. הבנק משתמש באינדיקציות נוספות כגון דירוג לקוחות ומצב הבטחונות המנוהלים במערכות ממוכנות בהתאם למדיניות ניהול סיכון האשראי שקבע הדירקטוריון.

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

30 בספטמבר 2016					פעילות לזוים בישראל
(בלתי מבוקר)					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל (יתרת (2) חובות פגומים)	יתרת (2) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)		יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)
		פרטנית (3)	פרטנית (3)		
157.1	5.6	2.2	1.0	3.4	ציבורי - מסחרי
0.6	0.6	0.6	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
2.1	1.3	0.2	0.4	1.1	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
191.1	56.6	19.9	22.0	36.7	שרותים פיננסיים
350.9	64.1	22.9	23.4	41.2	מסחרי אחר
0.3	0.3	0.3	-	-	סך הכל מסחרי
66.0	28.2	22.4	3.8	5.8	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
417.2	92.6	45.6	27.2	47.0	אנשים פרטיים - אחר
					סך הכל פעילות בישראל*
	91.2	44.2	27.2	47.0	*מזה
	51.7	40.7	5.1	11.0	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
					חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) יתרת חוב רשומה.
- (3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 12- מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)
פעילות לווים בישראל

30 בספטמבר 2015					ציבורי - מסחרי
(בלתי מבוקר)					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2) חובות פגומים	יתרת (2) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)		יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)	
		פרטנית (3)	יתרת הפרשה פרטנית (3)	פרטנית (3)	יתרת הפרשה פרטנית (3)
137.8	5.5	4.5	0.7	1.0	בינוי ונדל"ן - בינוי
1.8	1.5	1.5	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
1.8	0.3	0.3	-	-	שרותים פיננסיים
289.0	102.3	57.7	22.5	44.6	מסחרי אחר
430.4	109.6	64.0	23.2	45.6	סך הכל מסחרי
0.7	0.7	0.7	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
144.3	35.1	28.1	6.1	7.0	אנשים פרטיים - אחר
575.4	145.4	92.8	29.3	52.6	סך הכל פעילות בישראל*
					*מזה
	143.4	90.8	29.3	52.6	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	49.4	47.0	2.3	2.4	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
(2) יתרת חוב רשומה.
(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 12- מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 בדצמבר 2015					פעילות לווים בישראל
(מבוקר)					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2)(4) חובות פגומים	יתרת (2) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)		יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)	
		פרטנית (3)	פרטנית (3)	פרטנית (3)	פרטנית (3)
145.8	2.7	2.3	0.2	0.4	ציבורי - מסחרי
1.1	1.1	1.1	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
2.4	1.8	0.3	0.5	1.5	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
181.0	69.9	30.3	22.7	39.6	שרותים פיננסיים
330.3	75.5	34.0	23.4	41.5	מסחרי אחר
0.3	0.3	0.3	-	-	סך הכל מסחרי
60.5	23.5	21.2	2.1	2.3	אנשים פרטיים - הלואות לדיור
391.1	99.3	55.5	25.5	43.8	אנשים פרטיים - אחר
					סך הכל ציבור - פעילות בישראל*
	98.0	54.2	25.5	43.8	*מזה
	49.6	43.9	4.6	5.7	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
					חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 12- מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)			פעילות לזוים בישראל
יתרה ממוצעת של חובות פגומים ²	הכנסות ריבית שנרשמו ³	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ²	הכנסות ריבית שנרשמו ³	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	
5.0	-	-	5.1	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
1.7	-	-	0.9	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
0.6	-	-	1.6	-	-	שרותים פיננסיים
97.9	1.0	1.0	63.5	0.4	0.4	מסחרי אחר
105.2	1.0	1.0	71.1	0.4	0.4	סך הכל מסחרי
0.8	-	-	0.3	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
35.0	0.2	0.2	24.7	0.2	0.3	אנשים פרטיים - אחר
141.0	1.2	1.2	96.1	0.7	0.6	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
		⁽⁴⁾			⁽⁴⁾	

תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)			תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)			פעילות לזוים בישראל
יתרה ממוצעת של חובות פגומים ²	הכנסות ריבית שנרשמו ³	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ²	הכנסות ריבית שנרשמו ³	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	
5.1	-	-	4.2	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
1.8	-	-	0.9	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
0.5	-	-	1.5	-	-	שרותים פיננסיים
99.6	1.7	1.7	57.8	0.4	0.7	מסחרי אחר
107.0	1.7	1.7	64.4	0.4	0.7	סך הכל מסחרי
0.9	-	-	0.3	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
34.9	0.3	0.3	21.2	0.4	0.6	אנשים פרטיים - אחר
142.8	2.0	2.0	85.9	1.3	0.8	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
		⁽⁴⁾			⁽⁴⁾	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 3.0, 10.4, 4.8, 14.2.

מיליוני ש"ח בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 ו- 2015 בהתאמה.

ביאור 12- מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

 ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש

פעילות לווים בישראל				
30 בספטמבר 2016				
(בלתי מבוקר)				
סך הכל (3)	צובר (2) לא בפיגור	צובר (2)	צובר (2)	שאינו צובר הכנסות ריבית
		בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	בפיגור של 90 ימים או יותר	
1.7	-	-	-	1.7
0.6	0.6	-	-	-
1.3	0.2	-	-	1.1
25.4	6.2	-	-	19.2
29.0	7.0	-	-	22.0
22.7	4.6	-	-	18.1
51.7	11.6	-	-	40.1

פעילות לווים בישראל				
30 בספטמבר 2015				
(בלתי מבוקר)				
סך הכל (3)	צובר (2) לא בפיגור	צובר (2)	צובר (2)	שאינו צובר הכנסות ריבית
		בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	בפיגור של 90 ימים או יותר	
1.9	0.1	-	-	1.8
1.3	1.2	-	-	0.1
0.3	0.1	-	-	0.2
26.2	4.2	-	-	22.0
29.7	5.6	-	-	24.1
18.4	3.1	-	-	15.3
48.1	8.7	-	-	39.4

הערות בעמוד הבא.

ביאור 12- מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש (המשך)

31 בדצמבר 2015					פעילות לווים בישראל
(מבוקר)					
סך הכל (3)	צובר (2) לא בפיגור	צובר (2)		שאינו צובר הכנסות ריבית	ציבורי - מסחרי
		בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	בפיגור של 90 ימים או יותר		
1.7	0.3	-	-	1.4	בינוי ונדל"ן - בינוי
1.1	1.0	-	-	0.1	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
1.8	0.1	-	-	1.7	שרותים פיננסיים
24.4	4.9	-	-	19.5	מסחרי אחר
29.0	6.3	-	-	22.7	סך הכל מסחרי
20.6	3.9	-	-	16.7	אנשים פרטיים - אחר
49.6	10.2	-	-	39.4	סך הכל פעילות בישראל

הערות לעמוד 147 ולעמוד זה.

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) צובר הכנסות ריבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

לא קיימות התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי לימים 30 בספטמבר 2016 ו-2015 וליום 31 בדצמבר 2015.

ארגונים מחדש שבוצעו בשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30 בספטמבר 2015			30 בספטמבר 2016		
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)		
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים
0.2	0.2	1	-	0.1	1
0.1	0.1	1	1.2	1.2	1
3.4	3.4	32	3.5	3.3	23
3.7	3.7	34	4.7	4.6	25
2.4	2.7	65	4.3	6.7	74
6.1	6.4	99	9.0	11.3	99

פעילות לווים בישראל
ציבורי - מסחרי

1	0.1	1	1	0.1	1
1	1.2	1	1	1.2	1
32	3.5	23	23	3.3	23
34	4.7	25	25	4.6	25
65	4.3	74	74	6.7	74
99	9.0	99	99	11.3	99

בינוי ונדל"ן - בינוי
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל ציבור - פעילות בישראל

הערות בעמוד 150.

ביאור 12- מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו בתשעה חודשים שהסתיימו ביום					
30 בספטמבר 2015			30 בספטמבר 2016		
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)		
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים
1.1	1.1	9	0.9	1.1	8
0.1	0.1	1	-	-	-
0.2	0.2	2	1.2	1.2	1
16.3	19.8	115	9.3	9.6	68
17.7	21.2	127	11.4	11.9	77
8.5	9.0	189	15.7	18.3	223
26.2	30.2	316	27.1	30.2	300

פעילות לווים בישראל
ציבורי- מסחרי

1.1	1.1	9	0.9	1.1	8	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.1	0.1	1	-	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
0.2	0.2	2	1.2	1.2	1	שרותים פיננסיים
16.3	19.8	115	9.3	9.6	68	מסחרי - אחר
17.7	21.2	127	11.4	11.9	77	סך הכל מסחרי
8.5	9.0	189	15.7	18.3	223	אנשים פרטיים - אחר
26.2	30.2	316	27.1	30.2	300	סך הכל ציבור - פעילות בישראל

2,3 ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו בשלושה חודשים שהסתיימו ביום

30 בספטמבר 2015				30 בספטמבר 2016	
(בלתי מבוקר)				(בלתי מבוקר)	
יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים		
0.1	1	0.1	1	פעילות לווים בישראל	
2.6	19	1.5	15	ציבורי- מסחרי	
2.7	20	1.6	16	בינוי ונדל"ן - בינוי	
0.3	14	0.2	10	מסחרי - אחר	
3.0	34	1.8	26	סך הכל מסחרי	
				אנשים פרטיים - אחר	
				סך הכל ציבור - פעילות בישראל	

הערות בעמוד הבא

ביאור 12- מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו בתשעה חודשים שהסתיימו ביום ^{2,3}					
30 בספטמבר 2015		30 בספטמבר 2016			
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)			
יתרת חוב		יתרת חוב			
מס' חוזים	רשומה	מס' חוזים	רשומה		
פעילות לווים בישראל					
ציבורי- מסחרי					
0.3	3	0.1	1	בינוי ונדל"ן - בינוי	
-	-	1.2	1	שרותים פיננסיים	
4.4	42	2.6	29	מסחרי - אחר	
4.7	45	3.9	31	סך הכל מסחרי	
1.0	37	0.6	28	אנשים פרטיים - אחר	
5.7	82	4.5	59	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	

הערות לעמודים 148-149 ולעמוד זה.

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.
- (3) החל מיום 1 ביולי 2015 מיישם הבנק עדכון לקובץ שאלות ותשובות בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, אשר מחייב, בין היתר, כי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי שאורגנו מחדש ואורגון מחדש כשל יימחקו לכל המאוחר תוך 60 יום. הבנק יישם את ההוראה בדרך של מכאן להבא.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
ג. מכשירים פיננסיים חוץ – מאזניים

31 בדצמבר 2015		30 בספטמבר 2015		30 בספטמבר 2016		
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
הפרשה	יתרה	הפרשה	יתרה	הפרשה	יתרה	
(2)	(1)	(2)	(1)	(2)	(1)	
-	6.5	-	7.8	-	6.4	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי :
1.8	63.9	2.4	69.2	2.0	67.7	אשראי תעודות
1.9	337.8	2.3	407.9	1.0	241.5	ערביות להבטחת אשראי
0.8	185.6	0.9	186.6	1.1	192.4	ערביות לרוכשי דירות
0.9	2,675.0	0.8	2,628.0	0.7	2,294.1	ערביות והתחייבויות אחרות
						מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
						מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי
1.4	1,597.0	1.3	1,558.4	1.4	1,690.8	דרישה שלא נוצלו
0.8	382.3	1.2	484.7	0.8	1,531.6	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
0.4	84.4	0.7	133.1	1.2	311.8	התחייבויות להוצאת ערביות
-	156.9	-	148.1	-	161.2	מסגרות לפעולות למכשירים נגזרים שלא נוצלו

- (1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לוסף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.
 (2) יתרת הפרשה להפסדי אשראי לוסף התקופה.

ביאור 13 – דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

30 בספטמבר 2016						
(בלתי מבוקר)						
פריטים שאינם כספיים (2) סך הכל	מטבע חוץ(1)			מטבע ישראלי		לא צמוד
	אחר	דולר	ארה"ב	צמוד למדד המחירים	צמוד	
נכסים						
6,515.4	-	204.1	43.4	552.9	5,715.0	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,175.7	2.9	137.2	199.4	372.3	463.9	ניירות ערך
12,389.9	-	85.1	201.4	338.5	11,764.9	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
34.5	-	-	-	-	34.5	אשראי לממשלה
75.1	75.1	-	-	-	-	בניינים וציוד
7.0	5.7	0.1	0.2	-	1.0	נכסים בגין מכשירים נגזרים
200.1	24.6	-	-	35.9	139.6	נכסים אחרים
20,397.7	108.3	426.5	444.4	1,299.6	18,118.9	סך כל הנכסים
התחייבויות						
16,759.3	-	448.0	1,112.8	865.0	14,333.5	פקדונות הציבור
128.3	-	1.7	2.6	-	124.0	פקדונות מבנקים
164.0	-	4.4	11.7	-	147.9	פקדונות הממשלה
509.7	-	-	-	492.1	17.6	כתבי התחייבות נדחים
39.7	3.4	15.0	10.6	-	10.7	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,597.6	4.9	-	14.3	12.7	1,565.7	התחייבויות אחרות
19,198.6	8.3	469.1	1,152.0	1,369.8	16,199.4	סך כל ההתחייבויות
1,199.1	100.0	(42.6)	(707.6)	(70.2)	1,919.5	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
-	-	39.5	748.4	-	(787.9)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
1,199.1	100.0	(3.1)	40.8	(70.2)	1,131.6	סך הכל

- (1) כולל צמודי מטבע חוץ.
 (2) רבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרט לא כספי.
 (3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה (לא צמוד - 126.1 מיליוני ש"ח, צמוד מדד - 4.7 מיליוני ש"ח, דולר - 2.8 מיליוני ש"ח, אחר - 1.4 מיליוני ש"ח).

ביאור 13 – דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

30 בספטמבר 2015						
(בלתי מבוקר)						
פריטים שאינם כספיים (2) סך הכל	מטבע חוץ(1)			מטבע ישראלי		לא צמוד
	אחר	דולר	ארה"ב	צמוד למדד המחירים	צמוד	
נכסים						
4,285.4	-	167.3	40.4	301.1	3,776.6	מזומנים ופקדונות בבנקים
2,085.2	4.1	197.3	175.7	464.0	1,244.1	ניירות ערך
11,845.6	-	51.4	207.1	510.3	11,076.8	אשראי לציבור, נטו* (3)
42.8	-	-	-	-	42.8	אשראי לממשלה
80.1	80.1	-	-	-	-	בניינים וציוד
16.5	8.0	0.3	7.7	-	0.5	נכסים בגין מכשירים נגזרים
233.5	25.5	-	-	61.3	146.7	נכסים אחרים*
18,589.1	117.7	416.3	430.9	1,336.7	16,287.5	סך כל הנכסים
התחייבויות						
14,852.3	-	420.6	1,008.4	1,028.9	12,394.4	פקדונות הציבור
184.0	-	1.2	6.7	19.0	157.1	פקדונות מבנקים
252.9	-	7.0	8.9	-	237.0	פקדונות הממשלה
680.6	-	-	-	600.1	80.5	כתבי התחייבות נדחים
43.5	7.3	13.9	16.1	-	6.2	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,429.2	7.6	-	13.7	32.2	1,375.7	התחייבויות אחרות
17,442.5	14.9	442.7	1,053.8	1,680.2	14,250.9	סך כל ההתחייבויות
1,146.6	102.8	(26.4)	(622.9)	(343.5)	2,036.6	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
-	-	27.7	632.1	149.5	(809.3)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
1,146.6	102.8	1.3	9.2	(194.0)	1,227.3	סך הכל

- (1) כולל צמודי מטבע חוץ.
 (2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה. (לא צמוד- 122.0 מיליוני ש"ח, צמוד מדד- 5.5 מיליוני ש"ח, דולר- 3.0 מיליוני ש"ח, אחר- 1.0 מיליוני ש"ח).

ביאור 13 – דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 בדצמבר 2015						
(מבוקר)						
פריטים שאינם כספיים (2) סך הכל	מטבע חוץ(1)			מטבע ישראלי		לא צמוד
	אחר	דולר ארה"ב	דולר	צמוד למדד המחירים	צמוד	
5,196.4	-	216.2	42.2	349.4	4,588.6	נכסים
1,809.0	4.1	134.0	173.1	416.1	1,081.7	מזומנים ופקדונות בבנקים
11,791.4	-	71.2	211.4	427.2	11,081.6	ניירות ערך
51.5	-	-	0.6	-	50.9	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
81.2	81.2	-	-	-	-	אשראי לממשלה
10.2	6.2	0.2	3.7	-	0.1	בניינים וציוד
232.3	24.9	-	-	95.3	112.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
19,172.0	116.4	421.6	431.0	1,288.0	16,915.0	נכסים אחרים
						סך כל הנכסים
						התחייבויות
15,454.3	-	433.0	1,060.5	921.9	13,038.9	פקדונות הציבור
185.2	-	1.1	2.8	-	181.3	פקדונות מבנקים
233.0	-	4.3	6.6	-	222.1	פקדונות הממשלה
665.9	-	-	-	583.8	82.1	כתבי התחייבות נדחים
31.6	5.2	11.6	10.2	-	4.6	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,437.3	6.9	-	9.7	54.3	1,366.4	התחייבויות אחרות
18,007.3	12.1	450.0	1,089.8	1,560.0	14,895.4	סך כל ההתחייבויות
1,164.7	104.3	(28.4)	(658.8)	(272.0)	2,019.6	הפרש
						השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
-	-	31.4	667.2	99.6	(798.2)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
1,164.7	104.3	3.0	8.4	(172.4)	1,221.4	סך הכל

- (1) כולל צמודי מטבע חוץ.
 (2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרט לא כספי.
 (3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה. (לא צמוד – 120.3 מיליוני ש"ח, צמוד – 5.0 מיליוני ש"ח, דולר – 3.2 מיליוני ש"ח, אחר – 1.2 מיליוני ש"ח).

ביאור 14 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)					
סה"כ	שווי הוגן (1)			יתרה במאזן	
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
6,518.7	655.8	5,723.8	139.1	6,515.4	נכסים פיננסיים
1,186.4	2.9	377.0	806.5	1,175.7	מזומנים ופקדונות בבנקים
12,115.4	11,219.5	895.9	-	12,389.9	ניירות ערך (2)
34.5	-	34.5	-	34.5	אשראי לציבור, נטו
7.0	0.5	3.2	3.3	7.0	אשראי לממשלה
36.2	36.2	-	-	36.2	נכסים בגין מכשירים נגזרים
19,898.1	11,914.9	7,034.4	948.9 (3)	20,158.7	נכסים פיננסיים אחרים
סך כל הנכסים הפיננסיים					
התחייבות פיננסיות					
16,715.4	1,824.9	14,890.5	-	16,759.3	פקדונות הציבור
128.3	-	128.3	-	128.3	פקדונות מבנקים
164.0	1.8	162.2	-	164.0	פקדונות הממשלה
545.2	463.4	-	81.8	509.7	כתבי התחייבות נדחים
39.7	-	36.4	3.3	39.7	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,414.0	518.1	895.9	-	1,414.9	התחייבויות פיננסיות אחרות
19,006.6	2,808.2	16,113.3	85.1 (3)	19,015.9	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
3.5	3.5	-	-	3.5	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)					
סה"כ	שווי הוגן (1)			יתרה במאזן	
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
4,260.7	275.6	3,843.4	141.7	4,285.4	נכסים פיננסיים
2,096.7	4.1	413.7	1,678.9	2,085.2	מזומנים ופקדונות בבנקים
11,403.0	10,655.9	747.1	-	11,845.6	ניירות ערך (2)
42.8	-	42.8	-	42.8	אשראי לציבור, נטו*
16.5	0.5	8.6	7.4	16.5	אשראי לממשלה
25.0	25.0	-	-	25.0	נכסים בגין מכשירים נגזרים
17,844.7	10,961.1	5,055.6	1,828.0 (3)	18,300.5	נכסים פיננסיים אחרים
סך כל הנכסים הפיננסיים					
התחייבות פיננסיות					
14,837.1	1,378.8	13,458.3	-	14,852.3	פקדונות הציבור
186.5	20.9	165.6	-	184.0	פקדונות מבנקים
252.9	1.5	251.4	-	252.9	פקדונות הממשלה
732.6	559.6	-	173.0	680.6	כתבי התחייבות נדחים
43.5	1.5	34.6	7.4	43.5	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,318.0	570.9	747.1	-	1,319.1	התחייבויות פיננסיות אחרות
17,370.6	2,533.2	14,657.0	180.4 (3)	17,332.4	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
4.1	4.1	-	-	4.1	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

הערות בעמוד הבא

ביאור 14 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
שווי הוגן (1)				יתרה	
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	במאזן	
נכסים פיננסיים					
5,219.3	266.4	4,811.1	141.8	5,196.4	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,820.5	4.1	347.6	1,468.8	1,809.0	ניירות ערך (2)
11,537.7	10,783.3	754.4	-	11,791.4	אשראי לציבור, נטו*
51.8	-	51.8	-	51.5	אשראי לממשלה
10.2	0.2	4.7	5.3	10.2	נכסים בגין מכשירים נגזרים
24.9	24.9	-	-	24.9	נכסים פיננסיים אחרים
18,664.4	11,078.9	5,969.6	1,615.9 (3)	18,883.4	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
15,427.3	1,494.6	13,932.7	-	15,454.3	פקדונות הציבור
185.1	-	185.1	-	185.2	פקדונות מבנקים
233.0	1.0	232.0	-	233.0	פקדונות הממשלה
708.0	540.5	-	167.5	665.9	כתבי התחייבויות נדחים
31.6	1.1	25.2	5.3	31.6	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,326.3	571.9	754.4	-	1,327.2	התחייבויות פיננסיות אחרות
17,911.3	2,609.1	15,129.4	172.8 (3)	17,897.2	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
4.0	4.0			4.0	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

הערות:

- (1) רמה 1 – מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה ביאור 5, "ניירות ערך".
- (3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 2,244.4 מיליוני ש"ח ובסך 9,474.1 מיליוני ש"ח, בהתאמה (ביום 30 בספטמבר 2015 - 3,150.1 מיליוני ש"ח ו- 7,831.4 מיליוני ש"ח, בהתאמה וביום 31 בדצמבר 2015 - 2,873.0 מיליוני ש"ח ו- 8,421.5 מיליוני ש"ח, בהתאמה), אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים 14 ב'ד'.

ביאור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בנושא הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פיקדונות בבנקים, איגרות חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח;

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכחים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלה הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח. השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח.

תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

פיקדונות, איגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק מגייס פיקדונות דומים, או בהנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפירעון בסוף התקופה.

ביאור 14 א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי וכן התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.

הערכת השווי ההוגן של "התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן" כללה התייחסות להפרש בין הריבית שנקבעה בהסכם לבין הריבית בעסקאות דומות במועד הדיווח.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק הפעיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא בזה).

מכשירים פיננסיים (למעט מכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים סחירים) לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים - היתרה במאזן מהווה קירוב לשווי הוגן כפוף לשינויים בסיכונים אשראי ובמרווח הבנק.

ביאור 14-ב- פריטים הנמדדים בשווי הוגן

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)

מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
יתרה מאזנית	סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים		מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
			נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נצפים משמעותיים (רמה 2)	
נכסים					
ניירות ערך זמינים למכירה:					
885.1	885.1	-	-	309.2	575.9
131.0	131.0	-	-	-	131.0
27.5	27.5	-	-	27.5	-
1,043.6	1,043.6	-	-	336.7	706.9
סך כל ניירות ערך זמינים למכירה					
3.6	3.6	-	-	-	3.6
4.5	4.5	-	-	-	4.5
8.1	8.1	-	-	-	8.1
סך כל ניירות ערך למסחר					
נכסים בגין מכשירים נגזרים:					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
1.3	1.3	-	0.5	0.8	-
5.7	5.7	-	-	2.4	3.3
7.0	7.0	-	0.5	3.2	3.3
סך כל הנכסים בגין מכשירים נגזרים					
1,058.7	1,058.7	-	0.5	339.9	718.3
סך כל הנכסים					
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
-	-	-	-	-	-
29.5	29.5	-	-	29.5	-
6.9	6.9	-	-	6.9	-
5.7	5.7	-	-	2.4	3.3
42.1	42.1	-	-	38.8	3.3
סך כל ההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
42.1	42.1	-	-	38.8	3.3
סך כל ההתחייבויות					

ביאור 14-ב- פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)

מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-						
יתרה מאזנית	סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
						נכסים
						ניירות ערך זמינים למכירה:
1,708.3	1,708.3	-	-	345.3	1,363.0	אגרות חוב של ממשלת ישראל
207.2	207.2	-	-	-	207.2	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
28.7	28.7	-	-	27.6	1.1	אגרות חוב של אחרים בישראל
1,944.2	1,944.2	-	-	372.9	1,571.3	סך כל ניירות ערך זמינים למכירה
						אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
3.7	3.7	-	-	-	3.7	אגרות חוב של אחרים בישראל
8.8	8.8	-	-	-	8.8	סך כל ניירות ערך למסחר
12.5	12.5	-	-	-	12.5	
						נכסים בגין מכשירים נגזרים:
-	-	-	-	-	-	חוזי ריבית שקל מדד
-	-	-	-	-	-	חוזי ריבית אחרים
8.5	8.5	-	0.5	7.9	0.1	חוזי מטבע חוץ
8.0	8.0	-	-	0.7	7.3	חוזי מניות
16.5	16.5	-	0.5	8.6	7.4	סך כל הנכסים בגין מכשירים נגזרים
1,973.2	1,973.2	-	0.5	381.5	1,591.2	סך כל הנכסים
						התחייבויות
						התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
1.5	1.5	-	1.5	-	-	חוזי ריבית שקל מדד
32.8	32.8	-	-	32.8	-	חוזי ריבית אחרים
1.9	1.9	-	-	1.8	0.1	חוזי מטבע חוץ
8.0	8.0	-	-	0.7	7.3	חוזי מניות
44.2	44.2	-	1.5	35.3	7.4	סך כל ההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים
44.2	44.2	-	1.5	35.3	7.4	סך כל ההתחייבויות

ביאור 14-ב- פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)

מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-

יתרה מאזנית	סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים		מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נכסים
			נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נצפים משמעותיים (רמה 2)		
נכסים						
ניירות ערך זמינים למכירה:						
1,446.3	1,446.3	-	-	279.7	1,166.6	אגרות חוב של ממשלת ישראל
195.7	195.7	-	-	-	195.7	אגרות חוב של מוסדות פיננסים בישראל
27.3	27.3	-	-	27.3	-	אגרות חוב של אחרים בישראל
1,669.3	1,669.3	-	-	307.0	1,362.3	סך כל ניירות ערך זמינים למכירה
3.6	3.6	-	-	-	3.6	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
8.4	8.4	-	-	-	8.4	אגרות חוב של אחרים בישראל
12.0	12.0	-	-	-	12.0	סך כל ניירות ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים :						
-	-	-	-	-	-	חוזי ריבית שקל מדד
-	-	-	-	-	-	חוזי ריבית אחרים
4.0	4.0	-	0.2	3.8	-	חוזי מטבע חוץ
6.2	6.2	-	-	0.9	5.3	חוזי מניות
10.2	10.2	-	0.2	4.7	5.3	סך כל הנכסים בגין מכשירים נגזרים
1,691.5	1,691.5	-	0.2	311.7	1,379.6	סך כל הנכסים
התחייבויות						
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים :						
1.1	1.1	-	1.1	-	-	חוזי ריבית שקל מדד
23.9	23.9	-	-	23.9	-	חוזי ריבית אחרים
1.5	1.5	-	-	1.5	-	חוזי מטבע חוץ
6.2	6.2	-	-	0.9	5.3	חוזי מניות
32.7	32.7	-	1.1	26.3	5.3	סך כל ההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים
32.7	32.7	-	1.1	26.3	5.3	סך כל ההתחייבויות

ביאור 14-ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)

סך כל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב- נתונים				אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון השקעות במניות
	סל הכל שווי הוגן	מחירים			
		נתונים לא נצפים	משמעותיים	אחרים	
		רמה 3	רמה 2	רמה 1	
-	1.4	1.4	-	-	
(1.2)	2.9	2.9			

30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)

סך כל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב- נתונים				אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון השקעות במניות
	סל הכל שווי הוגן	מחירים			
		נתונים לא נצפים	משמעותיים	אחרים	
		רמה 3	רמה 2	רמה 1	
-	1.8	1.8	-	-	
-	4.1	4.1			

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)

סך כל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב- נתונים				אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון השקעות במניות
	סל הכל שווי הוגן	מחירים			
		נתונים לא נצפים	משמעותיים	אחרים	
		רמה 3	רמה 2	רמה 1	
-	1.3	1.3	-	-	
-	4.1	4.1			

ג. העברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי הוגן

במהלך התקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 ו-2015 ובמהלך שנת 2015 לא היו העברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי הוגן.

ביאור 14g – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)

רווחים (הפסדים) בתקופה שטרם מומשו, בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2016 (1)	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2016	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו וטרם מומשו שנכללו (2)(1)		שווי הוגן ליום 1 ביולי 2016	נכסים בגין מכשירים נגזרים : חוזי מטבע חוץ סך כל הנכסים
				בדוח רווח והפסד			
0.3	0.5	(0.6)	(0.2)	0.9	0.4		
0.3	0.5	(0.6)	(0.2)	0.9	0.4		
-	-	-	-	-	-	התחייבויות התחייבויות בגין מכשירים נגזרים : חוזי ריבית שקל - מדד	
-	-	-	-	-	-	סך כל ההתחייבויות	

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)

רווחים (הפסדים) בתקופה שטרם מומשו, בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2015 (1)	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2015	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו וטרם מומשו שנכללו (2)(1)		שווי הוגן ליום 1 ביולי 2015	נכסים בגין מכשירים נגזרים : חוזי מטבע חוץ חוזי ריבית שקל - מדד סך כל הנכסים
				בדוח רווח והפסד			
(0.3)	0.5	(0.4)	-	(0.3)	1.2		
-	-	-	-	-	-		
(0.3)	0.5	(0.4)	-	(0.3)	1.2		
-	1.5	(1.4)	-	0.8	2.1	התחייבויות התחייבויות בגין מכשירים נגזרים : חוזי ריבית שקל - מדד	
-	1.5	(1.4)	-	0.8	2.1	סך כל ההתחייבויות	

ביאור 14ג – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)

רווחים (הפסדים) בתקופה שטרם מומש, בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2016 (1)	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2016	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו (2)(1)		נכסים בגין מכשירים נגזרים : חוזי מטבע חוץ
				רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו (2)(1)	שווי הוגן ליום 1 בינואר 2016	
בדוח רווח והפסד						
0.5	0.5	(1.5)	-	1.8	0.2	סך כל הנכסים
0.5	0.5	(1.5)	-	1.8	0.2	
התחייבויות						
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים : חוזי ריבית שקל - מדד						
-	-	(0.8)	-	(0.3)	1.1	סך כל ההתחייבויות
-	-	(0.8)	-	(0.3)	1.1	

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)

רווחים (הפסדים) בתקופה שטרם מומש, בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2015 (1)	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2015	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו (2)(1)		נכסים בגין מכשירים נגזרים : חוזי מטבע חוץ חוזי ריבית שקל - מדד
				רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו (2)(1)	שווי הוגן ליום 1 בינואר 2015	
בדוח רווח והפסד						
0.2	0.5	(2.4)	-	2.1	0.8	סך כל הנכסים
-	-	-	-	-	-	
0.2	0.5	(2.4)	-	2.1	0.8	
התחייבויות						
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים : חוזי ריבית שקל - מדד						
1.3	1.5	(5.2)	-	2.4	4.3	סך כל ההתחייבויות
1.3	1.5	(5.2)	-	2.4	4.3	

ביאור ג14 – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)

רווחים (הפסדים) בתקופה שטרם מומשו, בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2015 (1)	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2015	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו (2)(1)		שווי הוגן ליום 1 בינואר 2015	נכסים בגין מכשירים נגזרים: חוזי מטבע חוץ
				בדוח רווח והפסד	בדוח רווח והפסד		
(0.1)	0.2	(4.3)	0.1	3.6	0.8	0.8	סך כל הנכסים
(0.1)	0.2	(4.3)	0.1	3.6	0.8	0.8	סך כל הנכסים
							התחייבויות בגין מכשירים נגזרים: חוזי ריבית שקל - מדד
1.1	1.1	(5.8)	-	2.6	4.3	4.3	סך כל ההתחייבויות
1.1	1.1	(5.8)	-	2.6	4.3	4.3	סך כל ההתחייבויות

(1) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן ריבית".
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו נכללו בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

(2) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

ביאור 14ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)					
ממוצע משוקלל	טווח	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי	נכסים
0.96%	1.05%-7.63%	0.5	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	נכסים בגין מכשירים נגזרים: חוזי מטבע חוץ
30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)					
ממוצע משוקלל	טווח	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי	נכסים
0.017	1.25%-5.71%	0.5	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	נכסים בגין מכשירים נגזרים: חוזי מטבע חוץ התחייבויות
2.19%	0.1%-7.2%	1.5	ריבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים: חוזי ריבית שקל - מדד
31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
ממוצע משוקלל	טווח	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי	נכסים
1.79%	1.05%-7.45%	0.2	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	נכסים בגין מכשירים נגזרים: חוזי מטבע חוץ התחייבויות
2.32%	0.1%-7.2%	1.1	ריבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים: חוזי ריבית שקל - מדד

ביאור 14 - מידע בדבר רגישות מדידות השווי ההוגן לשינויים בנתונים לא נצפים

לשם מדידת שוויים ההוגן של נכסים והתחייבויות שנכללו ברמה 3, משתמש הבנק בטכניקת הערכה של היוון תזרימי מזומנים. שיעור ההיוון המשמש את הבנק מורכב מריבית חסרת סיכון הנצפית בשוק, כגון: ריבית ליבור, ריבית בנק ישראל וריבית של אג"ח ממשלתית בתוספת פרמיית הסיכון המשקפת את סיכון האשראי של הצד הנגדי והנקבעת בהתאם להנחות הבנק.

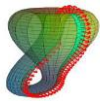
גידול/קיטון משמעותי בפרמטרים הלא נצפים, יבוא לידי ביטוי בשווי הוגן נמוך/גבוה באופן משמעותי מן הערך בו הוצגה.

ביאור 15 – אירועים מהותיים בתקופת הדיווח

שינוי במס חברות

ביום 4 בינואר 2016 אישרה מליאת הכנסת את החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 216), התשע"ו-2016, אשר קבע, בין היתר, הורדת שיעור מס חברות החל משנת 2016 ואילך בשיעור של 1.5%, כך שיעמוד על 25%. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים ירד מ-37.58% ל-35.89% משנת 2016 ואילך.

יתרות המסים הנדחים ליום 30 בספטמבר 2016 חושבו בהתאם לשיעור המס החדש כפי שנקבע בחוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 216), התשע"ו-2016, לפי שיעור המס הצפוי לחול במועד ההיפוך. השפעת השינוי על הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2016 מתבטאת בקיטון ביתרות נכסי המסים הנדחים בסך של 3.0 מיליון ש"ח, כנגד הוצאות מסים נדחים בסך של 2.9 מיליון ש"ח וכנגד הפסד כולל אחר בסך של 0.1 מיליון ש"ח.

10 בנובמבר 2016

הצהרת אקטואר – מר אליאור וייסברג

נתבקשתי על ידי בנק אוצר החייל בע"מ להעריך את התחייבויותיו בגין מענקי ותק, פיצויים ופיצויים מוגדלים, נופש והטבות לפנסיונרים ליום 30 בספטמבר 2016 (להלן – "ההתחייבות"), בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים וכללי חשבונאות מקובלים בישראל. פרט לביצוע הערכה אקטוארית זאת אין לי קשרים עסקיים עם הבנק, עם בעל עניין בבנק או עם בן משפחה של בעל עניין, עם חברה בת של הבנק או עם חברה קשורה לבנק. עבודתי לא לוותה בהגבלות ובהתניות שהיה בהן כדי להשפיע עליה או להטותה.

אני משמש כאקטואר חיצוני של הבנק החל משנת 2001. אני בעל תואר במתמטיקה וסטטיסטיקה, חבר באגודה האקטוארית האנגלית ובאגודת האקטוארים בישראל, בעל 35 שנות ניסיון בתחום הערכות אקטואריות. אני נותן שירותי אקטואריה לחברות גדולות במשק ובכללן משטרת ישראל, חברת החשמל, רשות שדות התעופה, נמל אשדוד, בנק המזרחי וחברות רבות אחרות.

היקף חוות הדעת האקטוארית

1. לצורך חישוב ההתחייבות של התאגיד הבנקאי, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי הבנק. בקשותי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההתחייבות לצורכי הדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים ובכלל זה השווייטי את הנתונים האמורים לנתוני התקופה אליה מתייחס הדוח ולנתוני השנים הקודמות.
2. במידת הצורך הסתמכתי בהערכתי גם על הנתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים. בחנתי את מידת התאמת הנתונים והרלוונטיות שלהם.
3. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההתחייבות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוט המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 4 להלן.

חוות הדעת

4. הערכתי את ההתחייבות בהתאם לכללים אקטואריים מקובלים, הוראות הדיווח לציבור וכללי חשבונאות מקובלים.
5. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בסעיפים 1 ו-2 לעיל, הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי.
6. ההנחות והשיטות להערכת ההתחייבות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להנחיות וכללים המפורטים לעיל.
7. ההתחייבות המופרטת בדין וחשבון האקטוארי, מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי התחייבות הולמת לכיסוי התחייבויות התאגיד הבנקאי בגין מחויבויות שונות של הבנק לעובדיו, כמתואר בחוות דעתי המפורטת.

אני מסכים שחוות דעתי זו תפורסם כחלק מהדוחות הכספיים של הבנק ליום 30 בספטמבר 2016.

חתימה

אליאור וייסברג

שם האקטואר

10/11/2016

תאריך

לכבוד

בנק אוצר החייל בע"מ
רחוב מנחם בגין 11
רמת – גן 52521

**הנדון: הערכה אקטוארית בהתאם להוראות המפקח על הבנקים
בנושא זכויות עובדים בבנק אוצר החייל – לתאריך 30 בספטמבר 2016**

כללי

1. הערכה אקטוארית זו הוכנה לבקשתו של בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "הבנק") לצורך יישום הנחיות בנק ישראל בדבר דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. ההערכה כוללת חישובים אקטואריים של התחייבויות שונות לעובדים, למסיימים עבודתם ולגמלאים, לצורך הכללתם בדוחות הכספיים, ל-30 בספטמבר 2016.

2. ההנחות האקטואריות בבסיס החישובים הן בגישת best estimate ולא שמרניות, כלומר – מטרת ההערכה להציג תחזיות מדויקות ככל האפשר. תוצאות דומות (אך לא זהות) היו יכולות להתקבל ע"י בחירת הנחות אחרות בטווח סביר.

3. דוח זה מפרט את הנתונים, ההנחות ושיטות העבודה בהם עשינו שימוש. הדוח כולל טבלאות מסכמות של הנתונים הרלוונטיים השונים ופירוט המחויבויות השונות.

4. פירוט קבוצות העובדים הקיימות בבנק ליום 30 בספטמבר 2016:

4.1 **עובדים פעילים** – קבוצה זו מהווה את כל העובדים המועסקים על ידי הבנק נכון ליום ההערכה האקטוארית. קבוצה זו נחלקת ל-4 תתי קבוצות:

4.1.1 **עובדים זמניים** – עובדים חדשים בבנק אשר תקופת העסקתם המרבית הינה עד 4 שנים (לאחר תקופה זו עובדים אלו מסיימים את עבודתם או הופכים לעובדים קבועים).

4.1.2 **עובדים קבועים** – עובדים קבועים אשר תנאי עבודתם מוסדרים באופן קולקטיבי, בהסכמים ובהסדרים קיבוציים המגובשים מעת לעת בין הבנק ובין ארגון עובדי הבנק.

4.1.3 **עובדים בחוזה אישי** – עובדים אשר תנאי העסקתם מוסדרים בחוזים אישיים באופן שההסכמים וההסדרים הקיבוציים אינם חלים עליהם.

4.1.4 **עובדים בכירים בחוזה אישי** – חברי הנהלת הבנק, אשר תנאי העסקתם מוסדרים בחוזים אישיים באופן שההסכמים וההסדרים הקיבוציים אינם חלים עליהם.

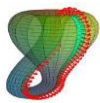
4.2 **פנסיונרים** – עובדים שפרשו מהבנק. קבוצה זו נחלקת ל-3 תתי קבוצות:

4.2.1 **פנסיונרים לפי חוק** – עובדים שפרשו בגיל הפרישה הקבוע בחוק.

4.2.2 **פנסיונרים בפרישה מוקדמת** – עובדים שפרשו לפני גיל הפרישה הקבוע בחוק.

4.2.3 **שארים** – בן/בת זוגו של הפנסיונר/רית.

5. קבלתי מהבנק מסמך ובו מיפוי של ההסכמים והנוהגים בבנק. בנוסף קיימתי עם אנשי החטיבה לחשבונאות פגישות ושיחות נוספות להבהרת מהות ההטבות השונות.

להלן פירוט ההטבות עבורן בוצעה ההערכה האקטוארית:

6. מענק ותק

- 6.1 עובדים פעילים זכאים למענק חד פעמי עם השלמת 20 שנות עבודה.
- 6.2 עבור כל עובד מחושבת המחויבות בהתחשב בהסתברות להשלים 20 שנות עבודה בבנק (תוך התחשבות בלוחות תמותה ונכות ובשיעורי עזיבה חזויים).
- 6.3 המחויבות נצברת באופן לינארי לאורך 20 שנות העבודה הנדרשות לקבלת המענק.
- 6.4 זכאים למענק רק עובדים פעילים שמגיעים לוותק הרלוונטי לפני גיל הפרישה הקבוע בחוק.
- 6.5 גובה המענק כולל מרכיב קבוע ומרכיב הנגזר משכרו של העובד וכולל צפי לעליית השכר הריאלית השנתית.

7. הטבות לפנסיונרים

- 7.1 עובדים המסיימים עבודתם בבנק אשר מוגדרים במסגרת הפרישה כגמלאים של הבנק, זכאים להטבות כספיות בכל שנה. הטבות אלה כוללות: תלושי ביגוד, שי לחג, נופש שנתי ומינוי לתיאטרון.
- 7.2 החישוב האקטוארי מבוצע הן עבור הפנסיונרים של הבנק, והן עבור עובדי הבנק, בגין האפשרות שיהנו מהטבות אלו בעתיד.
- 7.3 המחויבות עבור עובדים נצברת באופן לינארי לאורך שנות העבודה.
- 7.4 ההטבות משולמות לפנסיונרים או לשארים עד יום מותם.
- 7.5 ההנחה היא ששווי ההטבות יצמד למדד ללא עלייה ריאלית בשוויין.

8. פיצויים

התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פרישה לעובדיו מכוסה החל משנת 1994 על ידי הפקדות חודשיות סדירות על שם העובדים בקופות גמל לקצבה ולפיצויים. הסכומים שהופקדו על שם העובדים לכיסוי מחייבות זו אינם כלולים במאזן הבנק מכיון שאינם בשליטת הבנק. החבות עד שנת 1994 וחלק מהחבות לפיצויים בשיעור של 2.33% / 8.33% מן השכר לפיצויים מופקד באופן שוטף בהפקדה נפרדת על שם העובד. ההתחייבות הכלולה בדוחות משקפת את מחויבותו של הבנק בגין חלק זה.

- 8.1 עובד שהתפטר יקבל את הכספים שנצברו לזכותו בקופת הפיצויים.
- 8.2 עובד בעל ותק של שנה ומעלה שפוטר מעבודתו יהיה זכאי לפיצויי פיטורין כנדרש בחוק פיצויי פיטורין.

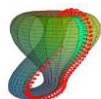
9. פיצויים מוגדלים

בגין עובדים פעילים שבהתאם להערכת ההנהלה, צפוי שיפרשו לפני גיל הפרישה הקבוע בחוק, במסלול פיצויים מוגדלים, חושבה התחייבות בהתבסס על צפי הפיצויים שישולמו ועל ניסיון העבר.

9.1 מהלכי התייעלות – שיעורי העזיבה ושיעורי הפיצויים הותאמו להחלטת הדירקטוריון וההנהלה בנוגע לפרישה מרצון המתוכננת בשנים 2016-2020 בעקבות מהלכי התייעלות.

10. מענק נופש

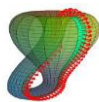
במלאת לעובד 25 שנות ותק זכאים העובדים הפעילים ובני זוגם להשתתפות בנופש שנתי המאורגן על ידי הבנק במימון מלא של הבנק.

הנחות, שיטות עבודה ומתודולוגיה אקטוארית

11. הנחות החישוב:

- 11.1 **שיעור ההיוון – שיעור ההיוון** להטבות לעובדים חושב על בסיס תשואת אגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע על איגרות חוב קונצרניות בארה"ב בדירוג AA, על פי הוראות המפקח על הבנקים.
  - 11.2 **שיעור תמורה ונכות – מבוססים** על לוחות תמורה ב' של חברות הביטוח.
  - 11.3 **שיעורי עזיבה – שיעורי העזיבה** חושבו על ידי הבנק כפונקציה של הוותק. שיעורי העזיבה משקפים את ציפיות ההנהלה והחלטותיה בדבר פרישת עובדים בתנאים מועדפים ומבוססים על מידע שנאסף בבנק ונתוני עזיבה החל משנת 2009.
  - 11.4 **גיל פרישה – גברים ונשים – 67**.
  - 11.5 **שיעורי הגידול בשכר – שיעורי הגידול** בשכר חושבו על ידי הבנק כפונקציה של הוותק. שיעורי גידול השכר מבוססים על מידע שנאגר בבנק וכולל נתוני גידול בשכר עובדים קבועים וזמניים משנת 2009.
  - 11.6 **עלות ההטבה – מוערכת** על בסיס עלויות בפועל וכוללת תחזית לגידול ריאלי.
12. שיטת החישוב האקטוארית ששימשה כדי להעריך את ההתחייבות הינה שיטת יחידת הזכאות החזויה. לפי שיטה זו, ההערכה כוללת את כל ההטבות שצפוי כל עובד לקבל, נצברות על בסיס הקו הישר יחסית לוותק שנצבר בהשוואה לתקופת השירות הצפויה.

13. תוצאות ההערכה האקטוארית

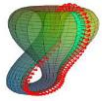
להלן ריכוז ההתחייבות האקטוארית:

	ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 30 בספטמבר 2016
הטבות לאחר פרישה		
פיצויים	28.9	92.0
הטבות לפנסיונרים	26.6	36.1
הטבות אחרות לזמן ארוך		
מענק ותק	3.3	3.4
נופש 25 שנה	16.5	17.5
סך הכל	75.3	149.0

14. הערכה אקטוארית זו מסכמת פרטים חשבונאיים ואקטואריים הקשורים בהתחייבות של הבנק לעובדים במהלך שנות עבודתם ולאחר שיסיימו עבודתם בבנק בעתיד. הביאורים האקטואריים המצורפים לתאריכים השונים מצורפים לדוח זה. העבודה הוכנה על פי הנחיות וסטנדרטים חשבונאיים ואקטואריים מקצועיים מקובלים לעבודות מסוג זה.

בכבוד רב,

אליאור ויסברג
אקטואר

נספח א' – ניתוחי רגישות

להלן ניתוחי רגישות לסכום ההתחייבות ביחס לשינוי של 1% בריבית להיוון, בשיעור עליית השכר ובשיעורי העזיבה

רגישות לשינויים בשיעורי העזיבה		רגישות לשינויים בשיעורי ההיוון		רגישות לשינויים בשיעורי התגמול		התחייבות אקטוארית ליום 30 בספטמבר 2016		הטבות לאחר פרישה
קיטון ב- אחוז השינוי	גידול ב- אחוז השינוי	קיטון ב- אחוז השינוי	גידול ב- אחוז השינוי	קיטון ב- אחוז השינוי	גידול ב- אחוז השינוי	קיטון ב- אחוז השינוי	גידול ב- אחוז השינוי	פיצויים
(4.7%)	4.8%	9.0%	4.4	8.3	(4.8%)	(4.4)	92.0	פיצויים
3.6%	(3.0%)	18.8%	(1.1)	6.8	(14.1%)	(5.1)	36.1	הטבות לפנסיונרים
5.9%	(5.9%)	5.9%	(0.2)	0.2	(5.9%)	(0.2)	3.4	הטבות אחרות לזמן ארוך
6.9%	(6.3%)	7.4%	(1.1)	1.3	(6.3%)	(1.1)	17.5	מענק ותק נופש 25 שנה
(1.1%)	1.3%	11.1%	2.0	16.6	(7.2%)	(10.8)	149.0	סך הכל

רגישות לשינויים בשיעורי התגמול		רגישות לשינויים בשיעורי ההיוון		רגישות לשינויים בשיעורי העזיבה		התחייבות אקטוארית ליום 30 בספטמבר 2016		הטבות לאחר פרישה
קיטון ב- אחוז השינוי	גידול ב- אחוז השינוי	קיטון ב- אחוז השינוי	גידול ב- אחוז השינוי	קיטון ב- אחוז השינוי	גידול ב- אחוז השינוי	קיטון ב- אחוז השינוי	גידול ב- אחוז השינוי	פיצויים
(4.9%)	8.8%	8.1	8.1	8.1	8.1	8.1	92.0	פיצויים
(13.9%)	17.2%	6.2	6.2	6.2	6.2	6.2	36.1	הטבות לפנסיונרים
(5.9%)	5.9%	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	3.4	הטבות אחרות לזמן ארוך
(6.3%)	7.4%	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3	17.5	מענק ותק נופש 25 שנה
(7.2%)	10.6%	15.8	15.8	15.8	15.8	15.8	149.0	סך הכל

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח השנתי

תוכן עניינים

<u>175</u>	עבודת הדירקטוריון
<u>175</u>	גילוי בדבר מבקר פנימי בתאגיד
<u>176</u>	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

עבודת הדירקטוריון

במהלך תשעת החודשים של שנת 2016 המשיך דירקטוריון הבנק את פעילותו בקביעת מדיניות הבנק והקווים העקרוניים לפעולתו, בקביעת הנחיות ובקיום פיקוח ובקרה על הפעילות השוטפת של הבנק. המליאה וועדותיה קיימו דיונים מפורטים בהיבטים השונים של פעילות הבנק. בתקופה זו התקיימו 12 ישיבות מליאת הדירקטוריון וכן 26 ישיבות של וועדות הדירקטוריון.

שינוי בהרכב הדירקטוריון

ביום 17 במרץ סיימה הגב' סמדר ברבר-צדיק את כהונתה כיו"ר הדירקטוריון.
ביום 23 בפברואר 2016 מונה מר יוסף לוי כדירקטור וביום 17 במרץ 2016 כיו"ר הדירקטוריון.
ביום 10 באפריל סיים מר מוטי בירן את כהונתו כדירקטור.
ביום 10 באפריל מונתה גב' זיווה ברק כדירקטורית.
ביום 12 ביולי מונה מר בן ציון בנצי אדירי כדירקטור.
ביום 1 באוגוסט סיים מר גיל בן שאול את כהונתו כדירקטור.
ביום 30 באוקטובר סיים מר מוטי בר דגן את כהונתו כדירקטור.
ביום 30 באוקטובר מונה מר שמואל הולצקן כדירקטור.
ביום 30 באוקטובר מונה מר יצחק שגב כדירקטור.

גילוי בדבר מבקר פנימי בתאגיד

בתשעה חודשים של שנת 2016 לא חל שינוי בגילוי שניתן בדוחות הכספיים לשנת 2015 לגבי פעילותו של המבקר.

שינויים בהנהלה

ביום 31 במרס 2016 פרשה סמנכ"ל, חברת הנהלת הבנק, ממונה על הלשכה ליעוץ משפטי ומזכירת הבנק עו"ד גילה יחזקאלי מתפקידה.
עו"ד איה אשתר מונתה כסמנכ"ל, יועצת משפטית ראשית ומזכירת הבנק החל מיום 1 באפריל 2016.

ביום 17 באפריל 2016 מינה דירקטוריון הבנק את מר משה יגן לתפקיד ממלא מקום מנהל החטיבה הקמעונאית, סמנכ"ל וחבר הנהלת הבנק החל מיום 1 במאי 2016.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים הינם מנכ"ל הבנק מר יעקב מלכין והחשבונאי הראשי מר עופר סלפטר האחראי על החטיבה לחשבונאות.

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים המכילות את הוראות SOX 302 מתכנסת ועדת גילוי, בראשות המנכ"ל ובהשתתפות כל מנהלי החטיבות וחותמי משנה בכירים נוספים בבנק ורואי החשבון המבקרים של הבנק. הועדה דנה בנושאים מהותיים שעשויה להיות להם השלכה על הנתונים בדוחות הכספיים וכן בליקויים משמעותיים שנתגלו במערך הבקרה על דווח כספי ומעקב אחר תיקונם. הדוחות הכספיים מוצגים לחברי ועדת הגילוי במלואם ומתקיים דיון בסוגיות מהותיות ובמדיניות החשבונאית שיש ליישם.

דירקטוריון הבנק אחראי על בקרת העל בבנק ומאשר את הדוחות הכספיים של הבנק. דירקטוריון הבנק קבע כי ועדת ביקורת ומאזן (להלן: "ועדת הביקורת"), תבחן את הדוחות הכספיים ותמליץ בפניו על אישור הדוחות. הוועדה מונה 7 חברים, מהם 5 דירקטורים חיצוניים. 6 מחברי הוועדה הם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. שמות חברי הוועדה ומיומנותם מפורטים בפרק "הדירקטוריון והנהלה" בדוחות הכספיים לשנת 2015. בדיוני הוועדה בנושא דוחות כספיים משתתפים, בנוסף לחבריה, גם רואי החשבון המבקרים של הבנק, סומך חייקין רואי חשבון, ומופיעי בפניה המנכ"ל, החשבונאי הראשי וה-CRO של הבנק.

במסגרת הליך אישור הדוחות, מקבלים הדירקטורים חברי ועדת הביקורת את טיוטת תמצית הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח לפני ישיבת הוועדה וכן חומר עזר, מצגות ומידע נוסף. במהלך הישיבה המתכנסת לדיון בדוחות הכספיים, ניתנת לדירקטורים האפשרות להפנות שאלות לחברי ההנהלה המופיעים בפניה ולרואי החשבון המבקרים של הבנק, ולהעיר את הערותיהם לדוחות קודם שימליצו בפני הדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים.

ועדת הביקורת בוחנת את הסוגיות המהותיות והאומדנים הקריטיים שישומו בדוחות הכספיים, את סבירות הנתונים, את המדיניות החשבונאית שישומה, את השינויים שחלו בה, אם חלו ואת הטיפול החשבונאי שישום בעניינים מהותיים. כן בוחנת הוועדה את יישום עיקרון הגילוי הנאות בדוחות הכספיים ובמידע הנלווה. הוועדה דנה בין היתר בחובות בעייתיים, בשווי ההחזקות בניירות ערך, בהוצאות להפסדי אשראי של הבנק, בחשיפות לסיכונים ובדרך השתקפותם והשפעתם על הדוחות הכספיים.

בין היתר, מקבלת ועדת הביקורת דווח ומקיימת דיון, על ליקויים משמעותיים וחולשות מהותיות בבקרה הפנימית על הדוחות הכספיים, אם וככל שנמצאו. כמו כן, מקבלת הוועדה דווח על כל תרמית, אם וככל שנמצאה, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, מידע זה נמסר גם ליו"ר הדירקטוריון, כנדרש בהוראה 645 להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים (הצהרה לגבי גילוי). בתום הדיון ממליצה הוועדה בפני הדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים.

חברי הדירקטוריון מקבלים טיוטת תמצית הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח מספר ימים לפני הישיבה הדנה בדוחות הכספיים.

בישיבה זו, משתתפים כל חברי הנהלת הבנק ורואי החשבון המבקרים. במסגרת הדיון במליאה מציג המנכ"ל את תוצאות הפעילות שהוצגו בדוחות הכספיים וכן מידע מפורט ונתוני עזר נוספים. בדיון משיבים נושאי המשרה בבנק לשאלות הדירקטורים ככל ששאלו. בתום הדיון מתקבלת החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק והסמכת יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל והחשבונאי הראשי לחתום על הדוחות הכספיים.

פרטים נוספים

<u>178</u>	הסכם שכר קיבוצי לשנים 2016-2017
<u>178</u>	שירותי תפעול
<u>178</u>	הסכמים מהותיים
<u>179</u>	הליכים משפטיים
<u>179</u>	דירוג הבנק
<u>179</u>	חקיקה ופיקוח הנוגעים למערכת הבנקאית

חתימת הסכם שכר קיבוצי לשנים 2016-2017

- ביום 23 באוגוסט 2016 חתמו הנהלת הבנק, ועד העובדים והסתדרות העובדים הכללית החדשה על הסכם קיבוצי במסגרתו סוכם על שינויים בתנאי העסקה הכוללים, בין היתר, תיגמול שוטף, זכויות נצברות, היקף העסקה, ועוד. חתימת ההסכם ואישורו על ידי הדירקטוריון בחודש ספטמבר 2016 הביאו לסימו של סכסוך עבודה שהוכרז בחודש מאי 2016.

- במסגרת ההסכם סוכם על תשלום מידי של הערך המהוון של פדיון דמי מחלה בפרישה כפי שחושב ונצבר בספרי הבנק ליום 31 בדצמבר 2015. החל מחתימת ההסכם לא יהיו העובדים זכאים לפדיון דמי מחלה אך לא יפגעו זכויות אחרות הקשורות בדמי מחלה כגון צבירה וניצול ימי מחלה.

- על פי ההסכם ישמרו הצדדים על שקט תעשייתי בנושאים שהוסדרו בהסכם עד ליום 31 במרס 2018.

שירותי תפעול

השקעות והוצאות בגין מערך טכנולוגיית המידע

שירותי המחשב הבנקאיים ללקוחות הבנק ניתנים באמצעות חברת מתף-חברה בת בשליטה מלאה של הבנק הבינלאומי. חלק מהשירותים הבנקאיים ללקוחות הבנק ניתנים באמצעות הבנק הבינלאומי. מתף נותנת שירותי מיחשוב (פיתוח, תחזוקה, ציוד קווי נתונים ועוד), שיטות ותהליכים (נהלים, חוזרים ועוד) ותפעול (מסלוקה דואר ועוד). שירותי המיחשוב ניתנים לכל הבנקים בקבוצת הבנק הבינלאומי. מתף מספקת במסגרת ההתקשרות את שירותי המיחשוב והתפעול בהיקף ובסטנדרטים הנהוגים בקבוצת הבנק הבינלאומי. השירות כולל את כל שירותי המחשב, הן בתכנה והן בחומרה, עדכוני גירסאות, תמיכה בהוראות הרגולציה ודווחים לציבור ולמפקח על הבנקים, תחזוקה וחידוש הציוד בכל אתרי הבנק, אבטחת מידע והשקעות בפרוייקטים עתידיים. הבנק משלם לחברת מתף חלק מהוצאותיה המיוחדות לו על פי חלקו בהיקף הפעילות בקבוצה ואת עלויות הסבת מערך המיחשוב המיוחדות לו בהתאם לפריסה רב שנתית. החל ממועד ההסבה הבנק אינו משקיע ואינו מהוון השקעות בחומרה ובפיתוח למעט מקרים בהם מבוצע פיתוח על ידי מתף על פי דרישת הבנק ולשימוש הבלעדי.

הסכמים מהותיים

בחודש נובמבר 2015 זכה הבנק במכרז למתן אשראי ושירותים בנקאיים לעובדי מערכת הביטחון. במכרז נקבע, בין היתר, התנאים למתן אשראי ולניהול חשבון לעובדי מערכת הביטחון, אוכלוסייה הכוללת את אנשי הקבע וגמלאי צה"ל, אזרחים עובדי צה"ל, עובדי משרד הביטחון וגמלאיו, יחידות הסמך של משרד הביטחון וגמלאיהן ואת הזכאים לקיצבאות שיקום. תקופת ההסכם על פי המכרז הינה ל-7 שנים החל מחודש יוני 2016. במכרז נקבע, בין היתר, כי הבנק יעמיד הלוואות לאוכלוסייה שצוינה לעיל בהתאם להפניות שיפנה משרד הביטחון. תנאי הריבית ללקוח יקבעו על ידי משרד הביטחון ועל פי תנאי המכרז הוא זה שישא בכל הפסדי האשראי. משרד הביטחון ישלם לבנק או יקבל ממנו את הפרש בין הריבית שישלם הלקוח ובין הריבית שהציע הבנק במכרז לגבי כל סוג של הלוואות. כחלק מתנאי המכרז, נכללו גם הזכויות להפעלת סניפי הבנק במחנות צה"ל. למשרד הביטחון ניתנה האפשרות לבחור בהפעלתם של חלק מן הסניפים. במסגרת זו סוכם כי הבנק ימשיך להפעיל את הסניפים בפריסה הנוכחית. הזכייה במכרז מאפשרת לבנק הזדמנויות עסקיות להרחבת פעילותו בקרב אוכלוסיית המכרז והגדלת חלקו באוכלוסיות נוספות.

מכרז החשב הכללי להעמדת הלוואות לעסקים קטנים ובינוניים בערבות מדינה

בחודש ינואר 2016, זכה הבנק בשותפות עם מיטב ד"ש גמל ופנסיה (להלן "מיטב ד"ש") במכרז החשב הכללי במשרד האוצר לבחירת שותפויות פיננסיות להעמדת הלוואות לעסקים קטנים בערבות המדינה. הבנק ומיטב ד"ש צפויים להעמיד אשראי לעסקים קטנים ובינוניים ב 4 השנים הקרובות.

הליכים משפטיים

דבר תביעות משפטיות ראה ביאור 9. לתמצית הדוחות הכספיים.

דירוג הבנק

חברת "מידרוג" דירגה את האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק בדירוג a1.il אופק יציב, את פיקדונות הבנק לזמן קצר בדירוג P-1.il, את הפיקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק בדירוג Aa2.il אופק יציב, ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג Aa3.il אופק יציב.

חקיקה ופיקוח הנוגעים למערכת הבנקאית

כללי

מערכת החקיקה המסדירה את תחום הבנקאות בישראל ואשר חלה על הבנק כוללת, בין היתר, את פקודת הבנקאות משנת 1941, חוק בנק ישראל, התש"ע-2010, חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981 וחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981. מכוח חוקים אלה נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל ושל המפקח על הבנקים, וחלים עליו הוראות, כללים, הנחיות וצווים של המפקח על הבנקים ("החקיקה הבנקאית"). החקיקה הבנקאית מהווה את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותה של קבוצת הבנק. פרט לחקיקה הבנקאית, כפוף הבנק בפעילותו גם למערכות חקיקה מקבילות המסדירות את פעילותו בתחומים שונים, כגון פעילות בתחום שוק ההון, בתחום המשכנתאות ועוד. גם בתחומים אלה חלים על הבנק, בנוסף לדברי החקיקה, הוראות, כללים והנחיות של רשויות המדינה המוסמכות, ובהם של רשות ניירות ערך, של הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון במשרד האוצר, של הבורסה לניירות ערך ושל רשות ההגבלים העסקיים. רגולציה נוספת בנושאים יחודיים מטילה על כלל המערכת הבנקאית חובות והוראות ספציפיות, לדוגמה דיני איסור הלבנת הון ומימון טרור, רגולציה העוסקת בפעילות מול תושבי חוץ כגון ה-FATCA וכיו"ב. קבוצת הבנק פועלת תוך ציות להוראות החוק והרגולציה החלים עליה כאמור. להלן בתמצית פירוט של שינויי חקיקה ויזמות חקיקה רלוונטיים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עשויים להשפיע על פעילות הבנק.

בנקאות

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון), התשע"ו-2016

ביום 19 ביולי 2016 פורסמו כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון), התשע"ו-2016. בהתאם לכללים, הבנקים נדרשים לצרף אחת לשנה מיוזמתם למסלול הבסיסי, בהודעה ללקוח, לקוח המסווג כ"אזרח ותיק" או כ"אדם בעל מוגבלות" ואשר על פי הקריטריונים שנקבעו בכללים צפוי להרוויח מהמעבר למסלול הבסיסי. הלקוח רשאי לבטל צירופו למסלול כאמור. בנוסף, שולבו בכללים מגבלות על מחירי עמלות בקשר עם מסירת מסמכים מסוימים לאחר סגירת החשבון ושינוי מועד פירעון של הלוואה לדיור וכן הוטל פיקוח ונקבע מחיר מרבי לעמלת דוחות סטנדרטיים לבקשת לקוח הנגבית מיחידים ועסקים קטנים בצו הבנקאות (שירות ללקוח)(פיקוח על שירות דוחות סטנדרטיים לבקשת לקוח), התשע"ו-2016.

מכתב בנק ישראל בעניין צעדים בתחום העמלות

במכתב מיום 24 בינואר 2016 הודיע בנק ישראל, כי במסגרת טיפולו בעמלות חריגות בכונתו לערוך במהלך שנת 2016 סריקה מקיפה של כל התעריפים בגין השירותים הבנקאיים הכלולים בתוספת הראשונה לכללי העמלות הנ"ל, במטרה לאתר ולטפל בעמלות אלה. הנחיות ספציפיות יינתנו לתאגידים הבנקאיים בהתאם לממצאי הסריקה.

טיוטת תקנות הביטוח הלאומי (חיסכון ארוך טווח לילד), התשע"ו-2016

ב- 10 באוגוסט 2016 הפיץ משרד האוצר את טיוטת התקנות הנ"ל, שעניינן יצירת חסכון ארוך טווח לכל ילד מכספי קצבאות ילדים של ביטוח לאומי. התקנות אושרו בוועדת הכספים של הכנסת ביום 6.9.16 בשינויים מסוימים אך טרם פורסם נוסח סופי. בהתאם לתקנות, המוסד לביטוח לאומי יפקיד מדי חודש סכום של 50 ש"ח לחשבון חסכון ייעודי על שם הילד, שניתן למשיכה מגיל 18. לכספים אלה יוספו סכומים חד פעמיים שיופקדו על ידי הביטוח הלאומי בהגיע הילד לגיל 18, ובמקרה בו הילד יבחר לדחות את מועד משיכת הכספים- בהגיעו לגיל 21. ההורים רשאים להוסיף לחשבון החסכון הייעודי סכום חודשי נוסף מתוך קצבת הביטוח הלאומי, אשר נקבע לסך של 50 ש"ח בצו הביטוח הלאומי (סכום החיסכון הנוסף), התשע"ו-2016. הגופים הפיננסיים שיוכלו לפתוח חסכונות כאמור ייקבעו במסגרת מכרז. התקנות קובעות ברירות מחדל לניהול כספי החיסכון, במקרה שההורים לא בחרו בגוף הפיננסי ובמסלול ההשקעה בו יושקעו הכספים.

משרד האוצר פרסם הזמנה להציע הצעות לבחירת בנקים וקופות גמל כמנהלי כספי החיסכון ארוך הטווח בתוכנית חיסכון לכל ילד. על פי מסמך זה, המוסד לביטוח לאומי ישלם לבנק דמי תפעול עד הגיע הילד לגיל 21, בסך של 4.5 אגורות לכל שורת דיווח (תנועה) שתועבר על ידי נתן שירותי הסליקה והממשקים. המועד האחרון להגשת הצעות הינו 7.11.16. הבנק הגיש הצעה בהתאם להזמנת משרד האוצר.

הוראת ניהול בנקאי תקין - מס' 425 - דוחות שנתיים ללקוחות התאגידים הבנקאיים

ביום 21 ביוני 2015 פורסמה על ידי בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא דוחות שנתיים ללקוחות התאגידים הבנקאיים. ההוראה קובעת חובת מסירת דיווח שנתי ללקוחות, ומגדירה את אופן מסירתו ואת פירוט המידע שייכלל בו. הדיווח יכלול מידע מקיף אודות נכסיו והתחייבויותיו של הלקוח. ההוראה נכנסה לתוקף ביום 28 בפברואר 2016 וחלה על יחידים ועסקים קטנים.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 432 - העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח

ביום 21 בדצמבר 2014 פורסם על ידי בנק ישראל תיקון להוראת נוהל בנקאי תקין בנושא העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח. עיקרי התיקון הם הרחבת האפשרות לבצע תהליכי סגירת חשבון או העברת פעילות באמצעות ערוצי תקשורת נוספים וכן מסירת מידע ללקוח במתכונת דומה לזו שנקבעה בהוראות בנק ישראל מס' 425 בנוגע לדוחות השנתיים ללקוחות. ההוראה נכנסה לתוקף באופן מלא ביום 28 בפברואר 2016 וחלה על יחידים ועסקים קטנים.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 454 - פירעון מוקדם של הלוואה שלא לדיור

ביום 21 ביוני 2015 פורסם על ידי בנק ישראל תיקון להוראת נוהל בנקאי תקין בנושא פירעון מוקדם של הלוואה שלא לדיור. מטרת התיקון היא להרחיב את תחולת ההסדר הקיים בהוראה, לקבוע מנגנון אחיד וגלוי לקביעת שיעור הרבית לפיה מחושב רכיב ההיוון וליצור אחידות, ככל הניתן, בין פירעון מוקדם של הלוואה לדיור לבין פירעון מוקדם של אשראי שאינו לדיור. לפי התיקון יחול ההסדר הקבוע בהוראה על הלוואות שניתנות לאנשים פרטיים או לעסקים זעירים כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור, לעומת הנוסח הקודם שחל רק על הלוואות שסכומן המקורי אינו עולה על 750 אלף ש"ח ושניתנו לתקופה של 6 חודשים לפחות ("הלוואות מוגנות"). כמו כן, לגבי ההלוואות המוגנות נקבע מנגנון חדש לחישוב רכיב ההיוון, המבוסס על הרבית הממוצעת ומנטרל את פרמיית הסיכון של הלוואה במקרה של פירעון מוקדם. בנוסף, לגבי כל ההלוואות הורחבו דרישות הגילוי ללקוח, בין היתר, באמצעות מתן דף הסבר גם בעת מתן ההלוואה. התיקון נכנס לתוקף ביום 1 באפריל 2016.

בתאריך 11 ביולי 2016 פורסם על ידי בנק ישראל תיקון להוראה, בו הובהר, בין היתר, כי פירעון מוקדם של הלוואות שניתנו לפני 1 באפריל 2016 יעשה לפי סיווג הלקוח (איש פרטי/עסק זעיר/אחר) במועד הפירעון,

ואילו פירעון מוקדם של הלוואות שניתנו לאחר המועד הנ"ל ייעשה לפי סיווג הלקוח שנקבע במועד מתן הלוואה. כמו כן, נקבע כי הצגת נוסחת רכיב ההיוון ואופן חישובה יעשה באינטרנט במקום בדף ההסבר.

צעדים להרחבת התפוצה והשימוש בכרטיסי חיוב מידי (דביט)

ביום 30 ביוני 2015 הפיץ בנק ישראל הוראות להטמעת כרטיסי חיוב (דביט) בישראל ולהגברת התחרות בתחום כרטיסי החיוב, כמפורט להלן-

1. במסגרת תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 470 נוספו להוראה שני פרקים - פרק "כרטיס חיוב מידי וכרטיס נטען" הכולל התייחסות למועדי העברת הכספים בעסקאות חיוב מידי (מחיוב מחזיק הכרטיס ועד לזיכוי בית העסק), וכן לאופן הגילוי ללקוח על עסקאות חיוב מידי, לרבות במסגרת חשבון העו"ש. פרק "שימוש בכרטיסי חיוב בתקן EMV" ("כרטיסים חכמים") הכולל הוראות למעבר מערך כרטיסי החיוב (הנפקה, סליקה, מכשירים אוטומטיים) לתקן EMV.

התיקונים להוראה נכנסים לתוקף בהדרגה, החל מה- 1 באוקטובר 2015 ועד ל- 31 בדצמבר 2018.

2. מכתב המפקח על הבנקים בעניין הרחבת תפוצת כרטיסי חיוב מידי (דביט)- התאגידים הבנקאיים נדרשים לנקוט בפעולות אקטיביות מול לקוחות חדשים וקיימים, לשם הצעת כרטיס חיוב מידי, וכן לנהל מעקב ודיווח תקופתי ביחס להפצת כרטיסי חיוב מידי לבנק ישראל.

3. צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות שניתן על ידי מנפיק לסולק בקשר לסליקה צולבת של עסקאות חיוב מידי) (הוראת שעה), התשע"ה-2015 - העמלה הצולבת לעסקאות בחיוב מידי הוכרזה כעמלה בפיקוח ומחירה יקבע על 0.3% (לעומת עמלה צולבת ממוצעת של 0.7% הנהוגה כיום לעסקאות בחיוב רגיל), החל מיום 1 באפריל 2016 לתקופה של שנה, על מנת לאפשר היערכות לקביעת העמלה על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים. הצו פורסם ביום 26 באוגוסט 2015.

כמו כן, ביום 28 ביוני 2015 פורסמו כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) (תיקון מס' 2), התשע"ה-2015. התיקון, שנכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2015, כולל בין היתר הגבלה על גביית דמי כרטיס בעד כרטיסי חיוב מידי, לרבות איסור על גביית דמי כרטיס בעד כרטיס חיוב מידי שהונפק ללקוח שברשותו כרטיס אשראי בתוקף שהונפק על ידי אותו תאגיד בנקאי, וזאת לתקופה של 36 חודשים ממועד ההנפקה של כרטיס החיוב המידי.

הבנק נערך ליישום ההוראות.

חוזר בנק ישראל בעניין מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים

ביום 9 ביוני 2015 פרסם המפקח על הבנקים חוזר לתיקון הוראת נוהל בנקאי תקין 313 בנושא מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. בהתאם לחוזר צומצמה הגדרת ההון להון רובד 1, ובכך הוקשחו המגבלות על מתן אשראי ללווה ולקבוצת לווים. כמו כן שונתה המגבלה על חבות של קבוצת לווים בנקאית לתאגיד בנקאי, והיא תעמוד על 15% מההון האמור במקום על 25%.

מועד התחילה של התיקונים להוראה היה ב-1 בינואר 2016, למעט לעניין השינוי בהגדרת ההון, אשר הפחתתו תבצע באופן מדורג, על פני 12 רבעונים, עד ל-31 בדצמבר 2018.

טיטת תזכיר חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 20), התשע"ה-2015

הטיטה, אשר הפצה ביום 3 בספטמבר 2015, כוללת מספר נושאים, וביניהם-

1. קביעת חזקה הניתנת לסתירה לפיה סירוב מצד תאגיד בנקאי לתת שירות ייחשב כסירוב סביר אם הוא נובע מאי-היענותו של הלקוח למסור פרטים הנדרשים על פי הוראות דין ובעיקר צו איסור הלבנת הון והוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411. בנוסף, סירוב מצד תאגיד בנקאי למתן שירותים בהתקיים יסוד סביר להניח כי פעולה קשורה להלבנת הון או למימון טרור, יחשב אף הוא כסירוב סביר לעניין סעיף 2(א) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח).
2. הרחבת ההסדר לביטול שעבודים שנוצרו להבטחת חוב שכבר נפרע גם ביחס להערות אזהרה ולהתחייבויות לרישום משכנתא שנרשמו להבטחת אותם חיובים תוך מתן אפשרות ללקוח למחקם בעצמו, לרבות הסמכת המפקח על הבנקים להטיל עיצום כספי בגין הפרת חובה זו (חלף עבירת הקנס הקבועה כיום).
3. תיקון הגדרת "לקוח" בהקשר לעמלות, באופן שיאפשר הגדרת יחיד המנהל חשבון למטרת עסק כ"עסק קטן" או "עסק גדול" עפ"י מחזור עסקי, בהתאם לתיקון שכבר הוכנס בכללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות), תשס"ח-2008 וכניסתו לתוקף הושעתה עד לתיקון הנ"ל בחוק הבנקאות (שירות ללקוח).
4. הסמכת המפקח על הבנקים לפרסם נתונים בדבר ההכנסה הממוצעת בפועל של לקוחות מקבלת שירותים וכן שיעורי רביות המשולמות בפועל ללקוחות בעד פיקדונות שיקליים והנגבות בפועל מלקוחות בעד אשראי, בתאגידי הבנקאיים.

טיטת הוראת ניהול בנקאי תקין 450 בעניין הליכי גביית חובות

ביום 7 באפריל 2016 פרסם בנק ישראל טיטה מתוקנת של הוראת נוהל בנקאי תקין בעניין הליכי גביית חובות, שמטרתה להסדיר את הפעולות שעל התאגיד הבנקאי לנקוט בתחום יחסי בנק לקוח ולהביא להגברת ההוגנות והשקיפות בהליכי גביית חובות. בין עיקרי הטיטה- דרישה לקביעת מדיניות לטיפול בגביית חובות מלקוחות, הקמת פונקציה ייעודית לעניין זה, קביעת תקרת רבית פיגורים בגין הלואה, לרבות מסגרת אשראי מאושרת בחשבון, והגילוי הנאות הנדרש.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 367 - בנקאות בתקשורת

ביום 21 ביולי 2016 פורסמה על ידי בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא בנקאות בתקשורת. מטרת ההוראה הינה הסרת חסמים קיימים להמשך התפתחות הבנקאות הדיגיטלית ומתן גמישות בהתאם לטכנולוגיה המשתנה, מבלי לחייב את התאגידי הבנקאיים לפנות לבנק ישראל בכל שינוי או הוספה של שירות שאינו מהותי. ההוראה מסדירה ומעדכנת נושאים שונים - פתיחת חשבונות באמצעות אינטרנט, הוראות בעניין הסכם למתן שירותי בנקאות בתקשורת, הצטרפות מרחוק לשירותי בנקאות בתקשורת, כריתת הסכם מרחוק, זיהוי ואימות של לקוחות וכו'. ההוראה מטילה על התאגידי הבנקאיים אחריות מוגברת לניהול הסיכונים הכרוכים בהרחבת הפעילות הבנקאית מרחוק ולהגנה על המידע של הלקוחות, לרבות הוספת בקורות, ניטור פעולות חריגות, משלוח התראות ללקוחות והדרכת לקוחות.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 420 - משלוח הודעות בתקשורת

ביום 25 ביולי 2016 פורסם על ידי בנק ישראל תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין בנושא הודעות בתקשורת, שעיקריו:
- הרחבת סוגי ההודעות והמסמכים, שניתן לשלוח באופן דיגיטלי, לרבות הודעות ומסמכי הוראות הניתנים בסניף.
- מתן אפשרות למשלוח הודעות מכח דין באמצעות מסרונים במקרים בהם נקבע משלוח ההודעות בדרך זו בדיון.

- חיוב התאגידים הבנקאיים לשלוח התראות באמצעות מסרונים במקרה בו סורבו חמישה שיקים ובמקרה בו הוטלה הגבלה על החשבון.
- הקלה בתנאי צירוף חשבון משותף לשירות קבלת הודעות בערוצי תקשורת.

חוזר המפקחת על הבנקים בנושא סוגי חשבונות ותנאים בהתקיימם לא תידרש חתימתו של לקוח על הסכם ביום 7 באוגוסט 2016 פורסם על ידי בנק ישראל חוזר בנושא סוגי חשבונות ותנאים בהתקיימם לא תידרש חתימתו של לקוח על הסכם, המתקן חוזר קודם בנושא. עיקרי התיקון:

- הוספת סוגי הסכמים, אשר לא תידרש חתימת לקוח עליהם.
- קביעת סוגי הסכמים שניתן לכרות באמצעות שיחה מוקלטת או באמצעות מענה טלפוני ממוחשב והתנאים לכריתתם בדרך זו.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 436- מיזם לאיתור פקדונות ללא תנועה וחשבונות של נפטרים

ביום 12 בספטמבר 2016 פורסמה על ידי בנק ישראל הוראת נוהל בנקאי תקין בנושא המיזם לאיתור פקדונות ללא תנועה וחשבונות של נפטרים. מיזם זה, מופעל באמצעות פלטפורמה אינטרנטית של הפיקוח על הבנקים, נועד לסייע ללקוחות הבנקים ולירושיהם לסייע באיתור פקדונות ללא תנועה וחשבונות של נפטרים. ההוראה מסדירה היבטים שונים הנוגעים להפעלת המיזם, לרבות גורמי הטיפול בלקוחות, תהליכי הזיהוי שיידרשו לשם מסירת מידע או קבלת כספים וכיו"ב.

חוק סליקה אלקטרונית של שיקים, התשע"ו- 2016

החוק פורסם ביום 10 בינואר 2016.

החוק מבטל את הצורך בשינוע פיזי של שיקים, אחסון ואחזור שלהם, ובכך מייעל את תהליך הסליקה, ומאפשר לעשות שימוש באמצעים טכנולוגיים מתקדמים לצורך הפקדת שיקים, מסדיר את אופן החזרתו של שיק שלא כובד ואת קבילותו של השיק הממוחשב בהליך המשפטי. היקף האחריות של הבנק כלפי לקוחו לא ישתנה בשל שינוי שיטת הסליקה. תחילתו של החוק תוך 6 חודשים ממועד פרסומו. עד 18 חודשים ממועד תחילת החוק ניתן יהיה במקביל לסלוק הן פיזית והן אלקטרונית, ולאחר מכן ניתן יהיה לסלוק שיקים רק בדרך אלקטרונית.

הצעת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ו - 2016

ההצעה התקבלה בקריאה ראשונה ביום 9 במרס 2016, וכוללת רפורמה מקיפה בדיני חדלות הפירעון, תוך קביעת מסגרת חקיקתית אחת הכוללת את שני סוגי החייבים - תאגידים ויחידים, והתייחסות להיבטים הייחודיים הנוגעים לכל אחד מהם. ההצעה כוללת, בין היתר, את החידושים הבאים:

הגדרת חדלות פירעון תהיה לפי המבחן התזרימי, וחדל הפירעון הוא מי שאינו יכול לשלם את חובותיו במועד, וזאת במקום המבחן המאזני הנוהג כיום;

נושה עתידי לא יהיה רשאי להגיש בקשה לפתוח בהליכים, אלא בנסיבות בהן החייב פועל במטרה להונות את נושיו;

בית המשפט המוסמך לעניין הליכי חדלות פירעון של יחיד יהיה בית משפט השלום ואילו הליכי חדלות פירעון של תאגיד ימשיכו להתנהל בפני בית המשפט המחוזי;

לגבי תאגידים, בית המשפט הוא שיחליט בדבר הדרך המתאימה לטיפול בחדלות הפירעון של התאגיד - הליכי שיקום או הליכי פירוק;

לגבי יחידים, ההליכים יתנהלו בפני בית משפט השלום או גורמים מנהליים, בהתאם להיקף חובות החייב. בתקופת בדיקה, יבחן מצבו הכלכלי של החייב והתנהלותו, ותחול הקפאת הליכים, בתום תקופת הבדיקה

תיקבע לחייב תכנית שיקום, שעם השלמתה יופטר היחיד מחובותיו. אם ליחיד אין יכולת לשלם לנושיו הוא יופטר באופן מיידי; הרוב המכריע של החובות בדין קדימה יבוטל; בעל שעבוד צף יוכל להיפרע רק לסכום השווה ל-75% משווי הנכסים הכפופים לשעבוד הצף, למעט אם השעבוד הצף נרשם טרם לפרסום החוק, כפוף לתנאים המפורטים בהצעה; נושה מובטח לא יהיה זכאי לקבל את רבית הפיגורים על החוב המובטח ממימוש הנכסים המשועבדים, אלא רק לאחר שהחובות של הנושים הרגילים נפרעו במלואם; דירקטורים בתאגיד הנמצא בחדלות פירעון נדרשים לנקוט באמצעים סבירים לצמצום היקפה של חדלות הפירעון; שר המשפטים ימנה ממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי, אשר יהיה בעל סמכויות אכיפה ביחס לעבירות הקשורות להליכי חדלות פירעון.

הצעת חוק המשכון, התשע"ה-2015

ביום 17 ביולי 2015 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת חוק המשכון. ההצעה באה לעגן רפורמה מקיפה בדיני השעבודים ולהחליף את הוראות חוק המשכון הקיים ופקודת החברות לעניין זה. בין השינויים המרכזיים בהצעה- זכותו של יחיד למשכן נכס שטרם הגיע לרשותו ואף נכס שטרם בא לעולם; ביטול מוסד "השעבוד השוטף" - החברה החייבת תוכל ליצור משכון קבוע על הנכסים העתידיים של החברה, ומעמדו של משכון זה לא יהיה נחות אוטומטית ביחס לשעבודים ספציפיים; ביטול האפשרות של נושה להגביל את כוחו של החייב לבצע עסקאות בנכס הממושכן, ועוד.

חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016

ביום 12 באפריל 2016 פורסם חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016 אשר יחליף את חוק שירות נתוני אשראי, התשס"ב-2002. החוק מסדיר את הקמתה של מערכת לשיתוף בנתוני אשראי, שבמרכזה מאגר ציבורי של נתוני אשראי שיוקם, ינוהל, ויופעל על ידי בנק ישראל. במסגרת החוק מספר שינויים מרכזיים, ביניהם: הורחב היקף המידע שיימסר ויתקבל אודות לקוחות הבנק. היקף זה ייקבע, בהמשך, על ידי שר המשפטים, בהסכמת הנגיד ושר האוצר; במאגר ישמרו נתוני אשראי על לקוח, אלא אם כן ביקש שלא יאסף עליו מידע; בעל רישיון שירות נתוני אשראי יהיה רשאי למסור דוח אשראי לנותן אשראי בתנאי שקיבל את הסכמת הלקוח למסירת דוח אשראי אודותיו; הטלת אחריות אישית על נושאי משרה בתאגיד בגין הפרה של הוראות החוק, והסמכת הממונה על שיתוף בנתוני אשראי, שמונה על ידי הנגיד, להטיל עיצום כספי בגין ההפרות המנויות בסעיף 85 לחוק.

על מנת להבטיח שביום עליית המאגר הציבורי כאמור יהיה בו היקף נתונים מספק שיאפשר את הפעלתו, פרסם בנק ישראל ביום 21 ביוני 2016 הוראת שעה בענין שמירת מידע לצורך מסירתו למאגר. בהתאם להוראה, נדרשים הבנקים וחברות כרטיסי האשראי לשמור את המידע הנדרש לשם מסירתו למאגר החל מחודש מאי 2016. הוראת השעה מפרטת את שדות הנתונים ופורמט שמירת המידע הנדרשים.

הצעת חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 3), התשע"ה-2015 ("הצעת חוק אשראי הוגן")

הצעת החוק אושרה בקריאה ראשונה ב-27 ביולי 2015. ההצעה באה בהמשך להמלצות הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית, ומטרתה להשוות בין הנורמות החלות על מלווים שאינם מוסדיים לאלה החלות על מלווים מוסדיים, לרבות המערכת הבנקאית. על פי התיקון המוצע, כלל הוראות חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, לרבות הוראות הקשורות בתהליך מתן האשראי וגבייתו, יחולו גם על מלווים מוסדיים,

ובלבד שלא יהיה בכך כדי לגרוע מחובותיו של מלווה מוסדי לפי חוק אחר. בהתאם להצעה, תיוספ הגדרה לשיעור עלות האשראי המרבי, ותיקבע נוסחה אחידה לחישוב תקרת הרבית לכל הגופים אשר נותנים אשראי ליחידים או לתאגידים מסוג שייקבע על ידי שר המשפטים.

מכתב בנק ישראל בעניין התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל

ביום 12 בינואר 2016 הופץ מכתב בנק ישראל בעניין התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. בהתאם למכתב, סביבת הפעילות הכלכלית, הרגולטורית והטכנולוגית המשתנה של המערכת הבנקאית בישראל, עשויה להשפיע באופן מהותי על היקף הכנסות המערכת הבנקאית. עוד נאמר, כי ניתוח נתוני המערכת הבנקאית בישראל ושימוש במדדי ביצוע שונים מצביעים על רמת יעילות נמוכה בהשוואה למערכות בנקאיות במדינות מתקדמות אחרות. בהתאם לכך, ולהבטחת יציבות ארוכת טווח, נדרשים התאגידים הבנקאיים להתוות תכנית רב שנתית להתייעלות. התכנית תקבע פעולות ספציפיות בטווח של חמש השנים הקרובות וכן עקרונות התייעלות לטווח הארוך יותר. על מנת לעודד יישום תכנית התייעלות, הפיקוח יאשר לתאגיד בנקאי, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים, דחיה במועד העמידה ביעדי הלימות ההון שנקבעו לו, בגובה השפעת הקיטון הצפוי במועד אישור התכנית בהון הרגולטורי בגין העלויות המוגדרות הכרוכות בתכנית ההתייעלות.

כמו כן כולל המכתב הוראות לעניין הטיפול החשבונאי בהתייעלות ארוכת טווח הכוללת תכנית פרישה מרצון. ההקלות המפורטות במכתב יחולו על תכניות התייעלות שיאושרו החל מיום פרסומו ועד ליום 31 בדצמבר 2016.

הגברת התחרות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים

הוועדה להגברת התחרות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים והצעת החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2016

ביום 6 ביולי 2016 פרסמו המלצות הוועדה להגברת התחרות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים, בראשות עו"ד דרור שטרומ, אשר הוקמה במטרה להמליץ על הצעדים הנדרשים להגברת התחרות בתחומים הנ"ל.

ביום 2 באוגוסט 2016 פורסמה הצעת חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2016, שמטרתה ליישם חלק מהמלצות הוועדה.

בין עיקרי הצעת החוק: בנק בעל היקף פעילות רחב אשר שווי נכסיו כפי שמופיע במאזן הבנק בדוח הכספי השנתי האחרון שנערך על בסיס מאוחד ("נכסים מאזניים") עולה על 20% משווי הנכסים הנ"ל של כלל הבנקים בישראל ("תאגיד בנקאי גדול") לא יעסוק בתפעול הנפקה של כרטיסי חיוב ובסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב, לא ישלוח ולא יחזיק אמצעי שליטה בתאגיד העוסק בתפעול הנפקה או בסליקה כאמור (יהיה רשאי לתפעל הנפקת כרטיסי חיוב באמצעות אחר או להתקשר עם סולק). תחילת מגבלות השליטה והחזקת אמצעי השליטה הנ"ל על תאגיד בנקאי גדול (אם שלט או החזיק אמצעי שליטה ערב יום פרסום החוק) - שלוש שנים מיום פרסום החוק, ובתנאים מסויימים - ארבע שנים ממועד פרסום החוק.

עוד מוצע כי החל מתום ארבע שנים מיום פרסום החוק ועד שש שנים ממועד זה, תוקנה לשר האוצר סמכות לקבוע כי מגבלות כאמור יחולו גם על תאגיד בנקאי שאינו תאגיד בנקאי גדול, ובלבד ששווי נכסיו המאזניים לא יפחת מ-10% משווי הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל.

נכון למועד פרסום הצעת החוק שווי הנכסים המאזניים של הבנק נמוך מ-10% משווי הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל.

על מנת לסייע לשחקנים חדשים, לרבות חברות כרטיסי האשראי המופרדות, להתחרות בתאגידים הבנקאיים הקיימים, נקבעה תקופת מעבר מיום פרסום החוק ועד תום חמש שנים מהמועד האמור, ולגבי תאגיד בנקאי גדול - עד תום שלוש שנים ממועד הפרדת הבעלות (תקופת המעבר), במסגרתה יחולו מגבלות שונות על בנק

המנפיק כרטיסי חיוב שערב פרסום החוק שלט או החזיק אמצעי שליטה בחברת כרטיסי חיוב (כולל הבנק). בין היתר, מוצע כי מתום שנה מפרסום החוק ועד תום תקופת המעבר, בנקים כאמור יחוייבו לבצע את תפעול ההנפקה של כרטיסי החיוב באמצעות חברת כרטיסי חיוב אחת לפחות ולעניין תאגיד בנקאי גדול וכל בנק אחר שאינו עוסק בתפעול הנפקה (כולל הבנק) - באמצעות שתי חברות לפחות, שאחת מהן לפחות אינה בשליטתו והוא אינו מחזיק בה אמצעי שליטה. כמו כן, מוצע כי מתום שנתיים מיום פרסום החוק ועד תום תקופת המעבר, בנק כאמור, לא יבצע באמצעות חברת כרטיסי חיוב אחת, תפעול והנפקה של יותר מ 40% מסך כרטיסי חיוב החדשים שהוא מנפיק ללקוחותיו. על תאגיד בנקאי גדול הוטלו בתקופת המעבר מגבלות נוספות בעניין הנפקת כרטיסי חיוב.

במהלך תקופת המעבר, חברת כרטיסי אשראי רשאית לעשות שימוש בשמו של הלקוח ופרטי ההתקשרות עימו, אם הגיעו לידיה כדין עד תום תקופת המעבר אגב ביצוע תפעול הנפקה של כרטיסי חיוב עבור בנק לשם פנייה ללקוח לצורך מתן הצעה להנפקת כרטיס חיוב או מתן אשראי וזאת אף בלא שהלקוח נתן הסכמתו (וכל עוד לא ביקש הלקוח שלא יעשה שימוש במידע כאמור),

הצעת החוק כוללת הוראות נוספות החלות על כל התאגידים הבנקאיים ואשר תכליתן הגברת התחרות בשוק אספקת השירותים הבנקאיים והפיננסיים וביניהן העברת מידע, לבקשת לקוח, לגופים פיננסיים אודות היתרות בחשבון עו"ש, הפצת כרטיסי אשראי של מנפיקים הקשורים עם התאגיד הבנקאי בהסכם הפצה והצגת מידע ללקוח, לפי בקשתו, גם על עסקאות שביצע באמצעות כרטיס אשראי שהונפקו שלא על ידי הבנק והתשלום בעדן נעשה בדרך של חיוב חשבון הלקוח בבנק, איסור שינוי לרעה של תנאי התקשרות ואיסור מניעת תחרות וגישה למידע של גופים פיננסיים.

בהצעת החוק מוצע להוסיף לתחומי הפעולה של תאגידים בנקאיים המנויים בחוק הבנקאות (רישוי) מכירת שירותי מחשוב ותפעול והשכרת מקרקעין לצרכי מחשוב ותפעול בתנאים הקבועים בהצעת החוק.

המלצות הועדה כוללות נושאים נוספים, עליהם נמנים הפיקוח על גופים שאינם גופים מוסדיים שפועלים בתחום מתן האשראי החוץ בנקאי, שירותי מטבע, הנפקת כרטיסי חיוב ותחום הבנקאות הזעירה אשר כולל גמ"חים ואגודות אשראי. ביחס לנושאים אלה פורסמו, בין היתר, ביום 1 באוגוסט 2016 חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016, תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותי אשראי ופקדון), התשע"ו-2016 ותזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים חוץ מוסדיים) (תיקון), התשע"ו-2016, שהופצו בחודש יולי 2016.

נושא מבנה הבעלות בתאגידים כדוגמת שירותי בנק אוטומטיים בע"מ ("שב"א") המפעילים ממשק בין מנפיקים לסולקים לאישור עסקאות בכרטיסי חיוב, אמור, לפי דברי ההסבר להצעת החוק, להיות מוסדר בהמשך, במסגרת תיקון להצעה זו. במסגרת תזכיר שפורסם לתיקון הצעת החוק, מוצע לאסור על שליטה בשב"א או על החזקת אמצעי שליטה בה בשיעור העולה על 10%. הנגיד הוסמך לקבוע שיעור החזקה שונה מהאמור. מוצע כי האיסור יחול החל מיום 1.6.17, ולגבי מחזיקים קיימים נקבעה תקופת מעבר בת ארבע שנים. בנוסף, נקבעו הוראות ממשל תאגידי לענין דירקטוריון שב"א.

עוד מהמלצות הוועדה - חיוב כל התאגידים הבנקאיים לבטח את הפקדונות המופקדים בהם ברשות המבטחת; התרת שיתוף פעולה בין תאגידים בנקאיים לא גדולים, בינם לבין עצמם או עם גופים חוץ בנקאיים אחרים, באיגום משותף של משאבים טכנולוגיים, בכפוף לתנאים שיקבע הפיקוח על הבנקים (בהיבטי אבטחת המידע) ולהוראות חוק ההגבלים העסקיים; אסדרת מכלול שירותי התשלום בהתבסס על אסדרה בינלאומית; תנאי גישה למערכות תשלומים מבוקרות ומתן יכולת ללקוחות לחיפוש והשוואת עלויות בין הבנקים באופן דיגיטלי.

טיטות מכתב בנק ישראל מיום 14 ביוני 2016 בעניין מתווה להקמת בנק חדש בישראל: מדיניות חדשה של הפיקוח על הבנקים להסרת חסמי כניסה

כחלק מהצעדים שהפיקוח על הבנקים מקדם להגברת התחרות במערכת הבנקאות בישראל וכתמיכה בשינויים שהותוו בוועדה לקידום התחרות בשווקים הפיננסיים, פרסם בנק ישראל טיטות מתווה להסרת חסמים להקמת בנקים חדשים בישראל, לרבות הקלות לחברות כרטיסי אשראי מתוך כוונה להקל עליהן להפוך לבנק או לבנק דיגיטלי במידה וירצו בכך.

צעדי המדיניות שפורטו על ידי בנק ישראל בטיטות המכתב הנ"ל, מסירים חסמים משמעותיים שהיו עד היום להקמת בנק חדש בישראל, בתחום של מערכות טכנולוגיות, הצורך בסינוף, דרישות הון, ויצירת תהליך מקל יותר לקבלת רשיון בנק. בנוסף הוצעו תמריצים חיוביים כגון האפשרות לבנקים דיגיטליים לעסוק בשיווק ביטוח, שיסייעו להקמת הבנק החדש.

מסמך בנק ישראל מיום 18 ביולי 2016 בעניין עקרונות וצעדים נלווים לפיתוח פרוטוקול לביצוע עסקה בכרטיס חיוב והשימוש בו

כחלק מקידום התחרות בשוק כרטיסי החיוב ובמסגרת הוועדה שהוקמה לכרטיסי חיוב, פרסם בנק ישראל מסמך שמטרתו לאפשר כניסה של שחקנים חדשים לכל אורך שרשרת ביצוע העסקה בכרטיס חיוב. מסמך העקרונות כולל בין היתר החלטות אימוץ תקנים בינלאומיים, קביעת אפיון מרכזי אחיד של הפרוטוקול שיאפשר מעבר קל בין השחקנים בכל מקטע לאורך שרשרת ביצוע העסקה וכן המלצות לצעדים נלווים.

מסמך בנק ישראל מיום 31 ביולי 2016 בעניין פתיחת מערכות התשלומים המבוקרות לשחקנים חדשים ותנאי הגישה אליהן

במסגרת הצעדים שנוקט בנק ישראל להסרת החסמים לתחרות במערך התשלומים בישראל, פרסם בנק ישראל את תנאי הגישה למערכת התשלומים המבוקרות ואת תנאי הסף להשתתפות בהן, במטרה לאפשר גם לגופים חוץ בנקאיים להשתתף במערכות התשלומים באופן עקיף או ישיר.

מסמך בנק ישראל מיום 6 לאוקטובר 2016 בעניין עקרונות לאסדרת שירותי תשלום

במסגרת המלצות ועדת שטרומ, הוצע לאמץ את החלטת הוועדה לקידום השימוש באמצעי תשלום מתקדמים ולהקים ועדת משנה לגיבוש תזכיר חוק לאסדרת שירותי התשלום. שירותי התשלום שיוסדרו בתזכיר הם ניהול חשבון תשלום (ח-ן עו"ש); ביצוע עסקאות תשלום מחשבון תשלום או לחשבון תשלום כגון הפקדות, משיכות והעברות תשלומים; הנפקת אמצעי תשלום; סליקה של עסקות תשלום. התזכיר שיגובש נועד להסדיר, בין היתר, את פעילותם של ספקי שירותי תשלום, להבטיח את כספי הלקוחות ולהפחית את הסיכון של פעילותם של מוסדות אלה במערך התשלומים.

שוק ההון

א. קרנות נאמנות

חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 23), התשע"ד-2014

ביום 30 ביולי 2014 פורסם חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 23), התשע"ד-2014. התיקון מסדיר, בין היתר, את התנאים להצעת יחידות של קרן חוץ, אשר קיבלה אישור הגוף המפקח במדינת המוצא שלה, לציבור בישראל ובכלל זה מאפשר לשר האוצר לקבוע הוראות לעניין תשלום עמלת הפצה על ידי מנהל קרן החוץ.

החוק נכנס לתוקף 3 חודשים ממועד פרסומו, אולם הפרק המסדיר הצעת קרנות חוץ ייכנס לתוקף במועד כניסתו לתוקף של תקנות, אשר נועדו להבטיח את עניינו של ציבור המשקיעים בישראל. תקנות כאמור ומכאן שגם תיקון החוק העוסק בהצעת קרנות חוץ, ייכנסו לתוקף ביום 5 בנובמבר 2016.

ב. הצעת חוק ניירות ערך (תיקון מס' 60) (שינוי מבנה הבורסה), התשע"ו - 2016

ביום 13 ביולי 2016 פורסמה הצעת חוק ניירות ערך (תיקון מס' 60) (שינוי מבנה הבורסה), התשע"ו - 2016, שמטרתה היא להסדיר שינוי מבנה הבעלות של הבורסה והמסלקות תוך הפרדת הבעלות בבורסה ובמסלקות מהחברות בהן והפיכתן לחברות למטרות רווח. לאחר השינוי המבני, הגישה למסחר ו/או לסליקה לא תהא עוד תלויה בקיומן של זכויות בעלות בבורסה ו/או במסלקות אלא תהא מבוססת על התקשרות חוזית בין הבורסה ו/או המסלקות לבין חברים פוטנציאליים. הצעת החוק מסדירה את הרישוי, ההחזקה ואת אופן ניהול הבורסה ו/או המסלקות לאחר השינוי.

הצעת החוק קובעת כי חבר בורסה או תאגיד בנקאי לא יהיו רשאים לקבל היתר החזקה מעל 5% או היתר שליטה בבורסה ובמסלקות לאחר שינוי מבנה הבעלות.

הצעת החוק מוסיפה וקובעת כי התמורה ממכירת אמצעי שליטה על ידי חברי הבורסה הקיימים מעבר לחלקם היחסי בהון העצמי של הבורסה, בהתאם לדוחותיה הכספיים לשנת 2015, תועבר לבורסה על מנת שתשמש להפחתת עמלות והשקעה בתשתיות טכנולוגיות בלבד.

על רקע טיוטות קודמות של הצעת החוק וכשלב מקדמי, ביום 30 ביולי 2015 אישרה האסיפה הכללית של הבורסה הצעה לתכנית הסדר בין חברי הבורסה הנוכחיים, בינם לבין עצמם ובינם לבין הבורסה, לשם יישומו של שינוי מבנה הבורסה והפיכתה לחברה למטרות רווח, בעלת הון מניות מסוג אחד בלבד; זאת, בדרך של הקצאת מניות לחברי הבורסה הנוכחיים, על בסיס מודל כלכלי, תוך ביצוע מספר התאמות (להלן - "תכנית ההסדר"). על פי המתווה שאושר חלקה של קבוצת הבנק יסתכם (לפני הקצאה לעובדים ונושאי משרה בבורסה) בכ-21.6%.

בנוסף, תכלול תכנית ההסדר מסגרת ליישומה של תכנית תגמול הוני לעובדים ולנושאי משרה בבורסה ובמסלקות שבבעלותה כיום. תכנית הסדר, ככל שתהיה, כפופה בראש ובראשונה להשלמת הליכי חקיקה. בנוסף, אם וככל שהליכי חקיקה יושלמו ובכפוף לתנאים הסופיים שייקבעו בחקיקה, בכוננת הבורסה להביא תכנית הסדר מפורטת לאישור חברי הבורסה במסגרת הליך לפי סעיף 350 לחוק החברות.

הצעת החוק קובעת כי הבורסה תגיש לבית המשפט, בתוך שישה חודשים ממועד פרסומו של החוק, בקשה לאישור תכנית ההסדר. עם תום חמש שנים ממועד אישור תכנית ההסדר על ידי בית המשפט או עד מועד הנפקת מניות הבורסה לציבור ורישומן למסחר, ככל שיונפקו, לפי המוקדם, לא יהיו רשאים חברי הבורסה הנוכחיים להחזיק אמצעי שליטה בבורסה בשיעור העולה על 5%. במהלך תקופה זו לא יקנו החזקות באמצעי השליטה, מעל השיעור המותר בחוק, זכויות כלשהן הצמודות להחזקות כאמור.

בנוסף לאמור לעיל, הצעת החוק קובעת כי המסחר בבורסה יתקיים בימים ב' עד ו' בשבוע.

ג. הצעת חוק ניירות ערך (תיקון מס' 61) (רישום צולב), התשע"ו-2016

ביום 13.7.16 פורסמה הצעת חוק ניירות ערך (תיקון מס' 61) (רישום צולב), התשע"ו-2016. על פי ההצעה, הבורסה לני"ע בתל אביב ("הבורסה") תהא רשאית לרשום למסחר מניות של תאגיד שהתאגד מחוץ לישראל הנסחרות ב – NYSE או ב-NASDAQ, בכפוף למגבלות מסוימות, מבלי שהמסחר יחייב את הסכמתה/מעורבותה של החברה המנפיקה הזרה. הוראות חוק ני"ע והתקנות מכוחן לעניין רישום ני"ע למסחר, חובת תשקיף ודיווחים שוטפים, לא יחולו על תאגיד שמניותיו נרשמו לפי הסדר הרישום הצולב. אולם, יחולו הוראות החוק בקשר עם עבירות הנוגעות למסחר (להבדיל מעבירות גילוי), ולפיכך, יחולו האיסורים בנוגע לשימוש במידע פנים ולעבירת התרמית בני"ע. מוצע כי הרישום יוגבל למניות של חברות שאינן בעלות זיקה ישראלית, ששווי מניות החברה הנסחרות בבורסה הזרה עולה על 50 מיליארד דולר, או סכום אחר שקבע שר האוצר. הבורסה תהיה רשאית לרשום למסחר את מניותיהם של 50 תאגידים לכל היותר, אלא אם נקבע אחרת על ידי שר האוצר.

על פי הצעת החוק, יותקנו תקנות לעניין הרישום למסחר ומחיקה מהמסחר של מניות בהתאם להסדר זה. כמו כן, רשות ניירות ערך תורה לבורסה בדבר אופן ההבחנה בין מניות הרשומות למסחר לפי ההסדר המוצע לבין ניירות ערך אחרים הרשומים למסחר בבורסה, וכן לעניין גילוי המידע למשקיעים בדבר הסיכונים הכרוכים במסחר במניות שנרשמו למסחר לפי ההסדר המוצע. על פי הצעת החוק, תחילתו של החוק 90 ימים מיום פרסומו.

ממשל תאגידי וחברות

חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו - 2016

ביום 12 באפריל 2016 פורסם חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו - 2016. החוק כולל שני הסדרים עיקריים. האחד, קביעת מנגנון תאגידי לאישור התקשרות למתן תגמול לנושא משרה בכירה או עובד בתאגיד פיננסי שההוצאה החזויה בגינו עולה על 2.5 מיליון ש"ח (צמוד למדד המחירים לצרכן) בשנה. סכום התגמול מחושב במצטבר בכל החברות באותו אשכול פיננסי. המנגנון כולל אישור ועדת תגמול ובהעדרה ועדת ביקורת, אם קיימת כזו, אישור הדירקטוריון, ברוב של הדירקטורים החיצוניים/הבלתי תלויים (ככל שיש כאלו), ואישור אסיפה כללית. בתאגיד שהוא חברה ציבורית, לאישור האסיפה הכללית נחוץ רוב מיוחס מקרב בעלי מניות המיעוט. במסגרת הסדר זה נקבע כי בכל מקרה לא יאושר תגמול שההוצאה החזויה בגינו עולה על הסכום האמור אם הוא עולה על פי 35 מהתגמול הנמוך ביותר ששולם לעובד באותו תאגיד (לרבות עובדי קבלן המוגדרים בחוק) (להלן - "הגבלת היחס"). ההסדר השני, קביעה כי בהכנסה החייבת במס של תאגיד פיננסי לא יותרו ניכויים בשל שכר של נושאי משרה בכירה ועובדים בסכום כפול ההפרש בין עלות השכר לבין סכום של 2.5 מיליון ש"ח (צמוד למדד המחירים לצרכן) בשנה, כאשר מתקרה זו יופחת גם סכום ההוצאה השנתי של הענקת מניות או זכות לקבלת מניות. הגדרת התאגידים הפיננסיים עליהם חל החוק כוללת, תאגידים בנקאיים, מבטחים, חברות לניהול קופ"ג, חברות לניהול קרנות נאמנות, חברות לניהול תיקים, חברות שיעודן הנפקת מוצרי מדדים ותאגידים השולטים במי מהגופים האמורים ושמתיקיימים בהם קריטריונים נוספים שנקבעו בחוק.

על פי נוסח הוראת המעבר שנקבעה בו, החוק יחול על התקשרויות שיאושרו מיום פרסום החוק ואילך. התקשרויות שאושרו קודם לפרסומו טעונות אישור עד לתום חצי שנה מפרסום החוק. יצוין כי, על פי החוק, ההוראה המגבילה את השיעור המותר לניכוי בהכנסה החייבת של תאגידים פיננסיים תיכנס לתוקף, לגבי התקשרויות שיאושרו לאחר פרסום החוק, ביום 1 בינואר 2017, ולגבי התקשרויות שאושרו קודם לפרסום החוק היא תיכנס לתוקף חצי שנה מפרסום החוק.

ביום 7 באפריל 2016, פנתה המפקחת על הבנקים לכלל הבנקים, על רקע אישור החוק שבין היתר יוצר אי דאיות לגבי זכויות עבר של עובדים ותיקים במערכת הבנקאית וביקשה, בין היתר, להעריך את ההשלכות האפשריות והסיכונים לבנק מכניסת החוק לתוקף לרבות אפשרות עזיבה של אנשי מפתח ברמות הניהוליות השונות ואת ההשפעה על תכניות ארוכות טווח של הבנק לרבות היכולת לבצע תכניות התייעלות משמעותית. הבנק השיב לפניית המפקחת לאחר שקיים בנושא דיון בדירקטוריון. בשלב זה עולה כי החוק אינו צפוי להביא לפגיעה בתנאי הכהונה וההעסקה הקיימים בבנק. כמו כן, לאור אי הוודאות השוררת בשלב זה בקשר לחלק מהוראות החוק ופרשנותו, הבנק ממשיך בבחינת ההשלכות וההשפעות האפשריות מהחוק. בשלב זה, הבנק מעריך כי ההשפעה של אי וודאות זו על תכנית התייעלות של הבנק, ככל שתאושר בעתיד, אינה מהותית ובכל מקרה תיבחן במסגרת אישור התכנית כאמור.

במהלך חודש יוני 2016 הוגשו לבג"צ שתי עתירות (שהדיון בהן אוחד) בענין החוק, האחת על ידי איגוד הבנקים והשניה על ידי איגוד חברות הביטוח, שענינן היה בקשה לביטול הגבלת היחס, וכן בעתירת איגוד הבנקים קביעה בקשר לכך שהוראות החוק אינן פוגעות ואינן יכולות לפגוע בזכויות הנובעות מוותק ובעתירת איגוד חברות הביטוח ביטול הכבדת המס ככל שהיא נוגעת לכפל הפרש מעל סכום עלות שכר של 2.5 מליון ש"ח. לבקשת איגוד הבנקים, ביום 11 ביולי 2016 אישר בג"צ צו ביניים לפיו עובדים ונושאי משרה בתאגידים הבנקאיים שיודיעו על התפטרותם מעבודתם בתאגידים אלה בתוך 45 ימים ממועד ההכרעה בעתירה או ביטול צו הביניים, לא יאבדו את זכאותם הנוכחית לקבל את מלוא הזכויות שהיו מגיעים להם עקב סיום יחסי עובד-מעביד או סיום כהונתם אילו הסתיימו יחסים אלה במועד הגשת העתירה ("צו הביניים").

ביום 29 בספטמבר 2016 ניתן פסק דין בעתירות האמורות, על פיו נדחו הבקשות לבטל את הגבלת היחס ואת ההוראה על נטל המס האמור, וכן נדחתה הבקשה לסעדים פרשניים לגבי ייחוס התגמול לשנים קודמות ולהגדרת "תגמול". עם זאת, נקבע על ידי בית המשפט, בלי להכריע בכל מקרה לגופו, כי מגבלת היחס תחול רק על תגמולים בעד עבודה בעתיד ואין להחילה על זכויות שנרכשו בתמורה לעבודה שביצע העובד לפני יום 12 באוקטובר 2016. כן נקבע כי תוקף צו הביניים יוארך עד ליום 1.1.17 ויחול גם על העובדים הבכירים בחברות הביטוח.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301A - מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי

ביום 13 באוגוסט 2015 פרסם בנק ישראל תיקון להוראה האמורה. התיקון מתמקד בשלושה נושאים עיקריים. האחד, הוראה כי כל חברי הדירקטוריון בתאגיד בנקאי, לרבות יו"ר דירקטוריון, יהיו רשאים לקבל תגמול קבוע בלבד. בנוסף, לגבי יו"ר הדירקטוריון, נקבעו קריטריונים לאופן בחינת גובה התגמול הקבוע ונקבע כי ניתן לשלם לו גם תנאים סוציאליים והוצאות נלוות כמקובל לנושאי משרה בתאגיד הבנקאי. לגבי תגמול שאר חברי הדירקטוריון, נקבע, כנהוג כיום בבנק, כי התגמול הקבוע ייקבע על פי המנגנון לדירקטורים חיצוניים; השני, דרישה כי תגמול משתנה שיוענק לעובדים מרכזיים בתאגיד הבנקאי יהיה בר השבה בנסיבות חריגות במיוחד, שייקבעו על ידי הבנק, בהתחשב בנסיבות שנקבעו בהוראה. כן נקבע כי התאגיד הבנקאי ינקוט בכל האמצעים הסבירים להשיב סכום הולם אם התקיימו התנאים להשבה. תקופת ההשבה נקבעה לחמש שנים עם אפשרות הארכה, לגבי נושאי משרה, בעוד שנתיים נוספות בהתקיים הנסיבות שנקבעו בהוראה. יצוין כי החובה לא תחול כאשר סך התגמול המשתנה לעובד מרכזי אינו עולה על שישית מהתגמול הקבוע שקיבל בשנה קלנדרית; השלישי (שייכנס לתוקף 6 חודשים מפרסום התיקון), הוראה כי כל תאגיד בקבוצה בנקאית יישא בעלויות נושאי המשרה והעובדים שלו, וכן איסור על עובדים מרכזיים (שאינם דירקטורים, אך כולל יו"ר ודירקטורים חיצוניים) בתאגיד בנקאי לקבל תגמול מבעל היתר שליטה או מחזיק מהותי בתאגיד הבנקאי, לרבות קרוביו ותאגידים בשליטת מי מהם, ושאינם משתייכים לקבוצה הבנקאית. הובהר כי הדרישות על פי התיקון לא יחולו על זכויות שנצברו קודם לתיקון. בנוסף, נקבעה הוראת מעבר על פיה נקבע, בין היתר, כי לגבי הסכמי תגמול שנחתמו

לפני פרסום התיקון, התיקון יחול לא יאוחר מיום 31 בדצמבר 2017. על הסכמי תגמול שיחתמו לאחר פרסום התיקון, כולל שינוי של הסכם תגמול קיים, התיקון יחול מיידית. ביום 29 בספטמבר 2016, פורסם תיקון נוסף להוראה האמורה הכולל את התיקונים העיקריים כמפורט להלן. האחד, צמצום קבוצת העובדים המרכזיים, כך שאין חובה מנדטורית לכלול כעובד מרכזי מנהל המדווח ישירות למנהל המדווח ישירות למנכ"ל. השני, אפשרות שלא להגדיר כעובד מרכזי, מי שאינו נושא משרה שתיקון 20 לחוק החברות חל עליו, אם תגמולו בשנתיים האחרונות אינו עולה על 500,000 ש"ח לשנה או התגמול המשתנה שלו בשנתיים האחרונות אינו עולה על 20% מהתגמול השנתי. השלישי, קביעה כי לעניין תגמול משתנה, קריטריונים שנקבעו מראש יכולים לכלול מרכיב של שיקול דעת ובלבד שסכומו של מרכיב זה לא יעלה על 3 משכורות חודשיות בשנה. הרביעי, ביטול החובה כי לפחות 50% מהתגמול המשתנה בשנה קלנדרית יינתן בצורה של תגמול הוני. החמישי, ביטול חובת הדחיה והפריסה של תגמול משתנה לגבי עובד מרכזי שתקרת תגמולו תואמת את חוק התגמול החדש, וסך התגמול המשתנה שהוענק לו בגין שנה קלנדרית אינו עולה על 40% מהתגמול הקבוע באותה שנה. השישי, שינוי הגדרת תגמול קבוע כך שתגמול (כולל מניות) החסום למימוש במועד הענקתו עשוי להיחשב כתגמול קבוע. כמו כן, במסגרת תיקונים לקובץ שאלות ותשובות ליישום ההוראה מיום 29 בספטמבר 2016, הוספה, בין היתר, הבהרה כי בהתאם לתיקון שפורסם לתקנות מכוח חוק החברות, שינוי לא מהותי בתנאי כהונתו והעסקתו של נושא משרה בכירה הכפוף למנכ"ל לא יהיה טעון אישור ועדת התגמול אם אושר בידי המנכ"ל ובתנאי שמדיניות התגמול מאפשרת לאשר שינוי כאמור על ידי המנכ"ל ותנאי ההעסקה תואמים את מדיניות התגמול. עוד נכללו בתיקון לקובץ השאלות והתשובות, התאמות ומגבלות שונות בקשר לתיקונים שבוצעו בהוראה עצמה.

FATCA - FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT

במסגרת חוק ה-FATCA FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT, נדרשים מוסדות פיננסיים זרים (FOREIGN FINANCIAL INSTITUTIONS), לרבות בנקים ברחבי העולם, להעביר מידע אודות חשבונות מסויימים המוחזקים אצלם על ידי ישויות אמריקאיות. לצורך כך, על המוסדות הפיננסיים הזרים להתקשר בהסכם עם רשות המס האמריקאית (IRS). מוסד פיננסי שלא יחתום על הסכם כאמור ו/או שלא יפעל בהתאם להוראות הנ"ל, יהיה כפוף, בין היתר, לחובת ניכוי מס במקור בשיעור של 30% מהתשלומים המגיעים לבנק ו/או ללקוחותיו ממקורות אמריקאים.

ביום 30 ביוני 2014 נחתם הסכם בילטרלי ("הסכם הפטקא") בין ארה"ב לישראל בנוגע ליישום ה-FATCA (הסכמים בנושא זה הושגו גם בין ארה"ב למדינות אחרות). הסכם זה הופך את רשות המס הישראלית לגורם ביניים בין המוסדות הפיננסיים הישראליים ל-IRS האמריקאי.

ביום 6 באפריל 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בעניין היערכות ליישום הוראות ה-FATCA. בחוזר הבהיר המפקח כי סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח אשר אינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן הנדרש ליישום הוראות ה-FATCA וסירוב ליתן שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת הוראות ה-FATCA, יחשבו כ"סירוב סביר" לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א - 1981.

בהתאם לנדרש ממוסדות פיננסיים שאינם אמריקאים, נרשמו הבנק וחברות רלוונטיות מקבוצת הבנק אצל רשויות המס האמריקאיות.

ביום 14 ביולי 2016 פורסם חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 227), התשע"ו-2016, ראה להלן בעניין זה.

הבנק עוקב אחר ההתפתחויות בחקיקה ונערך בהתאם.

חילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים בין מדינות לצרכי מס

ביום 28 באוקטובר 2014 הודיע משרד האוצר לארגון לשיתוף פעולה כלכלי של המדינות המפותחות (ה-OECD) כי ישראל תאמץ את הנוהל של חילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים לצרכי מס (CRS-COMMON REPORTING STANDARD) וזאת במסגרת המאבק לצמצום ההון השחור. בהתאם לנוהל זה על המוסדות הפיננסיים, ובכללם הבנקים, לערוך הליך לזיהוי בעלי החשבונות המוחזקים ולהעביר לרשות המסים מידע הנוגע לבעלי חשבונות שהם תושבי מס במדינות זרות. המידע יכלול את היתרות ואת ההכנסות הפיננסיות.

לשם יישום הוראות הנוהל ידרשו חתימת הסכם בין הרשויות במדינות השונות ותיקוני חקיקה. ביום 24 בנובמבר 2015 הצטרפה ישראל לאמנה המולטילטרלית בדבר סיוע מנהלי הדדי בעניני מס, אשר פותחה על ידי ארגון ה-OECD ומועצת האיחוד האירופי ככלי לשיתוף פעולה בעניני מס ולהתמודדות בהימנעות ובהתחמקות ממס. עד כה חתמו על האמנה 101 מדינות, בהן כל המדינות החברות בארגון OECD. בהתאם להוראות האמנה, רשויות המס של המדינות יסייעו זו לזו, בין היתר, בהחלפת מידע שנחוץ למדינה המבקשת לצרכי דיני המס שלה, לפי בקשה לגבי נישום או עסקה מסויימים ובאופן אוטומטי תקופתי לפי קטגוריות שיקבעו מראש.

ביום 26 בנובמבר 2015 פורסם חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 207), התשע"ו-2015, המאפשר למדינה העברת מידע, בתנאים מסויימים, הן למדינה עמה יש לישראל הסכם להקלת כפל מס, והן למדינה עמה יש לישראל הסכם לחילופי מידע. שר האוצר יפרסם הודעה ברשומות בדבר הסכמים לחילופי מידע שנחתמו. התיקון נכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2016.

ביום 13 במאי 2016 חתם מנהל רשות המיסים על הצטרפותה של ישראל להסכם רשויות מוסמכות ליישום האמנה המולטילטרלית לחילופי מידע אוטומטי הנוגע למידע פיננסי ("CRS") וליישום האמנה המולטילטרלית לדיווח בין מדינות ("CBC"). ההסכם מגדיר תקן הקובע, בין היתר, הוראות לגבי סוג המידע שהמדינות יעבירו, מועד העברת המידע והגופים הפיננסיים עליהם תחול החובה של העברת המידע לרשויות. כניסתם של ההסכמים לתוקף מותנית באשרור האמנה המולטילטרלית עליה חתמה ישראל בנובמבר 2015 ובהתאמת הדין הפנימי בישראל. העברת המידע בנוגע להסכם CRS תחל בספטמבר 2018.

ביום 14 ביולי 2016 פורסם חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 227), התשע"ו-2016, ראה להלן בענין זה.

חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 227), התשע"ו-2016

על מנת שניתן יהיה ליישם את הסכם הפטקא שנחתם כאמור והסכמים לחילופי מידע אוטומטיים שייחתמו בין הרשויות המוסמכות במתכונת שטבע ארגון ה-OECD, כמפורט לעיל, פורסם ביום 14 ביולי 2016 חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 227), התשע"ו-2016. בהתאם לחוק, הוטלה על מוסדות פיננסיים ישראלים החובה לדרוש מבעל חשבון המנוהל אצלו או ממי שמבקש להיות בעל חשבון מידע הדרוש לשם בירור זהותו ומדינת תושבותו לצרכי מס או אזרחותו, וביחס ליישות, גם מידע הדרוש לשם סיווגה ובירור זהותו של בעל שליטה בה ומדינת תושבותו לצרכי מס או אזרחותו. החוק מטיל על מוסדות פיננסיים ישראלים מדווחים חובה להעביר מידע, כהגדרתו בחוק, בדבר בעל חשבון ובעל שליטה ביישות בעלת חשבון ובדבר חשבון פיננסי, הכל כפי שיקבע בתקנות שר האוצר לענין זה. בהתאם לחוק, ניתן יהיה להטיל על מוסדות פיננסיים ישראלים מדווחים עיצום כספי בגין אי זיהוי פרטים או בשל פגם בהעברתם, וזאת מבלי לגרוע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה כאמור המהווה עבירה. כמו כן, כולל החוק תיקון להגדרת בעל שליטה בחוק איסור הלבנת הון, במטרה להתאים הגדרה זו להמלצות הארגון הבינלאומי למאבק בהלבנת הון ובמימון טרור (FATF). תחילתו של החוק ביום פרסומן של תקנות שיותקנו על ידי שר האוצר בענין זיהוי בעל חשבון ומסירת

פרטים, ותחילתו של התיקון להגדרת בעל שליטה בחוק איסור הלבנת הון תוך שישה חודשים מיום פרסומן של תקנות כאמור.

ביום 4 באוגוסט 2016 פורסמו תקנות מס הכנסה (יישום הסכם הפטקא, התשע"ו-2016, הקובעות את החובות המוטלות על מוסדות פיננסיים לצורך יישום הסכם הפטקא, ומסדירות את התהליכים השונים שעל מוסדות פיננסיים לבצע לשם בדיקת נאותות לחשבונות פיננסיים לצורך זיהוי בעלי החשבון וסיווגם כחשבונות שיש לדווח עליהם במסגרת ההסכם. כן כוללות התקנות חובת מתן הודעה ללקוח בדבר העברת מידע למנהל רשות המסים, חובת דיווח וניכוי המוטלות על המוסדות הפיננסיים שאינם משתתפים ביישום הסכם הפטקא, והוראת מעבר לעניין תנאי ההכרה ביישום כמוסד ציבורי על ידי מוסד פיננסי ישראל מדווח.

ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות (cross border)

ביום 16 במרס 2015 פרסם בנק ישראל חוזר בעניין ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות (cross border). בהתאם לחוזר, לאור התגברות הסיכונים הכרוכים בפעילות מול תושבי חוץ, על תאגיד בנקאי לבחון ולעדכן את מדיניותו, את נהליו ואת הבקורות ביחס לפעילות מול תושבי חוץ. עוד נקבע בחוזר, כי סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח שאינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן שנדרש ליישום מדיניותו ונהליו של התאגיד בעניין סיכון cross border וסירוב להעניק שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת חקיקה זרה החלה על הלקוח, יחשבו כ"סירוב סביר" לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א-1981.

בחודשים ספטמבר-נובמבר 2014 פנה הפיקוח על הבנקים לבנק ולחלק מהבנקים האחרים בקבוצה (להלן בפסקה זו - "הבנק") (ולמיטב ידיעת הבנק, גם לבנקים אחרים) בנושא היערכותו לסיכונים רגולציה בפעילות לקוחות תושבי חוץ בבנק. לדעת הפיקוח על הבנקים, התחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס בחו"ל והניסיון לאתר כספי חייבי מס, שהועברו על ידי אזרחיהם באמצעות תאגידים בנקאיים זרים, עלולים להשליך על דפוסי התנהגות של לקוחות ומכאן גם לחשוף את הבנק לסיכונים ציוד וסיכונים מוניטין.

הבנק ער לסיכונים בפעילות תושבי חוץ ולהתחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס בחו"ל, ובכלל זה לסיכונים בגין העלמות מס אפשריות של לקוחות שהם נישומי מס בארה"ב ("לקוחות אמריקאים"). לבנק מדיניות במסגרת איסור הלבנת הון ודרכי התמודדות עם הסיכונים בפעילות מול תושבי חוץ במסגרת נהליו השונים, לצד היערכותו ליישום הוראות ה-FATCA כמתואר בפרק זה. הבנק נקט בעבר ונוקט גם כיום בפעולות בדיקה וניטור של חשיפות וכן בפעולות מול לקוחות על מנת להקטין ככל הניתן חשש לחשבונות לא מדווחים. בתוך כך, ביחס ללקוחות אמריקאים, ועוד בטרם נחקקה רגולציית ה-FATCA, הבנק נקט צעדי מנע שכללו הנחיות ופיקוח צמוד של היחידה הרלוונטית בבנק, בחינה של תקבולים משוויץ וממדיניות המוגדרות כמרכזיים פיננסיים בינלאומיים (המוכרים כמקלטי מס), לחשבונות בבעלות או בשליטת לקוחות אמריקאים, וכן הטלת מגבלות בפתיחת חשבונות חדשים ללקוחות אמריקאים. בהתאם לפניית הפיקוח על הבנקים, הבנק נקט גם בצעדים נוספים ובכלל זה אימוץ מסמך מדיניות ייעודי העוסק בניהול הסיכון הרגולטורי הנובע מפעילות של לקוחות תושבי חוץ וביצוע ביקורת פנימית בבנקים בקבוצה, בסיוע של משרד רואי חשבון חיצוני, הן בדבר נאותות תהליך ניהול הסיכונים המשפטיים והרגולטוריים הגלומים בפעילות תושבי חוץ והן בנושא לקוחות אמריקאיים.

לפרטים נוספים בענין חשיפות אפשריות בגין לקוחות אמריקאיים ראה דוחות כספיים לשנת 2015, פרק "מגבלות חקיקה, חקיקה ואילוצים מיוחדים שחלים על קבוצת הבנק" לפרק ממשל תאגידי.

איסור הלבנת הון וציות לחוקי המס בישראל

חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 14), התשע"ו-2016

התיקון, אשר פורסם ביום 7 באפריל 2016, מוסיף לעבירות המקור המנויות בתוספת הראשונה לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, עבירות מס, אשר נעברו בסכומים ובתנאים מסוימים. עוד נקבע, כי במקרה בו נעברה עבירת הלבנת ההון שמקורה בעבירת המס על ידי מי שאינו האדם החייב במס, תיחשב עבירת העלמת המס כעבירת מקור, ללא נסיבות או תנאים נוספים. כמו כן הורחבו סמכויות החקירה של רשות המסים ויכולתה לקבל מידע מהרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, על מנת לסייע בידה לגלות ולחקור עבירות הלבנת הון שמקורן בעבירות המס. תחילתו של התיקון תוך 6 חודשים ממועד פרסומו ברשומות.

טיוטת מכתב בנק ישראל לתאגידים הבנקאיים בענין היערכות לניהול סיכוני ציות נוכח קביעת עבירות מס כעבירות מקור

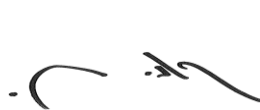
בהתאם לטיוטת המכתב האמור, מתבקשים התאגידים הבנקאיים לבחון את השינויים הנדרשים במדיניות, בהערכת הסיכון ובנהלים בעקבות תיקון מס' 14 לחוק איסור הלבנת הון האמור, והוספת עבירות מס כעבירות מקור. לטיוטת המכתב צורף נספח המפרט "דגלים אדומים" במטרה לסייע בניהול הסיכון לתאגיד הבנקאי בקשר לחשש לניצולו לצורך העלמות מס.

הצעת חוק להעמקת גביית המסים ולהגברת האכיפה (אמצעים לאכיפת תשלום מסים ולהרתעה מפני הלבנת הון) (תיקוני חקיקה) התשע"ה-2015

בהתאם להצעה, שפורסמה ביום 31 באוגוסט 2015, יחויבו גופים פיננסיים, ותאגידים בנקאיים בכללם, להעביר דיווחים שוטפים לרשות המסים ביחס לפעילות המתבצעת בחשבונות העסקיים של לקוחותיהם (חשבונות תאגידים וכל חשבון המוגדר אצלם כחשבון עסקי). בנוסף, תוסמך רשות המסים לדרוש מגופים פיננסיים המצאת מידע לגבי קבוצה של לקוחות בעלי מאפיינים משותפים, בשל החשד שלקוחות אלה עברו על חוקי המס באופן הגורם לאובדן מס בהיקף שאינו מבוטל.

רפורמת EMIR

בשנת 2012 פורסמו בארצות הברית כללים לצורך הסדרת יישום החוק "The Dodd Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act" (להלן - "רפורמת DF"). מטרת רפורמת DF, בין היתר, היא הפחתת סיכון האשראי במסחר בשוק הנגזרים הנסחרים OTC והסיכונים המערכתיים הנובעים מהם והגברת השקיפות בשוק זה. במסגרת רפורמת DF נקבעו, בין היתר, כללים לגבי סליקת עסקאות במסלוקה מרכזית, דרישות בטחונות ודיווח העסקאות למאגרי מידע ייעודיים. במקביל לרפורמת DF שפורסמה בארצות הברית, פורסמה באירופה רפורמה בעלת עקרונות דומים - European Market Infrastructure Regulation (להלן - "רפורמת EMIR"). רפורמת EMIR חלה על כל גוף אירופאי ולכן, צפויה להשפיע על אופן פעילות הבנק במכשירים נגזרים. הסליקה המרכזית על פי רפורמת EMIR החלה ביוני 2016 עבור חברי המסלוקה באירופה, וצפויה להתחיל במהלך דצמבר 2016 עבור גופים כדוגמת הבנק. הבנק נערך ליישום הכללים מכח רפורמת EMIR, ככל שהם רלוונטים לגביו.

יעקב מלכין מנכ"ל

יוסי לוי יו"ר הדירקטוריון

רמת גן, 10 בנובמבר 2016

נספח - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

חלק א- יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית- נכסים, התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה(2) חדשית ממוצעת מיליוני ש"ח	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה(2) חדשית ממוצעת מיליוני ש"ח	
3.66%	95.8	10,618.7	3.82%	104.4	11,087.2	נכסים נושאי ריבית
-	-	30.2	-	-	22.9	אשראי לציבור (3) (6)
-	-	30.2	-	-	22.9	אשראי לממשלה
1.54%	2.3	600.0	1.65%	3.9	949.3	פקדונות בבנקים
0.10%	0.7	2,732.3	0.11%	1.3	4,808.7	פקדונות בבנק ישראל
1.16%	6.1	2,121.4	1.64%	4.7	1,154.1	אגח מוזקות לפדיון וזמינות למכירה (4)
-	-	14.2	-	-	9.3	אגח למסחר
4.02%	0.6	60.6	2.23%	0.4	72.5	נכסים אחרים
2.63%	105.5	16,177.4	2.56%	114.7	18,104.0	סך כל הנכסים נושאי ריבית
-	-	1,256.8	-	-	1,255.0	חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
-	-	787.2	-	-	833.5	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית (5)
2.34%	105.5	18,221.4	2.29%	114.7	20,192.5	סך כל הנכסים
התחייבויות נושאות ריבית						
פקדונות הציבור						
0.35%	0.1	114.8	0.28%	0.1	143.3	לפי דרישה
0.29%	5.4	7,569.5	0.21%	4.0	7,742.8	לזמן קצוב
0.25%	0.1	160.6	0.00%	-	166.0	פקדונות הממשלה
0.31%	0.1	129.6	0.00%	-	114.4	פקדונות מבנקים
5.16%	8.6	679.4	4.89%	6.1	507.9	כתבי התחייבות נדחים
1.14%	0.1	35.3	-	(0.1)	-	התחייבות אחרות
0.66%	14.4	8,689.2	0.47%	10.1	8,674.4	סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית
-	-	6,921.8	-	-	8,845.1	פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
-	-	1,256.8	-	-	1,255.0	זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
-	-	219.5	-	-	217.7	התחייבות אחרות שאינן נושאות ריבית (7)
0.34%	14.4	17,087.3	0.21%	10.1	18,992.2	סך כל ההתחייבויות
-	-	1,134.1	-	-	1,200.3	סך כל האמצעים ההוניים
0.32%	14.4	18,221.4	0.20%	10.1	20,192.5	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
1.97%			2.09%			פערי הריבית
2.27%	91.1	16,177.4	2.33%	104.6	18,104.0	תשואה נטו (8) על נכסים נושאי ריבית

הערות לעמודים 197-200 ראה עמוד 201

נספח - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ב- יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית- מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית, פעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016		
יתרה (2) חדשית	הכנסות (הוצאות) הכנסה ממוצעת	מיליוני ש"ח	יתרה (2) חדשית	הכנסות (הוצאות) הכנסה ממוצעת	מיליוני ש"ח
2.56%	88.7	14,016.6	2.50%	99.2	16,042.1
(0.14%)	(2.2)	6,494.8	(0.08%)	(1.3)	6,747.9
2.42%	86.5	7,521.8	2.42%	97.9	9,294.2
מטבע ישראלי לא צמוד					
סך נכסים נושאי ריבית					
סך התחייבויות נושאות ריבית					
פער הריבית					
מטבע ישראלי צמוד למדד					
סך נכסים נושאי ריבית					
סך התחייבויות נושאות ריבית					
פער הריבית					
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)					
סך נכסים נושאי ריבית					
סך התחייבויות נושאות ריבית					
פער הריבית					
סך פעילות בישראל					
סך נכסים נושאי ריבית					
סך התחייבויות נושאות ריבית					
פער הריבית					

חלק ג- ניתוח השינויים בהכנסות ריבית ובהוצאות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד		
גידול (קטון) הנובע משינוי שינוי	מחיר	כמות
מיליוני ש"ח		
8.6	4.2	4.4
0.6	(7.2)	7.8
9.2	(3.0)	12.2
נכסים נושאי ריבית		
אשראי לציבור		
נכסים נושאי ריבית אחרים		
סך כל הכנסות הריבית		
התחייבויות נושאות ריבית		
פקדונות הציבור		
התחייבויות נושאות ריבית אחרות		
סך כל הוצאות הריבית		

הערות לעמודים 197-200 ראה עמוד 201

נספח - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק א- יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית- נכסים, התחייבויות והון

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016			
יתרה(2)	הכנסות	שיעור	יתרה(2)	הכנסות	שיעור	
חדשית	(הוצאות)	הכנסה	חדשית	(הוצאות)	הכנסה	
ממוצעת	מימון	(הוצאה)	ממוצעת	מימון	(הוצאה)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	אחוזים	
נכסים נושאי ריבית						
3.63%	281.3	10,390.5	4.27%	347.7	10,904.7	אשראי לציבור (3) (6)
-	-	32.4	-	-	23.4	אשראי לממשלה
1.30%	5.2	534.1	1.05%	6.7	851.4	פקדונות בבנקים
0.12%	2.4	2,565.5	0.10%	3.5	4,475.6	פקדונות בבנק ישראל
0.98%	13.6	1,852.3	0.91%	10.1	1,476.9	אגח מוזקות לפדיון וזמניות למכירה (4)
-	-	11.6	1.21%	0.1	11.0	אגח למסחר
4.57%	1.8	52.8	1.54%	0.6	51.9	נכסים אחרים
2.64%	304.3	15,439.2	2.77%	368.7	17,794.9	סך כל הנכסים נושאי ריבית חיוביים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
-	-	1,216.2	-	-	1,235.3	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית (5)
-	-	766.8	-	-	857.5	
2.34%	304.3	17,422.2	2.48%	368.7	19,887.7	סך כל הנכסים
התחייבויות נושאות ריבית						
פקדונות הציבור						
0.23%	0.2	116.3	0.16%	0.3	254.6	לפי דרישה
0.17%	9.4	7,530.5	0.11%	6.5	7,772.2	לזמן קצוב
0.08%	0.1	170.1	0.00%	-	164.5	פקדונות הממשלה
(0.10%)	(0.1)	132.3	0.12%	0.1	112.5	פקדונות מבנקים
3.62%	19.4	717.4	3.58%	15.6	582.8	כתבי התחייבות נדחים
-	-	30.4	-	0.9	-	התחייבויות אחרות
0.44%	29.0	8,697.0	0.35%	23.4	8,886.6	סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית
-	-	6,171.4	-	-	8,354.3	פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
-	-	1,216.2	-	-	1,235.3	זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
-	-	232.5	-	-	230.2	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית (7)
0.24%	29.0	16,317.1	0.17%	23.4	18,706.4	סך כל ההתחייבויות
-	-	1,105.1	-	-	1,181.3	סך כל האמצעים ההוניים
0.22%	29.0	17,422.2	0.16%	23.4	19,887.7	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
2.20%			2.42%			פערי הריבית
2.38%	275.3	15,439.2	2.60%	345.3	17,794.9	תשואה נטו (8) על נכסים נושאי ריבית

הערות לעמודים 197-200 ראה עמוד 201

נספח - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ב- יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית- מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית, פעילות בישראל

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016			
יתרה(2) חדשית ממוצעת	הכנסות (הוצאות) הכנסה מימון (הוצאה)	מיליוני ש"ח	יתרה(2) חדשית ממוצעת	הכנסות (הוצאות) הכנסה מימון (הוצאה)	מיליוני ש"ח	
מטבע ישראלי לא צמוד						
2.65%	263.7	13,324.8	2.85%	335.2	15,745.7	סך נכסים נושאי ריבית
(0.14%)	(6.8)	6,399.8	(0.14%)	(7.3)	6,931.2	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.51%	256.9	6,925.0	2.71%	327.9	8,814.5	פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד						
2.36%	24.7	1,400.0	2.00%	18.3	1,225.5	סך נכסים נושאי ריבית
(1.65%)	(21.9)	1,772.8	(1.49%)	(15.8)	1,417.3	סך התחייבויות נושאות ריבית
0.71%	2.8	(372.8)	0.51%	2.5	(191.8)	פער הריבית
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)						
2.98%	15.9	714.4	2.47%	15.2	823.7	סך נכסים נושאי ריבית
(0.08%)	(0.3)	524.4	(0.07%)	(0.3)	538.1	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.90%	15.6	190.0	2.40%	14.9	285.6	פער הריבית
סך פעילות בישראל						
2.64%	304.3	15,439.2	2.77%	368.7	17,794.9	סך נכסים נושאי ריבית
(0.44%)	(29.0)	8,697.0	(0.35%)	(23.4)	8,886.6	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.20%	275.3	6,742.2	2.42%	345.3	8,908.3	פער הריבית

חלק ג- ניתוח השינויים בהכנסות ריבית ובהוצאות ריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד			
גידול (קטון) הנובע משינוי שינוי	מחיר	נטו	מיליוני ש"ח
נכסים נושאי ריבית			
66.4	50.0	16.4	אשראי לציבור
(2.0)	(34.4)	32.4	נכסים נושאי ריבית אחרים
64.4	15.6	48.8	סך כל הכנסות הריבית
התחייבויות נושאות ריבית			
2.8	3.1	(0.3)	פקדונות הציבור
2.8	3.0	(0.2)	התחייבויות נושאות ריבית אחרות
5.6	6.1	(0.5)	סך כל הוצאות הריבית

הערות לעמודים 197-200 ראה עמוד 201

נספח - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

הערות לעמודים 197 עד 200:

1. הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
2. על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במטבע ישראלי לא צמוד- על בסיס יתרות יומיות).
3. לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
4. מהיתרה הממוצעת של אג"ח זמינות למכירה נכתה/ נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/ הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בגין אגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון עצמי במסגרת רווח כולל מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן"

לתשעה חודשים שהסתיימו		לשלושה חודשים שהסתיימו		
ב-30 בספטמבר		ב-30 בספטמבר		
2015	2016	2015	2016	
(1.2)	(0.8)	(10.0)	0.0	לא צמוד
0.5	(1.2)	(3.7)	(0.1)	צמוד מדד
23.0	21.0	17.6	25.1	מטח וצמוד מטח
22.3	19.0	3.9	25.0	

5. לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
6. עמלות בסך 7.5, 23.4, 7.7 ו-24.9 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 ו-2015 בהתאמה.
7. לרבות מכשירים נגזרים.
8. תשואה נטו- הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
9. השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר בתקופה המדווחת בשינוי בכמות בין התקופות להשוואה.

<p>ABC - ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.</p>
<p>EAD - Exposure At Default - החשיפה בעת הכשל - היקף חשיפתו או חשיפתו בעת כשל לסיכון אשראי של צד נגדי.</p>
<p>FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.</p>
<p>LDC - Less Developed Country - ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.</p>
<p>LTV - Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).</p>
<p>Middle Market - פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.</p>
<p>LGD - Loss Given Default - שיעור ההפסד בהיתן כשל - אחוז ההפסד מהחשיפה הכללית כאשר לקוח פושט רגל.</p>
<p>CDS - Credit Default Swap - מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.</p>
<p>CLS - Continuous Linked Settlement - הוא בנק לסליקת עסקאות במטבע חוץ של שני צדדים המעוניינים להימנע ככל הניתן מסיכוני סליקה ואשראי. הייחוד של CLS הוא בהיותו נקודת אמצע, מתווך, של שני צדדים, ניטראלי ובעל מנגנוני סליקה המפחיתים סיכונים באופן מירבי.</p>
<p>Dodd-Frank - תקנות פדרליות בארצות הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 בניסיון למנוע את הישנותם של אירועים שהובילו למשבר בשווקים הפיננסיים של שנת 2008 על ידי הפחתת הסיכון במערכת הבנקאית בארצות הברית בין היתר על ידי הגבלת ההשקעות המוחזקות בחשבון הנוסטרו והסדרה של מסחר בנגזרים. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.</p>
<p>EMIR - European Market infrastructure Regulation - רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.</p>
<p>FHLMC - Freddie Mac - סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור. (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).</p>
<p>FNMA - Fannie Mae - חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).</p>
<p>GNMA - Ginnie Mea - חברה פדראלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).</p>
<p>Var - Value at Risk - מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.</p>
<p>א. איגום - פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח באמצעות אגרות חוב כחלק מהתהליך של גיוס הון חוץ-בנקאי. הגיוס מבוצע באמצעות ישות למטרה מיוחדת אשר מגייס חוב על ידי הנפקת אגרות חוב המגובות על ידי מצרף של תזרימים צפויים או נכסים שנרכשו ושקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות ערך, הניתנים להנפקה. אגרות החוב או ניירות ערך שמונפקים כחלק מתהליך האיגום מגובים בנכסים (התזרימים) האלה. האיגום יכול להתייחס לכל זרם מוגדר של הכנסות (למשל: תקבולים עסקיים, תקבולים ממשכנתאות).</p>
<p>איגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS) - איגרות חוב המגובות במשכנתאות שבהן תשלומי הרבית והקרן מתבססים על תזרימים מזומנים הנובע מפירעון הלוואות המובטחות במשכנתאות.</p>

	איגרות חוב מגובי נכסים (ABS) - נייר ערך שתשלומי הרבית והקרן בגינו מגובים על ידי נכסים פיננסיים מסוימים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.
	אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים.
	אירוע קיברנטי (סייבר) - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.
	ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010.
	אשראי on call - אשראי שניתן למספר ימים ונפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.
ב	באזל 2/ באזל 3 - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.
ג	גידור - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.
ה	הון עצמי רובד 1 - הון על בסיס מתמשך - going concern capital. הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".
	הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר (gone concern capital) והוא כולל בעיקר מכשירי כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.
	הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד). רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).
	הלבנת הון - פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך הלבנה "מחזיר" את הכסף למערכת החוקית.
	הלוואה לדיר - הלוואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא נתינה למטרת עסק;
	1. ההלוואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוצה;
	2. ההלוואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח;
	3. ההלוואה ניתנה במשכון דירת מגורים;
	4. ההלוואה מיועדת למימון פירעון מוקדם של הלוואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1,2.
	הלוואת בלון/בולט - הלוואה שבמהלך כל תקופתה משולמים רק תשלומי הרבית, ואילו הקרן נפרעת במלואה בסוף התקופה. לעיתים גם הרבית משולמת בסוף התקופה.
	הלמ"ס - השלכה המרכזית לסטטיסטיקה - ארגון הפועל מתוקף סמכות חוקית לאיסוף נתונים רשמיים על החברה ועל הכלכלה בישראל ולהפצתם.
	הסכמי CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהוון בשיעור הרבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפזם, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת ע"י הגורמים העסקיים המטפלים בלווה, ע"י יחידות ניהול סיכונים האשראי בחטיבה לניהול סיכונים ובאמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם. ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.

הפרשה קבוצתית - הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC).

חבות/חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בגינה. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של הנהלה. צורך כזה יתכן שייוצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזוריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באיתנותו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפירעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'.

חברת דירוג - חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידיהן. בישראל פועלות שתי חברות דירוג - "מעלות" ו"מדרוג".

חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג פגום, לרבות חוב שאורגן מחדש.

חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותו או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.

חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכוונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאי החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק.

חובת נזילות - לפי חוק בנק ישראל מוטלת על הבנקים חובה להחזיק היקף נכסים נזילים בהתאם להוראות הנזילות.

חוזה **SWAP** - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.

חוזה אקדמה (**FORWARD**) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסויימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה זה אינו חוזה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צרכי הלקוח.

חוזה עתידי (**FUTURE**) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסויימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה עתידי זה הוא חוזה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים.

	<p>חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT). חוזיה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית) לב (אירופית) תאריך מסוים. חוזיה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית) לב (אירופית) תאריך מסוים.</p>
	<p>חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.</p>
י	<p>יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות. יחס כיסוי נזילות (LCR) - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה. יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים.</p>
כ	<p>כושר החזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה. כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה (Probability of Default) PD - מונח המתאר את הסבירות הפיננסית לכשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה. המונח מספק הערכה של הסבירות שלוה לא יוכל לעמוד בהתחייבויות שלו. כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג. לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לווים, כאשר החזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותן מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".</p>
מ	<p>מדיניות מוניטרית - מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרת הבנק באמצעות קביעת הרבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים. מדיניות פסיקלית - מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי. על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר מס"ב - מרכז הסליקה הבנקאי בע"מ - חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חיובים וזיכויים אלקטרוניים. מערכת זה"ב RTGS - מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לגורמים עסקיים נוספים. מק"מ - מלווה קצר מועד - נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא רבית. משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הרבית של האיגרת.</p>
נ	<p>נגזר אשראי - חוזיה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון. נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייצגת אותו כמגדר ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. בתחילת הגידור קיים תיעוד פורמלי של יחס הגידור ושל המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי ביצירת הגידור, לרבות זיהוי המכשיר המגדר, הפריט המגודר, מהות הסיכון המגודר, ואופן הערכת האפקטיביות של המכשיר המגדר בקיזוז החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותה לסיכון המגודר. נדרש בסיס סביר לאופן בו התאגיד הבנקאי מתכנן להעריך את אפקטיביות המכשיר המגדר. ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כאיגרות חוב המוחזקות לפדיון או כניירות ערך למסחר. ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב. (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי ASK ו-BID, הפרשים בין מחירי wholesale ו-retail, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.</p>

סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואו.	0
סיכון אשראי חוץ-מאזני - כפי שחושב לצורך המגבלה על חבות של לווה, כמוגדר להלן: סך כל הסכומים האלה:	
1. ערבות, קבול שטרות, ניכיון משנה של שטרות, אשראי תעודות והתחייבות לשלם כסף על חשבון הזולת.	
2. עסקה עתידית - סך כל הסכומים האלה: 10% מיתרת עסקה עתידית.	
א. "עסקה עתידית" - כל אחת מאלה, הן כשהתאגיד הבנקאי צד לה והן כשהוא ערב לה: (1) עסקה מסוג Forward או Future, במטבע שהוא הילך חוקי או בסל המטבעות, בטובין, בניירות ערך או בזכויות; אלא אם כן קיימת עם אותו לקוח עסקה עתידית מאותו סוג שתקוזז כנגד העסקה הראשונה במועד פירעונה; (2) עסקת חליפין ברבית או בתשואות אחרות, לרבות בהפרשי הצמדה או בהפרשי שער; (3) הסכם מסוג Forward rate agreement או Future rate agreement. (4) רכישת אופציה על ידי התאגיד הבנקאי לקנות או למכור את אחד הנכסים האמורים בפסקה זו. למעט:	
עסקה בחוזה הנסחר בבורסה, שמסלקת הבורסה אחראית כלפי הלקוח למימושו וקיימות דרישות להתאמה היומית של ה"מרג'ין"; יתרת עסקה עתידית עם לקוח שהוא מהסוג המפורט בפסקה 2(א)(1) לעיל, אשר תקוזז במועד פירעונה כנגד עסקה עתידית הפוכה מאותו סוג ועם אותו לקוח - בסכום שחייב במועד הלקוח לאחר הקיזוז.	
סכום ההתחייבויות של התאגיד הבנקאי למסלקת מעו"ף, בגין סכום הבטוחות שבו מתחייב לקוח לפי התרחישים כמפורט בחוקי העזר של מסלקת מעו"ף.	
3. התחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות, למעט התחייבות כאמור, שמימושה מותנה בקבלת ביטחונות המשמשים כניכויים - בגובה סכום האשראי או הערבות.	
4. האמור לעיל כפוף להוראות האלה:	
א. אם התחייבות למתן אשראי או להוצאת ערבות מותנית בפירעון אשראי אחר או ערבות אחרת, סכום החבות לא יעלה על סכום החבות המירבית מביניהם, ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא כי לא ניתן לממש את ההתחייבות ללא הקטנת האשראי, או הערבות, הקיימים, באותו סכום. ב. התחייבות למתן חבות לא תשוקלל בשיעור גבוה יותר מהחבות הסופית עצמה, אם תמומש. ג. התחייבות למתן אשראי, או להוצאת ערבות, אשר נקבע במפורש בהסכם עם הלווה כי תמומש רק אם לא תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לווים בהתאמה, לא תיחשב כ"חבות", ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא כי לא ניתן לממש את ההתחייבות אם תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לווים בהתאמה, באותו סכום.	
סיכון אשראי מאזני - אשראי לציבור באחריות התאגיד הבנקאי בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ובתוספת השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.	
סיכון משפטי - סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.	
סיכון נזילות - הוא האפשרות שבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקידים, עקב התפתחויות לא צפויות, ויאלץ לבצע פעולות מהירות למימוש נכסים במחירי הפסד. במובנו הרחב יותר, סיכון נזילות מתייחס לכל גוף, לאו דווקא בנק, שיש לו התחייבויות, ועלול להגיע למצב של חדלות פרעון עקב אי יכולת לממש את נכסיו במועד הפרעון.	
סיכון רבית - סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשיעורי הרבית במטבעות השונים.	

	סיכון שוק - סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי רבית, שער חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).
	סיכון תפעולי - הסיכון שליקויים במערכות או בסביבתן יביאו לאובדן בלתי צפוי. בסיכון זה נכללות טעויות אנוש או קריסת רכיבי חומרה, תוכנה או מערכת תקשורת שיש להם חשיבות חיונית לסליקה.
	סליקה - תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות.
ע	ערבויות להבטחת אשראי - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:
	1. ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנותן האשראי או למי שערב למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי;
	2. ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר;
	3. ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק.
	4. ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.
	ערבות בנקאית - התחייבות של הבנק הערב לשלם לצד ג' את הסכום הנקוב בכתב הערבות בעת דרישתו. הערבות הבנקאית מונפקת על פי בקשתו של לקוח הבנק.
	ערבות חוק מכר - ערבות הניתנת על ידי בנק לרוכש דירת מגורים ממוכר דירה חדשה, המבטיחה לקונה את החזרת הכספים ששילם למוכר תמורת הדירה במקרה שהמוכר לא יוכל להעביר לקונה את הזכויות בנכס, כמוסכם בהסכם המכר ומחמת העילות שנקבעו בחוק.
פ	פח"ק - פיקדון חוזר קרדיטורי - פקדון חוזר קרדיטורי הינו פקדון שתנאיו הם:
	1. אסור כי החשבון יימצא ביתרת חובה.
	2. אין לשלם מהחשבון בהמחאה.
	3. אין להעביר מהחשבון למוטב אחר או לחשבון אחר, למעט חשבון העו"ש של אותו לקוח באותו תאגיד בנקאי.
	4. הפיקדון אינו צמוד.
	פיקדון קצר מועד (פק"מ) - כסף המופקד בבנק לתקופה קצרה - עד שנה - הנושא רבית שקלית, קבועה מראש לכל התקופה או משתנה בהתאם לשינויים ברבית בנק ישראל.
	פיקדון רבית יומי (פר"י) - פיקדון שניתן למשוך אותו בכל יום, הנושא רבית ואינו צמוד.
	פקדונות לזמן קצוב - פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.
	פקדונות לפי דרישה - פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.
ק	קבוצת לווים - הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.
	קונסורציום - עסקת אשראי במסגרתה מתאגדים מספר גופים פיננסיים ומעניקים יחד הלוואה ללווה.
	קרן נאמנות - קרן המנהלת על ידי גוף שהוא הנאמן שלה - כגון בנק, חברת ביטוח, או חברה להשקעות בניירות ערך - על פי הסכם נאמנות שאישרה הרשות לניירות ערך, ולאחר פנייה לציבור באמצעות תשקיף.
	קרן נאמנות מאפשרת למשקיעים לפזר השקעות על ידי השקעה בסל מגוון של ניירות ערך.
ר	רווח בסיסי למניה - הרווח הבסיסי למניה יחושב ע"י חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.
	רבית בנק ישראל - רבית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאים.
	רבית פריים - רבית הנקבעת בכל בנק על בסיס רבית בנק ישראל.

<p>ש שווי הוגן - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:</p> <p>רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;</p> <p>רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;</p> <p>רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.</p> <p>שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.</p> <p>שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.</p> <p>שוק המעו"ף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.</p> <p>שיעור המימון (LTV) - שיעור המימון הינו המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.</p> <p>שיעור התשואה הפנימי (שת"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.</p> <p>שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווחה נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.</p> <p>שירותים בנקאיים אוטומטים - חברה בע"מ שהוקמה בשנת 1978 על ידי חמשת הבנקים הגדולים בישראל כדי לנהל עסק של מתן שירותים למוסדות פיננסיים שונים (בנקים, מוסדות כספיים, חברות לרטיסי אשראי, קופות גמל וכד'). חברת שב"א פועלת בארבעה תחומים עיקריים:</p> <p>(1) ניהול רשת התקשורת בין מסופי כרטיסי האשראי שבבתי העסק להלן (POS) לחברות לרטיסי אשראי.</p> <p>(2) ניהול רשת הכספומטים שאינם מוצבים בסניפי הבנק.</p> <p>(3) ניהול רשת התקשורת של הכספומטים המוצבים בבנקים.</p> <p>(4) מתן שירותי תקשורת לחברות לרטיסי אשראי מול מס"ב ולתאגידי הבנקאיים המשתתפים במכרזים המוניטריים מול בנק ישראל.</p>	
<p>ת תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review Process) - התהליך נועד להבטיח כי התאגידי הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידי הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים. תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם סך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.</p> <p>תעודת סל - נייר ערך המקנה למחזיק בו תשואה על פי מדד כלשהו. מנפיק התעודה מבטיח לקונה להחזיר לו את כספו בתום תקופה מסוימת בתוספת שיעור העלייה של המדד שהתעודה צמודה אליו.</p> <p>תשואה לפדיון - התשואה שתתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קרן ורביית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של רבית שנתית אפקטיבית.</p>	

אינדקס

70	אומדנים חשבונאיים קריטיים	א
9	אסטרטגיה עסקית	
24,108	באזל	ב
70	בקורות	
90,91,116	גידור	ג
77	דוח רווח והפסד	ד
78	דוח על הרווח הכולל	
80	דוח על השינויים בהון	
82	דוח תזרים מזומנים	
75	דוח רואי החשבון המבקרים	
26,109	דיבידנדים ומדיניות חלוקת רווח	
25,108	הון והלימות הון	ה
24,109,110	הון עצמי רובד 1	
24,109,110	הון רובד 2	
194	הלבנת הון	
20	הלוואות לדיור	
	הסדרי חוב וארגון מחדש של חובות בעייתיים	
45,89,147	הפרשה למסים על הרווח	
17,167	הפרשה להפסדי אשראי	
15,99,139	חובות בעייתיים	ח
20,89,147	חובות פגומים	
45,143	יחסי הון	י
7,25,109	יעד הון	
24,108	לווים גדולים	ל
44	לקוחות עסקיים	
27,29,124,135	לקוחות קמעונאיים	
27,29,124,135	מאזן	מ
79	מגזרי פעילות פיקוחיים	
27,124	מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה	
135	מדד המחירים לצרכן	
11	מדינות זרות	
49	מדיניות חשבונאית	
70	מדיניות ניהול סיכונים	
9,42	מוסדות פיננסיים זרים	
44	מזומנים ושווי מזומנים	
82	מימון ממונף	
53	מינוף	
26,112	מיסוי	
191,192	מסגרות אשראי	
19,151	נגזרים	נ
116	נזילות	
68,113	ניירות ערך	
21,95	ניתוח תרחישי קיצון	
44,53,54	נכסי סיכון	
25,109		

44	סיכון אשראי	0
68	סיכון מימון	—
68	סיכון נזילות	—
54	סיכון רבית	—
53	סיכון שוק	—
15,179	עמלות	ע
20,46	ענפי משק	—
53	ערך בסיכון (VAR)	—
7,22,101	פקדונות הציבור	פ
77	רווח למניה	ר
155	שווי הוגן	ש
54,43	תיאבון לסיכון	ת
95	תיק למסחר	—
7	תשואה להון	—